

SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
IX kadencja
Prezes Rady Ministrów
RM-0610-44-21

Druk nr 1187
Warszawa, 12 maja 2021 r.

Pani
Elżbieta Witek
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowna Pani Marszałek,

na podstawie art. 118 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej przedstawiam Sejmowi Rzeczypospolitej Polskiej projekt ustawy

- o gatunkach obcych.

Projekt ma na celu wykonanie prawa Unii Europejskiej.

Do prezentowania stanowiska Rządu w tej sprawie w toku prac parlamentarnych został upoważniony Minister Klimatu i Środowiska.

Z poważaniem,

Mateusz Morawiecki

/podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym/

U S T A W A

z dnia

o gatunkach obcych^{1), 2)}

Rozdział 1

Przepisy ogólne

Art. 1. Ustawa określa:

- 1) zadania i kompetencje organów administracji publicznej oraz innych podmiotów związane z wykonywaniem przepisów rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1143/2014 z dnia 22 października 2014 r. w sprawie działań zapobiegawczych i zaradczych w odniesieniu do wprowadzania i rozprzestrzeniania inwazyjnych gatunków obcych (Dz. Urz. UE L 317 z 04.11.2014, str. 35, z późn. zm.³⁾), zwanego dalej „rozporządzeniem nr 1143/2014”;
- 2) ograniczenia, inne niż wynikające z rozporządzenia nr 1143/2014, dotyczące wprowadzania do środowiska oraz przemieszczania w środowisku gatunków obcych;
- 3) zasady odpowiedzialności za naruszenie przepisów ustawy oraz rozporządzenia nr 1143/2014.

Art. 2. Użyte w ustawie określenia oznaczają:

---

¹⁾ Niniejsza ustawa:

- 1) służy stosowaniu rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1143/2014 z dnia 22 października 2014 r. w sprawie działań zapobiegawczych i zaradczych w odniesieniu do wprowadzania i rozprzestrzeniania inwazyjnych gatunków obcych (Dz. Urz. UE L 317 z 04.11.2014, str. 35 oraz Dz. Urz. UE L 317 z 23.11.2016, str. 4);
- 2) w zakresie swojej regulacji wdraża dyrektywę Komisji (UE) 2018/350 z dnia 8 marca 2018 r. zmieniającą dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2001/18/WE w odniesieniu do oceny ryzyka organizmów zmodyfikowanych genetycznie dla środowiska naturalnego (Dz. Urz. UE L 67 z 09.03.2018, str. 30).
- ²⁾ Niniejszą ustawą zmienia się ustawy: ustawę z dnia 18 kwietnia 1985 r. o rybactwie śródlądowym, ustawę z dnia 21 marca 1991 r. o obszarach morskich Rzeczypospolitej Polskiej i administracji morskiej, ustawę z dnia 28 września 1991 r. o lasach, ustawę z dnia 13 października 1995 r. – Prawo łowieckie, ustawę z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ochronie zwierząt, ustawę z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska, ustawę z dnia 22 czerwca 2001 r. o mikroorganizmach i organizmach genetycznie zmodyfikowanych, ustawę z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, ustawę z dnia 16 listopada 2006 r. o opłacie skarbowej, ustawę z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, ustawę z dnia 19 grudnia 2014 r. o rybołówstwie morskim oraz ustawę z dnia 16 listopada 2016 r. o Krajowej Administracji Skarbowej.
- ³⁾ Zmiana wymienionego rozporządzenia została ogłoszona w Dz. Urz. UE L 317 z 23.11.2016, str. 4.

- 1) badania naukowe – badania naukowe w rozumieniu art. 3 pkt 8 rozporządzenia nr 1143/2014;
- 2) drogi przenoszenia – drogi przenoszenia w rozumieniu art. 3 pkt 11 rozporządzenia nr 1143/2014;
- 3) działania zaradcze – działania zaradcze w rozumieniu art. 3 pkt 17 rozporządzenia nr 1143/2014;
- 4) eliminacja – eliminację w rozumieniu art. 3 pkt 13 rozporządzenia nr 1143/2014;
- 5) gatunek obcy – gatunek obcy w rozumieniu art. 3 pkt 1 rozporządzenia nr 1143/2014;
- 6) IGO – inwazyjny gatunek obcy w rozumieniu art. 3 pkt 2 rozporządzenia nr 1143/2014;
- 7) IGO stwarzający zagrożenie dla Polski – inwazyjny gatunek obcy stwarzający zagrożenie dla państwa członkowskiego w rozumieniu art. 3 pkt 4 rozporządzenia nr 1143/2014, umieszczony na liście IGO stwarzających zagrożenie dla Polski określonej w przepisach wydanych na podstawie art. 23 ust. 4;
- 8) IGO stwarzający zagrożenie dla Unii – inwazyjny gatunek obcy stwarzający zagrożenie dla Unii w rozumieniu art. 3 pkt 3 rozporządzenia nr 1143/2014;
- 9) izolacja – izolację w rozumieniu art. 3 pkt 15 rozporządzenia nr 1143/2014;
- 10) kontrola populacji – kontrolę populacji w rozumieniu art. 3 pkt 14 rozporządzenia nr 1143/2014;
- 11) lista IGO stwarzających zagrożenie dla Polski – listę IGO stwarzających zagrożenie dla Polski określoną w przepisach wydanych na podstawie art. 23 ust. 4;
- 12) obiekt izolowany – obiekt izolowany w rozumieniu art. 3 pkt 9 rozporządzenia nr 1143/2014;
- 13) obszar morski – obszar morski Rzeczypospolitej Polskiej, o którym mowa w art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 21 marca 1991 r. o obszarach morskich Rzeczypospolitej Polskiej i administracji morskiej (Dz. U. z 2020 r. poz. 2135 oraz z 2021 r. poz. 234);
- 14) ochrona *ex situ* – ochronę *ex situ* w rozumieniu art. 3 pkt 10 rozporządzenia nr 1143/2014;
- 15) okaz IGO – pojedynczego żywego osobnika IGO lub jego część, gametę, nasiono, jajo lub diasporę, zdolne do przeżycia i rozmnażania;
- 16) pas techniczny – pas techniczny w rozumieniu art. 36 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 21 marca 1991 r. o obszarach morskich Rzeczypospolitej Polskiej i administracji morskiej;
- 17) podmiot władający – osobę fizyczną, osobę prawną albo jednostkę organizacyjną nieposiadającą osobowości prawnej, władającą nieruchomością, na której stwierdzono

obecność IGO stwarzającego zagrożenie dla Unii lub IGO stwarzającego zagrożenie dla Polski;

- 18) przemieszczanie w środowisku – zmianę, na skutek interwencji człowieka, miejsca występowania w środowisku gatunku, który już wcześniej został wprowadzony do środowiska;
- 19) rozprzestrzeniony na szeroką skalę – rozprzestrzeniony na szeroką skalę w rozumieniu art. 3 pkt 16 rozporządzenia nr 1143/2014;
- 20) różnorodność biologiczna – różnorodność biologiczną w rozumieniu art. 3 pkt 5 rozporządzenia nr 1143/2014;
- 21) środki eliminacji – środki letalne i nieletalne służące do pełnego i trwałego usunięcia IGO ze środowiska;
- 22) terytorium państwa trzeciego – terytorium państwa nienależącego do Unii Europejskiej;
- 23) usługi ekosystemowe – usługi ekosystemowe w rozumieniu art. 3 pkt 6 rozporządzenia nr 1143/2014;
- 24) wprowadzenie do środowiska – wprowadzenie w rozumieniu art. 3 pkt 7 rozporządzenia nr 1143/2014;
- 25) zapas IGO – IGO przetrzymywany w celach komercyjnych.

Art. 3. 1. Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska:

- 1) składa do Komisji Europejskiej wnioski o:
  - a) upoważnienie, o którym mowa w art. 9 ust. 1 rozporządzenia nr 1143/2014,
  - b) dodanie IGO do wykazu inwazyjnych gatunków obcych stwarzających zagrożenie dla Unii, o którym mowa w art. 4 ust. 1 rozporządzenia nr 1143/2014, zwanego dalej „wykazem IGO stwarzających zagrożenie dla Unii”;
- 2) przeprowadza ocenę ryzyka dla IGO objętego wnioskiem o dodanie do wykazu IGO stwarzających zagrożenie dla Unii, o której mowa w art. 5 ust. 1 rozporządzenia nr 1143/2014;
- 3) ustala IGO wymagające wzmocnionej współpracy regionalnej oraz składa wnioski do Komisji Europejskiej zgodnie z art. 11 ust. 1 i 2 rozporządzenia nr 1143/2014;
- 4) jest właściwy w sprawach, o których mowa w art. 10 ust. 2, art. 12 ust. 2, art. 16 ust. 2, art. 17 ust. 4, art. 19 ust. 5, art. 24 ust. 1 i art. 30 ust. 4 rozporządzenia nr 1143/2014;
- 5) przeprowadza analizę dróg niezamierzonego wprowadzenia do środowiska lub rozprzestrzeniania się IGO stwarzających zagrożenie dla Unii oraz ustala priorytetowe drogi przenoszenia IGO zgodnie z art. 13 ust. 1 rozporządzenia nr 1143/2014;

6) współpracuje z właściwymi organami państw członkowskich Unii Europejskiej w zakresie, o którym mowa w art. 22 rozporządzenia nr 1143/2014.

2. Wniosek, o którym mowa w ust. 1 pkt 1 lit. b, oraz sprawozdanie, o którym mowa w art. 24 ust. 1 rozporządzenia nr 1143/2014, podlegają zatwierdzeniu przez ministra właściwego do spraw środowiska.

Art. 4. 1. Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska opracowuje plan działań dotyczący priorytetowych dróg przenoszenia IGO stwarzających zagrożenie dla Unii lub IGO stwarzających zagrożenie dla Polski oraz koordynuje realizację działań zawartych w tym planie na poziomie regionalnym zgodnie z art. 13 ust. 2 i 3 rozporządzenia nr 1143/2014.

2. Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska przy opracowaniu planu działań, o którym mowa w ust. 1, zapewnia możliwość udziału społeczeństwa na zasadach i w trybie określonych w dziale III rozdziale 3 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2021 r. poz. 247 i 784).

3. Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska przedkłada plan działań, o którym mowa w ust. 1, do akceptacji ministrowi właściwemu do spraw środowiska.

4. Minister właściwy do spraw środowiska przedkłada zaakceptowany plan działań, o którym mowa w ust. 1, Radzie Ministrów.

5. Rada Ministrów przyjmuje, w drodze uchwały, plan działań, o którym mowa w ust. 1.

6. Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska przekazuje plan działań, o którym mowa w ust. 1, do Komisji Europejskiej, niezwłocznie po jego przyjęciu przez Radę Ministrów.

7. Do zmiany planu działań, o którym mowa w ust. 1, stosuje się przepisy ust. 1–6.

Art. 5. Minister właściwy do spraw środowiska jest organem wyższego stopnia w rozumieniu ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2021 r. poz. 735) w stosunku do dyrektora parku narodowego w sprawach, o których mowa w art. 19 ust. 1 i art. 25 ust. 2.

Rozdział 2

Centralny Rejestr Danych o IGO

Art. 6. 1. Centralny Rejestr Danych o IGO, zwany dalej „Rejestrem IGO”, stanowi system nadzoru, o którym mowa w art. 14 ust. 1 rozporządzenia nr 1143/2014. Rejestr IGO prowadzi Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska.

2. W Rejestrze IGO gromadzi się informacje o IGO stwarzających zagrożenie dla Unii oraz IGO stwarzających zagrożenie dla Polski, w tym o:

- 1) stwierdzeniu obecności IGO w środowisku, obejmujące:
  - a) nazwę naukową IGO oraz nazwę polską, jeżeli nazwa polska istnieje,
  - b) wskazanie liczby okazów IGO lub zajmowanej przez okazy IGO powierzchni, jeżeli te dane są dostępne,
  - c) miejsce i datę stwierdzenia obecności IGO w środowisku,
  - d) nazwę i siedzibę lub adres poczty elektronicznej, lub numer telefonu zgłaszającego IGO niebędącego osobą fizyczną, w przypadku gdy informacja o stwierdzeniu obecności IGO pochodzi ze zgłoszenia, o którym mowa w art. 15 ust. 1;
- 2) IGO objętym zezwoleniem na odstępstwo od zakazów, o których mowa w art. 7 ust. 1 rozporządzenia nr 1143/2014, oraz na odstępstwo od zakazów, o których mowa w art. 7 ust. 2, obejmujące:
  - a) imię i nazwisko oraz adres albo nazwę i siedzibę podmiotu, któremu wydano to zezwolenie,
  - b) nazwę naukową IGO oraz nazwę polską, jeżeli nazwa polska istnieje,
  - c) wskazanie liczby lub ilości okazów IGO, którego dotyczą czynności objęte tym zezwoleniem,
  - d) nazwę, cel, miejsce i czas wykonania czynności objętych tym zezwoleniem,
  - e) numer tego zezwolenia,
  - f) numer mikroczipa, który został wszczepiony IGO, w przypadku gdy dokonano wszczepienia mikroczipa,
  - g) kody Nomenklatury Scalonej (CN) określone w rozporządzeniu Rady (EWG) nr 2658/87 z dnia 23 lipca 1987 r. w sprawie nomenklatury taryfowej i statystycznej oraz w sprawie Wspólnej Taryfy Celnej (Dz. Urz. WE L 256 z 07.09.1987, str. 1, z późn. zm.⁴⁾ – Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz.

---

⁴⁾ Zmiany wymienionego rozporządzenia zostały ogłoszone w Dz. Urz. WE L 376 z 31.12.1987, str. 1 – Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 2, t. 24, str. 428, Dz. Urz. WE L 123 z 17.05.1988, str. 2 – Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 2, t. 4, str. 34, Dz. Urz. WE L 347 z 28.11.1989, str. 1 – Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 2, t. 4, str. 3, Dz. Urz. WE L 321 z 23.11.1991, str. 11 – Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 2, t. 4, str. 240, Dz. Urz. WE L 302 z 19.10.1992, str. 1 – Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 2, t. 4, str. 307, Dz. Urz. WE L 58 z 11.03.1993, str. 50 – Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 3, t. 13, str. 406, Dz. Urz. WE L 76 z 30.03.1993, str. 12 – Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 2, t. 4, str. 407, Dz. Urz. WE L 152 z 24.06.1993, str. 1 – Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 2, t. 5, str. 84, Dz. Urz. WE L 172 z 15.07.1993, str. 1 – Dz. Urz. UE

2, t. 2, str. 382) – w przypadku przywozu IGO na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej z terytorium państwa trzeciego lub wywozu IGO z terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na terytorium państwa trzeciego;

3) przeprowadzonych działaniach zaradczych, obejmujące:

Polskie wydanie specjalne, rozdz. 2, t. 5, str. 100, Dz. Urz. WE L 177 z 21.07.1993, str. 12 – Dz. Urz. UE
Polskie wydanie specjalne, rozdz. 2, t. 5, str. 104, Dz. Urz. WE L 180 z 23.07.1993, str. 9 – Dz. Urz. UE
Polskie wydanie specjalne, rozdz. 2, t. 5, str. 105, Dz. Urz. WE L 345 z 31.12.1994, str. 1 – Dz. Urz. UE
Polskie wydanie specjalne, rozdz. 2, t. 5, str. 324, Dz. Urz. WE L 350 z 31.12.1994, str. 52 – Dz. Urz. UE
Polskie wydanie specjalne, rozdz. 2, t. 5, str. 357, Dz. Urz. WE L 69 z 29.03.1995, str. 1 – Dz. Urz. UE
Polskie wydanie specjalne, rozdz. 2, t. 5, str. 368, Dz. Urz. WE L 142 z 26.06.1995, str. 1 – Dz. Urz. UE
Polskie wydanie specjalne, rozdz. 2, t. 5, str. 416, Dz. Urz. WE L 291 z 06.12.1995, str. 24 – Dz. Urz. UE
Polskie wydanie specjalne, rozdz. 2, t. 7, str. 38, Dz. Urz. WE L 338 z 28.12.1996 str. 14 – Dz. Urz. UE
Polskie wydanie specjalne, rozdz. 2, t. 7, str. 311, Dz. Urz. WE L 48 z 19.02.1997, str. 7 – Dz. Urz. UE
Polskie wydanie specjalne, rozdz. 2, t. 8, str. 195, Dz. Urz. WE L 321 z 12.02.1999, str. 3 – Polskie wydanie
specjalne, rozdz. 2, t. 9, str. 317, Dz. Urz. WE L 28 z 03.02.2000, str. 16 – Dz. Urz. UE Polskie wydanie
specjalne, rozdz. 2, t. 9, str. 357, Dz. Urz. UE L 275 z 25.10.2003, str. 5 – Dz. Urz. UE Polskie wydanie
specjalne, rozdz. 2, t. 13, str. 493, Dz. Urz. UE L 281 z 30.10.2003, str. 1 – Dz. Urz. UE Polskie wydanie
specjalne, rozdz. 2, t. 14, str. 3, Dz. Urz. UE L 287 z 05.11.2003, str. 15 – Dz. Urz. UE Polskie wydanie
specjalne, rozdz. 2, t. 15, str. 3, Dz. Urz. UE L 346 z 31.12.2003, str. 38 – Polskie wydanie specjalne, rozdz.
2, t. 15, str. 231, Dz. Urz. UE L 249 z 23.07.2004, str. 5, Dz. Urz. UE L 283 z 02.09.2004, str. 7, Dz. Urz.
UE L 327 z 30.10.2004, str. 1, Dz. Urz. UE L 82 z 31.03.2005, str. 1, Dz. Urz. UE L 286 z 28.10.2005, str. 1,
Dz. Urz. UE L 347 z 30.12.2005, str. 9, Dz. Urz. UE L 47 z 17.02.2006, str. 1, Dz. Urz. UE L 79
z 16.03.2006, str. 1, Dz. Urz. UE L 88 z 25.03.2006, str. 1, Dz. Urz. UE L 120 z 05.05.2006, str. 1, Dz. Urz.
UE L 124 z 11.05.2006, str. 1, Dz. Urz. UE L 154 z 08.06.2006, str. 1, Dz. Urz. UE L 174 z 28.06.2006, str.
3, Dz. Urz. UE L 179 z 01.07.2006, str. 26, Dz. Urz. UE L 301 z 31.10.2006, str. 1, Dz. Urz. UE L 335
z 01.12.2006, str. 1, Dz. Urz. UE L 397 z 30.12.2006, str. 1, Dz. Urz. UE L 406 z 30.12.2006, str. 8, Dz. Urz.
UE L 406 z 30.12.2006, str. 9, Dz. Urz. UE L 56 z 23.02.2007, str. 1, Dz. Urz. UE L 81 z 22.03.2007, str. 11,
Dz. Urz. UE L 119 z 09.05.2007, str. 1, Dz. Urz. UE L 138 z 30.05.2007, str. 1, Dz. Urz. UE L 169
z 29.06.2007, str. 1, Dz. Urz. UE L 286 z 31.10.2007, str. 1, Dz. Urz. UE L 303 z 21.11.2007, str. 3, Dz. Urz.
UE L 85 z 27.03.2008, str. 3, Dz. Urz. UE L 111 z 23.04.2008, str. 9, Dz. Urz. UE L 291 z 31.10.2008, str. 1,
Dz. Urz. UE L 308 z 19.11.2008, str. 1, Dz. Urz. UE L 63 z 07.03.2009, str. 1, Dz. Urz. UE L 104
z 24.04.2009, str. 3, Dz. Urz. UE L 254 z 26.09.2009, str. 1, Dz. Urz. UE L 287 z 31.10.2009, str. 1, Dz. Urz.
UE L 10 z 15.01.2010, str. 9, Dz. Urz. UE L 65 z 13.03.2010, str. 14, Dz. Urz. UE L 284 z 29.10.2010, str. 1,
Dz. Urz. UE L 336 z 21.12.2010, str. 17, Dz. Urz. UE L 348 z 31.12.2010, str. 1, Dz. Urz. UE L 348
z 31.12.2010, str. 36, Dz. Urz. UE L 150 z 09.06.2011, str. 3, Dz. Urz. UE L 166 z 25.06.2011, str. 16, Dz.
Urz. UE L 282 z 28.10.2011, str. 1, Dz. Urz. UE L 50 z 23.02.2012, str. 1, Dz. Urz. UE L 313 z 13.11.2012,
str. 8, Dz. Urz. UE L 329 z 29.11.2012, str. 11, Dz. Urz. UE L 304 z 31.10.2012, str. 1, Dz. Urz. UE L 351
z 20.12.2012, str. 36, Dz. Urz. UE L 158 z 10.06.2013, str. 1, Dz. Urz. UE L 198 z 23.07.2013, str. 35, Dz.
Urz. UE L 263 z 05.10.2013, str. 4, Dz. Urz. UE L 269 z 10.10.2013, str. 1, Dz. Urz. UE L 290 z 31.10.2013,
str. 1, Dz. Urz. UE L 334 z 13.12. 2013, str. 2, Dz. Urz. UE L 334 z 13.12.2013, str. 4, Dz. Urz. UE L 108
z 11.04.2014, str. 9, Dz. Urz. UE L 108 z 11.04.2014, str. 11, Dz. Urz. UE L 113 z 16.04.2014, str. 17, Dz.
Urz. UE L 174 z 13.06.2014, str. 26, Dz. Urz. UE L 235 z 08.08.2014, str. 10, Dz. Urz. UE L 252
z 26.08.2014, str. 1, Dz. Urz. UE L 274 z 16.09.2014, str. 11, Dz. Urz. UE L 312 z 31.10.2014, str. 1, Dz.
Urz. UE L 65 z 10.03.2015, str. 11, Dz. Urz. UE L 65.10.03.2015, str. 13, Dz. Urz. UE L 285 z 30.10.2015,
str. 1, Dz. Urz. UE L 89 z 06.04. 2016, str. 4, Dz. Urz. UE L 89 z 06.04.2016, str. 6, Dz. Urz. UE L 170
z 29.06.2016, str. 36, Dz. Urz. UE L 244 z 13.09.2016, str. 1, Dz. Urz. UE L 294 z 28.10.2016, str. 1,
Dz. Urz. UE L 301 z 09.11.2016, str. 5, Dz. Urz. UE L 336 z 10.12.2016, str. 17, Dz. Urz. UE L 104
z 20.04.2017, str. 6, Dz. Urz. UE L 186 z 19.07.2017, str. 1, Dz. Urz. UE L 186 z 19.07.2017, str. 3, Dz. Urz.
UE L 282 z 31.10.2017, str. 1, Dz. Urz. UE L 22 z 26.01.2018, str. 10, Dz. Urz. UE L 71 z 14.03.2018,
str. 36, Dz. Urz. UE L 83 z 27.03.2018, str. 11, Dz. Urz. UE L 91 z 09.04.2018, str. 11, Dz. Urz. UE L 273
z 31.10.2018, str. 1, Dz. Urz. UE L 3 z 08.01.2019, str. 1, Dz. Urz. UE L 280 z 31.10.2019, str. 1, Dz. Urz.
UE L 116 z 15.04.2020, str. 1, Dz. Urz. UE L 167 z 29.05.2020, str. 1, Dz. Urz. UE L 319 z 02.10.2020,
str. 2, Dz. Urz. UE L 361 z 30.10.2020, str. 1 oraz Dz. Urz. UE L 431 z 21.12.2020, str. 34.

- a) nazwę podmiotu przeprowadzającego działania zaradcze,
  - b) wskazanie miejsca przeprowadzenia działań zaradczych,
  - c) datę rozpoczęcia i zakończenia działań zaradczych,
  - d) określenie środków zastosowanych w ramach działań zaradczych oraz środków mających na celu przywrócenie naturalnego stanu ekosystemów, które zostały zdegradowane, uszkodzone lub zniszczone przez IGO, wobec którego zastosowano te działania zaradcze,
  - e) wskazanie liczby okazów IGO lub powierzchni zajmowanej przez okazy IGO po przeprowadzeniu działań zaradczych,
  - f) określenie oddziaływania przeprowadzonych działań zaradczych na gatunki niedocelowe,
  - g) opis skuteczności przeprowadzonych działań zaradczych,
  - h) wysokość kosztów przeprowadzonych działań zaradczych oraz środków mających na celu przywrócenie naturalnego stanu ekosystemów, które zostały zdegradowane, uszkodzone lub zniszczone przez IGO, wobec którego zastosowano działania zaradcze;
- 4) o zezwoleniu wydanym na podstawie art. 120 ust. 2 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2020 r. poz. 55, 471 i 1378), którego ważność została zachowana na podstawie art. 51, obejmujące:
- a) imię, nazwisko i adres albo nazwę i siedzibę podmiotu, który uzyskał to zezwolenie,
  - b) nazwę naukową IGO oraz nazwę polską, jeżeli nazwa polska istnieje,
  - c) wskazanie liczby lub ilości okazów IGO, którego dotyczą czynności objęte tym zezwoleniem,
  - d) nazwę, cel, miejsce i czas wykonania czynności objętych tym zezwoleniem,
  - e) numer tego zezwolenia.

3. Rejestr IGO jest jawny w zakresie informacji, o których mowa w ust. 2 pkt 1 lit. a-c.

4. Rejestr IGO jest prowadzony przy użyciu systemu teleinformatycznego w rozumieniu art. 3 pkt 3 ustawy z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne (Dz. U. z 2021 r. poz. 670) umożliwiającego zarządzanie danymi przez Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska, regionalnych dyrektorów ochrony środowiska, dyrektorów parków narodowych, dyrektorów urzędów morskich oraz Głównego Inspektora Rybołówstwa Morskiego.

5. Regionalny dyrektor ochrony środowiska, dyrektor parku narodowego, dyrektor urzędu morskiego oraz Główny Inspektor Rybołówstwa Morskiego, każdy w zakresie swojej właściwości, wprowadzają do Rejestru IGO informacje określone w ust. 2 pkt 1 – w przypadku stwierdzenia obecności w środowisku:

- 1) IGO podlegającego szybkiej eliminacji – niezwłocznie po:
  - a) otrzymaniu zgłoszenia, o którym mowa w art. 15 ust. 1,
  - b) stwierdzeniu obecności tego IGO w środowisku na obszarze właściwości danego organu;
- 2) IGO rozprzestrzenionego na szeroką skalę – w terminie 3 miesięcy od dnia:
  - a) otrzymania zgłoszenia, o którym mowa w art. 15 ust. 1,
  - b) stwierdzenia obecności tego IGO w środowisku na obszarze właściwości danego organu.

6. Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska oraz regionalni dyrektorzy ochrony środowiska, każdy w zakresie swojej właściwości, niezwłocznie wprowadzają do Rejestru IGO informacje o IGO objętych zezwoleniem na odstępstwo od zakazów, o których mowa w art. 7 ust. 1 rozporządzenia nr 1143/2014, oraz zezwoleniem na odstępstwo od zakazów, o których mowa w art. 7 ust. 2, określone w ust. 2 pkt 2.

7. Regionalny dyrektor ochrony środowiska, dyrektor parku narodowego, dyrektor urzędu morskiego oraz Główny Inspektor Rybołówstwa Morskiego, każdy w zakresie swojej właściwości, wprowadzają do Rejestru IGO informacje o przeprowadzonych działaniach zaradczych określone w ust. 2 pkt 3 – w odniesieniu do:

- 1) IGO podlegającego szybkiej eliminacji – niezwłocznie po przeprowadzeniu tych działań zaradczych;
- 2) IGO rozprzestrzenionego na szeroką skalę – corocznie do dnia 31 marca za poprzedni rok.

Rozdział 3

Zakazy i zezwolenia dotyczące gatunków obcych

Art. 7. 1. Zakazuje się wprowadzania do środowiska oraz przemieszczania w środowisku gatunków obcych.

2. W odniesieniu do IGO stwarzającego zagrożenie dla Polski zakazuje się także:

- 1) przywozu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub wywozu z terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;
- 2) transportu, z wyłączeniem transportu IGO stwarzającego zagrożenie dla Polski w związku z przeprowadzanymi działaniami zaradczymi;
- 3) przetrzymywania;
- 4) chowu lub hodowli, rozmnażania lub uprawy;
- 5) wprowadzania do obrotu;
- 6) wykorzystywania;
- 7) wymiany.

3. Zakazu, o którym mowa w ust. 1, nie stosuje się w odniesieniu do:

- 1) działań z wykorzystaniem organizmów wodnych, o których mowa w art. 3 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 18 kwietnia 1985 r. o rybnictwie śródlądowym (Dz. U. z 2019 r. poz. 2168) oraz w art. 97 ust. 1 i art. 99 ust. 1 ustawy z dnia 19 grudnia 2014 r. o rybołówstwie morskim (Dz. U. z 2021 r. poz. 650 i 694),
- 2) wprowadzania do środowiska zwierząt łownych należących do gatunków obcych zgodnie z art. 16a ust. 1 ustawy z dnia 13 października 1995 r. – Prawo łowieckie (Dz. U. z 2020 r. poz. 1683 i 2320),
- 3) roślin wykorzystywanych:
  - a) przy zakładaniu i utrzymywaniu terenów zieleni w granicach wsi o zwartej zabudowie lub w granicach miast, a także przy zakładaniu i utrzymywaniu zieleni towarzyszącej obiektom budowlanym,
  - b) w ramach trwale zrównoważonej gospodarki leśnej i racjonalnej gospodarki rolnej,
  - c) tymczasowo, w celu rekultywacji gruntów zdegradowanych lub zdewastowanych w wyniku działalności przemysłowej,
  - d) w badaniach naukowych oraz ochronie ex situ, o ile te badania i ta ochrona są prowadzone w granicach wsi o zwartej zabudowie lub w granicach miast

– chyba że te organizmy wodne, zwierzęta łowne lub wykorzystywane rośliny są IGO stwarzającymi zagrożenie dla Unii lub IGO stwarzającymi zagrożenie dla Polski.

4. Wprowadzenia do środowiska lub przemieszczenia w środowisku, o którym mowa w ust. 3 pkt 3, dokonuje się tak, aby gatunek obcy nie rozprzestrzenił się poza teren, na którym dokonano jego wprowadzenia do środowiska lub przemieszczenia w środowisku, a podmiot, który dokonał tego wprowadzenia do środowiska albo przemieszczenia

w środowisku, ma obowiązek dokonać eliminacji tego gatunku obcego ze środowiska, po zakończeniu jego użytkowania, w taki sposób, aby uniemożliwić jego rozprzestrzenienie się.

5. Zakazów, o których mowa w art. 7 ust. 1 lit. b rozporządzenia nr 1143/2014 oraz w ust. 2 pkt 3, nie stosuje się w odniesieniu do IGO stwarzającego zagrożenie dla Unii lub IGO stwarzającego zagrożenie dla Polski, przetrzymywanego w azylu dla zwierząt i ujętego w wykazie, o którym mowa w art. 76a ust. 5 pkt 4 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody.

Art. 8. 1. Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska może, w drodze decyzji, wydać zezwolenie, o którym mowa w art. 8 i art. 9 rozporządzenia nr 1143/2014, w odniesieniu do IGO stwarzającego zagrożenie dla Unii.

2. Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska wydaje, w drodze decyzji, zezwolenie także na odstępstwo, w odniesieniu do:

1) IGO stwarzającego zagrożenie dla Unii, od zakazów, o których mowa w:

a) art. 7 ust. 1 lit. b oraz f rozporządzenia nr 1143/2014 – w zakresie zakazu wykorzystywania w celu:

- przeprowadzenia działań zaradczych,
- komercyjnego wykorzystania w ramach działań zaradczych IGO stwarzającego zagrożenie dla Unii zgodnie z art. 19 ust. 2 rozporządzenia nr 1143/2014,

b) art. 7 ust. 1 lit. b oraz d rozporządzenia nr 1143/2014, w odniesieniu do:

- zwierzęcia domowego – w przypadku, o którym mowa w art. 11, lub
- zapasu IGO – w przypadku, o którym mowa w art. 12 ust. 4;

2) IGO stwarzającego zagrożenie dla Polski, od zakazu, o którym mowa w art. 7 ust. 2 pkt 1:

a) w celu przeprowadzenia badań naukowych, ochrony *ex situ* lub wykorzystania IGO stwarzającego zagrożenie dla Polski do celów medycznych lub w przypadkach wynikających z nadrzędnego interesu publicznego, w tym ze względów społecznych lub gospodarczych,

b) w celu:

- przeprowadzenia działań zaradczych,
- komercyjnego wykorzystania w ramach działań zaradczych IGO stwarzającego zagrożenie dla Polski,

c) w odniesieniu do:

- zwierzęcia domowego – w przypadku, o którym mowa w art. 11, lub

– zapasu IGO – w przypadkach, o których mowa w art. 12 ust. 1 i 2.

3. Regionalny dyrektor ochrony środowiska wydaje, w drodze decyzji, zezwolenie na odstępstwo, w odniesieniu do IGO stwarzającego zagrożenie dla Polski, od zakazów, o których mowa w art. 7 ust. 2:

- 1) pkt 2–4, 6 i 7, w celu przeprowadzenia badań naukowych, ochrony *ex situ* lub wykorzystania IGO stwarzającego zagrożenie dla Polski do celów medycznych lub w przypadkach wynikających z nadrzędnego interesu publicznego, w tym ze względów społecznych lub gospodarczych;
- 2) pkt 3 i 6, w celu:
  - a) przeprowadzenia działań zaradczych,
  - b) komercyjnego wykorzystania w ramach działań zaradczych IGO stwarzającego zagrożenie dla Polski;
- 3) pkt 2 i 3, w odniesieniu do:
  - a) zwierzęcia domowego – w przypadku, o którym mowa w art. 11, lub
  - b) zapasu IGO – w przypadkach, o których mowa w art. 12 ust. 1 i 2.

4. W przypadku gdy zezwolenie na odstępstwo od zakazu, o którym mowa w art. 7 ust. 2 pkt 1, obejmuje również odstępstwo od zakazów, o których mowa w art. 7 ust. 2 pkt 2–4, 6 i 7, właściwy do jego wydania jest Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska.

5. W przypadku gdy zezwolenie na odstępstwo od zakazów, o których mowa w art. 7 ust. 2 pkt 2–4, 6 i 7, dotyczy obszaru morskiego, właściwość miejscową regionalnego dyrektora ochrony środowiska, w części dotyczącej tego obszaru, ustala się wzdłuż wybrzeża na terenie danego województwa.

6. Zezwolenie, o którym mowa w ust. 2 pkt 1, ust. 2 pkt 2 lit. b i c oraz ust. 3 lit. b i c, wydaje się podmiotowi, który będzie przetrzymywał i przemieszczał IGO w obiekcie izolowanym i zapewni warunki uniemożliwiające rozmnażanie się, ucieczkę lub rozprzestrzenianie się tego IGO.

7. Zezwolenie, o którym mowa w ust. 2 pkt 2 lit. a i ust. 3 lit. a, wydaje się podmiotowi, który:

- 1) posiada tytuł prawny do obiektu izolowanego spełniającego warunki określone w art. 8 ust. 3 rozporządzenia nr 1143/2014;
- 2) posiada wiedzę w zakresie biologii danego IGO objętego zezwoleniem oraz zapobiegania ucieczce lub rozprzestrzenianiu się tego IGO lub zatrudnia osobę, która będzie wykonywała czynności objęte zezwoleniem, posiadającą taką wiedzę;

- 3) posiada procedury zapewniające, że przemieszczanie w środowisku IGO stwarzającego zagrożenie dla Polski do i z obiektu izolowanego będzie przeprowadzone:
  - a) zgodnie z warunkami określonymi w tym zezwoleniu,
  - b) w sposób wykluczający ucieczkę tego IGO stwarzającego zagrożenie dla Polski;
- 4) skutecznie kontroluje ryzyko ucieczki lub rozprzestrzeniania się IGO stwarzającego zagrożenie dla Polski, w tym przez posiadanie systemu ciągłego nadzoru;
- 5) posiada plan awaryjny na wypadek ucieczki lub rozprzestrzeniania się IGO stwarzającego zagrożenie dla Polski, w tym plan eliminacji ze środowiska tego IGO stwarzającego zagrożenie dla Polski.

8. Wniosek o wydanie zezwolenia, o którym mowa w art. 8 i art. 9 rozporządzenia nr 1143/2014, oraz zezwolenia, o którym mowa w ust. 2 i 3, zawiera:

- 1) imię i nazwisko oraz adres albo nazwę i siedzibę wnioskodawcy;
- 2) numer telefonu lub adres poczty elektronicznej wnioskodawcy lub osoby upoważnionej przez wnioskodawcę do kontaktu, jeżeli wnioskodawca lub ta osoba taki adres posiada;
- 3) nazwę i cel wykonania czynności objętych wnioskiem;
- 4) nazwę naukową IGO objętego zezwoleniem oraz nazwę polską, jeżeli nazwa polska istnieje;
- 5) liczbę lub ilość okazów IGO objętych zezwoleniem;
- 6) sposób, miejsce i czas wykonania czynności objętych wnioskiem.

9. Do wniosku o wydanie zezwolenia, o którym mowa w art. 8 i art. 9 rozporządzenia nr 1143/2014, oraz zezwolenia, o którym mowa w ust. 2 i 3, dołącza się:

- 1) opis obiektu izolowanego, w którym IGO objęty wnioskiem będzie przetrzymywany lub badany;
- 2) dokument potwierdzający tytuł prawny wnioskodawcy do obiektu izolowanego;
- 3) przyjęte przez wnioskodawcę procedury dotyczące sprzątania obiektu izolowanego, postępowania z odpadami powstałymi w obiekcie izolowanym oraz przeprowadzania w obiekcie izolowanym prac konserwacyjnych;
- 4) opis sposobu usunięcia IGO z obiektu izolowanego oraz unieszkodliwienia, zniszczenia lub humanitarnego uśmiercenia IGO;
- 5) oświadczenie wnioskodawcy, że ten wnioskodawca lub zatrudniona przez niego osoba, która będzie wykonywała czynności objęte zezwoleniem, posiadają wiedzę w zakresie biologii danego gatunku IGO i zapobiegania ucieczce lub rozprzestrzenianiu się IGO oraz wskazanie kwalifikacji posiadanych przez wnioskodawcę i tę osobę;

- 6) procedurę przemieszczenia IGO do i z obiektu izolowanego;
- 7) ocenę i opis ryzyka ucieczki IGO z obiektu izolowanego i rozprzestrzenienia się tego IGO oraz usunięcia IGO z obiektu izolowanego;
- 8) opis systemu ciągłego nadzoru i plan awaryjny na wypadek ewentualnej ucieczki lub rozprzestrzenienia się IGO, w tym plan eliminacji IGO ze środowiska;
- 9) oświadczenie wnioskodawcy, że ten wnioskodawca będący osobą fizyczną, a w przypadku wnioskodawcy będącego osobą prawną albo jednostką organizacyjną nieposiadającą osobowości prawnej – urzędujący członek jego organu zarządzającego lub nadzorczego, wspólnik spółki w spółce jawnej lub partnerskiej albo komplementariusz w spółce komandytowej lub komandytowo-akcyjnej lub prokurent nie był:
  - a) prawomocnie ukarany, w okresie roku przed dniem złożenia wniosku, za wykroczenia, o których mowa w art. 127 pkt 3 i 5, art. 131 pkt 1–5, 8, 13 i 14 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody oraz w art. 35 ust. 1,
  - b) skazany prawomocnym wyrokiem sądu, w okresie 5 lat przed dniem złożenia wniosku, za przestępstwa, o których mowa w art. 181 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny (Dz. U. z 2020 r. poz. 1444 i 1517), art. 35 ust. 1–2 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ochronie zwierząt (Dz. U. z 2020 r. poz. 638), art. 127a, art. 128 pkt 1 i 2 i art. 128a ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody oraz w art. 34 ust. 1 i 2;
- 10) dokumenty potwierdzające, że zwierzę domowe było przetrzymywane przed umieszczeniem gatunku, do którego to zwierzę należy, w wykazie IGO stwarzających zagrożenie dla Unii albo na liście IGO stwarzających zagrożenie dla Polski, albo oświadczenie w tym zakresie – w przypadku, o którym mowa w art. 11 ust. 1;
- 11) dokumenty potwierdzające, że zapas IGO był przetrzymywany przed umieszczeniem gatunku, do którego należą zwierzę lub roślina objęte tym zapasem IGO, w wykazie IGO stwarzających zagrożenie dla Unii albo na liście IGO stwarzających zagrożenie dla Polski, albo oświadczenie w tym zakresie – w przypadku, o którym mowa w art. 12.

10. Oświadczenia, o których mowa w ust. 9 pkt 5 i 9–11, składa się pod rygorem odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych zeznań. Składający oświadczenie jest obowiązany do zawarcia w nim klauzuli następującej treści: „Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia”. Klauzula ta zastępuje pouczenie organu o odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych zeznań.

11. W przypadku gdy zezwolenie, o którym mowa w art. 8 i art. 9 rozporządzenia nr 1143/2014, lub zezwolenie, o którym mowa w ust. 2 i 3, dotyczą przywozu IGO objętego tymi zezwoleniami na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej z państwa trzeciego lub wywozu IGO objętego tymi zezwoleniami z terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na terytorium państwa trzeciego, wnioski o wydanie zezwolenia, poza elementami określonymi w ust. 8, zawiera także:

- 1) imię i nazwisko oraz adres albo nazwę i siedzibę nadawcy lub eksportera tego IGO oraz odbiorcy lub importera tego IGO;
- 2) numer telefonu lub adres poczty elektronicznej nadawcy lub eksportera tego IGO oraz odbiorcy lub importera tego IGO, jeżeli ten nadawca, eksporter, odbiorca lub importer taki adres posiada;
- 3) kody Nomenklatury Scalonej określone w rozporządzeniu, o którym mowa w art. 6 ust. 2 pkt 2 lit. g.

12. Zezwolenie, o którym mowa w art. 8 i art. 9 rozporządzenia nr 1143/2014, oraz zezwolenie, o którym mowa w ust. 2 i 3, zawiera:

- 1) imię i nazwisko oraz adres albo nazwę i siedzibę wnioskodawcy;
- 2) nazwę naukową IGO, którego będą dotyczyły czynności objęte zezwoleniem, oraz nazwę polską, jeżeli nazwa polska istnieje;
- 3) liczbę lub ilość okazów IGO, którego będą dotyczyły czynności objęte zezwoleniem;
- 4) nazwę i cel wykonania czynności objętych zezwoleniem;
- 5) sposób, miejsce, czas i warunki wykonania czynności objętych zezwoleniem, w tym warunki niezbędne do zmniejszenia ryzyka ucieczki lub rozprzestrzenienia się IGO objętego zezwoleniem;
- 6) sposób usunięcia IGO objętego zezwoleniem z obiektu izolowanego, unieszkodliwienia, zniszczenia lub humanitarnego uśmiercenia tego IGO;
- 7) określenie planu awaryjnego na wypadek ucieczki lub rozprzestrzenienia się IGO objętego zezwoleniem, w tym planu eliminacji tego IGO ze środowiska;
- 8) określenie terminu złożenia informacji o wykorzystaniu zezwolenia;
- 9) kody Nomenklatury Scalonej określone w rozporządzeniu, o którym mowa w art. 6 ust. 2 pkt 2 lit. g – w przypadku zezwolenia dotyczącego przywozu IGO na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej z państwa trzeciego lub wywozu IGO z terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na terytorium państwa trzeciego.

13. Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska i regionalny dyrektor ochrony środowiska potwierdzają wydanie zezwolenia, o którym mowa w art. 8 i art. 9 rozporządzenia nr 1143/2014, wydając zaświadczenie w formacie określonym w przepisach wykonawczych wydanych na podstawie art. 8 ust. 6 rozporządzenia nr 1143/2014.

14. Zezwolenie, o którym mowa w ust. 2 i 3, towarzyszy IGO objętemu tym zezwoleniem podczas przetrzymywania, transportu lub przywozu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

15. Przepisów ust. 9 pkt 2–6 i 8, ust. 11 i ust. 12 pkt 10 nie stosuje się w przypadkach, o których mowa w art. 11 ust. 1 i art. 12 ust. 1, 2 i 4.

16. Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska albo regionalny dyrektor ochrony środowiska odmawia wydania zezwolenia, o którym mowa w art. 8 i art. 9 rozporządzenia nr 1143/2014, oraz zezwolenia, o którym mowa w ust. 2 i 3, jeżeli:

- 1) wnioskodawca będący osobą fizyczną, a w przypadku wnioskodawcy będącego osobą prawną albo jednostką organizacyjną nieposiadającą osobowości prawnej – urzędujący członek jego organu zarządzającego lub nadzorczego, wspólnik spółki w spółce jawnej lub partnerskiej albo komplementariusz w spółce komandytowej lub komandytowo-akcyjnej lub prokurent był:
  - a) prawomocnie ukarany za wykroczenia, o których mowa w art. 127 pkt 3 i 5, art. 131 pkt 1–5, 8, 13 i 14 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody oraz w art. 35 ust. 1, w okresie roku od dnia prawomocnego ukarania za te wykroczenia,
  - b) skazany prawomocnym wyrokiem sądu za przestępstwa, o których mowa w art. 181 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny, art. 35 ust. 1–2 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ochronie zwierząt, art. 127a, art. 128 pkt 1 i 2 i art. 128a ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody oraz w art. 34 ust. 1 i 2, w okresie 5 lat od dnia uprawomocnienia się tego wyroku;
- 2) nie są spełnione warunki określone w:
  - a) art. 8 ust. 2 i 3 rozporządzenia nr 1143/2014 – w przypadku zezwolenia, o którym mowa w art. 8 i art. 9 rozporządzenia nr 1143/2014,
  - b) ust. 7 – w przypadku zezwolenia, o którym mowa w ust. 2 pkt 2 lit. a oraz ust. 3 lit. a,
  - c) ust. 6 – w pozostałych przypadkach;

- 3) czynność objęta wnioskiem o wydanie zezwolenia stwarza zagrożenie dla rodzimych gatunków lub siedlisk przyrodniczych;
- 4) chów lub hodowla organizmów wodnych, do których ma zastosowanie rozporządzenie Rady (WE) nr 708/2007 z dnia 11 czerwca 2007 r. w sprawie wykorzystania w akwakulturze gatunków obcych i niewystępujących miejscowo (Dz. Urz. UE L 168 z 28.06.2007, str. 1, z późn. zm.⁵⁾), nie spełnia warunków w zakresie wprowadzania gatunku obcego do zamkniętego zakładu akwakultury określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 3f ustawy z dnia 18 kwietnia 1985 r. o rybactwie śródlądowym;
- 5) Komisja Europejska odrzuciła wniosek o udzielenie upoważnienia, o którym mowa w art. 9 ust. 1 rozporządzenia nr 1143/2014, w odniesieniu do IGO stwarzającego zagrożenie dla Unii.

Art. 9. 1. Organ, który wydał zezwolenie na odstępstwo od zakazów, o których mowa w art. 7 ust. 1 rozporządzenia nr 1143/2014, lub na odstępstwo od zakazów, o których mowa w art. 7 ust. 2, zawiesza albo cofa, w drodze decyzji, to zezwolenie w przypadku, gdy wystąpiło nieprzewidziane zdarzenie o niepożądanym oddziaływaniu na różnorodność biologiczną lub powiązane usługi ekosystemowe. Zawieszenie albo cofnięcie zezwolenia musi być uzasadnione naukowo, a w przypadku gdy dowody naukowe są niewystarczające – opierać się na zasadzie ostrożności.

2. Decyzję o zawieszeniu zezwolenia wydaje się na czas określony nie dłuższy niż 5 lat.

3. W przypadku ustania niepożądanego oddziaływania w wyniku zdarzenia, o którym mowa w ust. 1, właściwy organ cofa decyzję o zawieszeniu zezwolenia.

4. Właściwy organ cofa zezwolenie, jeżeli upłynął termin, o którym mowa w ust. 3, a niepożądane oddziaływanie w wyniku zdarzenia, o którym mowa w ust. 1, nie ustało.

5. W decyzji o zawieszeniu zezwolenia i w decyzji o cofnięciu zezwolenia określa się termin jej wykonania oraz sposób postępowania z IGO, którego dotyczy to zezwolenie.

Art. 10. 1. Regionalny dyrektor ochrony środowiska przeprowadza kontrolę spełniania warunków określonych w wydanych przez ten organ zezwoleniach na odstępstwo od zakazów, o których mowa w art. 7 ust. 2.

---

⁵⁾ Zmiany wymienionego rozporządzenia zostały ogłoszone w Dz. Urz. UE L 149 z 07.06.2008, str. 36 oraz Dz. Urz. UE L 88 z 04.04.2011, str. 1

2. Regionalny dyrektor ochrony środowiska właściwy ze względu na miejsce, w którym znajduje się IGO, przeprowadza na wniosek Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska kontrolę spełniania warunków określonych w wydanych przez Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska zezwoleniach na odstępstwo od zakazu, o którym mowa w art. 7 ust. 1 rozporządzenia nr 1143/2014, lub na odstępstwo od zakazów, o których mowa w art. 7 ust. 2.

3. Czynności kontrolne są wykonywane przez osoby posiadające upoważnienie do przeprowadzenia kontroli wydane przez regionalnego dyrektora ochrony środowiska.

4. Upoważnienie, o którym mowa w ust. 1, zawiera wskazanie osoby upoważnionej do wykonywania czynności kontrolnych, miejsca i zakresu kontroli oraz podstawy prawnej do jej przeprowadzenia.

5. Osoba upoważniona do przeprowadzenia kontroli, przed przystąpieniem do wykonywania czynności kontrolnych, okazuje upoważnienie, o którym mowa w ust. 1, podmiotowi kontrolowanemu albo upoważnionej przez ten podmiot osobie.

6. W ramach czynności kontrolnych osoby upoważnione do przeprowadzenia kontroli mają prawo do:

- 1) wstępu na teren będący we władaniu podmiotu kontrolowanego w godzinach od 6.00 do 22.00;
- 2) żądania pisemnych lub ustnych informacji związanych z przedmiotem kontroli;
- 3) wglądu do dokumentów związanych z przedmiotem kontroli oraz sporządzania z nich odpisów, wyciągów lub kopii;
- 4) sporządzania szkiców, filmowania, fotografowania oraz dokonywania nagrań dźwiękowych w zakresie związanym z przedmiotem kontroli.

7. Podmiot kontrolowany jest obowiązany do:

- 1) umożliwienia wstępu osobom upoważnionym do przeprowadzenia kontroli na teren będący we władaniu podmiotu kontrolowanego;
- 2) udzielenia osobom upoważnionym do przeprowadzenia kontroli, na ich żądanie, pisemnych lub ustnych informacji związanych z przedmiotem kontroli;
- 3) udostępnienia osobom upoważnionym do przeprowadzenia kontroli, na ich żądanie, dokumentów związanych z przedmiotem kontroli oraz umożliwienia sporządzenia odpisów, wyciągów lub kopii tych dokumentów;
- 4) umożliwienia osobom upoważnionym do przeprowadzenia kontroli, na ich żądanie, sporządzenia szkiców, filmowania, fotografowania oraz dokonywania nagrań dźwiękowych w zakresie związanym z przedmiotem kontroli.

8. Czynności kontrolne są wykonywane w obecności podmiotu kontrolowanego lub osoby upoważnionej przez ten podmiot.

9. W przypadku nieobecności podmiotu kontrolowanego lub osoby upoważnionej przez ten podmiot, gdy zachodzi uzasadnione podejrzenie zaistnienia nieodwracalnych skutków dla ochrony rodzimych gatunków lub siedlisk przyrodniczych, dla zdrowia ludzi lub dla gospodarki, czynności kontrolne mogą być wykonywane w obecności pracownika podmiotu kontrolowanego lub osoby zatrudnionej przez ten podmiot w ramach innego stosunku prawnego, lub w obecności przywołanego świadka będącego funkcjonariuszem publicznym.

10. Z przeprowadzonej kontroli osoba wykonująca czynności kontrolne sporządza protokół kontroli.

11. Protokół kontroli podpisuje osoba wykonująca czynności kontrolne oraz podmiot kontrolowany albo osoba upoważniona przez ten podmiot.

12. W przypadku odmowy podpisania protokołu kontroli przez podmiot kontrolowany albo osobę upoważnioną przez ten podmiot, protokół kontroli podpisuje osoba wykonująca czynności kontrolne i dokonuje w nim adnotacji o odmowie podpisania protokołu przez podmiot kontrolowany albo osobę upoważnioną przez ten podmiot.

13. Regionalny dyrektor ochrony środowiska przekazuje protokół kontroli wraz z zaleceniami pokontrolnymi podmiotowi kontrolowanemu, a w przypadku, o którym mowa w ust. 2, także Generalnemu Dyrektorowi Ochrony Środowiska, w terminie 14 dni od dnia zakończenia kontroli.

14. Podmiotowi kontrolowanemu przysługuje prawo do wniesienia, na piśmie, umotywowanych zastrzeżeń do ustaleń zawartych w protokole kontroli oraz zaleceń pokontrolnych do organu właściwego do wydania zezwolenia na odstępstwo od zakazów, o których mowa w art. 7 ust. 1 rozporządzenia nr 1143/2014, albo zezwolenia na odstępstwo od zakazów, o których mowa w art. 7 ust. 2, w terminie 14 dni od dnia otrzymania protokołu kontroli i zaleceń pokontrolnych.

15. Organ właściwy do wydania zezwolenia na odstępstwo od zakazów, o których mowa w art. 7 ust. 1 rozporządzenia nr 1143/2014, albo zezwolenia na odstępstwo od zakazów, o których mowa w art. 7 ust. 2, w terminie 14 dni od dnia otrzymania umotywowanych zastrzeżeń, uwzględnia je w całości albo w części albo odmawia ich uwzględnienia.

16. W przypadku gdy kontrola wykazała, że podmiot kontrolowany działa wbrew warunkom określonym w zezwoleniu na odstępstwo od zakazów, o których mowa w art. 7

ust. 1 rozporządzenia nr 1143/2014, albo zezwoleniu na odstępstwo od zakazów, o których mowa w art. 7 ust. 2, regionalny dyrektor ochrony środowiska wzywa ten podmiot, na piśmie, do usunięcia stwierdzonych uchybień w terminie określonym w wezwaniu.

17. Organ, który wydał zezwolenie na odstępstwo od zakazów, o których mowa w art. 7 ust. 1 rozporządzenia nr 1143/2014, albo zezwolenia na odstępstwo od zakazów, o których mowa w art. 7 ust. 2, cofa, w drodze decyzji, to zezwolenie, jeżeli podmiot kontrolowany nie usunął uchybień w terminie określonym w wezwaniu, o którym mowa w ust. 16.

18. W decyzji o cofnięciu zezwolenia określa się termin wykonania tej decyzji oraz sposób postępowania z IGO, który jest objęty tym zezwoleniem.

Art. 11. 1. W przypadku gdy zwierzę domowe było przetrzymywane w celach niekomercyjnych przed umieszczeniem gatunku, do którego to zwierzę należy, w wykazie IGO stwarzających zagrożenie dla Unii albo na liście IGO stwarzających zagrożenie dla Polski, posiadacz tego zwierzęcia podejmuje decyzję o:

- 1) zatrzymaniu tego zwierzęcia do jego naturalnej śmierci, pod warunkiem że posiada zezwolenie na odstępstwo od zakazów, o których mowa w art. 7 ust. 1 lit. b oraz d rozporządzenia nr 1143/2014, albo zezwolenie na odstępstwo od zakazów, o których mowa w art. 7 ust. 2 pkt 2 i 3, albo
- 2) przekazaniu tego zwierzęcia podmiotowi, który posiada zezwolenie na odstępstwo od zakazów, o których mowa w art. 7 ust. 1 lit. b oraz d rozporządzenia nr 1143/2014, albo zezwolenie na odstępstwo od zakazów, o których mowa w art. 7 ust. 2 pkt 2 i 3, albo do azylu dla zwierząt, albo
- 3) poddaniu tego zwierzęcia uśmierceniu.

2. Posiadacz zwierzęcia domowego, o którym mowa w ust. 1, składa wnioszek o wydanie zezwolenia na odstępstwo od zakazów, o których mowa w art. 7 ust. 1 lit. b oraz d rozporządzenia nr 1143/2014, albo zezwolenia na odstępstwo od zakazów, o których mowa w art. 7 ust. 2 pkt 2 i 3, albo podejmuje działanie, o którym mowa w ust. 1 pkt 2 albo 3, w terminie 6 miesięcy od dnia umieszczenia gatunku, do którego to zwierzę należy, w wykazie IGO stwarzających zagrożenie dla Unii albo na liście IGO stwarzających zagrożenie dla Polski.

3. Posiadacz zwierzęcia domowego, o którym mowa w ust. 1, podejmuje działanie, o którym mowa w ust. 1 pkt 2 albo 3, w terminie 90 dni od dnia, w którym decyzja o odmowie wydania zezwolenia na odstępstwo od zakazów, o których mowa w art. 7 ust. 1 lit. b oraz d

rozporządzenia nr 1143/2014, albo zezwolenia na odstępstwo od zakazów, o których mowa w art. 7 ust. 2 pkt 2 i 3, stała się ostateczna.

4. Posiadacz zwierzęcia domowego, o którym mowa w ust. 1, informuje regionalnego dyrektora ochrony środowiska właściwego ze względu na miejsce zamieszkania o dokonaniu uśmiercenia tego zwierzęcia zgodnie z ust. 1 pkt 3 w terminie 7 dni od dnia dokonania tej czynności.

5. Uśmiercenia dokonuje się z wykorzystaniem metod niepowodujących u zwierzęcia domowego, o którym mowa w ust. 1, możliwego do uniknięcia bólu, dystresu lub cierpienia.

6. Uśmiercenia, o którym mowa w ust. 1 pkt 3, dokonuje lekarz weterynarii, który uzyskał prawo wykonywania zawodu lekarza weterynarii zgodnie z ustawą z dnia 21 grudnia 1991 r. o zawodzie lekarza weterynarii i izbach lekarsko-weterynaryjnych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1140), na wniosek posiadacza zwierzęcia domowego, o którym mowa w ust. 1.

Art. 12. 1. Posiadacz IGO, który nabył zapas IGO przed umieszczeniem gatunku, do którego należy ten zapas IGO, na liście IGO stwarzających zagrożenie dla Polski, ma prawo, w terminie dwóch lat od dnia umieszczenia gatunku, do którego należy ten zapas IGO, na liście IGO stwarzających zagrożenie dla Polski, przetrzymywać lub przemieszczać ten IGO, w celu:

- 1) sprzedaży lub przekazania podmiotom:
  - a) prowadzącym badania naukowe,
  - b) prowadzącym ochronę *ex situ*,
  - c) wykorzystującym IGO do celów medycznych– pod warunkiem, że podmioty te posiadają zezwolenie, o którym mowa w art. 8 ust. 2 pkt 2 lit. a lub art. 8 ust. 3 lit. a;
- 2) uśmiercenia zwierzęcia lub unieszkodliwienia rośliny.

2. Posiadacz zapasu IGO, o którym mowa w ust. 1, w terminie roku od dnia umieszczenia gatunku, do którego należy ten zapas IGO, na liście IGO stwarzających zagrożenie dla Polski, ma prawo przetrzymywać lub przemieszczać IGO w celu sprzedaży lub przekazania podmiotom, które będą przetrzymywać IGO w celach niekomercyjnych, pod warunkiem, że podmioty te posiadają zezwolenie na odstępstwo od zakazów, o których mowa w art. 7 ust. 2 pkt 2 i 3.

3. Posiadacz zapasu IGO, który nabył zapas IGO przed umieszczeniem gatunku, do którego należy ten zapas IGO, na liście IGO stwarzających zagrożenie dla Polski, od dnia umieszczenia gatunku, do którego należy ten zapas IGO, na liście IGO stwarzających

zagrożenie dla Polski, do czasu sprzedaży lub przekazania albo uśmiercenia zwierzęcia lub unieszkodliwienia rośliny zapewnia przetrzymywanie i przemieszczanie zapasu IGO w obiekcie izolowanym oraz podejmuje niezbędne środki w celu uniemożliwienia rozmnażania, rozprzestrzeniania się lub ucieczki IGO.

4. Dokonanie sprzedaży lub przekazania IGO stwarzającego zagrożenie dla Unii, stanowiącego zapas IGO, o którym mowa w art. 32 ust. 1 i 2 rozporządzenia nr 1143/2014, jest możliwe wyłącznie na rzecz podmiotów, które uzyskały zezwolenie na odstępstwo od zakazów, o których mowa w art. 7 ust. 1 lit. b oraz d rozporządzenia nr 1143/2014.

5. Posiadacz zapasu IGO, który nie sprzedał lub nie przekazał IGO stanowiącego ten zapas IGO w terminie określonym w art. 32 ust. 1 rozporządzenia nr 1143/2014 albo w ust. 1, jest obowiązany poddać zwierzę uśmierceniu zgodnie z zasadami określonymi w art. 11 ust. 5 i 6 lub roślinę unieszkodliwieniu w warunkach uniemożliwiających ich rozprzestrzenienie się. Informację o dokonaniu uśmiercenia zwierzęcia lub unieszkodliwienia rośliny posiadacz zapasu IGO przekazuje regionalnemu dyrektorowi ochrony środowiska właściwemu ze względu na dokonanie tych czynności w terminie 7 dni od dnia ich dokonania.

Art. 13. Regionalny dyrektor ochrony środowiska, na stronie podmiotowej regionalnej dyrekcji ochrony środowiska, zamieszcza informacje o ryzyku, jakie stanowi przetrzymywanie zwierzęcia domowego należącego do IGO umieszczonego w wykazie IGO stwarzających zagrożenie dla Unii albo na liście IGO stwarzających zagrożenie dla Polski, oraz o środkach, jakie powinny zostać podjęte w celu zminimalizowania ryzyka rozmnażania się i ucieczki takiego zwierzęcia.

Art. 14. 1. Posiadacz zwierzęcia należącego do IGO stwarzającego zagrożenie dla Unii albo do IGO stwarzającego zagrożenie dla Polski przetrzymywanego na podstawie zezwolenia na odstępstwo od zakazów, o których mowa w art. 7 ust. 1 rozporządzenia nr 1143/2014, albo zezwolenia na odstępstwo od zakazów, o których mowa w art. 7 ust. 2, w celu identyfikacji tego zwierzęcia oznakowuje je lub dokumentuje jego indywidualne cechy w sposób określony w przepisach wydanych na podstawie ust. 14.

2. Zwierzę należące do IGO stwarzającego zagrożenie dla Unii albo do IGO stwarzającego zagrożenie dla Polski poddaje się oznakowaniu:

- 1) przez wszczepienie mikroczipa – w przypadku zwierzęcia kręgowego, które osiągnęło minimalne wymiary lub wiek pozwalające na bezpieczne wszczepienie mikroczipa;

2) przez umieszczenie zwierzęcia w obiekcie lub pojemniku uniemożliwiającym ucieczkę – w przypadku zwierzęcia innego niż kręgowce, zwierzęcia kręgowego, które nie osiągnęło minimalnych wymiarów lub wieku pozwalających na bezpieczne wszczepienie mikroczipa, oraz zwierzęcia kręgowego należącego do zapasu IGO.

3. Przepisu ust. 2 nie stosuje się do zwierzęcia należącego do IGO stwarzającego zagrożenie dla Unii oraz do IGO stwarzającego zagrożenie dla Polski, które jest już oznakowane przez wszczepienie mikroczipa spełniającego wymagania określone w przepisach wydanych na podstawie ust. 14, w przypadku gdy posiadacz tego zwierzęcia posiada dokument potwierdzający wszczepienie tego mikroczipa, w którym jest umieszczony numer wszczepionego mikroczipa.

4. Indywidualne cechy zwierzęcia innego niż kręgowce oraz zwierzęcia kręgowego, należącego do IGO stwarzającego zagrożenie dla Unii albo do IGO stwarzającego zagrożenie dla Polski, które nie osiągnęło minimalnych wymiarów lub wieku pozwalających na bezpieczne wszczepienie mikroczipa, dokumentuje się przez wykonanie dokumentacji fotograficznej, w przypadku gdy liczba przetrzymywanych zwierząt jest nie większa niż liczba określona w przepisach wydanych na podstawie ust. 14.

5. Oznakowania lub udokumentowania indywidualnych cech zwierzęcia należącego do IGO stwarzającego zagrożenie dla Unii albo do IGO stwarzającego zagrożenie dla Polski dokonuje posiadacz tego zwierzęcia niezwłocznie po wejściu w jego posiadanie.

6. Wszczepienia mikroczipa dokonuje lekarz weterynarii, który uzyskał prawo wykonywania zawodu lekarza weterynarii zgodnie z ustawą z dnia 21 grudnia 1991 r. o zawodzie lekarza weterynarii i izbach lekarsko-weterynaryjnych.

7. Lekarz weterynarii po wszczepieniu mikroczipa wydaje posiadaczowi zwierzęcia należącego do IGO stwarzającego zagrożenie dla Unii albo do IGO stwarzającego zagrożenie dla Polski zaświadczenie o wszczepieniu mikroczipa zawierające:

- 1) nazwę naukową gatunku oraz nazwę polską, jeżeli nazwa polska istnieje;
- 2) numer wszczepionego mikroczipa;
- 3) określenie miejsca, w którym zwierzęciu został wszczepiony mikroczip;
- 4) datę wszczepienia mikroczipa.

8. Posiadacz zwierzęcia należącego do IGO stwarzającego zagrożenie dla Unii albo do IGO stwarzającego zagrożenie dla Polski do końca życia tego zwierzęcia przechowuje:

- 1) zaświadczenie, o którym mowa w ust. 7, w przypadku gdy to zwierzę zostało oznakowane zgodnie z przepisem ust. 2 pkt 1;

- 2) dokument potwierdzający wszczepienie mikroczipa, zawierający numer wszczepionego mikroczipa, w przypadku, o którym mowa w ust. 3;
- 3) dokumentację indywidualnych cech tego zwierzęcia.

9. Koszty związane z oznakowaniem zwierzęcia należącego do IGO stwarzającego zagrożenie dla Unii albo do IGO stwarzającego zagrożenie dla Polski lub ze sporządzeniem dokumentacji indywidualnych cech takiego zwierzęcia ponosi posiadacz tego zwierzęcia.

10. Posiadacz zwierzęcia kręgowego należącego do IGO stwarzającego zagrożenie dla Unii albo do IGO stwarzającego zagrożenie dla Polski przekazuje organowi, który wydał zezwolenie:

- 1) kopię zaświadczenia, o którym mowa w ust. 7 – w terminie 14 dni od dnia wszczepienia temu zwierzęciu mikroczipa albo
- 2) kopię dokumentu, o którym mowa w ust. 3 – w terminie 14 dni od dnia wejścia w posiadanie tego zwierzęcia.

11. Lekarz weterynarii, w przypadku gdy wymaga tego dobrostan zwierzęcia kręgowego należącego do IGO stwarzającego zagrożenie dla Unii albo do IGO stwarzającego zagrożenie dla Polski lub stan zdrowia lub kondycja tego zwierzęcia, podejmuje decyzję o:

- 1) wszczepieniu mikroczipa w miejscu innym niż określone w przepisach wydanych na podstawie ust. 14 albo
- 2) niewszczepieniu mikroczipa i określeniu terminu, w którym wszczepienie mikroczipa będzie możliwe, albo warunków, po spełnieniu których wszczepienie mikroczipa będzie możliwe.

12. W przypadku, o którym mowa w ust. 11 pkt 2, lekarz weterynarii wydaje zaświadczenie, w którym określa termin wszczepienia mikroczipa albo warunki, po spełnieniu których wszczepienie mikroczipa będzie możliwe.

13. Do czasu upływu terminu wszczepienia mikroczipa lub spełnienia warunków, o których mowa w ust. 11 pkt 2, posiadacz zwierzęcia kręgowego należącego do IGO stwarzającego zagrożenie dla Unii albo do IGO stwarzającego zagrożenie dla Polski jest obowiązany zapewnić identyfikację tego zwierzęcia przez oznakowanie w sposób inny niż wszczepienie mikroczipa lub udokumentowanie jego indywidualnych cech zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie ust. 14.

14. Minister właściwy do spraw środowiska określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) wymagania dotyczące mikroczipa i sposobu wszczepienia mikroczipa zwierzęciu kręgowemu należącemu do IGO stwarzającego zagrożenie dla Unii lub do IGO

stwarzającego zagrożenie dla Polski, w tym minimalne wymiary lub wiek zwierzęcia oraz miejsce wszczepienia mikroczipa,

- 2) wymagania dotyczące obiektu lub pojemnika, w którym umieszcza się zwierzę należące do IGO stwarzającego zagrożenie dla Unii lub do IGO stwarzającego zagrożenie dla Polski,
- 3) wymagania dotyczące wykonania dokumentacji fotograficznej indywidualnych cech zwierzęcia należącego do IGO stwarzającego zagrożenie dla Unii lub do IGO stwarzającego zagrożenie dla Polski, w tym maksymalną liczbę zwierząt, dla których taką dokumentację się sporządza

– kierując się potrzebą zapewnienia identyfikacji tych zwierząt i ujednoczenia sposobów ich oznakowania oraz mając na uwadze uniknięcie u znakowanych zwierząt niepotrzebnego bólu, dystresu lub cierpienia.

Rozdział 4

Postępowanie w przypadku stwierdzenia obecności IGO w środowisku

Art. 15. 1. Każdy, kto stwierdzi obecność w środowisku:

- 1) IGO stwarzającego zagrożenie dla Unii,
  - 2) IGO stwarzającego zagrożenie dla Polski
- niezwłocznie zgłasza ten fakt wójtowi, burmistrzowi albo prezydentowi miasta, właściwemu ze względu na miejsce stwierdzenia obecności tego IGO w środowisku.

2. Zgłoszenie zawiera:

- 1) imię i nazwisko albo nazwę oraz adres lub siedzibę lub adres poczty elektronicznej, lub numer telefonu zgłaszającego;
- 2) nazwę IGO stwarzającego zagrożenie dla Unii albo IGO stwarzającego zagrożenie dla Polski;
- 3) liczbę okazów IGO lub zajmowaną przez te okazy IGO powierzchnię, o ile jest to możliwe do ustalenia;
- 4) miejsce i datę stwierdzenia obecności w środowisku IGO stwarzającego zagrożenie dla Unii albo IGO stwarzającego zagrożenie dla Polski;
- 5) fotografię potwierdzającą obecność w środowisku IGO stwarzającego zagrożenie dla Unii albo IGO stwarzającego zagrożenie dla Polski, w przypadku gdy została wykonana.

3. Zgłoszenia dokonuje się w formie pisemnej w postaci papierowej albo elektronicznej, w szczególności na elektroniczną skrzynkę podawczą lub za pomocą poczty elektronicznej.

4. Wójt, burmistrz albo prezydent miasta dokonuje weryfikacji formalnej zgłoszenia.

5. W przypadku gdy zgłoszenie zawiera braki formalne, wójt, burmistrz albo prezydent miasta wzywa zgłaszającego do ich uzupełnienia w terminie 7 dni od dnia otrzymania wezwania.

6. Zgłoszenie pozostawia się bez rozpoznania, w przypadku gdy to zgłoszenie:

- 1) nie zostanie uzupełnione w terminie określonym w wezwaniu, o którym mowa w ust. 5;
- 2) dotyczy stwierdzenia obecności w środowisku IGO stwarzającego zagrożenie dla Unii albo IGO stwarzającego zagrożenie dla Polski tego samego gatunku i w tym miejscu, co już wpisane do Rejestru IGO.

7. W przypadku gdy istnieje prawdopodobieństwo, że zgłoszenie zawierające braki formalne dotyczy IGO stwarzającego zagrożenie dla Unii albo IGO stwarzającego zagrożenie dla Polski, podlegającego szybkiej eliminacji, wójt, burmistrz albo prezydent miasta postępuje z tym zgłoszeniem w sposób określony w przepisach art. 16.

8. Do stwierdzenia obecności w środowisku IGO stwarzającego zagrożenie dla Unii albo IGO stwarzającego zagrożenie dla Polski dokonanego przez regionalnego dyrektora ochrony środowiska, dyrektora parku narodowego, dyrektora urzędu morskiego albo Głównego Inspektora Rybołówstwa Morskiego, na obszarze właściwości każdego z tych organów, nie stosuje się przepisów ust. 1–7.

9. Jeżeli stwierdzenia obecności w środowisku IGO stwarzającego zagrożenie dla Unii albo IGO stwarzającego zagrożenie dla Polski dokona regionalny dyrektor ochrony środowiska, dyrektor parku narodowego, dyrektor urzędu morskiego albo Główny Inspektor Rybołówstwa Morskiego, poza obszarem właściwości każdego z tych organów, to w przypadku:

- 1) IGO podlegającego szybkiej eliminacji – informacje w tym zakresie przekazuje się podmiotowi właściwemu do podjęcia działań zaradczych; przepisów ust. 1–7 nie stosuje się;
- 2) IGO rozprzestrzenionego na szeroką skalę – informacje w tym zakresie przekazuje się właściwemu wójtowi, burmistrzowi albo prezydentowi miasta zgodnie z przepisem ust. 1.

Art. 16. 1. Wójt, burmistrz albo prezydent miasta przekazuje zgłoszenie, o którym mowa w art. 15 ust. 1, w postaci elektronicznej, w formacie danych oraz zgodnie ze wzorem

udostępnionym przez Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska:

- 1) właściwemu dyrektorowi parku narodowego – gdy stwierdzenia obecności w środowisku IGO objętego tym zgłoszeniem dokonano na obszarze parku narodowego;
- 2) właściwemu dyrektorowi urzędu morskiego – gdy stwierdzenia obecności w środowisku IGO objętego tym zgłoszeniem dokonano na obszarze pasa technicznego poza obszarem parku narodowego;
- 3) Głównemu Inspektorowi Rybołówstwa Morskiego – gdy stwierdzenia obecności w środowisku IGO objętego tym zgłoszeniem dokonano na obszarze morskim poza obszarem parku narodowego;
- 4) właściwemu regionalnemu dyrektorowi ochrony środowiska – gdy stwierdzenia obecności w środowisku IGO objętego tym zgłoszeniem dokonano na obszarach innych niż wskazane w pkt 1–3.

2. Wójt, burmistrz albo prezydent miasta przekazuje zgłoszenie:

- 1) niezwłocznie po jego otrzymaniu – w przypadku gdy dotyczy ono IGO stwarzającego zagrożenie dla Unii lub IGO stwarzającego zagrożenie dla Polski, podlegającego szybkiej eliminacji;
- 2) w terminie 7 dni od końca kwartału, w którym je otrzymał – w przypadku gdy dotyczy ono IGO stwarzającego zagrożenie dla Unii lub IGO stwarzającego zagrożenie dla Polski, rozprzestrzenionego na szeroką skalę.

3. Dyrektor urzędu morskiego, w terminie 7 dni od dnia otrzymania zgłoszenia, występuje do wojewódzkiego inspektora ochrony środowiska o dokonanie identyfikacji IGO objętego tym zgłoszeniem, w przypadku gdy identyfikacja tego IGO jest niemożliwa na podstawie informacji zawartych w tym zgłoszeniu.

4. Wojewódzki inspektor ochrony środowiska niezwłocznie po otrzymaniu wystąpienia, o którym mowa w ust. 3, dokonuje identyfikacji IGO objętego tym wystąpieniem i informuje dyrektora urzędu morskiego o wynikach tej identyfikacji.

5. Jeżeli zgłoszenie dotyczy IGO stwarzającego zagrożenie dla Unii lub IGO stwarzającego zagrożenie dla Polski, podlegającego szybkiej eliminacji, podmiot, który dokonał tego zgłoszenia, udziela niezwłocznie, na żądanie regionalnego dyrektora ochrony środowiska, dyrektora parku narodowego, dyrektora urzędu morskiego albo Głównego Inspektora Rybołówstwa Morskiego, dodatkowych informacji dotyczących IGO objętego tym zgłoszeniem.

6. Regionalny dyrektor ochrony środowiska informuje właściwego wójta, burmistrza, albo prezydenta miasta o wprowadzeniu do Rejestru IGO informacji o stwierdzeniu obecności w środowisku IGO stwarzającego zagrożenie dla Unii albo IGO stwarzającego zagrożenie dla Polski, rozprzestrzenionego na szeroką skalę, z wyłączeniem przypadku gdy stwierdzenie obecności w środowisku takiego IGO dotyczy IGO, wobec którego organem właściwym do przeprowadzenia działań zaradczych jest regionalny dyrektor ochrony środowiska, dyrektor parku narodowego, Główny Inspektor Rybołówstwa Morskiego albo dyrektor urzędu morskiego.

7. Po otrzymaniu informacji, o której mowa w ust. 6, wójt, burmistrz albo prezydent miasta ustala podmiot władający odpowiedzialny za przeprowadzenie działań zaradczych i informuje ten podmiot władający o stwierdzeniu obecności w środowisku IGO stwarzającego zagrożenie dla Unii lub IGO stwarzającego zagrożenie dla Polski, rozprzestrzenionego na szeroką skalę, oraz o konieczności przeprowadzenia działań zaradczych wobec tego IGO zgodnie z art. 21 ust. 2 pkt 2.

8. Zadania, o których mowa w ust. 1, 2 i 7, są zadaniami własnymi gminy.

Art. 17. 1. Regionalny dyrektor ochrony środowiska, dyrektor parku narodowego, Główny Inspektor Rybołówstwa Morskiego albo dyrektor urzędu morskiego właściwy do przeprowadzenia działań zaradczych, w przypadku stwierdzenia nieobecności w środowisku IGO stwarzającego zagrożenie dla Unii lub IGO stwarzającego zagrożenie dla Polski w miejscu wskazanym w Rejestrze IGO jako miejsce, w którym stwierdzono obecność w środowisku tego IGO, zamieszcza informację w tym zakresie w Rejestrze IGO.

2. Jeżeli podmiot odpowiedzialny za przeprowadzenie działań zaradczych inny niż wymieniony w ust. 1 stwierdzi nieobecność w środowisku IGO stwarzającego zagrożenie dla Unii lub IGO stwarzającego zagrożenie dla Polski w miejscu wskazanym w Rejestrze IGO jako miejsce, w którym stwierdzono obecność w środowisku tego IGO, informuje o tym właściwego miejscowo regionalnego dyrektora ochrony środowiska, który niezwłocznie zamieszcza informację w tym zakresie w Rejestrze IGO.

Rozdział 5

Działania zaradcze przeprowadzane w stosunku do IGO stwarzającego zagrożenie dla Unii lub IGO stwarzającego zagrożenie dla Polski

Art. 18. 1. Działania zaradcze przeprowadza się w stosunku do IGO stwarzającego zagrożenie dla Unii lub IGO stwarzającego zagrożenie dla Polski:

- 1) podlegającego szybkiej eliminacji;
- 2) rozprzestrzenionego na szeroką skalę.

2. Działania zaradcze przeprowadza się w sposób odpowiedni i w zakresie odpowiednim do charakteru, zasięgu i rozmiaru negatywnego oddziaływania IGO, o którym mowa w ust. 1, na gatunki niedocelowe lub siedliska przyrodnicze, usługi ekosystemowe, zdrowie ludzi lub gospodarkę, a w przypadku gdy gatunkami docelowymi są zwierzęta – w sposób niepowodujący u tych zwierząt możliwego do uniknięcia bólu, dystresu lub cierpienia.

3. Podmioty przeprowadzające działania zaradcze monitorują skuteczność tych działań zaradczych i ich oddziaływanie na gatunki niedocelowe.

Art. 19. 1. Organ właściwy do przeprowadzenia działań zaradczych na nieruchomości, którą nie włada, określa, w drodze decyzji, termin udostępnienia nieruchomości przez podmiot władający oraz zakres i sposób przeprowadzenia działań zaradczych wobec IGO stwarzającego zagrożenie dla Unii lub IGO stwarzającego zagrożenie dla Polski. Decyzja podlega natychmiastowemu wykonaniu.

2. Podmiot władający jest obowiązany do udostępnienia nieruchomości oraz umożliwienia przeprowadzenia działań zaradczych w terminie, zakresie i w sposób, które są określone w decyzji.

3. Organowi właściwemu do przeprowadzenia działań zaradczych na nieruchomości, którą nie włada, przysługuje prawo wstępu na tę nieruchomość w celu przeprowadzenia działań zaradczych, jeżeli:

- 1) nie można ustalić podmiotu władającego tą nieruchomością albo
- 2) działania zaradcze wymagają natychmiastowego przeprowadzenia ze względu na możliwość zaistnienia nieodwracalnych skutków dla ochrony rodzimych gatunków lub siedlisk przyrodniczych, dla zdrowia ludzi lub dla gospodarki.

4. Do przeprowadzenia działań zaradczych w przypadku, o którym mowa w ust. 3, nie stosuje się przepisów ust. 1 i 2.

5. W przypadku, o którym mowa w ust. 3 pkt 2, podmiot władający jest obowiązany do udostępnienia nieruchomości, na której stwierdzono obecność w środowisku IGO stwarzającego zagrożenie dla Unii lub IGO stwarzającego zagrożenie dla Polski, organowi właściwemu do przeprowadzenia działań zaradczych, na jego żądanie, oraz umożliwienia przeprowadzenia działań zaradczych wobec stwierdzonego IGO.

6. W przypadku niewykonania obowiązku, o którym mowa w ust. 2 i 5, stosuje się przepisy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji.

Art. 20. 1. Działania zaradcze w stosunku do IGO stwarzającego zagrożenie dla Unii lub IGO stwarzającego zagrożenie dla Polski, podlegającego szybkiej eliminacji, przeprowadza:

- 1) dyrektor parku narodowego – na obszarze tego parku narodowego;
- 2) Główny Inspektor Rybołówstwa Morskiego – na obszarach morskich poza obszarem parku narodowego;
- 3) właściwy dyrektor urzędu morskiego – na obszarze pasa technicznego poza obszarem parku narodowego;
- 4) właściwy regionalny dyrektor ochrony środowiska – na obszarach innych niż wymienione w pkt 1–3.

2. Szybka eliminacja w stosunku do:

- 1) IGO stwarzającego zagrożenie dla Unii – polega na zastosowaniu środków eliminacji niezwłocznie po stwierdzeniu obecności w środowisku tego IGO, nie później jednak niż w terminie 3 miesięcy od dnia przekazania zawiadomienia, o którym mowa w art. 16 ust. 2 rozporządzenia nr 1143/2014;
- 2) IGO stwarzającego zagrożenie dla Polski – polega na zastosowaniu środków eliminacji zgodnie z art. 17 ust. 2 rozporządzenia nr 1143/2014 niezwłocznie po wprowadzeniu do Rejestru IGO informacji o stwierdzeniu obecności w środowisku tego IGO, nie później jednak niż w terminie 3 miesięcy od dnia wprowadzenia do Rejestru IGO tej informacji.

3. Organy, o których mowa w ust. 1, mogą wystąpić do Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska z wnioskiem o wyrażenie zgody na odstąpienie od przeprowadzenia szybkiej eliminacji IGO stwarzającego zagrożenie dla Unii lub IGO stwarzającego zagrożenie dla Polski, w terminie 30 dni od dnia wprowadzenia do Rejestru IGO informacji o stwierdzeniu obecności w środowisku tych IGO, w przypadku spełnienia co najmniej jednego z warunków określonych w art. 18 ust. 1 rozporządzenia nr 1143/2014.

4. Wniosek, o którym mowa w ust. 3, zawiera informacje potwierdzające spełnienie co najmniej jednego z warunków, o których mowa w art. 18 ust. 1 rozporządzenia nr 1143/2014.

5. Do czasu rozpatrzenia wniosku, o którym mowa w ust. 3, organy, o których mowa w ust. 1, przeprowadzają kontrolę populacji lub stosują środki izolacji wobec IGO stwarzającego zagrożenie dla Unii lub IGO stwarzającego zagrożenie dla Polski, w celu uniknięcia dalszego rozprzestrzeniania się tego IGO.

6. Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska:

- 1) wyraża, w drodze decyzji, zgodę na odstąpienie od przeprowadzenia szybkiej eliminacji w stosunku do IGO stwarzającego zagrożenie dla Unii lub IGO stwarzającego zagrożenie dla Polski, jeżeli jest spełniony co najmniej jeden z warunków, o których mowa w art. 18 ust. 1 rozporządzenia nr 1143/2014;
- 2) niezwłocznie informuje Komisję Europejską o wyrażeniu zgody na odstąpienie od przeprowadzenia szybkiej eliminacji w stosunku do IGO stwarzającego zagrożenie dla Unii lub IGO stwarzającego zagrożenie dla Polski.

7. Organy, o których mowa w ust. 1, po otrzymaniu zgody na odstąpienie od przeprowadzenia szybkiej eliminacji przeprowadzają kontrolę populacji lub stosują środki izolacji w stosunku do IGO objętego zgodą, o której mowa w ust. 6 pkt 1.

8. W przypadku gdy Komisja Europejska wyrazi sprzeciw wobec zgody na odstąpienie od przeprowadzenia szybkiej eliminacji w stosunku do IGO stwarzającego zagrożenie dla Unii zgodnie z art. 18 ust. 5 rozporządzenia nr 1143/2014, Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska niezwłocznie:

- 1) cofa, w drodze decyzji, tę zgodę;
- 2) informuje organ, który złożył wniosek, o którym mowa w ust. 3, o tym sprzeciwie i konieczności niezwłocznego zastosowania środków eliminacji.

Art. 21. 1. Działania zaradcze w stosunku do IGO stwarzającego zagrożenie dla Unii lub IGO stwarzającego zagrożenie dla Polski, rozprzestrzenionego na szeroką skalę, przeprowadza po wprowadzeniu do Rejestru IGO informacji o stwierdzeniu obecności w środowisku tego IGO:

- 1) dyrektor parku narodowego – na obszarze tego parku narodowego;
- 2) właściwy regionalny dyrektor ochrony środowiska – na obszarze rezerwatu przyrody, z wyłączeniem lasów stanowiących rezerwat przyrody;
- 3) poza obszarami parku narodowego i rezerwatu przyrody:
  - a) Główny Inspektor Rybołówstwa Morskiego – na obszarze morskim,

- b) właściwy dyrektor urzędu morskiego – na obszarze pasa technicznego;
- 4) właściwy wójt, burmistrz albo prezydent miasta – na obszarach innych niż wymienione w pkt 1–3 oraz ust. 2.

2. Działania zaradcze w stosunku do IGO stwarzającego zagrożenie dla Unii lub IGO stwarzającego zagrożenie dla Polski, rozprzestrzenionego na szeroką skalę, przeprowadza, po otrzymaniu od wójta, burmistrza albo prezydenta miasta informacji, o której mowa w art. 16 ust. 7:

- 1) właściwy dyrektor regionalnej dyrekcji Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe – w lasach stanowiących rezerwat przyrody;
- 2) poza obszarami parku narodowego i rezerwatu przyrody:
  - a) zarządca nieruchomości – na nieruchomości stanowiącej własność Skarbu Państwa oraz na nieruchomości stanowiącej własność państwowej osoby prawnej,
  - b) podmiot władający będący osobą fizyczną albo inną niż państwowa osobą prawną, albo inną niż państwowa jednostką organizacyjną – na nieruchomości, którą włada.

3. Podmiot władający, o którym mowa w ust. 2 pkt 2 lit. b, niezwłocznie po otrzymaniu od wójta, burmistrza albo prezydenta miasta informacji, o której mowa w art. 16 ust. 7, może wystąpić do wójta, burmistrza albo prezydenta miasta z wnioskiem o zwolnienie z obowiązku przeprowadzenia działań zaradczych, jeżeli nie ma możliwości przeprowadzenia tych działań we własnym zakresie.

4. Wniosek, o którym mowa w ust. 3, zawiera:

- 1) imię i nazwisko oraz adres albo nazwę i siedzibę wnioskodawcy;
- 2) adres poczty elektronicznej lub numer telefonu wnioskodawcy, jeżeli je posiada;
- 3) nazwę IGO objętego wnioskiem;
- 4) liczbę okazów IGO objętego wnioskiem lub zajmowaną przez nie powierzchnię;
- 5) miejsce stwierdzenia obecności w środowisku IGO objętego wnioskiem;
- 6) uzasadnienie braku możliwości przeprowadzenia działań zaradczych we własnym zakresie;
- 7) oświadczenie, że IGO objęty wnioskiem nie został wprowadzony do środowiska przez wnioskodawcę.

5. Oświadczenie, o którym mowa w ust. 4 pkt 7, składa się pod rygorem odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych zeznań. Składający oświadczenie jest obowiązany do zawarcia w nim klauzuli następującej treści: „Jestem świadomy

odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia”. Klauzula ta zastępuje pouczenie organu o odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych zeznań.

6. Wójt, burmistrz albo prezydent miasta, w drodze decyzji, w terminie 30 dni od dnia złożenia wniosku, o którym mowa w ust. 3, przez podmiot władający, o którym mowa w ust. 2 pkt 2 lit. b:

- 1) wyraża zgodę na zwolnienie podmiotu władającego z przeprowadzenia działań zaradczych w stosunku do IGO stwarzającego zagrożenie dla Unii lub IGO stwarzającego zagrożenie dla Polski, rozprzestrzenionego na szeroką skalę, i przeprowadza te działania zaradcze za ten podmiot albo
- 2) może odmówić przeprowadzenia działań zaradczych w stosunku do IGO stwarzającego zagrożenie dla Unii lub IGO stwarzającego zagrożenie dla Polski, rozprzestrzenionego na szeroką skalę, za podmiot władający, jeżeli:
  - a) te działania zaradcze mają zostać przeprowadzone w stosunku do IGO, którego obecność w środowisku nie stwarza zagrożenia dla zdrowia ludzi, lub
  - b) eliminacja IGO stwarzającego zagrożenie dla Unii lub IGO stwarzającego zagrożenie dla Polski, rozprzestrzenionego na szeroką skalę, nie wiąże się z kosztami wyższymi niż 25% minimalnego wynagrodzenia za pracę określonego na podstawie ustawy z dnia 10 października 2002 r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę (Dz. U. z 2020 r. poz. 2207) obowiązującego w dniu 1 stycznia roku, w którym podmiot władający otrzymał informację, o której mowa w art. 16 ust. 7, lub
  - c) działania zaradcze dotyczą rośliny należącej do IGO stwarzającego zagrożenie dla Unii lub IGO stwarzającego zagrożenie dla Polski, rozprzestrzenionego na szeroką skalę, a powierzchnia zajmowana przez tę roślinę wynosi nie więcej niż 50% powierzchni nieruchomości, na której stwierdzono obecność tej rośliny, lub
  - d) podmiot ten nie wykazał, że nie ma możliwości przeprowadzenia tych działań zaradczych we własnym zakresie;
- 3) odmawia przeprowadzenia tych działań zaradczych za podmiot władający, jeżeli obecność na nieruchomości, którą włada ten podmiot, IGO stwarzającego zagrożenie dla Unii lub IGO stwarzającego zagrożenie dla Polski, rozprzestrzenionego na szeroką skalę, jest spowodowana wprowadzeniem tego IGO do środowiska przez podmiot władający będący wnioskodawcą.

7. Zadania, o których mowa w ust. 1 pkt 4 i ust. 6 pkt 1, są zadaniami własnymi gminy.

8. W przypadku, o którym mowa w ust. 6 pkt 3, wójt, burmistrz albo prezydent miasta niezwłocznie powiadamia o wprowadzeniu IGO do środowiska przez podmiot władający, o którym mowa w ust. 2 pkt 2 lit. b, organy, o których mowa w art. 24 ust. 1.

9. Wójt, burmistrz albo prezydent miasta może, na koszt podmiotu władającego, o którym mowa w ust. 2 pkt 2 lit. b, przeprowadzić działania zaradcze, w przypadku gdy podmiot władający nie wystąpił do wójta, burmistrza albo prezydenta miasta z wnioskiem o zwolnienie z przeprowadzenia działań zaradczych i nie przeprowadził działań zaradczych we własnym zakresie w terminie roku od dnia otrzymania od wójta, burmistrza albo prezydenta miasta informacji, o której mowa w art. 16 ust. 7. Do przeprowadzenia działań zaradczych na koszt podmiotu władającego, o którym mowa w ust. 2 pkt 2 lit. b, stosuje się przepisy art. 19 ust. 1, 2 i 6.

10. W przypadku, o którym mowa w ust. 9, wójt, burmistrz albo prezydent miasta po przeprowadzeniu działań zaradczych określa, w drodze decyzji, wysokość kosztów przeprowadzenia tych działań zaradczych oraz sposób i termin ich uiszczenia.

11. Roszczenia względem podmiotu władającego, o którym mowa w ust. 2 pkt 2 lit. b, o zwrot kosztów przeprowadzenia działań zaradczych, o których mowa w ust. 9, przedawniają się z upływem 6 lat od dnia zakończenia tych działań zaradczych.

12. Do należności z tytułu obowiązku uiszczenia kosztów przeprowadzenia działań zaradczych stosuje się przepisy działu III ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2020 r. poz. 1325, z późn. zm.⁶⁾), z tym że uprawnienia organów podatkowych przysługują wójtowi, burmistrzowi albo prezydentowi miasta, który przeprowadził działania zaradcze za podmiot władający, o którym mowa w ust. 2 pkt 2 lit. b.

13. Podmioty, o których mowa w ust. 2, zawiadamiają niezwłocznie wójta, burmistrza albo prezydenta miasta o przeprowadzeniu działań zaradczych we własnym zakresie. Zawiadomienie zawiera informacje, o których mowa w art. 6 ust. 2 pkt 3.

14. Wójt, burmistrz albo prezydent miasta składa regionalnemu dyrektorowi ochrony środowiska właściwemu ze względu na miejsce przeprowadzenia działań zaradczych raport o przeprowadzonych działaniach zaradczych na terenie gminy, zawierający informacje, o których mowa w art. 6 ust. 2 pkt 3, w postaci elektronicznej, w formacie danych oraz zgodnie ze wzorem udostępnionym przez Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska,

---

⁶⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2020 r. poz. 1423, 2122, 2123 i 2320 oraz z 2021 r. poz. 72, 694 i 802.

zamieszczonym w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska, do dnia 31 stycznia za poprzedni rok kalendarzowy, w którym zostały prowadzone działania zaradcze.

15. Podmioty, o których mowa w ust. 1 i 2, po przeprowadzeniu działań zaradczych stosują środki mające na celu przywrócenie naturalnego stanu ekosystemów, które zostały zdegradowane, uszkodzone lub zniszczone przez IGO, wobec którego zastosowano te działania zaradcze, zgodnie z art. 20 ust. 1 rozporządzenia nr 1143/2014.

Art. 22. 1. Wójt, burmistrz albo prezydent miasta, regionalny dyrektor ochrony środowiska, dyrektor parku narodowego, dyrektor urzędu morskiego, Główny Inspektor Rybołówstwa Morskiego, dyrektor regionalnej dyrekcji Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe, zarządcy nieruchomości będących własnością Skarbu Państwa oraz podmioty sprawujące nadzór nad obszarami chronionymi, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1–5 i 7–9 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, przy przeprowadzaniu działań zaradczych współpracują ze sobą oraz z Polskim Związkiem Łowieckim.

2. Współpraca, o której mowa w ust. 1, obejmuje w szczególności:

- 1) udostępnianie terenu lub
- 2) wymianę informacji związanych z obecnością IGO w środowisku, lub
- 3) przeprowadzanie działań zaradczych, lub
- 4) przekazywanie informacji o przeprowadzonych działaniach zaradczych.

3. Szczegółowe warunki i sposób współpracy określa porozumienie zawarte między podmiotami, o których mowa w ust. 1.

Art. 23. 1. Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska opracowuje projekt:

- 1) listy IGO stwarzających zagrożenie dla Unii:
  - a) podlegających szybkiej eliminacji,
  - b) rozprzestrzenionych na szeroką skalę;
- 2) listy IGO stwarzających zagrożenie dla Polski:
  - a) podlegających szybkiej eliminacji,
  - b) rozprzestrzenionych na szeroką skalę;
- 3) działań zaradczych w stosunku do IGO stwarzających zagrożenie dla Unii lub w stosunku do IGO stwarzających zagrożenie dla Polski oraz warunków ich przeprowadzenia;

4) środków mających na celu przywrócenie naturalnego stanu ekosystemów, które zostały zdegradowane, uszkodzone lub zniszczone przez IGO – w stosunku do IGO stwarzających zagrożenie dla Unii lub w stosunku do IGO stwarzających zagrożenie dla Polski.

2. Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska przy opracowaniu projektu w zakresie, o którym mowa w ust. 1 pkt 3, zapewnia możliwość udziału społeczeństwa na zasadach i w trybie określonych w dziale III rozdziale 3 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko.

3. Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska przekazuje opracowany projekt, o którym mowa w ust. 1, ministrowi właściwemu do spraw środowiska.

4. Rada Ministrów określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) listę IGO stwarzających zagrożenie dla Unii:
  - a) podlegających szybkiej eliminacji,
  - b) rozprzestrzenionych na szeroką skalę,
- 2) listę IGO stwarzających zagrożenie dla Polski:
  - a) podlegających szybkiej eliminacji,
  - b) rozprzestrzenionych na szeroką skalę,
- 3) działania zaradcze w stosunku do IGO stwarzających zagrożenie dla Unii lub w stosunku do IGO stwarzających zagrożenie dla Polski oraz warunki ich przeprowadzenia,
- 4) środki mające na celu przywrócenie naturalnego stanu ekosystemów, które zostały zdegradowane, uszkodzone lub zniszczone przez IGO – w odniesieniu do IGO stwarzających zagrożenie dla Unii lub w odniesieniu do IGO stwarzających zagrożenie dla Polski

– kierując się potrzebą zapewnienia skutecznej ochrony środowiska przed IGO stwarzającymi zagrożenie dla Unii i IGO stwarzającymi zagrożenie dla Polski oraz mając na uwadze zasady stosowania środków zaradczych określone w art. 17 ust. 2 i art. 19 ust. 1–3 rozporządzenia nr 1143/2014.

5. Do zmiany przepisów wydanych na podstawie ust. 4 stosuje się przepisy ust. 1–3.

Rozdział 6

Działania zaradcze podejmowane w przypadku wprowadzenia IGO do środowiska

Art. 24. 1. Jeżeli do środowiska został wprowadzony IGO stwarzający zagrożenie dla Unii lub IGO stwarzający zagrożenie dla Polski, działania zaradcze, na koszt sprawcy wprowadzenia tego IGO do środowiska, przeprowadza wobec:

- 1) IGO podlegającego szybkiej eliminacji – organ właściwy do przeprowadzenia tych działań;
- 2) IGO rozprzestrzenionego na szeroką skalę:
  - a) dyrektor parku narodowego – na obszarze tego parku narodowego,
  - b) właściwy regionalny dyrektor ochrony środowiska – na obszarze rezerwatu przyrody, z wyłączeniem lasów stanowiących rezerwat przyrody,
  - c) poza obszarami parku narodowego i rezerwatu przyrody:
    - Główny Inspektor Rybołówstwa Morskiego – na obszarze morskim,
    - właściwy dyrektor urzędu morskiego – na obszarze pasa technicznego,
  - d) właściwy dyrektor regionalnej dykcji Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe – w lasach będących w zarządzie Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe,
  - e) właściwy dyrektor regionalnego zarządu gospodarki wodnej Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie – na terenie zarządzanym przez Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie,
  - f) właściwy wójt, burmistrz albo prezydent miasta – na obszarach innych niż wymienione w lit. a–e.

2. Organy, o których mowa w ust. 1, przeprowadzają działania zaradcze również w przypadku, gdy nie można ustalić sprawcy wprowadzenia do środowiska IGO stwarzającego zagrożenie dla Unii lub IGO stwarzającego zagrożenie dla Polski, podlegającego szybkiej eliminacji lub rozprzestrzenionego na szeroką skalę.

3. Do przeprowadzenia działań zaradczych, o których mowa w ust. 1, w stosunku do IGO:

- 1) rozprzestrzenionego na szeroką skalę – stosuje się przepisy art. 18 ust. 2 i 3 oraz art. 19;
- 2) podlegającego szybkiej eliminacji – stosuje się przepisy art. 18 ust. 2 i 3, art. 19 oraz art. 20 ust. 2–8.

4. Po przeprowadzeniu działań zaradczych, o których mowa w ust. 1, w stosunku do IGO rozprzestrzenionego na szeroką skalę, organy, o których mowa w ust. 1 pkt 2, stosują środki mające na celu przywrócenie naturalnego stanu ekosystemów, które zostały zdegradowane, uszkodzone lub zniszczone przez IGO, w stosunku do którego zastosowano te działania zaradcze zgodnie z art. 20 ust. 1 rozporządzenia nr 1143/2014.

5. Organ, o którym mowa w ust. 1 pkt 2 lit. d oraz e, zawiadamia wójta, burmistrza albo prezydenta miasta o przeprowadzeniu działań zaradczych. Zawiadomienie zawiera informacje, o których mowa w art. 6 ust. 2 pkt 3.

Art. 25. 1. Sprawca wprowadzenia do środowiska IGO stwarzającego zagrożenie dla Unii lub IGO stwarzającego zagrożenie dla Polski jest obowiązany do zwrotu kosztów przeprowadzenia działań zaradczych, o których mowa w art. 24 ust. 1, poniesionych przez organ, który je przeprowadził.

2. Organ, o którym mowa w art. 24 ust. 1, określa, w drodze decyzji, wysokość kosztów przeprowadzenia działań zaradczych oraz sposób i termin ich uiszczenia, z tym że w przypadku gdy nie można ustalić sprawcy wprowadzenia do środowiska IGO stwarzającego zagrożenie dla Unii lub IGO stwarzającego zagrożenie dla Polski, koszt przeprowadzenia działań zaradczych, o których mowa w art. 24 ust. 1, pokrywa organ, który je przeprowadził.

3. Roszczenia względem sprawcy wprowadzenia do środowiska IGO stwarzającego zagrożenie dla Unii lub IGO stwarzającego zagrożenie dla Polski o zwrot kosztów z tytułu przeprowadzenia działań zaradczych, o których mowa w art. 24 ust. 1, przedawniają się z upływem 6 lat od dnia zakończenia tych działań zaradczych.

4. Do należności z tytułu obowiązku uiszczenia kosztów przeprowadzenia działań zaradczych, o których mowa w art. 24 ust. 1, stosuje się przepisy działu III ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa, z tym że uprawnienia organów podatkowych przysługują organowi, o którym mowa w art. 24 ust. 1, który przeprowadził te działania zaradcze.

Rozdział 7

Kontrole dotyczące IGO pochodzącego z terytorium państw trzecich

Art. 26. Kontrole urzędowe w rozumieniu art. 47 rozporządzenia nr 2017/625 z dnia 15 marca 2017 r. w sprawie kontroli urzędowych i innych czynności urzędowych przeprowadzanych w celu zapewnienia stosowania prawa żywnościowego i paszowego oraz zasad dotyczących zdrowia i dobrostanu zwierząt, zdrowia roślin i środków ochrony roślin,

zmieniającego rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 999/2001, (WE) nr 396/2005, (WE) nr 1069/2009, (WE) nr 1107/2009, (UE) nr 1151/2012, (UE) nr 652/2014, (UE) 2016/429 i (UE) 2016/2031, rozporządzenia Rady (WE) nr 1/2005 i (WE) nr 1099/2009 oraz dyrektywy Rady 98/58/WE, 1999/74/WE, 2007/43/WE, 2008/119/WE i 2008/120/WE, oraz uchylającego rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 854/2004 i (WE) nr 882/2004, dyrektywy Rady 89/608/EWG, 89/662/EWG, 90/425/EWG, 91/496/EWG, 96/23/WE, 96/93/WE i 97/78/WE oraz decyzję Rady 92/438/EWG (Dz. Urz. UE L 95 z 07.04.2017, str. 1, z późn. zm.⁷⁾), zwanego dalej „rozporządzeniem nr 2017/625”, są przeprowadzane przez:

- 1) granicznych lekarzy weterynarii w punktach kontroli granicznej – w odniesieniu do:
  - a) zwierząt należących do IGO stwarzających zagrożenie dla Unii lub IGO stwarzających zagrożenie dla Polski i niejadalnych produktów pochodzenia zwierzęcego pochodzących od zwierząt należących do IGO stwarzających zagrożenie dla Unii oraz IGO stwarzających zagrożenie dla Polski,
  - b) materiału biologicznego pochodzącego od zwierzęcia należącego do IGO stwarzającego zagrożenie dla Unii lub IGO stwarzającego zagrożenie dla Polski – podlegających weterynaryjnej kontroli granicznej;
- 2) wojewódzkich inspektorów ochrony roślin i nasiennictwa – w odniesieniu do roślin należących do IGO stwarzających zagrożenie dla Unii lub IGO stwarzających zagrożenie dla Polski, podlegających kontroli, o której mowa w art. 47 ust. 1 lit. c rozporządzenia 2017/625.

Art. 27. Organy celne przeprowadzają kontrole przemieszczania o charakterze niehandlowym z terytorium państw trzecich:

- 1) zwierząt domowych towarzyszących podróżnym, o których mowa w art. 24b ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt (Dz. U. z 2020 r. poz. 1421), należących do IGO stwarzających zagrożenie dla Unii lub IGO stwarzających zagrożenie dla Polski;

---

⁷⁾ Zmiany wymienionego rozporządzenia zostały ogłoszone w Dz. Urz. UE L 8 z 25.03.2019, str. 4, Dz. Urz. UE L 137 z 24.05.2017, str. 40, Dz. Urz. UE L 317 z 09.12.2019, str. 114 oraz Dz. Urz. UE L 321 z 12.12.2019, str. 111.

- 2) roślin należących do IGO stwarzających zagrożenie dla Unii lub IGO stwarzających zagrożenie dla Polski, jeżeli nie podlegają kontroli, o której mowa w art. 47 ust. 1 lit. c rozporządzenia nr 2017/625.

Art. 28. 1. Kontrole, o których mowa w:

- 1) art. 47 ust. 1 rozporządzenia nr 2017/625, obejmują weryfikację, czy przywożone z terytorium państw trzecich gatunki roślin i zwierząt są umieszczone na liście IGO stwarzających zagrożenie dla Polski oraz objęte ważnym zezwoleniem na odstępstwo od zakazu, o którym mowa w art. 7 ust. 2 pkt 1;
- 2) art. 27, obejmują weryfikację, czy przywożone z terytorium państw trzecich gatunki roślin i zwierząt są umieszczone:
  - a) w wykazie IGO stwarzających zagrożenie dla Unii oraz objęte ważnym zezwoleniem na odstępstwo od zakazu, o którym mowa w art. 7 ust. 1 lit. a rozporządzenia nr 1143/2014,
  - b) na liście IGO stwarzających zagrożenie dla Polski oraz objęte ważnym zezwoleniem na odstępstwo od zakazu, o którym mowa w art. 7 ust. 2 pkt 1.

2. Zezwolenie na odstępstwo od zakazu, o którym mowa w art. 7 ust. 1 lit. a rozporządzenia nr 1143/2014, oraz zezwolenie na odstępstwo od zakazu, o którym mowa w art. 7 ust. 2 pkt 1, przedstawia się podczas kontroli, o której mowa w art. 47 ust. 1 rozporządzenia nr 2017/625, oraz dołącza się do zgłoszenia celnego, a w przypadku gdy zgłoszenie celne jest dokonywane w formie ustnej – przedstawia się bez wezwania organowi celnemu podczas dokonywania zgłoszenia celnego.

3. W przypadku gdy kontrola, o której mowa w art. 47 ust. 1 rozporządzenia nr 2017/625, albo kontrola, o której mowa w art. 27, wykaże, że IGO nie jest objęty ważnym zezwoleniem na odstępstwo od zakazu, o którym mowa w art. 7 ust. 1 lit. a rozporządzenia nr 1143/2014, albo zezwoleniem na odstępstwo od zakazu, o którym mowa w art. 7 ust. 2 pkt 1, organ celny cofa ten IGO poza obszar celny Unii Europejskiej.

4. Koszty cofnięcia IGO, o którym mowa w ust. 3, ponosi podmiot dokonujący przywozu tego IGO.

5. Organem, któremu powierza się zatrzymane towary, o którym mowa w art. 15 ust. 5 rozporządzenia nr 1143/2014, jest organ celny.

6. Organ celny, o którym mowa w ust. 5, powiadamia o zatrzymaniu IGO:

- 1) regionalnego dyrektora ochrony środowiska właściwego ze względu na miejsce zatrzymania IGO niebędącego zwierzęciem;

2) powiatowego lekarza weterynarii właściwego ze względu na miejsce zatrzymania IGO będącego zwierzęciem albo materiałem biologicznym pochodzącym od zwierzęcia;

3) wojewódzkiego inspektora ochrony roślin i nasiennictwa właściwego ze względu na miejsce zatrzymania IGO będącego rośliną.

7. IGO, wobec którego zastosowano art. 31 ust. 1 pkt 2 lub 3 ustawy z dnia 19 marca 2004 r. – Prawo celne (Dz. U. z 2020 r. poz. 1382 oraz z 2021 r. poz. 802):

- 1) niebędący zwierzęciem – podlega zniszczeniu;
- 2) będący zwierzęciem – podlega niezwłocznie badaniu klinicznemu, jeżeli jest to możliwe, oraz wstępnej ocenie ryzyka stwarzanego przez to zwierzę dla życia lub zdrowia ludzi lub zwierząt.

8. Regionalny dyrektor ochrony środowiska, w drodze decyzji, nakazuje podmiotowi dokonującemu przywozu rośliny albo materiału biologicznego pochodzącego od zwierzęcia wskazanych w informacji, o której mowa w ust. 6 pkt 1, zniszczenie tej rośliny albo tego materiału. Koszty zniszczenia ponosi podmiot dokonujący przywozu tej rośliny albo tego materiału. Decyzja podlega natychmiastowemu wykonaniu.

9. W decyzji, o której mowa w ust. 8, określa się sposób zniszczenia rośliny albo materiału biologicznego pochodzącego od zwierzęcia.

10. Badanie kliniczne oraz ocena, o których mowa w ust. 7 pkt 2, są przeprowadzane przez powiatowego lekarza weterynarii. Wyniki tego badania i tę ocenę powiatowy lekarz weterynarii przekazuje organowi celnemu.

11. W przypadku gdy:

- 1) powiatowy lekarz weterynarii w wyniku czynności, o których mowa w ust. 7 pkt 2, stwierdzi, że zwierzę stwarza zagrożenie dla życia lub zdrowia ludzi lub zwierząt lub niemożliwy jest transport tego zwierzęcia,
- 2) niemożliwe jest przekazanie zwierzęcia do azylu dla zwierząt albo ogrodu zoologicznego

– organ celny przekazuje informacje w tym zakresie właściwemu regionalnemu dyrektorowi ochrony środowiska.

12. Regionalny dyrektor ochrony środowiska, w drodze decyzji, nakazuje podmiotowi dokonującemu przywozu zwierzęcia wskazanego w informacji, o której mowa w ust. 11, poddanie tego zwierzęcia uśmierceni. Koszty uśmiercenia zwierzęcia ponosi podmiot dokonujący przywozu tego zwierzęcia. Decyzja podlega natychmiastowemu wykonaniu.

13. Do uśmiercenia stosuje się przepisy art. 11 ust. 5 i 6.

14. IGO będący zwierzęciem, wobec którego zastosowano art. 31 ust. 1 pkt 2 lub 3 ustawy z dnia 19 marca 2004 r. – Prawo celne, może zostać przekazany przez organ celny do azylu dla zwierząt albo ogrodu zoologicznego na koszt podmiotu dokonującego przywozu.

15. Organ celny przy przekazywaniu IGO będącego zwierzęciem, wobec którego zastosowano art. 31 ust. 1 pkt 2 albo 3 ustawy z dnia 19 marca 2004 r. – Prawo celne, do azylu dla zwierząt albo ogrodu zoologicznego współpracuje z podmiotami prowadzącymi dany azyl dla zwierząt albo ogród zoologiczny.

16. Współpraca, o której mowa w ust. 15, polega zwłaszcza na:

- 1) odbiorze i transporcie zwierzęcia;
- 2) przekazywaniu informacji dotyczących zwierzęcia, w tym o:
  - a) poniesionych kosztach jego transportu, wyżywienia, opieki weterynaryjnej lub uśmiercenia,
  - b) uśmierceniu albo padnięciu zwierzęcia.

17. Za odbiór i transport IGO będącego zwierzęciem, wobec którego zastosowano art. 31 ust. 1 pkt 2 albo 3 ustawy z dnia 19 marca 2004 r. – Prawo celne, odpowiada podmiot, do którego to zwierzę zostanie przekazane.

18. Podmiot dokonujący przywozu IGO będącego zwierzęciem, wobec którego zastosowano art. 31 ust. 1 pkt 2 lub 3 ustawy z dnia 19 marca 2004 r. – Prawo celne, ponosi koszty utrzymywania tego zwierzęcia w azylu dla zwierząt albo ogrodzie zoologicznym do czasu:

- 1) prawomocnego orzeczenia o przepadku tego zwierzęcia na rzecz Skarbu Państwa;
- 2) zrzeczenia się tego zwierzęcia na rzecz Skarbu Państwa – w przypadku, o którym mowa w ust. 14.

19. Organ celny ustala, w drodze decyzji, wysokość kosztów, o których mowa w ust. 4, 14 i 18, uwzględniając poniesione koszty transportu, wyżywienia, opieki weterynaryjnej lub uśmiercenia.

20. Decyzja, o której mowa w ust. 19, jest doręczana nie później niż po upływie roku, licząc od dnia zakończenia czynności wymienionych w tym przepisie.

21. Organy, o których mowa w art. 26 i art. 27, niezwłocznie informują Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska o przywozie IGO stwarzającego zagrożenie dla Unii na obszar celny Unii Europejskiej lub cofnięciu IGO stwarzającego zagrożenie dla Unii poza ten obszar.

Rozdział 8

Postępowanie wobec IGO, który prawdopodobnie spełnia kryteria uznania za stwarzający zagrożenie dla Unii

Art. 29. W przypadku gdy Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska zgodnie z art. 10 ust. 1 rozporządzenia nr 1143/2014 stwierdzi obecność w środowisku IGO lub bezpośrednie zagrożenie wprowadzeniem do środowiska IGO, który prawdopodobnie spełnia kryteria uznania go za stwarzający zagrożenie dla Unii określone w art. 4 ust. 3 rozporządzenia nr 1143/2014, informuje o tym ministra właściwego do spraw środowiska i przekazuje posiadane dowody naukowe potwierdzające spełnienie tych kryteriów.

Art. 30. 1. Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska, w przypadku, o którym mowa w art. 10 ust. 1 rozporządzenia nr 1143/2014, opracowuje projekt:

- 1) listy IGO, które prawdopodobnie spełniają kryteria uznania ich za stwarzające zagrożenie dla Unii zgodnie z art. 10 ust. 1 rozporządzenia nr 1143/2014, w tym:
  - a) podlegających szybkiej eliminacji,
  - b) rozprzestrzenionych na szeroką skalę;
- 2) zakazów obowiązujących wobec IGO, o których mowa w pkt 1, wybranych spośród zakazów, o których mowa w art. 7 ust. 1 rozporządzenia nr 1143/2014;
- 3) działań zaradczych w stosunku do IGO, o których mowa w pkt 1, oraz warunków ich przeprowadzenia;
- 4) środków mających na celu przywrócenie naturalnego stanu ekosystemów, które zostały zdegradowane, uszkodzone lub zniszczone przez IGO, w stosunku do IGO, o których mowa w pkt 1.

2. Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska przy opracowaniu projektu, o którym mowa w ust. 1 pkt 3, zapewnia możliwość udziału społeczeństwa na zasadach i w trybie określonych w dziale III rozdziale 3 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko.

3. Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska przekazuje opracowany projekt, o którym mowa w ust. 1, ministrowi właściwemu do spraw środowiska.

4. Rada Ministrów może określić, w drodze rozporządzenia:

- 1) listę IGO, które prawdopodobnie spełniają kryteria uznania ich za stwarzające zagrożenie dla Unii zgodnie z art. 10 ust. 1 rozporządzenia nr 1143/2014, obejmującą IGO:

- a) podlegające szybkiej eliminacji,
  - b) rozprzestrzenione na szeroką skalę,
- 2) zakazy obowiązujące wobec IGO, o których mowa w pkt 1, wybrane spośród zakazów, o których mowa w art. 7 ust. 1 rozporządzenia nr 1143/2014,
  - 3) działania zaradcze w stosunku do IGO, o których mowa w pkt 1, oraz warunki ich przeprowadzenia;
  - 4) środki mające na celu przywrócenie naturalnego stanu ekosystemów, które zostały zdegradowane, uszkodzone lub zniszczone przez IGO – w stosunku do poszczególnych IGO lub grup IGO, o których mowa w pkt 1

– kierując się potrzebą zapewnienia skutecznej ochrony środowiska przed IGO, które prawdopodobnie spełniają kryteria uznania ich za stwarzające zagrożenie dla Unii oraz mając na uwadze zasady stosowania środków zaradczych określone w art. 17 ust. 2 i art. 19 ust. 1–3 rozporządzenia nr 1143/2014.

5. Po wydaniu przepisów, o których mowa w ust. 4, Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska przeprowadza zgodnie z art. 5 ust. 1 rozporządzenia nr 1143/2014 ocenę ryzyka w odniesieniu do IGO, które prawdopodobnie spełniają kryteria uznania za stwarzające zagrożenie dla Unii.

6. Do zmiany przepisów wydanych na podstawie ust. 4 stosuje się przepisy ust. 1–3.

Art. 31. Do IGO, który prawdopodobnie spełnia kryteria uznania go za IGO stwarzający zagrożenie dla Unii, umieszczonego na liście określonej w przepisach wydanych na podstawie art. 30 ust. 4 stosuje się przepisy ustawy dotyczące IGO stwarzających zagrożenie dla Unii.

Art. 32. Jeżeli IGO, który prawdopodobnie spełnia kryteria uznania go za IGO stwarzający zagrożenie dla Unii, nie został umieszczony w wykazie IGO stwarzających zagrożenie dla Unii zgodnie z art. 10 ust. 7 rozporządzenia nr 1143/2014, z dniem wejścia w życie przepisów wydanych na podstawie art. 30 ust. 4, zgodnie z którymi ten IGO został usunięty z listy IGO, które prawdopodobnie spełniają kryteria uznania za IGO stwarzające zagrożenie dla Unii, Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska stwierdza, w drodze decyzji, wygaśnięcie zezwolenia na odstępstwo od zakazów, o których mowa w art. 7 ust. 1 rozporządzenia nr 1143/2014.

Rozdział 9

Administracyjne kary pieniężne

Art. 33. 1. Podmiot, który narusza:

- 1) zakaz, o którym mowa w art. 7 ust. 1, wprowadzając do środowiska lub przemieszczając do środowiska IGO stwarzający zagrożenie dla Polski,
- 2) zakazy, o których mowa w art. 7 ust. 1 rozporządzenia nr 1143/2014,
- 3) zakazy, o których mowa w art. 7 ust. 2

– podlega administracyjnej karze pieniężnej w wysokości do 1 000 000 złotych.

2. Administracyjną karę pieniężną wymierza regionalny dyrektor ochrony środowiska właściwy ze względu na miejsce naruszenia.

3. Regionalny dyrektor ochrony środowiska wymierza administracyjną karę pieniężną, uwzględniając:

1) środki konieczne do wypłaty odszkodowania z tytułu szkód wyrządzonych przez gatunek obcy, którego dotyczyło naruszenie określone w ust. 1;

2) środki niezbędne do przywrócenia środowiska do stanu sprzed wyrządzenia szkody przez gatunek obcy, którego dotyczyło naruszenie określone w ust. 1;

3) nakłady poniesione przez organy administracji na działania podjęte w celu usunięcia następstw naruszeń określonych w ust. 1;

4) wcześniejsze przypadki popełnienia któregokolwiek z naruszeń określonych w ust. 1.

4. Administracyjną karę pieniężną uiszcza się w terminie 14 dni od dnia, w którym decyzja właściwego regionalnego dyrektora ochrony środowiska stała się ostateczna, na rachunek bankowy urzędu obsługującego ten organ.

5. Jeżeli nakłady, o których mowa w ust. 3 pkt 3, zostały poniesione przez organy inne niż regionalny dyrektor ochrony środowiska właściwy ze względu na miejsce naruszenia, po uiszczeniu administracyjnej kary pieniężnej właściwy regionalny dyrektor ochrony środowiska dokonuje rozliczenia tych nakładów z organami, które je poniosły. Rozliczenie obejmuje nakłady poniesione przez dany organ, z tym że zwrot poniesionych nakładów nie może przekroczyć wysokości wymierzonej administracyjnej kary pieniężnej.

Rozdział 10

Przepisy karne

Art. 34. 1. Kto:

- 1) narusza zakaz, o którym mowa w art. 7 ust. 1, wprowadzając do środowiska lub przemieszczając do środowiska IGO stwarzający zagrożenie dla Polski,
- 2) narusza zakazy, o których mowa w art. 7 ust. 1 rozporządzenia nr 1143/2014,
- 3) narusza zakazy, o których mowa w art. 7 ust. 2,
- 4) wykonuje czynności objęte zezwoleniem na odstępstwo od zakazów, o których mowa w art. 7 ust. 1 rozporządzenia nr 1143/2014, albo zezwoleniem na odstępstwo od zakazów, o których mowa w art. 7 ust. 2, z naruszeniem warunków, sposobu, miejsca i czasu ich wykonywania określonych w tych zezwoleniach, w tym warunków wykonania czynności niezbędnych do zmniejszenia ryzyka ucieczki lub rozprzestrzenienia się IGO objętego tymi zezwoleniami,
- 5) wbrew wymaganiom określonym w przepisach art. 12 ust. 1, 2 lub 4, sprzedaje albo przekazuje zwierzę lub roślinę podmiotowi, który nie uzyskał zezwolenia na odstępstwo od zakazów, o których mowa w art. 7 ust. 1 lit. b oraz d rozporządzenia nr 1143/2014, lub zezwolenia na odstępstwo od zakazów, o których mowa w art. 7 ust. 2 pkt 2 i 3,
- 6) wbrew obowiązkowi określonymu w art. 12 ust. 5, nie poddaje uśmierceni zwierzęcia lub nie unieszkodliwia rośliny w warunkach uniemożliwiających rozprzestrzenienie się tego zwierzęcia lub tej rośliny

– podlega karze pozbawienia wolności od 3 miesięcy do lat 5.

2. Jeżeli sprawca czynu określonego w ust. 1 działa nieumyślnie, podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do lat 2.

3. W przypadku skazania za przestępstwo określone w ust. 1 lub 2 sąd może orzec przepadek przedmiotów służących do popełnienia przestępstwa oraz gatunku obcego pochodzącego z przestępstwa, chociażby nie stanowiły własności sprawcy.

Art. 35. 1. Kto:

- 1) narusza zakaz, o którym mowa w art. 7 ust. 1, wprowadzając do środowiska lub przemieszczając w środowisku gatunek obcy inny niż IGO stwarzający zagrożenie dla Unii lub IGO stwarzający zagrożenie dla Polski,
- 2) wbrew obowiązkowi określonymu w art. 28 ust. 2, nie przedstawia podczas kontroli, o której mowa w art. 15 i art. 47 ust. 1 rozporządzenia nr 2017/625, zezwolenia na odstępstwo od zakazu, o którym mowa w art. 7 ust. 2 pkt 1, albo zezwolenia na odstępstwo od zakazu, o którym mowa w art. 7 ust. 1 lit. a rozporządzenia nr 1143/2014, w przypadku wwożenia do Unii Europejskiej lub wywożenia poza obszar celny Unii Europejskiej IGO stwarzającego zagrożenie dla Unii lub IGO stwarzającego zagrożenie

dla Polski, lub nie dołącza tego zezwolenia do zgłoszenia celnego, a w przypadku gdy zgłoszenie celne jest dokonywane w formie ustnej – nie przedstawia tego zezwolenia bez wezwania organowi celnemu podczas dokonywania zgłoszenia celnego,

- 3) wbrew obowiązкови określönemu w art. 7 ust. 4, nie dokonuje eliminacji gatunku obcego ze środowiska po zakończeniu jego użytkowania w sposób uniemożliwiający jego późniejsze rozprzestrzenienie się,
- 4) wbrew obowiązkom określönym w art. 11 ust. 1:
  - a) zatrzymuje zwierzę do jego naturalnej śmierci, nie posiadając zezwolenia na odstępstwo od zakazów, o których mowa w art. 7 ust. 1 lit. b oraz d rozporządzenia nr 1143/2014, albo zezwolenia na odstępstwo od zakazów, o których mowa w art. 7 ust. 2 pkt 2 i 3, albo
  - b) nie przekazuje zwierzęcia podmiotowi, który uzyskał zezwolenie na odstępstwo od zakazów, o których mowa w art. 7 ust. 1 lit. b oraz d rozporządzenia nr 1143/2014, albo zezwolenia na odstępstwo od zakazów, o których mowa w art. 7 ust. 2 pkt 2 i 3, albo do azylu dla zwierząt, albo
  - c) nie poddaje zwierzęcia uśmierceniui,
- 5) wbrew obowiązкови określönemu w art. 12 ust. 3, nie zapewnia przetrzymywania i przemieszczania zapasu IGO w obiekcie izolowanym lub nie podejmuje niezbędnych środków uniemożliwiających rozmnażanie się lub ucieczkę IGO objętego tym zapasem IGO,
- 6) nie oznakowuje zwierzęcia należącego do IGO stwarzającego zagrożenie dla Unii lub do IGO stwarzającego zagrożenie dla Polski zgodnie z art. 14 lub nie dokumentuje indywidualnych cech zwierzęcia należącego do IGO stwarzającego zagrożenie dla Unii lub do IGO stwarzającego zagrożenie dla Polski zgodnie z przepisami art. 14 ust. 1–5 i przepisami wydanymi na podstawie art. 14 ust. 14,
- 7) wbrew obowiązкови określönemu w art. 14 ust. 10, nie przekazuje, w terminie określönym w tym przepisie, organowi, który wydał zezwolenie, kopii zaświadczenia o wszczępieniu mikroczipa albo kopii dokumentu potwierdzającego wszczępienie mikroczipa, zawierającego numer wszczępienego mikroczipa

– podlega karze grzywny albo karze aresztu.

2. W przypadku ukarania za wykroczenie określone w ust. 1 sąd może orzec przepadek przedmiotów służących do popełnienia wykroczenia oraz gatunku obcego pochodzącego z wykroczenia, chociażby nie stanowiły własności sprawcy.

Art. 36. 1. Sąd doręcza odpis prawomocnego orzeczenia o przypadku gatunku obcego, o którym mowa w art. 34 ust. 3 oraz art. 35 ust. 2, regionalnemu dyrektorowi ochrony środowiska właściwemu ze względu na miejsce przetrzymywania gatunku obcego.

2. Regionalny dyrektor ochrony środowiska właściwy ze względu na miejsce przetrzymywania gatunku obcego, którego przypadek orzekł sąd, wyznacza, w drodze decyzji, termin przekazania tego gatunku obcego oraz podmiot, któremu zostanie przekazany gatunek obcy:

- 1) spełniający warunki określone w art. 8:
  - a) ust. 2 i 3 rozporządzenia nr 1143/2014 – w przypadku IGO stwarzającego zagrożenie dla Unii,
  - b) ust. 7 – w przypadku IGO stwarzającego zagrożenie dla Polski;
- 2) dający rękojmię przetrzymywania gatunku obcego w warunkach zapewniających jego dobrostan – w przypadku gatunku obcego innego niż IGO stwarzający zagrożenie dla Unii lub IGO stwarzający zagrożenie dla Polski.

3. Jeżeli nie można wyznaczyć podmiotu, o którym mowa w ust. 2, regionalny dyrektor ochrony środowiska zarządza, w drodze decyzji, na koszt skazanego albo ukaranego uśmiercenie zwierzęcia lub unieszkodliwienie rośliny w warunkach uniemożliwiających rozprzestrzenienie się tego zwierzęcia lub tej rośliny. W decyzji określa się termin uśmiercenia zwierzęcia lub unieszkodliwienia rośliny.

4. Koszty transportu lub utrzymywania gatunku obcego do czasu przekazania podmiotowi, o którym mowa w ust. 2, albo uśmiercenia zwierzęcia lub unieszkodliwienia rośliny ponosi skazany albo ukarany.

Rozdział 11

Przepisy zmieniające

Art. 37. W ustawie z dnia 18 kwietnia 1985 r. o rybactwie śródlądowym (Dz. U. z 2019 r. poz. 2168) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 3 po ust. 2 dodaje się ust. 2a w brzmieniu:

„2a. Chów, hodowla lub działanie z wykorzystaniem ryb gatunku uznanego za nierodzimym, należącego do inwazyjnych gatunków obcych stwarzających zagrożenie dla Unii w rozumieniu art. 3 pkt 3 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1143/2014 z dnia 22 października 2014 r. w sprawie działań zapobiegawczych i zaradczych w odniesieniu do wprowadzania i rozprzestrzeniania inwazyjnych gatunków

obcych (Dz. Urz. UE L 317 z 04.11.2014, str. 35, z późn. zm.⁸⁾) lub do inwazyjnych gatunków obcych stwarzających zagrożenie dla Polski umieszczonych na liście IGO stwarzających zagrożenie dla Polski określonej w przepisach wydanych na podstawie art. 23 ust. 4 ustawy z dnia ... o gatunkach obcych (Dz. U. poz. ...) są możliwe tylko w zamkniętym zakładzie akwakultury, w przypadku spełniania warunków określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 3f oraz po uzyskaniu zezwolenia na odstępstwo od zakazów, o których mowa w art. 7 ust. 1 rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1143/2014 z dnia 22 października 2014 r. w sprawie działań zapobiegawczych i zaradczych w odniesieniu do wprowadzania i rozprzestrzeniania inwazyjnych gatunków obcych, lub odstępstwo od zakazów, o których mowa w art. 7 ust. 2 ustawy z dnia ... o gatunkach obcych.”;

2) w art. 3c dodaje się ust. 3 i 4 w brzmieniu:

„3. Minister właściwy do spraw rybołówstwa cofa, w drodze decyzji administracyjnej, zezwolenie, o którym mowa w art. 3 ust. 1, na wprowadzenie ryb należących do gatunku, który został umieszczony w wykazie inwazyjnych gatunków obcych stwarzających zagrożenie dla Unii, o którym mowa w art. 4 ust. 1 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1143/2014 z dnia 22 października 2014 r. w sprawie działań zapobiegawczych i zaradczych w odniesieniu do wprowadzania i rozprzestrzeniania inwazyjnych gatunków obcych, albo na liście IGO stwarzających zagrożenie dla Polski określonej w przepisach wydanych na podstawie art. 23 ust. 4 ustawy z dnia ... o gatunkach obcych, i określa w tej decyzji termin, do którego może być prowadzona działalność objęta cofniętym zezwoleniem, nie dłuższy niż 2 lata.

4. Minister właściwy do spraw rybołówstwa informuje Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska o cofnięciu zezwolenia, o którym mowa w art. 3 ust. 1, niezwłocznie, nie później jednak niż w terminie 30 dni od dnia cofnięcia zezwolenia.”.

Art. 38. W ustawie z dnia 21 marca 1991 r. o obszarach morskich Rzeczypospolitej Polskiej i administracji morskiej (Dz. U. z 2020 r. poz. 2135 oraz z 2021 r. poz. 234) w art. 42 w ust. 2 po pkt 31 dodaje się pkt 31a w brzmieniu:

---

⁸⁾ Zmiana wymienionego rozporządzenia została ogłoszona w Dz. Urz. UE L 317 z 23.11.2016, str. 4.

„31a) związane z zapobieganiem rozprzestrzenianiu się w środowisku IGO stwarzających zagrożenie dla Unii lub IGO stwarzających zagrożenie dla Polski lub IGO, które prawdopodobnie spełniają kryteria uznania ich za stwarzające zagrożenie dla Unii, w zakresie określonym w ustawie z dnia ... o gatunkach obcych (Dz. U. poz....);”.

Art. 39. W ustawie z dnia 28 września 1991 r. o lasach (Dz. U. z 2020 r. poz. 1463 i 2338 oraz z 2021 r. poz. 784) w art. 34 w pkt 8 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 9 w brzmieniu:

„9) wykonuje zadania związane z zapobieganiem rozprzestrzenianiu się w środowisku IGO stwarzających zagrożenie dla Unii lub IGO stwarzających zagrożenie dla Polski lub IGO, które prawdopodobnie spełniają kryteria uznania ich za stwarzające zagrożenie dla Unii, w zakresie określonym w ustawie z dnia ... o gatunkach obcych (Dz. U. poz....).”.

Art. 40. W ustawie z dnia 13 października 1995 r. – Prawo łowieckie (Dz. U. z 2020 r. poz. 1683 i 2320) wprowadza się następujące zmiany:

1) po art. 3 dodaje się art. 3a w brzmieniu:

„Art. 3a. 1. Ochrona, zachowanie różnorodności i gospodarowanie populacjami zwierząt łownych polega w szczególności na eliminowaniu ze środowiska ptaków i ssaków należących do:

- 1) inwazyjnych gatunków obcych stwarzających zagrożenie dla Unii w rozumieniu art. 3 pkt 3 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1143/2014 z dnia 22 października 2014 r. w sprawie działań zapobiegawczych i zaradczych w odniesieniu do wprowadzania i rozprzestrzeniania inwazyjnych gatunków obcych (Dz. Urz. UE L 317 z 04.11.2014, str. 35, z późn. zm.⁹⁾), zwanych dalej „IGO stwarzającymi zagrożenie dla Unii”,
- 2) IGO stwarzających zagrożenie dla Polski umieszczonych na liście IGO określonej w przepisach wydanych na podstawie art. 23 ust. 4 ustawy z dnia ... o gatunkach obcych (Dz. U. poz. ...),

---

⁹⁾ Zmiana wymienionego rozporządzenia została ogłoszona w Dz. Urz. UE L 317 z 23.11.2016, str. 4.

3) IGO, które prawdopodobnie spełniają kryteria uznania ich za stwarzające zagrożenie dla Unii, umieszczonych na liście określonej w przepisach wydanych na podstawie art. 30 ust. 4 ustawy z dnia ... o gatunkach obcych

– w drodze polowań lub działań zaradczych w ramach współpracy, o której mowa w art. 22 ust. 1 ustawy z dnia ... o gatunkach obcych.

2. Do IGO, które prawdopodobnie spełniają kryteria uznania ich za stwarzające zagrożenie dla Unii, stosuje się przepisy dotyczące IGO stwarzających zagrożenie dla Unii.”;

2) w art. 4 w ust. 2:

a) pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1) tropienie, strzelanie z myśliwskiej broni palnej, łowienie sposobami dozwolonymi zwierzyny żywej, ptaków lub ssaków należących do IGO stwarzających zagrożenie dla Unii lub IGO stwarzających zagrożenie dla Polski,”

b) w pkt 2 dodaje się przecinek i dodaje się pkt 3 w brzmieniu:

„3) łowienie zwierząt należących do IGO stwarzających zagrożenie dla Unii lub IGO stwarzających zagrożenie dla Polski”;

3) w art. 8a w ust. 6 w pkt 4 w lit. j kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 5 w brzmieniu:

„5) liczbę zaobserwowanych zwierząt należących do IGO stwarzających zagrożenie dla Unii lub IGO stwarzających zagrożenie dla Polski oraz liczbę takich zwierząt pozyskanych w drodze polowań lub działań zaradczych w łowieckim roku gospodarczym poprzedzającym łowiecki rok gospodarczy, na który jest sporządzany roczny plan łowiecki, podaną oddzielnie dla każdego gatunku zwierząt.”;

4) po art. 16 dodaje się art. 16a brzmieniu:

„Art. 16a. 1. Wprowadzenie w rozumieniu art. 3 pkt 7 rozporządzenia nr 1143/2014 z dnia 22 października 2014 r. w sprawie działań zapobiegawczych i zaradczych w odniesieniu do wprowadzania i rozprzestrzeniania inwazyjnych gatunków obcych bązanta, daniela lub muflona w celu zasiedleń, zwane dalej „wprowadzeniem do środowiska”, wymaga zgłoszenia ministrowi właściwemu do spraw środowiska przed terminem dokonania wprowadzenia do środowiska, a w przypadku gdy wprowadzenie do środowiska dotyczy daniela lub muflona – także zasięgnięcia opinii właściwego miejscowo nadleśniczego Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe.

2. Zgłoszenia, o którym mowa w ust. 1, dokonuje dzierżawca lub zarządca obwodu łowieckiego.

3. Zgłoszenie, o którym mowa w ust. 1, zawiera:

- 1) nazwę i siedzibę dokonującego zgłoszenia;
- 2) obwód łowiecki, w którym zostanie dokonane wprowadzenie do środowiska;
- 3) cel i uzasadnienie konieczności wprowadzenia do środowiska, w tym opis wpływu wprowadzenia do środowiska na prowadzenie prawidłowej gospodarki łowieckiej oraz na rodzime gatunki i siedliska przyrodnicze;
- 4) nazwę naukową gatunku, nazwę polską, jeżeli nazwa polska istnieje, oraz liczbę osobników, które zostaną wprowadzone do środowiska;
- 5) określenie sposobu, miejsca i czasu wprowadzenia do środowiska oraz zagrożeń związanych z wprowadzeniem do środowiska;
- 6) wskazanie podmiotu, który dokona wprowadzenia do środowiska;
- 7) plan kontroli liczebności gatunku objętego wprowadzeniem do środowiska;
- 8) proponowany okres, w jakim wprowadzenie do środowiska zostanie dokonane, nie dłuższy niż 5 lat.

4. W przypadkach, o których mowa w ust. 1, do zgłoszenia dołącza się opinię właściwego miejscowo nadleśniczego Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe.

5. Jeżeli zgłoszenie, o którym mowa w ust. 1, nie spełnia wymagań określonych w ust. 3 i 4, minister właściwy do spraw środowiska wzywa zgłaszającego do usunięcia braków w wyznaczonym terminie, nie krótszym niż 7 dni od dnia doręczenia wezwania.

6. Wprowadzenie do środowiska może zostać dokonane, jeżeli minister właściwy do spraw środowiska nie wniesie, w drodze decyzji, sprzeciwu w terminie 45 dni od dnia doręczenia zgłoszenia.

7. Minister właściwy do spraw środowiska wnosi sprzeciw, jeżeli:

- 1) wprowadzenie do środowiska będzie szkodliwe dla rodzimych gatunków i siedlisk przyrodniczych albo
- 2) zgłaszający nie usunie braków w zgłoszeniu w terminie wyznaczonym w wezwaniu, o którym mowa w ust. 5.

8. Minister właściwy do spraw środowiska może wystąpić do Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska o wydanie opinii o wpływie zamierzonego wprowadzenia do środowiska na rodzime gatunki i siedliska przyrodnicze, w

szczególności na gatunki będące przedmiotem zainteresowania Wspólnoty i siedliska będące przedmiotem zainteresowania Wspólnoty, o których mowa odpowiednio w art. 5 pkt 1a i art. 17a ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody.

9. Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska wydaje opinię, o której mowa w ust. 8, w terminie 10 dni od dnia doręczenia mu wystąpienia ministra właściwego do spraw środowiska. Przepisów art. 106 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego nie stosuje się.

10. Minister właściwy do spraw środowiska może, w celu dokonania weryfikacji stanu faktycznego ze zgłoszeniem, o którym mowa w ust. 1, przeprowadzić kontrolę wprowadzenia do środowiska obejmującą sprawdzenie:

- 1) dokumentów związanych z wprowadzeniem do środowiska lub
- 2) obecności przeprowadzających kontrolę przy wprowadzeniu do środowiska.

11. Do kontroli wprowadzenia do środowiska stosuje się przepisy art. 44 ust. 6–12.

12. Zakazuje się wprowadzenia do środowiska:

- 1) bez zgłoszenia;
  - 2) przed upływem terminu, o którym mowa w ust. 5;
  - 3) niezgodnie z dokonany zgłoszeniem;
  - 4) w przypadku wniesienia sprzeciwu, o którym mowa w ust. 6.”;
- 5) w art. 42 po ust. 8 dodaje się ust. 8a w brzmieniu:

„8a. Na podstawie upoważnienia do wykonywania polowania indywidualnego możliwe jest polowanie na ptaki i ssaki, w dowolnej liczbie, należące do IGO stwarzających zagrożenie dla Unii lub IGO stwarzających zagrożenie dla Polski.”;

- 6) w art. 42b:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Termin rozpoczęcia i zakończenia oraz jednoznaczne określenie miejsca wykonywania polowania indywidualnego, imię i nazwisko myśliwego, numer upoważnienia do wykonywania polowania indywidualnego, liczba i gatunek pozyskanej zwierzyny albo ptaków lub ssaków należących do IGO stwarzających zagrożenie dla Unii lub do IGO stwarzających zagrożenie dla Polski oraz liczba wszystkich oddanych strzałów do zwierzyny grubej podlegają wpisowi w książce ewidencji pobytu na polowaniu indywidualnym, którą są obowiązani prowadzić dzierżawcy i zarządcy obwodów łowieckich, w postaci papierowej lub elektronicznej, dla każdego obwodu łowieckiego.”,

b) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. W przypadku pozyskania zwierzyny albo ptaków lub ssaków należących do IGO stwarzającego zagrożenie dla Unii lub do IGO stwarzającego zagrożenie dla Polski na polowaniu indywidualnym, myśliwy jest obowiązany odnotować ten fakt w posiadanym upoważnieniu do wykonywania polowania indywidualnego niezwłocznie po zakończeniu polowania, a w przypadku zwierzyny grubej – przed podjęciem czynności transportowych.”;

7) w art. 52 w pkt 8 dodaje się przecinek i dodaje się pkt 9 w brzmieniu:

„9) dokonuje wprowadzenia do środowiska:

- a) bez zgłoszenia, o którym mowa w art. 16a ust. 1, albo niezgodnie tym zgłoszeniem,
- b) przed upływem terminu, o którym mowa w art. 16a ust. 5,
- c) w przypadku wniesienia sprzeciwu, o którym mowa w art. 16a ust. 6”.

Art. 41. W ustawie z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ochronie zwierząt (Dz. U. z 2020 r. poz. 638) w art. 6 w ust. 1 pkt 9 otrzymuje brzmienie:

„9) uśmiercania zwierząt należących do:

- a) inwazyjnych gatunków obcych stwarzających zagrożenie dla Unii w rozumieniu art. 3 pkt 3 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1143/2014 z dnia 22 października 2014 r. w sprawie działań zapobiegawczych i zaradczych w odniesieniu do wprowadzania i rozprzestrzeniania inwazyjnych gatunków obcych (Dz. Urz. UE L 317 z 04.11.2014, str. 35, z późn. zm.¹⁰⁾),
- b) IGO stwarzających zagrożenie dla Polski umieszczonych na liście IGO stwarzających zagrożenie dla Polski określonej w przepisach wydanych na podstawie art. 23 ust. 4 ustawy z dnia... o gatunkach obcych (Dz. U. poz. ...),
- c) IGO, które prawdopodobnie spełniają kryteria uznania za IGO stwarzające zagrożenie dla Unii, umieszczonych na liście określonej w przepisach wydanych na podstawie art. 30 ust. 4 ustawy z dnia ... o gatunkach obcych.”.

---

¹⁰⁾ Zmiana wymienionego rozporządzenia została ogłoszona w Dz. Urz. UE L 317 z 23.11.2016, str. 4.

Art. 42. W ustawie z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2020 r. poz. 1219, z późn. zm.¹¹⁾) w art. 400a w ust. 1:

- 1) po pkt 19 dodaje się pkt 19a w brzmieniu:
„19a) zapobieganie wprowadzaniu do środowiska i przeciwdziałanie rozprzestrzenianiu się w środowisku inwazyjnych gatunków obcych w rozumieniu art. 3 pkt 2 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1143/2014 z dnia 22 października 2014 r. w sprawie działań zapobiegawczych i zaradczych w odniesieniu do wprowadzania i rozprzestrzeniania inwazyjnych gatunków obcych (Dz. Urz. UE L 317 z 04.11.2014, str. 35, z późn. zm.¹²⁾);”;
- 2) po pkt 41a dodaje się pkt 41b w brzmieniu:
„41b) finansowanie, w części, funkcjonowania azyli dla zwierząt w rozumieniu art. 5 pkt 1e ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody;”.

Art. 43. W ustawie z dnia 22 czerwca 2001 r. o mikroorganizmach i organizmach genetycznie zmodyfikowanych (Dz. U. z 2021 r. poz. 117) w art. 6:

- 1) w ust. 5 w pkt 3 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 4 w brzmieniu:
„4) identyfikację cech roślin GMO oraz GMO innych niż rośliny GMO, które mogą mieć potencjalny wpływ na biotyczne i abiotyczne elementy ekosystemu.”;
- 2) po ust. 5 dodaje się ust. 5a w brzmieniu:
„5a. Minister właściwy do spraw środowiska określi, w drodze rozporządzenia:
  - 1) sposób przeprowadzania oceny zagrożenia w przypadku zamierzonego uwolnienia GMO do środowiska lub wprowadzenia do obrotu,
  - 2) szczegółowe wytyczne, metodologię oraz tryb przeprowadzania oceny, o której mowa w pkt 1,
  - 3) informacje wymagane w przypadku oceny GMO innych niż rośliny GMO oraz roślin GMO, o których mowa w ust. 5 pkt 4– mając na uwadze stopień zagrożenia stwarzanego przez organizmy genetycznie zmodyfikowane dla zdrowia ludzi i dla środowiska.”.

Art. 44. W ustawie z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2020 r. poz. 55, 471 i 1378) wprowadza się następujące zmiany:

---

¹¹⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2020 r. poz. 1378, 1565, 2127 i 2338 oraz z 2021 r. poz. 802 i 868.

¹²⁾ Zmiana wymienionego rozporządzenia została ogłoszona w Dz. Urz. UE L 317 z 23.11.2016, str. 4.

- 1) w art. 5:
  - a) pkt 1c otrzymuje brzmienie:

„1c) gatunek obcy – gatunek obcy w rozumieniu art. 3 pkt 1 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1143/2014 z dnia 22 października 2014 r. w sprawie działań zapobiegawczych i zaradczych w odniesieniu do wprowadzania i rozprzestrzeniania inwazyjnych gatunków obcych (Dz. Urz. UE L 317 z 04.11.2014, str. 35, z późn. zm.¹³⁾),”
  - b) po pkt 1d dodaje się pkt 1e–1g w brzmieniu:

„1e) azyl dla zwierząt – ośrodek, w którym przetrzymuje się żywe zwierzęta:

    - a) gatunków obcych,
    - b) gatunków podlegających ochronie na podstawie przepisów rozporządzenia Rady (WE) nr 338/97 z dnia 9 grudnia 1996 r. w sprawie ochrony gatunków dzikiej fauny i flory w drodze regulacji handlu nimi (Dz. Urz. WE L 61 z 03.03.1997, str. 1, z późn. zm.¹⁴⁾ – Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 15, t. 3, str. 136),
    - c) gatunków niebezpiecznych dla życia i zdrowia ludzi,
    - d) gatunków objętych ochroną gatunkową, które są niezdolne do życia w środowisku przyrodniczym;
  - 1f) IGO stwarzający zagrożenie dla Unii – inwazyjny gatunek obcy stwarzający zagrożenie dla Unii w rozumieniu art. 3 pkt 3 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1143/2014 z dnia 22 października 2014 r. w sprawie działań zapobiegawczych i zaradczych w odniesieniu do wprowadzania i rozprzestrzeniania inwazyjnych gatunków obcych oraz inwazyjny gatunek obcy, który prawdopodobnie spełnia kryteria uznania go za stwarzający zagrożenie dla

---

¹³⁾ Zmiana wymienionego rozporządzenia została ogłoszona w Dz. Urz. UE L 317 z 23.11.2016, str. 4.

¹⁴⁾ Zmiany wymienionego rozporządzenia zostały ogłoszone w Dz. Urz. UE L 215 z 27.08.2003, str. 3 – Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 15, t. 7, str. 519, Dz. Urz. UE L 284 z 31.10.2003, str. 1 – Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 1, t. 4, str. 447, Dz. Urz. UE L 127 z 29.04.2004, str. 40 – Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 15, t. 8, str. 343, Dz. Urz. UE L 215 z 19.08.2005, str. 1, Dz. Urz. UE L 175 z 05.07.2007, str. 39, Dz. Urz. UE L 95 z 08.04.2008, str. 3, Dz. Urz. UE L 126 z 21.05.2009, str. 5, Dz. Urz. UE L 212 z 12.08.2010, str. 1, Dz. Urz. UE L 39 z 11.02.2012, str. 133, Dz. Urz. UE L 339 z 12.12.2012, str. 1, Dz. Urz. UE L 212 z 07.08.2013, str. 1, Dz. Urz. UE L 361 z 17.12.2014, str. 1, Dz. Urz. UE L 316 z 23.11.2016, str. 1, Dz. Urz. UE L 21 z 26.01.2017, str. 1, Dz. Urz. UE L 27 z 01.02.2017, str. 1, Dz. Urz. UE L 170 z 25.06.2019, str. 115, Dz. Urz. UE L 320 z 11.12.2019, str. 13 oraz Dz. Urz. UE L 330 z 20.12.2019, str. 104.

- Unii, umieszczony na liście określonej w przepisach wydanych na podstawie art. 30 ust. 4 ustawy z dnia ... o gatunkach obcych (Dz. U. poz. ...);
- 1g) IGO stwarzający zagrożenie dla Polski – inwazyjny gatunek obcy stwarzający zagrożenie dla Polski umieszczony na liście inwazyjnych gatunków obcych stwarzających zagrożenie dla Polski określonej w przepisach wydanych na podstawie art. 23 ust. 4 ustawy z dnia ... o gatunkach obcych;”;
- c) w pkt 11 w lit. c średnik zastępuje się przecinkiem i dodaje się lit. d w brzmieniu:
„d) azyl dla zwierząt;”;
- 2) w art. 8e dodaje się ust. 6 w brzmieniu:
„6. Dyrektor parku narodowego realizuje zadania związane z zapobieganiem rozprzestrzenianiu się w środowisku IGO stwarzającego zagrożenie dla Unii lub IGO stwarzającego zagrożenie dla Polski w zakresie określonym w ustawie z dnia ... o gatunkach obcych.”;
- 3) w art. 17 ust. 3a otrzymuje brzmienie:
„3a. Zakaz, o którym mowa w ust. 1 pkt 3, nie dotyczy usunięcia drzewa lub krzewu należącego do IGO stwarzającego zagrożenie dla Unii lub do IGO stwarzającego zagrożenie dla Polski, znajdującego się w obrębie zadrzewienia.”;
- 4) w art. 24 ust. 3a otrzymuje brzmienie:
„3a. Zakaz, o którym mowa w ust. 1 pkt 3, nie dotyczy usunięcia drzewa lub krzewu należącego do IGO stwarzającego zagrożenie dla Unii lub do IGO stwarzającego zagrożenie dla Polski, znajdującego się w obrębie zadrzewienia.”;
- 5) w art. 62 ust. 2 otrzymuje brzmienie:
„2. Okazy gatunków, o których mowa w ust. 1, mogą być przekazywane do ogrodów botanicznych, ogrodów zoologicznych, ośrodków rehabilitacji zwierząt lub azyli dla zwierząt.”;
- 6) tytuł rozdziału 3 otrzymuje brzmienie:
„Ogrody botaniczne, ogrody zoologiczne, ośrodki rehabilitacji zwierząt i azyle dla zwierząt”;
- 7) w art. 73 ust. 2 otrzymuje brzmienie:
„2. Zakazy, o których mowa w ust. 1 pkt 1 i 2, nie dotyczą ogrodów zoologicznych i placówek naukowych prowadzących badania nad zwierzętami, a zakazy, o których mowa w ust. 1 pkt 1, nie dotyczą ośrodków rehabilitacji zwierząt i azyli dla zwierząt.”;

8) po art. 76 dodaje się art. 76a–76c w brzmieniu:

„Art. 76a. 1. Utworzenie i prowadzenie azylu dla zwierząt wymaga uzyskania zezwolenia Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska.

2. Zezwolenie wydaje się po zasięgnięciu opinii regionalnego dyrektora ochrony środowiska właściwego ze względu na miejsce położenia azylu dla zwierząt na wniosek, który zawiera:

- 1) imię, nazwisko i adres albo nazwę i siedzibę wnioskodawcy;
- 2) wskazanie podmiotu odpowiedzialnego za prowadzenie azylu dla zwierząt;
- 3) wskazanie miejsca położenia azylu dla zwierząt;
- 4) wykaz gatunków lub grup gatunków zwierząt, które mogą być przetrzymywane w azylu dla zwierząt;
- 5) opis zakresu działalności azylu dla zwierząt;
- 6) opis pomieszczeń do przetrzymywania okazów zwierząt i wskazanie urządzeń technicznych, w które wyposaża się miejsca przebywania zwierząt w azylu dla zwierząt.

3. Do wniosku o wydanie zezwolenia, w przypadku przetrzymywania zwierzęcia należącego do IGO stwarzającego zagrożenie dla Unii lub do IGO stwarzającego zagrożenie dla Polski, dołącza się:

- 1) opis obiektu izolowanego, w którym to zwierzę będzie przetrzymywane lub badane;
- 2) dokument potwierdzający tytuł prawny wnioskodawcy do obiektu izolowanego;
- 3) przyjęte przez wnioskodawcę procedury dotyczące sprzątania obiektu izolowanego, postępowania z odpadami powstającymi w tym obiekcie oraz przeprowadzania w tym obiekcie prac konserwacyjnych;
- 4) opis sposobu usunięcia tego zwierzęcia z obiektu izolowanego, zniszczenia lub humanitarnego uśmiercenia;
- 5) oświadczenie, że wnioskodawca lub osoba zatrudniona przez wnioskodawcę, która będzie wykonywała czynności objęte zezwoleniem, posiadają wiedzę w zakresie biologii gatunku tego zwierzęcia oraz zapobiegania ucieczce lub rozprzestrzenianiu się tego zwierzęcia, a także wskazanie kwalifikacji posiadanych przez wnioskodawcę i zatrudnioną przez wnioskodawcę osobę;
- 6) procedurę przemieszczenia tego zwierzęcia do i z obiektu izolowanego;

7) ocenę i opis ryzyka ucieczki i rozprzestrzenienia się tego zwierzęcia oraz ryzyka związanego z usunięciem tego zwierzęcia z obiektu izolowanego;

8) opis systemu ciągłego nadzoru i plan awaryjny na wypadek ewentualnej ucieczki lub rozprzestrzenienia się tego zwierzęcia, w tym plan eliminacji tego zwierzęcia ze środowiska;

9) oświadczenie, że wnioskodawca będący osobą fizyczną, a w przypadku wnioskodawcy będącego osobą prawną albo jednostką organizacyjną nieposiadającą osobowości prawnej – urzędujący członek jego organu zarządzającego lub nadzorczego, wspólnik spółki w spółce jawnej lub partnerskiej albo komplementariusz w spółce komandytowej lub komandytowo-akcyjnej lub prokurent nie był:

- a) prawomocnie ukarany, w okresie roku przed dniem złożenia tego wniosku, za wykroczenia, o których mowa w art. 35 ust. 1 ustawy z dnia ... o gatunkach obcych oraz w art. 127 pkt 3 i 5 i art. 131 pkt 1–5, 8, 13 i 14,
- b) skazany prawomocnym wyrokiem sądu, w okresie 5 lat przed dniem złożenia tego wniosku, za przestępstwa, o których mowa w art. 181 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny (Dz. U. z 2020 r. poz. 1444 i 1517), art. 35 ust. 1–2 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ochronie zwierząt (Dz. U. z 2020 r. poz. 638), art. 34 ust. 1 i 2 ustawy z dnia ... o gatunkach obcych oraz w art. 127a, art. 128 pkt 1 i 2 i art. 128a.

4. Oświadczenie, o którym mowa w ust. 3 pkt 5 i 9, składa się pod rygorem odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych zeznań. Składający oświadczenie jest obowiązany do zawarcia w nim klauzuli następującej treści: „Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia”. Klauzula ta zastępuje pouczenie organu o odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych zeznań.

5. Zezwolenie zawiera:

- 1) imię, nazwisko i adres albo nazwę i siedzibę wnioskodawcy;
- 2) wskazanie podmiotu odpowiedzialnego za prowadzenie azylu dla zwierząt;
- 3) wskazanie miejsca położenia azylu dla zwierząt;
- 4) wykaz gatunków lub grup gatunków zwierząt, które mogą być przetrzymywane w azylu dla zwierząt;
- 5) opis zakresu działalności azylu dla zwierząt;

- 6) warunki prowadzenia azylu dla zwierząt wynikające z potrzeby zapewnienia dobrostanu zwierząt lub ochrony przyrody oraz termin, w jakim mają zostać spełnione.

6. Zezwolenie, w przypadku przetrzymywania w azylu dla zwierząt zwierzęcia należącego do IGO stwarzającego zagrożenie dla Unii lub do IGO stwarzającego zagrożenie dla Polski, zawiera także:

- 1) warunki niezbędne do zmniejszenia ryzyka ucieczki tego zwierzęcia z obiektu izolowanego lub jego rozprzestrzenienia się oraz termin, w jakim mają zostać spełnione;
- 2) sposób usunięcia tego zwierzęcia z obiektu izolowanego, jego zniszczenia lub humanitarnego uśmiercenia;
- 3) określenie planu awaryjnego na wypadek ucieczki tego zwierzęcia lub jego rozprzestrzenienia się, w tym plan eliminacji tego zwierzęcia ze środowiska.

7. Azyl dla zwierząt:

- 1) zapewnia warunki utrzymywania zwierząt zgodne z biologią danego gatunku zwierząt i ich stanem fizjologicznym, zapewniające swobodę ruchu i wypoczynek w czasie zgodnym z ich aktywnością życiową;
- 2) spełnia warunki, o których mowa w art. 8 ust. 2 i 3 rozporządzenia nr 1143/2014 z dnia 22 października 2014 r. w sprawie działań zapobiegawczych i zaradczych w odniesieniu do wprowadzania i rozprzestrzeniania inwazyjnych gatunków obcych – w przypadku utrzymywania IGO stwarzających zagrożenie dla Unii oraz warunki, o których mowa w art. 8 ust. 7 ustawy z dnia ... o gatunkach obcych – w przypadku utrzymywania IGO stwarzających zagrożenie dla Polski;
- 3) ma wyodrębnione pomieszczenia przeznaczone na kwarantannę zwierząt oraz separację osobników agresywnych.

8. Zezwolenie jest wydawane na czas nieokreślony.

9. Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska odmawia wydania zezwolenia, jeżeli:

- 1) wnioskodawca nie spełnia warunków określonych w ust. 7;
- 2) wnioskodawca będący osobą fizyczną, a w przypadku wnioskodawcy będącego osobą prawną albo jednostką organizacyjną nieposiadającą osobowości prawnej – urzędujący członek jego organu zarządzającego lub nadzorczego, wspólnik spółki w spółce jawnej lub partnerskiej albo komplementariusz w spółce komandytowej lub komandytowo-akcyjnej lub prokurent był:

- a) prawomocnie ukarany za wykroczenia, o których mowa w art. 35 ust. 1 ustawy z dnia ... o gatunkach obcych oraz w art. 127 pkt 3 i 5 i art. 131 pkt 1–5, 8, 13 i 14 – w okresie roku poprzedzającego dzień złożenia wniosku o wydanie tego zezwolenia,
- b) skazany prawomocnym wyrokiem sądu za przestępstwa, o których mowa w art. 181 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny, art. 35 ust. 1–2 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ochronie zwierząt, art. 34 ust. 1 i 2 ustawy z dnia ... o gatunkach obcych oraz w art. 127a, art. 128 pkt 1 i 2 i art. 128a – w okresie 5 lat poprzedzających dzień złożenia wniosku o wydanie tego zezwolenia.

10. Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska, w drodze decyzji, może zmienić zezwolenie, jeżeli podmiot, który uzyskał to zezwolenie, nie spełnia warunków prowadzenia azylu dla zwierząt, o których mowa w ust. 5 pkt 6, oraz warunków, o których mowa w ust. 6.

11. Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska, w drodze decyzji, zawiesza albo cofa zezwolenie w zakresie przetrzymywania zwierzęcia należącego do IGO stwarzającego zagrożenie dla Unii lub do IGO stwarzającego zagrożenie dla Polski, w przypadku gdy wystąpiły nieprzewidziane zdarzenia o niepożądanym oddziaływaniu na różnorodność biologiczną lub powiązane usługi ekosystemowe. Zawieszenie albo cofnięcie zezwolenia musi być uzasadnione naukowo, a w przypadku gdy dowody naukowe są niewystarczające – opierać się na zasadzie ostrożności.

12. Decyzję o zawieszeniu zezwolenia wydaje się w przypadku, gdy zdarzenie, o którym mowa w ust. 11, ma charakter czasowy lub odwracalny.

13. Decyzję o zawieszeniu zezwolenia wydaje się na czas określony nie dłuższy niż 5 lat.

14. W przypadku ustania niepożądanego oddziaływania, które nastąpiło w wyniku zdarzenia, o którym mowa w ust. 11, Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska cofa decyzję o zawieszeniu zezwolenia.

15. Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska cofa zezwolenie, jeżeli:

- 1) zdarzenie, o którym mowa w ust. 11, ma charakter stały lub nieodwracalny;
- 2) upłynął termin, o którym mowa w ust. 13, a niepożądane oddziaływanie, które nastąpiło w wyniku zdarzenia, o którym mowa w ust. 11, nie ustało.

16. W decyzji o zawieszeniu zezwolenia oraz w decyzji o cofnięciu zezwolenia określa się termin wykonania tej decyzji oraz sposób postępowania z IGO objętym tym zezwoleniem.

17. Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska, w drodze decyzji, cofa zezwolenie, jeżeli:

- 1) podmiot, który uzyskał to zezwolenie, nie usunie w wyznaczonym terminie, nie dłuższym niż 2 lata, nieprawidłowości stwierdzonych w wyniku kontroli przeprowadzonej przez regionalnego dyrektora ochrony środowiska lub inne organy uprawnione do przeprowadzenia kontroli na podstawie odrębnych przepisów;
- 2) osoba fizyczna prowadząca azyl, a w przypadku gdy prowadzący azyl jest osobą prawną albo jednostką organizacyjną nieposiadającą osobowości prawnej – urzędujący członek jego organu zarządzającego lub nadzorczego, wspólnik spółki w spółce jawnej lub partnerskiej albo komplementariusz w spółce komandytowej lub komandytowo-akcyjnej lub prokurent został:
  - a) prawomocnie ukarany za wykroczenia, o których mowa w art. 35 ust. 1 ustawy z dnia ... o gatunkach obcych oraz w art. 127 pkt 3 i 5 i art. 131 pkt 1–5, 8, 13 i 14,
  - b) skazany prawomocnym wyrokiem sądu za przestępstwa, o których mowa w art. 181 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny, art. 35 ust. 1–2 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ochronie zwierząt, art. 34 ust. 1 i 2 ustawy z dnia ... o gatunkach obcych oraz w art. 127a, art. 128 pkt 1 i 2 i art. 128a.

18. Jeżeli zezwolenie zostanie cofnięte, azyl dla zwierząt podlega likwidacji.

19. W decyzji o cofnięciu zezwolenia Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska:

- 1) określa termin wykonania tej decyzji;
- 2) wyznacza podmiot, do którego zostaną przekazane zwierzęta przetrzymywane w azylu dla zwierząt, a w przypadku gdy nie można wyznaczyć podmiotu – nakazuje uśmiercenie zwierząt na koszt podmiotu, któremu cofnięto zezwolenie.

20. Do czasu likwidacji azylu dla zwierząt podmiot, który uzyskał zezwolenie, o którym mowa w ust. 1, jest obowiązany zapewnić przetrzymywanym zwierzętom warunki, o których mowa w ust. 5 pkt 6.

21. Działalność azylu dla zwierząt może być dofinansowywana, w tym ze środków regionalnego dyrektora ochrony środowiska, Narodowego Funduszu Ochrony

Środowiska i Gospodarki Wodnej oraz wojewódzkich funduszy ochrony środowiska i gospodarki wodnej.

Art. 76b. 1. Podmiot, który uzyskał zezwolenie, o którym mowa w art. 76a ust. 1, ma obowiązek:

- 1) przyjmować okazy zwierząt, w szczególności:
  - a) zatrzymane przez właściwe organy,
  - b) w stosunku do których orzeczono przepadek na rzecz Skarbu Państwa,
  - c) znalezione w środowisku przyrodniczym,
  - d) wymagające zapewnienia im odpowiednich warunków funkcjonowania – w takim zakresie, w jakim pozwalają na to warunki przetrzymywania zwierząt w danym azylu dla zwierząt;
- 2) prowadzić ewidencję przetrzymywanych zwierząt;
- 3) składać regionalnemu dyrektorowi ochrony środowiska właściwemu ze względu na miejsce położenia azylu dla zwierząt roczne sprawozdanie z prowadzonej działalności, w terminie do dnia 31 marca za rok następujący po roku, za który jest składane to sprawozdanie.

2. Ewidencja, o której mowa w ust. 1 pkt 2, zawiera:

- 1) datę:
  - a) dokonania wpisu zwierzęcia do ewidencji,
  - b) dokonania zmiany danych wpisanych do ewidencji,
  - c) wykreślenia z ewidencji zwierząt uśmierconych, padłych albo przekazanych innemu podmiotowi;
- 2) nazwę naukową przetrzymywanego zwierzęcia oraz nazwę polską, jeżeli nazwa polska istnieje;
- 3) liczbę przetrzymywanych zwierząt;
- 4) płeć zwierzęcia, jeżeli jest możliwa do ustalenia;
- 5) datę przyjęcia zwierzęcia oraz źródło jego pochodzenia;
- 6) opis trwałego oznakowania zwierzęcia, w tym numer mikroczipa, jeżeli zwierzę zostało oznakowane przez wszczepienie mikroczipa.

3. Sprawozdanie, o którym mowa w ust. 1 pkt 3, zawiera:

- 1) nazwę naukową przetrzymywanych zwierząt oraz nazwę polską, jeżeli nazwa polska istnieje;
- 2) liczbę okazów zwierząt;

- a) przyjętych do azylu dla zwierząt, z podaniem źródła, z jakiego pochodzą,
- b) padłych,
- c) uśmierconych, ze wskazaniem przyczyny ich uśmiercenia,
- d) przekazanych do innego podmiotu, z podaniem imienia i nazwiska oraz adresu albo nazwy i siedziby tego podmiotu.

Art. 76c. 1. Zwierząt przetrzymywanych w azylu dla zwierząt nie rozmnaża się.

2. Zwierzęta przetrzymywane w azylu dla zwierząt uśmierca się w przypadku:

- 1) konieczności podjęcia działań niezbędnych do usunięcia poważnego zagrożenia sanitarnego dla życia lub zdrowia ludzi lub zwierząt lub
- 2) konieczności bezzwłocznego uśmiercenia w rozumieniu art. 4 pkt 3 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ochronie zwierząt, lub
- 3) gdy zwierzęta te bezpośrednio zagrażają innym zwierzętom lub ludziom, a niemożliwy jest inny sposób usunięcia tego zagrożenia.”;

9) w art. 77:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Regionalny dyrektor ochrony środowiska właściwy ze względu na miejsce położenia ogrodu botanicznego, ogrodu zoologicznego, ośrodka lub azylu dla zwierząt przeprowadza kontrole ogrodów botanicznych, ogrodów zoologicznych, ośrodków i azyli dla zwierząt w zakresie ich działalności.”,

b) ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. Upoważnienie, o którym mowa w ust. 3, zawiera wskazanie osoby upoważnionej do wykonywania czynności kontrolnych, wskazanie ogrodu botanicznego, ogrodu zoologicznego, ośrodka lub azylu dla zwierząt, który ma zostać skontrolowany, zakresu kontroli oraz podstawy prawnej do przeprowadzenia tej kontroli.”,

c) w ust. 6 pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1) wstępu na teren ogrodu botanicznego, ogrodu zoologicznego, ośrodka lub azylu dla zwierząt;”,

d) dodaje się ust. 14 w brzmieniu:

„14. Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska, rozpatrując umotywowane zastrzeżenia w zakresie niezapewnienia warunków hodowli i utrzymywania poszczególnych grup zwierząt w ogrodzie zoologicznym lub azylu dla zwierząt, może je

uwzględnić, w przypadku gdy dotychczasowe warunki hodowli i utrzymywania zwierząt w kontrolowanym obiekcie zapewniały ich dobrostan.”;

10) w art. 83f w ust. 1 pkt 15 otrzymuje brzmienie:

„15) drzew lub krzewów należących do IGO stwarzających zagrożenie dla Unii lub IGO stwarzających zagrożenie dla Polski.”;

11) w art. 119a:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Zabrania się, bez zezwolenia Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska, rozmnażania zwierząt uzyskanych w wyniku krzyżowania i krzyżowania zwierząt należących do gatunków objętych ochroną częściową lub ścisłą, zwierząt należących do gatunków obcych oraz zwierząt łownych, ze zwierzętami innych gatunków, a także ze zwierzętami z form i odmian hodowlanych.”,

b) w ust. 4 pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1) odmawia wydania zezwolenia, o którym mowa w ust. 1, jeżeli wnioskodawca będący osobą fizyczną, a w przypadku wnioskodawcy będącego osobą prawną albo jednostką organizacyjną nieposiadającą osobowości prawnej – urzędujący członek jego organu zarządzającego lub nadzorczego, wspólnik spółki w spółce jawnej lub partnerskiej albo komplementariusz w spółce komandytowej lub komandytowo-akcyjnej lub prokurent był skazany prawomocnym wyrokiem sądu za przestępstwo, o którym mowa w art. 53 ustawy z dnia 13 października 1995 r. – Prawo łowieckie, art. 34 ust. 1 i 2 ustawy z dnia ... o gatunkach obcych oraz w art. 127a, art. 128 pkt 1 i 2 i art. 128a, w okresie 3 lat od dnia uprawomocnienia się tego wyroku;”;

12) uchyla się art. 120;

13) w art. 128 w pkt 2 po lit. f dodaje się przecinek i dodaje się pkt 3 w brzmieniu:

„3) wbrew zakazom, o których mowa w art. 73 ust. 1, posiada i przetrzymuje, sprowadza z zagranicy, sprzedaje, wymienia, wynajmuje, udziela darowizny i użycza podmiotom nieuprawnionym do ich posiadania żywe zwierzęta gatunków niebezpiecznych dla życia i zdrowia ludzi”;

14) w art. 131:

a) pkt 2 i 3 otrzymują brzmienie:

„2) bez zezwolenia lub wbrew jego warunkom utworzy lub prowadzi ogród botaniczny, ogród zoologiczny, ośrodek lub azyl dla zwierząt, przeprowadzając likwidację:

- a) ogrodu zoologicznego albo ośrodka – nie zapewnia przebywającym tam zwierzętom warunków odpowiadających ich potrzebom biologicznym,
- b) azylu dla zwierząt – nie zapewnia dobrostanu zwierząt tam przebywających.”,
- b) uchyla się pkt 4,
- c) pkt 4a otrzymuje brzmienie:

„4a) nie zachowując należytej ostrożności, dopuszcza do ucieczki zwierzęcia gatunku niebezpiecznego dla życia i zdrowia ludzi,”

- d) uchyla się pkt 9 i 10.

Art. 45. W ustawie z dnia 16 listopada 2006 r. o opłacie skarbowej (Dz. U. z 2020 r. poz. 1546, 1565, 2023 i 2369 oraz z 2021 r. poz. 72 i 694) w załączniku do ustawy w części III wprowadza się następujące zmiany:

- 1) po ust. 37 dodaje się ust. 37a w brzmieniu:

	37a. Zezwolenia wydawane na podstawie przepisów ustawy z dnia..... o gatunkach obcych (Dz. U. poz....)	400 zł	1) zezwolenie wydawane w przypadkach, o których mowa w art. 8 ust. 1–3 ustawy z dnia ..... o gatunkach obcych, wydawane podmiotom, o których mowa w art. 7 ust. 1 pkt 1, 2 i 4–8 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce; 2) zezwolenie wydawane w przypadkach, o których mowa w art. 8 ust. 2 pkt 1, pkt 2 lit. b i c oraz ust. 3 lit. b i c ustawy z dnia ..... o gatunkach obcych
--	--	--------	---

- 2) w kolumnie drugiej ust. 38 otrzymuje brzmienie:

„38. Zezwolenie na utworzenie ogrodu botanicznego, ogrodu zoologicznego, ośrodka rehabilitacji zwierząt lub azylu dla zwierząt”.

Art. 46. W ustawie z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach

oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2021 r. poz. 247 i 784) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 21 w ust. 2:
  - a) w pkt 24:
    - lit. e otrzymuje brzmienie:
„e) zezwoleniach na prowadzenie ogrodu botanicznego, ogrodu zoologicznego, ośrodka rehabilitacji zwierząt lub azylu dla zwierząt,”
    - uchyla się lit. h,
  - b) po pkt 24 dodaje się pkt 24a w brzmieniu:
„24a) z zakresu ustawy z dnia ... o gatunkach obcych (Dz. U. poz. ...):
    - a) o zezwoleniach wydanych na podstawie art. 8 ust. 1–3 tej ustawy,
    - b) zawarte w Centralnym Rejestrze Danych o IGO;”;
- 2) w art. 127 w ust. 1 w pkt 11 kropkę zastępuje się przecinkiem i dodaje się pkt 12 w brzmieniu:
„12) wykonywanie zadań związanych z zapobieganiem wprowadzaniu do środowiska i przeciwdziałaniem rozprzestrzenianiu się w środowisku inwazyjnych gatunków obcych stwarzających zagrożenie dla Unii, inwazyjnych gatunków obcych stwarzających zagrożenie dla Polski oraz inwazyjnych gatunków obcych, które prawdopodobnie spełniają kryteria uznania ich za stwarzające zagrożenie dla Unii, w zakresie określonym w ustawie z dnia ... o gatunkach obcych.”;
- 3) w art. 131 w ust. 1 w pkt 11 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 12 w brzmieniu:
„12) wykonywanie zadań związanych z zapobieganiem wprowadzaniu do środowiska i przeciwdziałaniu rozprzestrzenianiu się w środowisku inwazyjnych gatunków obcych stwarzających zagrożenie dla Unii, inwazyjnych gatunków obcych stwarzających zagrożenie dla Polski oraz inwazyjnych gatunków obcych, które prawdopodobnie spełniają kryteria uznania ich za stwarzające zagrożenie dla Unii, w zakresie określonym w ustawie z dnia ... o gatunkach obcych.”.

Art. 47. W ustawie z dnia 19 grudnia 2014 r. o rybołówstwie morskim (Dz. U. z 2021 r. poz. 650 i 694) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 99:
  - a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Wprowadzenie do obszarów morskich Rzeczypospolitej Polskiej lub przenoszenie na tych obszarach organizmów morskich gatunków obcych lub gatunków niewystępujących miejscowo w rozumieniu art. 3 pkt 6 i 7 rozporządzenia nr 708/2007, w tym w celu wykorzystania w chowie lub hodowli, wymaga uzyskania zezwolenia wydawanego, w drodze decyzji, przez ministra właściwego do spraw rybołówstwa w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw środowiska.”,

b) w ust. 9 pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2) cofa, w drodze decyzji, zezwolenie, o którym mowa w ust. 1, jeżeli:

a) działalność nim objęta:

- jest realizowana niezgodnie z zezwoleniem lub
- stanowi zagrożenie trwałości lub równowagi środowiska morskiego, w szczególności przez negatywny wpływ na gatunki rodzime organizmów morskich, lub

b) gatunek, którego dotyczy zezwolenie, został umieszczony w wykazie inwazyjnych gatunków obcych stwarzających zagrożenie dla Unii, o którym mowa w art. 4 ust. 1 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1143/2014 z dnia 22 października 2014 r. w sprawie działań zapobiegawczych i zaradczych w odniesieniu do wprowadzania i rozprzestrzeniania inwazyjnych gatunków obcych (Dz. Urz. UE L 317 z 04.11.2014, str. 35, z późn. zm.¹⁵⁾) lub na liście IGO stwarzających zagrożenie dla Polski określonej w przepisach wydanych na podstawie art. 23 ust. 4 ustawy z dnia ... o gatunkach obcych (Dz. U. poz....);”,

c) po ust. 9 dodaje się ust. 9a i 9b w brzmieniu:

„9a. Minister właściwy do spraw rybołówstwa, cofając zezwolenie, o którym mowa w ust. 1, w przypadku określonym w ust. 9 pkt 2 lit. b, określa w decyzji o cofnięciu zezwolenia termin prowadzenia działalności, nie dłuższy niż 2 lata.

9b. Minister właściwy do spraw rybołówstwa informuje Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska o cofnięciu zezwolenia, o którym mowa w ust. 9a, niezwłocznie, nie później jednak niż w terminie 30 dni od dnia cofnięcia zezwolenia.”;

2) w art. 107 w ust. 1 po pkt 6 dodaje się pkt 6a w brzmieniu:

---

¹⁵⁾ Zmiana wymienionego rozporządzenia została ogłoszona w Dz. Urz. UE L 317 z 23.11.2016, str. 4.

„6a) realizuje zadania związane z zapobieganiem wprowadzaniu do środowiska i przeciwdziałaniem rozprzestrzenianiu się w środowisku inwazyjnych gatunków obcych stwarzających zagrożenie dla Unii, inwazyjnych gatunków obcych stwarzających zagrożenie dla Polski oraz inwazyjnych gatunków obcych prawdopodobnie spełniających kryteria uznania ich za stwarzające zagrożenie dla Unii, w zakresie określonym w ustawie z dnia ... o gatunkach obcych;”.

Art. 48. W ustawie z dnia 16 listopada 2016 r. o Krajowej Administracji Skarbowej (Dz. U. z 2021 r. poz. 422, 464, 694, 802 i 815) w art. 33 w ust. 1 w pkt 10:

1) lit. i otrzymuje brzmienie:

„i) art. 128, art. 131 pkt 4 w zakresie, o którym mowa w art. 73 ust. 1 pkt 2, oraz art. 131 pkt 14 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2020 r. poz. 55, 471 i 1378);”;

2) w lit. l dodaje się przecinek i dodaje się lit. m w brzmieniu:

„m) art. 34 ust. 1 pkt 2 i 3 oraz art. 35 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia ... o gatunkach obcych (Dz. U. poz. ...)”.

Rozdział 12

Przepisy przejściowe, dostosowujące i końcowe

Art. 49. 1. Zwierzę, o którym mowa w art. 73 ust. 3 ustawy zmienianej w art. 44, które w dniu wejścia w życie niniejszej ustawy jest przetrzymywane w cyrku, podmiot prowadzący cyrk:

- 1) zgłasza regionalnemu dyrektorowi ochrony środowiska właściwemu ze względu na miejsce zarejestrowania działalności cyrkowej albo
- 2) przekazuje podmiotowi uprawnionemu do przetrzymywania tego zwierzęcia – w terminie 6 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

2. Do zwierzęcia zgłoszonego zgodnie z ust. 1 stosuje się art. 73 ustawy zmienianej w art. 44 w brzmieniu dotychczasowym.

3. Zgłoszenie, o którym mowa w ust. 1, zawiera:

- 1) imię i nazwisko oraz adres i siedzibę podmiotu przetrzymującego zwierzę;
- 2) adres miejsca przetrzymywania zwierzęcia;
- 3) liczbę przetrzymywanych zwierząt;
- 4) nazwę naukową gatunku zwierzęcia oraz nazwę polską, jeżeli nazwa polska istnieje;
- 5) datę, miejsce urodzenia lub wyklucia zwierzęcia;

- 6) datę wejścia w posiadanie zwierzęcia oraz źródło jego pochodzenia;
- 7) płeć zwierzęcia, jeżeli jest możliwa do ustalenia;
- 8) opis trwałego oznakowania zwierzęcia, w tym numer mikroczipa, jeżeli zwierzę zostało oznakowane przez wszczęcie mikroczipa.

4. Właściwy miejscowo regionalny dyrektor ochrony środowiska prowadzi ewidencję zgłoszeń, o których mowa w ust. 1. Ewidencja zgłoszeń, o których mowa w ust. 1, zawiera informacje, o których mowa w ust. 3 i 5.

5. Podmiot prowadzący cyrk zawiadamia regionalnego dyrektora ochrony środowiska właściwego ze względu na miejsce zarejestrowania działalności cyrkowej o każdej zmianie danych, o których mowa w ust. 3, lub o padnięciu zwierzęcia przetrzymywanego w cyrku w terminie 30 dni o dnia zaistnienia zmiany tych danych lub padnięcia tego zwierzęcia.

6. Właściwy miejscowo regionalny dyrektor ochrony środowiska właściwy ze względu na miejsce zarejestrowania działalności cyrkowej wydaje podmiotowi prowadzącemu cyrk zgłaszającemu zwierzę zaświadczenie o wpisie do ewidencji zgłoszeń, o których mowa w ust. 1, zawierające informacje, o których mowa w ust. 3.

7. Rada gminy może, w drodze uchwały, wprowadzić zakaz przetrzymywania w cyrku zwierząt zgłoszonych zgodnie z ust. 1 pkt 1 na nieruchomościach będących we władaniu tej gminy.

Art. 50. Kto, wbrew obowiązkowi określonymu w art. 49 ust. 1, nie zgłasza przetrzymywania zwierzęcia albo nie przekazuje tego zwierzęcia w terminie 6 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy, podlega karze aresztu albo grzywny.

Art. 51. Zezwolenia wydane na podstawie art. 120 ust. 2 ustawy zmienianej w art. 44 dotyczące IGO umieszczonych na liście IGO stwarzających zagrożenie dla Polski, określonej w przepisach wydanych na podstawie art. 23 ust. 4, zachowują ważność przez okres, na jaki zostały wydane.

Art. 52. Zezwolenia wydane na podstawie art. 120 ust. 2 ustawy zmienianej w art. 44 dotyczące IGO, które zostały umieszczone w wykazie IGO stwarzających zagrożenie dla Unii, wygasają po upływie 12 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

Art. 53. Informacje, o których mowa w art. 6 ust. 7 pkt 2, wprowadza się do Centralnego Rejestru Danych o IGO po raz pierwszy za rok 2021.

Art. 54. Raport, o którym mowa w art. 21 ust. 13, składa się po raz pierwszy za rok 2021.

Art. 55. Termin, o którym mowa w art. 11 ust. 2, w odniesieniu do posiadaczy gatunków umieszczonych w wykazie IGO stwarzających zagrożenie dla Unii przed dniem wejścia w życie ustawy, liczy się od dnia wejścia w życie ustawy.

Art. 56. Do spraw wszczętych i niezakończonych decyzją ostateczną przed dniem wejścia w życie ustawy stosuje się przepisy ustawy.

Art. 57. Tworzy się Centralny Rejestr Danych o IGO.

Art. 58. 1. Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska wprowadza do Centralnego Rejestru Danych o IGO informacje, o których mowa w art. 6 ust. 2 pkt 1 lit. a–c, dotyczące stwierdzenia obecności IGO w środowisku, uzyskane przed dniem wejścia w życie ustawy, w terminie 6 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy.

2. Regionalny dyrektor ochrony środowiska wprowadza do Centralnego Rejestru Danych o IGO informacje, o których mowa w art. 6 ust. 2 pkt 4, w terminie 6 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy.

Art. 59. 1. Dotychczasowe przepisy wykonawcze wydane na podstawie art. 120 ust. 2f ustawy zmienianej w art. 44 zachowują moc do dnia wejścia w życie przepisów wykonawczych wydanych na podstawie art. 23 ust. 4, jednak nie dłużej niż przez 12 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

2. Do dnia wejścia w życie przepisów wykonawczych wydanych na podstawie art. 23 ust. 4 gatunki wymienione w przepisach wykonawczych wydanych na podstawie art. 120 ust. 2f ustawy zmienianej w art. 44, które nie są wymienione w wykazie IGO stwarzających zagrożenie dla Unii, uznaje się za IGO stwarzające zagrożenie dla Polski.

Art. 60. Ustawa wchodzi w życie po upływie 3 miesięcy od dnia ogłoszenia, z wyjątkiem:

- 1) art. 43, który wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia;
- 2) art. 42b ust. 1 i 2 ustawy zmienianej w art. 40, które wchodzi w życie z dniem 1 kwietnia 2022 r.

UZASADNIENIE

Inwazyjne gatunki obce (IGO) wywierają znaczący negatywny wpływ na różnorodność biologiczną i są jedną z głównych i coraz częstszych przyczyn jej utraty, zwłaszcza wymierania gatunków. Mają także wpływ na sferę społeczną i gospodarczą, w tym leśnictwo i rolnictwo. W Europie oszacowano, że z ponad 12 000 gatunków obcych występujących w środowisku europejskim 10–15% rozmnożyło się i rozprzestrzeniło, powodując szkody środowiskowe, gospodarcze i społeczne. Szacuje się, że szkody te wynoszą w Unii Europejskiej co najmniej 12 mld euro rocznie i stale rosną, dlatego zwalczanie IGO stało się jednym z priorytetów Unii Europejskiej. W przedstawionej przez Komisję Europejską w maju 2020 r. strategii na rzecz bioróżnorodności 2030 „Przywracanie przyrody do naszego życia” ograniczenie negatywnego wpływu IGO na gatunki zagrożone wyginięciem jest jednym z głównych celów tej strategii, których realizacja ma zahamować utratę różnorodności biologicznej i zmniejszyć kluczowe zagrożenia dla przyrody i usług ekosystemowych w Unii Europejskiej. Podstawowym instrumentem służącym realizacji tego celu ww. strategii jest rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1143/2014 z dnia 22 października 2014 r. w sprawie działań zapobiegawczych i zaradczych w odniesieniu do wprowadzania i rozprzestrziania inwazyjnych gatunków obcych (Dz. Urz. UE L 317 z 04.11.2014, str. 35, z późn. zm.), zwane dalej „rozporządzeniem nr 1143/2014”. Rozporządzenie nr 1143/2014 weszło w życie z dniem 1 stycznia 2015 r. Zgodnie z tą regulacją na państwach członkowskich ciąży obowiązek ustanowienia ram prawnych na poziomie kraju dla działań służących zapobieganiu niepożądanemu oddziaływaniu na różnorodność biologiczną zamierzonego i niezamierzonego wprowadzenia i rozprzestrzelenia się IGO stanowiących zagrożenie dla Unii Europejskiej oraz minimalizowanie i łagodzenie tego oddziaływania. Ponadto rozporządzenie nr 1143/2014 upoważnia państwa członkowskie do regulowania kwestii dotyczących IGO stwarzających zagrożenie dla danego kraju lub regionu Unii Europejskiej.

W Polsce wprawdzie funkcjonuje system zwalczania gatunków obcych, jednak jest konieczne jego rozbudowanie i dostosowanie do wymagań rozporządzenia nr 1143/2014. Obecnie zasady funkcjonowania tego systemu reguluje art. 120 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2020 r. poz. 55, z późn. zm.) oraz wydane na podstawie art. 120 ust. 2f rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 września 2011 r. w sprawie listy roślin i zwierząt gatunków obcych, które w przypadku uwolnienia do środowiska przyrodniczego mogą zagrozić gatunkom rodzimym lub siedliskom przyrodniczym (Dz. U. poz. 1260), natomiast organami wdrażającymi są Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska (GDOŚ) i regionalni dyrektorzy ochrony środowiska (RDOŚ). Projekt ustawy obejmuje zakresem merytorycznym również art. 120 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, którego treść w zmodyfikowanej formie zostanie przeniesiona do projektowanej ustawy. Projektowana ustawa reguluje właściwości i zadania organów administracji publicznej oraz

innych podmiotów w zakresie zapobiegania wprowadzaniu i rozprzestrzenianiu się gatunków obcych, a także w zakresie wykonywania przepisów rozporządzenia nr 1143/2014.

Bazując na schemacie nakreślonym w rozporządzeniu nr 1143/2014, projektowana ustawa w ramach gatunków obcych wyszczególnia dwa zasadnicze rodzaje IGO – gatunki stwarzające zagrożenie dla Unii Europejskiej oraz gatunki stwarzające zagrożenie dla Polski. W ramach obu rodzajów IGO zostaną wyszczególnione IGO, które będą podlegały szybkiej eliminacji oraz IGO, które zostaną uznane za rozprzestrzenione na szeroką skalę. Oba rodzaje IGO będą wymagały podejmowania działań zaradczych, które będą się jednak różniły priorytetem ich podejmowania. W pierwszej kolejności przeciwdziałaniem będą objęte gatunki wymagające szybkiej eliminacji, a zasadniczym celem podejmowanych działań będzie całkowite usunięcie zagrożenia spowodowanego pojawieniem się takiego gatunku, jeżeli to możliwe – przez jego pełną i trwałą eliminację. Natomiast pozostałe gatunki obce (nieuznane za IGO), które są powszechnie wykorzystywane w ogrodnictwie (np. sumak octowiec), w łowiectwie (np. daniel) czy w rybołówstwie (np. karp), a których szkodliwość dla środowiska jest mniejsza, również będą podlegać pewnym restrykcjom, lecz odmiennym niż IGO.

Wykaz IGO stwarzających zagrożenie dla Unii Europejskiej jest zawarty w rozporządzeniu wykonawczym Komisji (UE) 2016/1141 z dnia 13 lipca 2016 r. przyjmującym wykaz inwazyjnych gatunków obcych uznanych za stwarzające zagrożenie dla Unii zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1143/2014 (Dz. Urz. UE L 189 z 14.07.2016, str. 4) (obejmuje 37 gatunków), rozporządzeniu wykonawczym Komisji (UE) 2017/1263 z dnia 12 lipca 2017 r. aktualizującym wykaz inwazyjnych gatunków obcych uznanych za stwarzające zagrożenie dla Unii ustanowiony w rozporządzeniu wykonawczym Komisji (UE) 2016/1141 na podstawie rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1143/2014 (Dz. Urz. UE L 182 z 13.07.2017, str. 37) (obejmuje 12 gatunków) oraz rozporządzeniu wykonawczym Komisji (UE) 2019/1262 z dnia 25 lipca 2019 r. zmieniającym rozporządzenie wykonawcze (UE) 2016/1141 w celu aktualizacji wykazu inwazyjnych gatunków obcych stwarzających zagrożenie dla Unii (Dz. Urz. UE L 199 z 26.07.2019, str. 1) (obejmuje 17 gatunków). IGO stwarzające zagrożenie dla Polski zostaną określone w rozporządzeniu Rady Ministrów (wydawany na podstawie art. 23 ust. 4 projektowanej ustawy). Zastąpi ono dotychczas obowiązujące rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 września 2011 r. w sprawie listy roślin i zwierząt gatunków obcych, które w przypadku uwolnienia do środowiska przyrodniczego mogą zagrozić gatunkom rodzimym lub siedliskom przyrodniczym. Oprócz wspomnianego powyżej podziału gatunków na wymagające szybkiej eliminacji oraz szeroko rozprzestrzenione, Rada Ministrów określi w ww. rozporządzeniu również działania zaradcze, wymagane dla IGO i grup IGO oraz warunki przeprowadzania tych działań, a także środki mające na celu przywrócenie naturalnego stanu ekosystemów, które zostały zdegradowane, uszkodzone lub zniszczone przez IGO. Metody te będą określone tak, aby m.in. ograniczyć skutki negatywne dla środowiska działań podejmowanych w stosunku do IGO (w tym gatunków niedocelowych i ich siedlisk) oraz aby eliminacja została przeprowadzona w sposób uwzględniający dobrostan zwierząt.

Powyższe regulacje mają na celu ujednoczenie zasad postępowania na terytorium Polski z IGO, takimi jak np. żółwie ozdobne, barszcze kaukaskie czy rdestowce.

W sytuacji gdy w środowisku pojawi się IGO, który prawdopodobnie spełnia kryteria uznania go za stwarzający zagrożenie dla Unii Europejskiej, Rada Ministrów, zgodnie z art. 30 ust. 4 projektu ustawy, może wprowadzić, w drodze rozporządzenia, zakazy w stosunku do tego IGO. Jest to rozwiązanie, które umożliwi przyjęcie krajowych środków prawnych wobec gatunków, co do których dopiero toczy się na forum Unii Europejskiej dyskusja dotycząca ich inwazyjności i prawdopodobnego negatywnego wpływu na środowisko przyrodnicze, oraz zanim zostaną poddane głosowaniu decyzje co do ewentualnego włączenia tych gatunków na listę IGO stwarzających zagrożenie dla Unii Europejskiej. Zgodnie z projektowanymi regulacjami przed wydaniem przedmiotowego rozporządzenia GDOŚ przedstawia ministrowi właściwemu do spraw środowiska wstępne dowody naukowe wskazujące, że wystąpiły kryteria ustanowione w art. 4 ust. 3 rozporządzenia nr 1143/2014 oraz przeprowadza ocenę ryzyka, o której mowa w art. 10 ust. 3 rozporządzenia nr 1143/2014.

Zgodnie z projektowanym art. 23 ust. 1 i 2 projekt działań zaradczych dla IGO stwarzających zagrożenie dla Unii Europejskiej lub Polski oraz IGO, które prawdopodobnie spełniają kryteria uznania ich za stwarzające zagrożenie dla Unii Europejskiej, zostanie opracowany przez GDOŚ, a następnie w dalszych pracach nad nim zostanie zapewniony udział społeczeństwa na zasadach i w trybie określonych w dziale III rozdziale 3 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2021 r. poz. 247, z późn. zm.). Powyższe wynika z art. 26 rozporządzenia nr 1143/2014, który stanowi o konieczności zapewnienia udziału społeczeństwa na zasadach wynikających z dyrektywy 2003/35/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 26 maja 2003 r. przewidującej udział społeczeństwa w odniesieniu do sporządzania niektórych planów i programów w zakresie środowiska oraz zmieniającej w odniesieniu do udziału społeczeństwa i dostępu do wymiaru sprawiedliwości dyrektywy Rady 85/337/EWG i 96/61/WE (Dz. Urz. WE L 156 z 25.06.2003, str. 17, z późn. zm. – Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 15, t. 7, str. 446) i dotyczy jedynie wprowadzania działań zaradczych wobec IGO.

Należy zauważyć, iż w art. 10 ust. 5–7 rozporządzenia nr 1143/2014 zobowiązano państwo członkowskie do uchylecia lub zmiany środków nadzwyczajnych podjętych w przypadku gdy pojawi się IGO, który prawdopodobnie spełnia kryteria uznania go za stwarzający zagrożenie dla Unii Europejskiej (rozporządzenie Rady Ministrów wydawane na podstawie art. 30 ust. 4 projektu), w przypadku gdy Komisja umieści IGO w wykazie unijnym albo gdy odmówi uzupełnienia wykazu o gatunek zgłoszony przez państwo członkowskie. W takich przypadkach minister właściwy do spraw środowiska na podstawie art. 4 ust. 1 lub art. 10 ust. 4 rozporządzenia nr 1143/2014 będzie zobligowany do uchylecia lub zmiany przepisów wykonawczych wydanych na podstawie art. 30 ust. 4 projektowanej ustawy. W związku z tym, iż do IGO, które prawdopodobnie spełniają kryteria uznania

ich za stwarzające zagrożenie dla Unii Europejskiej, stosuje się odpowiednio przepisy ustawy odnoszące się do IGO stwarzających zagrożenie dla Unii Europejskiej, tym samym dla tych gatunków można uzyskać zezwolenie na odstępstwo od zakazów o których mowa w art. 7. W projekcie uregulowano kwestię usunięcia z obrotu prawnego wydanych zezwoleń, jeżeli gatunek, którego dotyczy zezwolenie, nie zostanie umieszczony przez Komisję Europejską w wykazie IGO stwarzających zagrożenie dla Unii Europejskiej – w tym przypadku zezwolenia wygasają z dniem wejścia w życie rozporządzenia uchylającego lub zmieniającego przepisy wykonawcze wydane na podstawie art. 30 ust. 4. Podobnie jak w przypadku gdy zmienia się przepisy wykonawcze wydane na podstawie art. 23 ust. 4 projektowanej ustawy.

Art. 15 projektu ustawy wprowadza obowiązek i reguluje procedurę zawiadomienia właściwego organu (wójta, burmistrza lub prezydenta miasta) przez każdą osobę, która stwierdzi obecność w środowisku IGO stwarzającego zagrożenie dla Unii Europejskiej lub IGO stwarzającego zagrożenie dla Polski. Wójt, burmistrz lub prezydenta miasta, po dokonaniu weryfikacji formalnej zgłoszenia, zawiadamia odpowiednio do miejsca stwierdzenia ww. IGO właściwego RDOŚ, dyrektora parku narodowego, dyrektora urzędu morskiego lub Głównego Inspektora Rybołówstwa Morskiego. Celem tej regulacji jest umożliwienie niezwłocznego działania przez organy właściwe ze względu na miejsce stwierdzenia IGO stwarzającego zagrożenie dla Unii Europejskiej lub IGO stwarzającego zagrożenie dla Polski, przede wszystkim w zakresie podjęcia próby szybkiej eliminacji takiego gatunku na wczesnym etapie inwazji, ale też stosowania działań zaradczych wobec takiego gatunku rozprzestrzenionego na szeroką skalę. Należy bowiem mieć na uwadze, że obecność IGO powoduje nie tylko niekorzystne zmiany w środowisku, ale też szkody gospodarcze, a w niektórych przypadkach nawet stwarza zagrożenie dla zdrowia i życia człowieka (np. w przypadku gatunków barszczy, roślin mogących powodować poważne i bardzo bolesne poparzenia skóry). Trzeba jednak podkreślić, że obowiązek ten nie powoduje powstania obciążenia obywateli ponad miarę, gdyż podlegają mu tylko przypadki, w których IGO został stwierdzony. Zakłada to posiadanie przez zgłaszającego wiedzy umożliwiającej przynajmniej wstępną identyfikację zgłaszanego gatunku. Projekt ustawy nie wprowadza bowiem obowiązku posiadania umiejętności rozpoznawania IGO, co byłoby wymaganiem nierealnym, a jedynie dokonania zgłoszenia w przypadku gdy na podstawie posiadanej wiedzy gatunek taki zostanie rozpoznany. Projekt ustawy określa również zakres takiego zawiadomienia, który został opracowany tak, aby umożliwić właściwym organom jego sprawną weryfikację oraz zastosowanie odpowiednich działań zaradczych, w zależności od gatunku oraz okoliczności, w jakich został on stwierdzony. Z uwagi na postęp techniki i rosnącą dostępność urządzeń mobilnych z dostępem do Internetu przygotowanie i wysłanie zawiadomienia o zakresie określonym w ustawie nie powinno nastręczać trudności, a prawdopodobnie w dużej części przypadków będzie to możliwe w chwili i miejscu stwierdzenia obecności IGO.

Projektowana ustawa wprowadza obowiązek udostępnienia nieruchomości przez podmioty posiadające prawo do korzystania z nieruchomości, na której zidentyfikowano IGO stwarzający

zagrożenie dla Unii lub IGO stwarzający zagrożenie dla Polski (art. 19). Udostępnianie nieruchomości, o którym mowa powyżej, umożliwi odpowiednim organom przeprowadzenie sprawnych i szybkich działań mających na celu ograniczenie lub wyeliminowanie stwierdzonych IGO. Należy bowiem podkreślić, że środki wczesnego wykrywania i szybkiej eliminacji mają kluczowe znaczenie dla zapobiegania zadomowieniu się i rozprzestrzenianiu takich gatunków. Najskuteczniejszym i najbardziej ekonomicznym sposobem reakcji jest możliwie szybkie wyeliminowanie populacji, gdy liczba osobników jest jeszcze niewielka.

W art. 3 projektu wskazano kompetencje GDOŚ wynikające z rozporządzenia nr 1143/2014 oraz projektowanej ustawy, które obejmują:

- 1) składanie do Komisji Europejskiej wniosku o:
  - a) upoważnienie, o którym mowa w art. 9 ust. 1 rozporządzenia nr 1143/2014,
  - b) dodanie IGO do wykazu IGO stwarzających zagrożenie dla Unii, o którym mowa w art. 4 ust. 1 rozporządzenia nr 1143/2014;
- 2) przeprowadzanie oceny ryzyka dla IGO objętego wnioskiem o dodanie do wykazu IGO stwarzających zagrożenie dla Unii, o której mowa w art. 5 ust. 1 rozporządzenia nr 1143/2014;
- 3) ustalanie IGO wymagających wzmocnionej współpracy regionalnej oraz składanie wniosku do Komisji Europejskiej zgodnie z art. 11 ust. 1 i 2 rozporządzenia nr 1143/2014;
- 4) realizację zadań wynikających z art. 10 ust. 2, art. 12 ust. 2, art. 16 ust. 2, art. 17 ust. 4, art. 19 ust. 5, art. 24 ust. 1 i art. 30 ust. 4 rozporządzenia nr 1143/2014;
- 5) przeprowadzanie analizy dróg niezamierzonego wprowadzenia do środowiska lub rozprzestrzeniania się IGO stwarzających zagrożenie dla Unii oraz ustalanie priorytetowych dróg przenoszenia IGO zgodnie z art. 13 ust. 1 rozporządzenia nr 1143/2014;
- 6) współpracę z właściwymi organami państw członkowskich Unii Europejskiej w zakresie, o którym mowa w art. 22 rozporządzenia nr 1143/2014.

Zgodnie z art. 4 GDOŚ opracowuje również plan działań dotyczący priorytetowych dróg przenoszenia IGO stwarzających zagrożenie dla Unii Europejskiej lub IGO stwarzających zagrożenie dla Polski oraz koordynuje realizację działań zawartych w tym planie na poziomie regionalnym zgodnie z art. 13 ust. 2 i 3 rozporządzenia nr 1143/2014. Zgodnie z rozporządzeniem nr 1143/2014 plan działań obejmuje harmonogramy działań i opis środków, które należy przyjąć w celu zapobieżenia wprowadzaniu IGO na terytorium Unii Europejskiej i rozprzestrzenianiu się tych gatunków w jej granicach. W trakcie opracowywania planu działań GDOŚ zapewni możliwość udziału społeczeństwa, natomiast sam plan działań będzie przyjmowany, w drodze uchwały, przez Radę Ministrów, tak aby jego ustalenia mające na celu ograniczenie pojawiania się gatunków obcych na terytorium Polski miały przełożenie również na działania innych podmiotów sektora administracji rządowej.

Projekt ustawy określa również kompetencje i obowiązki RDOŚ, dyrektorów parków narodowych, dyrektorów urzędów morskich oraz Głównego Inspektora Rybołówstwa Morskiego, m.in. w zakresie:

- 1) przyjmowania zgłoszeń od wójta, burmistrza albo prezydenta miasta o stwierdzeniu w środowisku występowania IGO stwarzających zagrożenie dla Unii Europejskiej lub IGO stwarzających zagrożenie dla Polski;
- 2) stosowania szybkiej eliminacji i działań zaradczych w stosunku do IGO stwarzających zagrożenie dla Unii Europejskiej (zgodnie z art. 17 ust. 2 i 3, art. 18 ust. 4 i art. 19 ust. 1 rozporządzenia nr 1143/2014) i IGO stwarzających zagrożenie dla Polski;
- 3) monitorowania skuteczności podejmowanych działań (zgodnie z art. 19 ust. 4 rozporządzenia nr 1143/2014);
- 4) podejmowania działań w celu przywrócenia naturalnego stanu ekosystemów, które zostały zdegradowane, uszkodzone lub zniszczone przez IGO stwarzające zagrożenie dla Unii Europejskiej lub IGO stwarzające zagrożenie dla Polski (zgodnie z art. 20 ust. 1 rozporządzenia nr 1143/2014);
- 5) wydawania, kontroli i cofania zezwoleń dotyczących IGO stwarzających zagrożenie dla Polski;
- 6) współdziałania w zarządzaniu danymi zawartymi w Centralnym Rejestrze Danych o IGO;
- 7) prowadzenia postępowań w sprawie nakazania podjęcia działań, w przypadku uwolnienia do środowiska IGO stwarzającego zagrożenie dla Unii Europejskiej lub IGO stwarzającego zagrożenie dla Polski;
- 8) podejmowania działań zapobiegawczych lub naprawczych, w przypadku uwolnienia do środowiska IGO stwarzającego zagrożenie dla Unii Europejskiej lub IGO stwarzającego zagrożenie dla Polski;
- 9) zbierania informacji od innych podmiotów, przekazywania informacji GDOŚ i współpracy z innymi podmiotami.

Ponadto projektowana ustawa przewiduje współpracę między jednostkami samorządów terytorialnych, jednostkami organizacyjnymi Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe, jednostkami organizacyjnymi Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie, czy podmiotami pełniącymi nadzór nad obszarami chronionymi z RDOŚ, dyrektorami parków narodowych, dyrektorami urzędów morskich i Głównym Inspektorem Rybołówstwa Morskiego przy realizacji obowiązków wynikających z rozporządzenia nr 1143/2014. Organy odpowiedzialne za wdrażanie rozporządzenia nr 1143/2014 mogą również współpracować z Polskim Związkiem Łowieckim. Współpraca ta obejmuje w szczególności udostępnianie terenu, wymianę informacji związanych z obecnością IGO w środowisku, przeprowadzanie działań zaradczych czy przekazywanie informacji o przeprowadzonych działaniach zaradczych. Szczegółowe warunki i sposób współpracy, zgodnie z art. 22 ust. 3 projektu ustawy, będzie określało porozumienie zawarte między poszczególnymi podmiotami. Należy bowiem wskazać, że zarządzanie gatunkami obcymi na terenie Polski, w zakresie proponowanym przez projektowaną ustawę, będzie wymagało uzupełniających się wysiłków na szczeblu centralnym, regionalnym i gminnym, a także współdziałania podmiotów posiadających wiedzę naukową i odpowiedzialnych za wykonywanie działań w terenie. Ze względu na drogi

przenoszenia (w tym historię sprowadzenia), wykorzystanie i oddziaływanie gatunków obcych należy wskazać, że zarządzanie nimi nie może być tylko rozpatrywane pod kątem przyrodniczym.

Projekt ustawy określa zasady funkcjonowania Centralnego Rejestru Danych o IGO, który zgodnie z art. 6 projektu ustawy jest prowadzony przez GDOŚ. Stworzenie Centralnego Rejestru Danych o IGO wynika z potrzeby wypełnienia obowiązku wynikającego z art. 14 rozporządzenia nr 1143/2014, dotyczącego ustanowienia systemu nadzoru obejmującego IGO stwarzające zagrożenie dla Unii Europejskiej. Funkcjonowanie Centralnego Rejestru Danych o IGO, w którym będą gromadzone i rejestrowane dane dotyczące występowania w środowisku IGO stwarzających zagrożenie dla Unii Europejskiej oraz IGO stwarzających zagrożenie dla Polski, podjętych wobec nich działaniach zaradczych i ich skuteczności oraz wydanych zezwoleniach będzie stanowiło system nadzoru, o którym mowa w art. 14 rozporządzenia nr 1143/2014. Ponadto dane zgromadzone w Centralnym Rejestrze Danych o IGO posłużą m.in. do przygotowania co 6 lat raportu dla Komisji Europejskiej, o którym mowa w art. 24 ust. 1 rozporządzenia nr 1143/2014. Warto przy tym zaznaczyć, że w Centralnym Rejestrze Danych o IGO nie będą przechowywane dane osobowe (imiona i nazwiska czy numery telefonów) osób fizycznych, które dokonały zgłoszenia w trybie art. 15 projektu ustawy (art. 6 ust. 2 pkt 1 lit. d projektu ustawy).

Natomiast dane osobowe stron postępowań administracyjnych zmierzających do wydania zezwoleń w trybie art. 8 projektu ustawy, w związku z kategorią archiwalną określoną w jednolitym rzeczowym wykazie akt jako „A”, będą przetwarzane przez organ bezterminowo.

W celu wprowadzenia spójnego systemu postępowania z gatunkami obcymi projekt ustawy przewiduje w stosunku do IGO stwarzających zagrożenie dla Polski zakazy analogiczne do tych obowiązujących wobec IGO stwarzających zagrożenie dla Unii Europejskiej (art. 7 ust. 2 projektu ustawy). Należy zauważyć, że większość tych zakazów już obowiązuje na podstawie art. 120 ust. 2 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody w stosunku do gatunków wymienionych w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 9 września 2011 r. w sprawie listy roślin i zwierząt gatunków obcych, które w przypadku uwolnienia do środowiska przyrodniczego mogą zagrozić gatunkom rodzimym lub siedliskom przyrodniczym.

Projektowana ustawa (w art. 7 ust. 3) określa odstępstwa od zakazu uwalniania do środowiska oraz przemieszczania w tym środowisku gatunków obcych, z wyjątkiem IGO stwarzających zagrożenie dla Unii Europejskiej lub IGO stwarzających zagrożenie dla Polski. Są to analogiczne odstępstwa jak w obecnym art. 120 ust. 3 i 4 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody – dotyczące wykorzystania organizmów wodnych w działaniach określonych w art. 3 ustawy z dnia 18 kwietnia 1985 r. o rybnictwie śródlądowym (Dz. U. z 2019 r. poz. 2168) oraz art. 97 i art. 99 ustawy z dnia 19 grudnia 2014 r. o rybołówstwie morskim (Dz. U. z 2021 r. poz. 650, z późn. zm.). Dodano przepis wskazujący wprost na możliwość wprowadzania obcych gatunków łownych do środowiska (np. bażanta) na podstawie specjalnego trybu określonego szczegółowo w ustawie z dnia 13 października 1995 r. – Prawo łowieckie (Dz. U. z 2020 r. poz. 1683, z późn. zm.) – art. 40 pkt 4 projektu ustawy.

Doprecyzowane zostało także zwolnienie od zakazu dotyczącego wprowadzania roślin gatunków obcych do środowiska (art. 7 ust. 3 pkt 3 projektowanej ustawy). Zaproponowano, aby dotyczyło ono wszystkich roślin gatunków obcych (nie tylko rosnących w zadrzewieniach i na terenach zieleni, które – według definicji z ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody – są terenami publicznymi), w przypadku jeżeli będą towarzyszyły obiektom budowlanym (np. zabudowaniom mieszkalnym, skwerom) lub jeżeli będą dotyczyły terenów zieleni w miastach czy na terenie zwartej zabudowy wsi. Nowe odstępstwo zostało przewidziane w odniesieniu do tymczasowego stosowania roślin gatunków obcych przy rekultywacji gruntów zdegradowanych lub zdewastowanych w wyniku działalności przemysłowej. Ponadto odstępstwu podlegać będą rośliny wykorzystywane w badaniach naukowych oraz ochronie *ex situ*, które muszą jednak zostać zastosowane w granicach wsi o zwartej zabudowie lub w granicach miast, o ile nie stanowią zieleni towarzyszącej obiektom budowlanym. Wprowadza się także obowiązek podjęcia działań, aby wprowadzony gatunek obcy nie rozprzestrzenił się poza miejsce jego wprowadzenia i obowiązek jego usunięcia po zakończeniu użytkowania gatunku. W ten sposób w przypadku np. założenia plantacji rośliny należącej do gatunku obcego lub hodowli zwierząt należących do gatunków obcych, właściciel będzie obowiązany do korzystania z nich w taki sposób, aby nie doszło do ich rozprzestrzenienia się lub pozostania w środowisku (np. ucieczka daniela z hodowli czy przedostanie się egzotycznych roślin do naturalnych zbiorników wodnych).

W art. 8 projektowanej ustawy uregulowano kwestie związane z zezwoleniami na odstępstwo od zakazów obowiązujących w odniesieniu do IGO stwarzających zagrożenie dla Unii Europejskiej, sytuacje, w których organ odmawia wydania zezwolenia lub cofa zezwolenie, oraz zasady kontroli zezwoleń (przy uwzględnieniu art. 8 rozporządzenia nr 1143/2014). Należy bowiem zauważyć, że tryb postępowania wobec IGO stwarzających zagrożenie dla Unii Europejskiej, co do zasady, określają przepisy rozporządzenia nr 1143/2014, a tylko tam, gdzie jest to niezbędne, są uzupełnione o przepisy krajowe.

GDOŚ będzie właściwym organem do wydawania zezwoleń w stosunku do IGO stwarzających zagrożenie dla Unii Europejskiej ze względu na istotne znaczenie dla całej Unii Europejskiej dopuszczenia tych gatunków do przetrzymywania na terenie kraju. Natomiast w przypadku IGO stwarzających zagrożenie dla Polski zostanie zachowany dotychczasowy podział, tj. GDOŚ będzie wydawał zezwolenie na wwóz z terytorium państwa trzeciego i wywóz na terytorium państwa trzeciego takich gatunków oraz na towarzyszące im dalsze czynności, a RDOŚ będzie rozpatrywał wnioski, jeżeli będą dotyczyły innych czynności niż wwóz z terytorium państwa trzeciego i wywóz na terytorium państwa trzeciego ww. gatunków, np. przetrzymywanie, uprawę czy wykorzystywanie. Podział ten jest podyktowany wysokim zagrożeniem dla rodzimej przyrody, jakie może spowodować wypuszczenie na terenie kraju osobników IGO. Ponadto podział kompetencji wynika także z potrzeby rozłożenia obciążeń administracyjnych, biorąc pod uwagę zarówno kwestię rozpatrywania wniosków, jak i kontrolę wydanych zezwoleń, między 16 RDOŚ i GDOŚ. Jednocześnie należy podkreślić, że tak

jak w przypadku IGO stwarzających zagrożenie dla Unii Europejskiej, tak i w przypadku IGO stwarzających zagrożenie dla Polski, zezwolenie może być wydane, co do zasady, tylko gdy ma dotyczyć jednego z celów wymienionych w zamkniętym katalogu, tj. w celu prowadzenia badań naukowych, ochrony *ex situ*, zastosowania do celów medycznych, przeprowadzenia działań zaradczych (w tym handlowego wykorzystania) oraz w przypadkach wynikających z nadrzędnego interesu publicznego, w tym ze względów społecznych lub gospodarczych. W odniesieniu do tego ostatniego uzyskanie zezwolenia dla IGO stwarzającego zagrożenie dla Unii Europejskiej, będzie wymagało zwrócenia się przez GDOŚ do Komisji o upoważnienie, o którym mowa w art. 9 rozporządzenia nr 1143/2014.

Do projektowanej ustawy nie przeniesiono regulacji dotyczących uzyskania upoważnień, o których mowa w art. 9 rozporządzenia nr 1143/2014, gdyż te regulacje zawierają informacje o trybie współdziałania Komisji i państwa członkowskiego, którego funkcje – zgodnie z art. 3 ust. 1 projektowanej ustawy – pełni GDOŚ. W związku z powyższym podmiot zainteresowany uzyskaniem upoważnienia, o którym mowa w art. 9 rozporządzenia nr 1143/2014, przedkłada GDOŚ wniosek zawierający informacje, o których mowa w tym przepisie. GDOŚ po weryfikacji i analizie wniosku przedkłada go Komisji za pomocą specjalnego systemu elektronicznego. Zgodnie z rozporządzeniem nr 1143/2014 Komisja podejmuje decyzję co do zgody na wydanie upoważnienia w terminie 60 dni od dnia otrzymania wniosku. W następstwie udzielenia upoważnienia przez Komisję GDOŚ może wydać zezwolenie na wnioskowaną czynność, uwzględniając w nim warunki określone przez Komisję w upoważnieniu.

Ponadto zezwolenie może być wydane w celu prawnego usankcjonowania posiadania IGO będącego zwierzęciem domowym, który w dniu nabycia nie był wpisany na listę IGO stwarzających zagrożenie dla Unii lub IGO stwarzających zagrożenie dla Polski. W tym miejscu należy wskazać, że projektowana ustawa, zgodnie z możliwością, jaką daje art. 23 rozporządzenia nr 1143/2014, przewiduje bardziej rygorystyczne przepisy krajowe niż transponowana regulacja unijna. Wyższy standard tych przepisów przejawia się nałożeniem obowiązku uzyskania zezwolenia, o którym mowa w art. 11 projektowanej ustawy, przez osoby, które chcą nadal zatrzymać posiadane dotychczas zwierzęta domowe, w przypadku gdy zostaną one wpisane na listę IGO stwarzających zagrożenie dla Unii Europejskiej lub IGO stwarzających zagrożenie dla Polski. Wprowadzenie obowiązku uzyskania zezwolenia, w celu zastosowania odstępstw przewidzianych w przepisach przejściowych art. 31 rozporządzenia nr 1143/2014, umożliwi kontrolowanie legalności posiadania zwierząt. Gdyby zezwolenia nie były wymagane, mogłoby dochodzić do nadużywania prawa, w przypadku podmiotów, które weszły w posiadanie zwierząt w późniejszym czasie, biorąc pod uwagę trudność w oszacowaniu wieku zwierząt niektórych gatunków. Należy zaznaczyć, że procedura wydawania zezwoleń będzie uproszczona w porównaniu do zezwoleń, o których mowa w art. 8 i art. 9 rozporządzenia nr 1143/2014, i będzie służyła przede wszystkim sprawdzeniu, czy zwierzęta są przetrzymywane w obiektach izolowanych i czy przedsięwzięto odpowiednie środki ostrożności w celu uniemożliwienia

im rozmnażania się lub ucieczki. Ponadto posiadacze tych zwierząt będą zwolnieni z wnoszenia opłaty za wydanie zezwolenia, a projektowana ustawa przewiduje aż 6-miesięczny termin na podjęcie decyzji o zatrzymaniu zwierzęcia i przystosowanie miejsca jego przetrzymywania do niezbędnych wymogów określonych w art. 31 ust. 1 rozporządzenia nr 1143/2014.

Natomiast zgodnie z projektem ustawy z obowiązku uzyskiwania zezwolenia na przetrzymywanie i sprzedaż IGO zwolnieni są posiadacze IGO przetrzymywanych w celach komercyjnych (tzw. stada handlowe określone w projekcie ustawy jako zapas IGO), którzy weszli w posiadanie IGO przed umieszczeniem gatunku, do którego ten zapas IGO należy, w wykazie IGO stwarzającego zagrożenie dla Unii Europejskiej albo na liście IGO stwarzającego zagrożenie dla Polski. Powyższe wynika z regulacji unijnej (art. 32 rozporządzenia nr 1143/2014), która przewiduje okres przejściowy w przypadku posiadanego zapasu IGO stwarzającego zagrożenie dla Unii Europejskiej. Przepisy krajowe wdrażające tę regulację przewidują możliwość sprzedaży lub przekazania tych IGO podmiotom, które posiadają stosowne zezwolenie – przez okres roku lub dwóch lat od umieszczenia IGO na ww. liście (w zależności od podmiotu, któremu są przekazywane).

W art. 9 projektowanej ustawy transponowano art. 8 ust. 5 rozporządzenia nr 1143/2014, który zawiera regulację „prewencyjną” – możliwość cofnięcia lub zawieszenia prawidłowo wydanego i wykorzystywanego zezwolenia w sytuacji, gdy wystąpiło nieprzewidziane zdarzenie o niepożądanym oddziaływaniu na różnorodność biologiczną lub powiązane usługi ekosystemowe. Art. 10 projektowanej ustawy reguluje natomiast sposób przeprowadzania kontroli zezwoleń wydanych na podstawie art. 8. Warto zaznaczyć, że tryb przeprowadzania kontroli zezwoleń dotyczących czynności stanowiących odstępstwo od zakazów dotyczących IGO jest analogiczny jak istniejący tryb kontroli funkcjonujący w obowiązującej ustawie z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (w art. 56, art. 77, art. 123).

Projektowaną ustawą wprowadzono także obowiązek (art. 14 projektu ustawy) oznakowania w celu identyfikacji IGO stwarzających zagrożenie dla Unii Europejskiej lub IGO stwarzających zagrożenie dla Polski przetrzymywanych na podstawie zezwoleń wydanych na podstawie art. 8 ust. 1–3. W celu zapewnienia skutecznego zarządzania gatunkami obcymi minister właściwy do spraw środowiska, w drodze rozporządzenia określi (art. 14 ust. 14 projektu ustawy):

- 1) wymagania dotyczące mikroczepa i sposób wszczepienia mikroczepa zwierzęciu kręgowemu należącemu do IGO stwarzającego zagrożenie dla Unii Europejskiej oraz IGO stwarzającego zagrożenie dla Polski, w tym minimalne wymiary lub wiek zwierzęcia oraz miejsce wszczepienia mikroczepa,
- 2) wymagania dotyczące obiektu lub pojemnika, w którym umieszcza się zwierzę należące do IGO stwarzającego zagrożenie dla Unii Europejskiej lub IGO stwarzającego zagrożenie dla Polski,
- 3) wymagania dotyczące wykonania dokumentacji fotograficznej indywidualnych cech zwierzęcia należącego do IGO stwarzającego zagrożenie dla Unii Europejskiej lub IGO stwarzającego

zagrożenie dla Polski, w tym określenie maksymalnej liczby zwierząt, w odniesieniu do których taką dokumentację należy sporządzać

- kierując się potrzebą zapewnienia identyfikacji zwierząt i ujednolicenia sposobów oznakowania zwierząt oraz mając na uwadze uniknięcie niepotrzebnego bólu, dystresu lub cierpienia zwierząt.

Podstawowym sposobem oznakowania zwierząt kręgowych, które osiągnęły minimalne wymiary lub wiek, będzie wszczęcie mikroczipa przez lekarza weterynarii. Oznakowanie zwierzęcia przez umieszczenie go w obiekcie lub pojemniku będzie dotyczyło zwierząt innych niż kręgowce, zwierząt kręgowych do czasu osiągnięcia przez nie minimalnych wymiarów lub wieku pozwalającego na bezpieczne wszczęcie mikroczipa oraz zwierząt kręgowych należących do zapasu IGO (w tym przypadku chodzi głównie o stada handlowe zwierząt futerkowych). Oznakowanie zapasu IGO w sposób inny niż oznakowanie mikroczipem w przypadku stad handlowych zwierząt futerkowych jest spójne z art. 23 ustawy z dnia 10 grudnia 2020 r. o organizacji hodowli i rozrodzie zwierząt gospodarskich (Dz. U. z 2021 r. poz. 36). W przypadku hodowli na taką skalę jak ma to miejsce na fermach zwierząt futerkowych nie byłoby możliwości uchronienia zwierząt przed samodzielnym usunięciem (wydrapaniem) mikroczipa czy identyfikatora zakładanego na ucho. Niemniej oznakowanie zwierzęcia (zarówno przy użyciu mikroczipa, jak i przy użyciu wywieszek klatkowych), a także udokumentowanie indywidualnych cech zwierzęcia, następuje niezwłocznie po wejściu w jego posiadanie, przy czym wszczęcie mikroczipa nie wcześniej niż przed osiągnięciem minimalnych wymiarów lub wieku pozwalających na bezpieczne wszczęcie mikroczipa. Określenie maksymalnej liczby zwierząt, dla których jest wymagane sporządzenie dokumentacji fotograficznej, wynika z faktu, iż sporządzanie i gromadzenie dużej liczby fotografii zwierząt należących do jednego gatunku w praktyce nie zapewniałoby możliwości identyfikacji poszczególnych osobników, a to jest istotą prowadzenia dokumentacji fotograficznej. Sposób ten jest skuteczny jedynie przy ograniczonej liczbie utrzymywanych osobników. Ponadto, jeżeli w dniu wejścia w posiadanie zwierzęcia, zwierzę to już jest oznakowane przez wszczęcie mikroczipa spełniającego wymagania określone w przepisach projektowanej ustawy, to nie wszczęcia się kolejnego mikroczipa.

Wobec IGO stwierdzonych w środowisku organy wymienione w art. 20 i art. 21 projektu ustawy przeprowadzają działania zaradcze w celu ich eliminacji, kontroli bądź izolacji, określone w rozporządzeniu, o którym mowa w art. 23 ust. 4 projektu ustawy. Działania zaradcze w stosunku do IGO stwarzających zagrożenie dla Unii Europejskiej oraz IGO stwarzających zagrożenie dla Polski, podlegających szybkiej eliminacji, są przeprowadzane przez RDOŚ, dyrektora parku narodowego, dyrektora urzędu morskiego bądź Głównego Inspektora Rybołówstwa Morskiego, w terminie 3 miesięcy od daty stwierdzenia występowania tych IGO. Za stosowanie działań zaradczych w stosunku do IGO stwarzających zagrożenie dla Unii Europejskiej oraz IGO stwarzających zagrożenie dla Polski, rozprzestrzenionych na szeroką skalę, będzie odpowiadał przede wszystkim wójt, burmistrz

albo prezydent miasta (art. 21 ust. 1 pkt 4 projektu ustawy). Wyjątki od zasady dotyczą obszarów chronionych, zarządców nieruchomości będących własnością Skarbu Państwa i nieruchomości, którymi włada osoba fizyczna oraz inna niż państwowa osoba prawna albo inna niż państwowa jednostka organizacyjna. W pierwszym przypadku wymienić należy parki narodowe (na ich obszarze działania zaradcze podejmuje zawsze dyrektor tego parku – również na obszarach morskich i na nieruchomościach stanowiących własność osób fizycznych oraz inne niż państwowe osoby prawne albo inne niż państwowe jednostki organizacyjne) oraz rezerwaty przyrody (w przypadku rezerwatów leśnych za podejmowanie działań zaradczych jest odpowiedzialny właściwy regionalny dyrektor lasów państwowych, a na obszarze pozostałych rezerwatów – RDOŚ). Na pozostałych obszarach chronionych działania zaradcze może podejmować podmiot sprawujący nadzór nad obszarem (np. dyrektor parku krajobrazowego) zgodnie z art. 22 projektu ustawy. Na obszarach morskich działania zaradcze podejmuje dyrektor urzędu morskiego – na obszarze pasa technicznego albo Główny Inspektor Rybołówstwa Morskiego – w pozostałym zakresie. Na pozostałych nieruchomościach będących własnością Skarbu Państwa działania zaradcze przeprowadza zarządca nieruchomości (np. Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe, Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie, zarządca infrastruktury kolejowej oraz obszaru kolejowego czy zarządca drogi publicznej). W przypadku obszarów będących własnością prywatną (nieruchomości stanowiące własność osób fizycznych) oraz innych niż państwowe osób prawnych albo innych niż państwowe jednostek organizacyjnych, podmiot władający nieruchomością po uzyskaniu informacji o obecności IGO na jego nieruchomości będzie obowiązany do podjęcia decyzji czy zastosuje w stosunku do niego działania zaradcze. Jeżeli tak, podmiot musi jedynie poinformować gminę o działaniach zaradczych przeprowadzonych na własną rękę. Jeżeli natomiast podmiot władający nie ma możliwości wykonania działań zaradczych we własnym zakresie, niezwłocznie zwraca się do wójta, burmistrza albo prezydenta miasta z wnioskiem o podjęcie działań zaradczych przez gminę. Niemniej jednak, wójt, burmistrz albo prezydent miasta, w przypadkach określonych w art. 21 ust. 6 pkt 2 projektu ustawy, może wydać decyzję odmowną. Należy przy tym zaznaczyć, że wystąpienie przesłanek, o których mowa w art. 21 ust. 6 pkt 2 projektu ustawy, nie obliuguje organ do wydania decyzji odmownej, lecz stwarza mu taką możliwość. W sytuacji pozytywnego rozpatrzenia wniosku wójt, burmistrz albo prezydent miasta wyraża zgodę na przeprowadzenie działań zaradczych za podmiot wnioskujący. Decyzja wydana na podstawie art. 19 ust. 1 będzie określała termin udostępnienia nieruchomości przez podmiot władający oraz zakres i sposób przeprowadzenia działań zaradczych wobec IGO. W przypadku gdy podmiot nie złożył wniosku i w ciągu roku nie podjął działań zaradczych, gmina ma prawo do ich przeprowadzenia na koszt podmiotu władającego nieruchomością. Może to dotyczyć sytuacji, gdy na terenie całej gminy jest realizowany projekt zwalczania danego gatunku (np. barszczu Sosnowskiego) i jest konieczne objęcie działaniami wszystkich nieruchomości w gminie, aby projekt był realizowany skutecznie.

W art. 24 i art. 25 projekt ustawy reguluje sytuacje, w których do środowiska zostały wprowadzone IGO stwarzające zagrożenie dla Unii Europejskiej lub IGO stwarzające zagrożenie dla Polski. Informacje o fakcie wprowadzenia do środowiska IGO mogą pochodzić od służb porządkowych, np. Policji, Straży Granicznej czy ze zgłoszeń wnoszonych w trybie art. 15 projektowanej ustawy. Na podstawie doświadczeń innych państw należy wskazać, że kluczowym dowodem w takich sytuacjach jest nagranie z monitoringu (miejskiego, przejść granicznych, osób prywatnych), na którym zarejestrowano wprowadzenie do środowiska IGO. W takich okolicznościach działania zaradcze w przypadku gatunków podlegających szybkiej eliminacji są przeprowadzane przez RDOŚ, dyrektora parku narodowego, dyrektora urzędu morskiego lub Głównego Inspektora Rybołówstwa Morskiego, na koszt sprawcy wprowadzenia tego gatunku do środowiska. Natomiast w przypadku gatunków obcych rozprzestrzenionych na szeroką skalę, oprócz ww. organów, tych samych co w odniesieniu do szybkiej eliminacji, także dyrektor regionalnej dyrekcji Lasów Państwowych, dyrektor regionalnego zarządu gospodarki wodnej Wody Polskie oraz właściwy wójt, burmistrz albo prezydent miasta – na koszt sprawcy wprowadzenia IGO do środowiska. Powyższe jest zgodne z zasadą „zanieczyszczający płaci”, która została przytoczona również w art. 21 rozporządzenia nr 1143/2014. Kolejność, zakres i sposób podejmowania działań zaradczych jest ustalana każdorazowo indywidualnie przez organ przeprowadzający te działania, odpowiednio do charakteru, zasięgu i rozmiaru negatywnego oddziaływania IGO, a w przypadku zwierząt – w sposób oszczędzający im możliwego do uniknięcia bólu, dystresu lub cierpienia. W sytuacji, gdy niezwłoczne podjęcie działań zaradczych jest konieczne z uwagi na możliwość zaistnienia nieodwracalnych skutków dla ochrony rodzimych gatunków lub siedlisk przyrodniczych, usług ekosystemowych, zdrowia człowieka lub gospodarki, RDOŚ, dyrektorowi parku narodowego, dyrektorowi urzędu morskiego czy Głównemu Inspektorowi Rybołówstwa Morskiego przysługuje prawo wstępu na nieruchomości, którą podmiot przeprowadzający działania zaradcze nie włada, w celu przeprowadzenia tych działań.

W art. 26–28 projektu ustawy uregulowano również kwestie związane z kontrolami urzędowymi, o których mowa w art. 47 rozporządzenia nr 1143/2014. Kontrole urzędowe będą obejmowały wwóz z terytorium państwa trzeciego lub wywóz na terytorium państwa trzeciego IGO stwarzających zagrożenie dla Unii Europejskiej lub IGO stwarzających zagrożenie dla Polski i będą przeprowadzane przez już funkcjonujące organy kontroli granicznej, w szczególności przez organy celne, wojewódzkich inspektorów ochrony roślin i nasiennictwa oraz granicznych lekarzy weterynarii. Kontrole będą przeprowadzane na granicy Rzeczypospolitej Polskiej, będącej jednocześnie zewnętrzną granicą Unii Europejskiej, w ramach dotychczasowych kontroli przeprowadzanych przez te organy i procedur określonych w odrębnych przepisach (ustawie z dnia 16 listopada 2016 r. o Krajowej Administracji Skarbowej (Dz. U. z 2020 r. poz. 505, z późn. zm.), ustawie z dnia 13 lutego 2020 r. o ochronie roślin przed agrofagami (Dz. U. z 2021 r. poz. 256), ustawie dnia 27 sierpnia 2003 r. o weterynaryjnej kontroli granicznej (Dz. U. z 2019 r. poz. 260). Preferowanym sposobem postępowania w przypadku stwierdzenia naruszeń projektowanej ustawy – braku stosownego

zezwolenia będzie cofnięcie IGO poza obszar celny Unii Europejskiej. W sytuacji, gdy cofnięcie będzie niemożliwe, organy celne zawiadomią RDOŚ właściwego ze względu na miejsce zatrzymania oraz odpowiednio: w przypadku zwierząt – powiatowych lekarzy weterynarii, a w przypadku roślin – wojewódzkich inspektorów ochrony roślin i nasiennictwa. Zatrzymane IGO niebędące zwierzęciem będą podlegać zniszczeniu na podstawie decyzji RDOŚ (opatrzonej rygiem natychmiastowej wykonalności), natomiast zwierzęta podlegać będą niezwłocznemu badaniu klinicznemu oraz wstępnej ocenie ryzyka stwarzanego przez to zwierzę dla życia lub zdrowia ludzi lub zwierząt przeprowadzanych przez powiatowego lekarza weterynarii. Jeżeli stan zdrowia (w tym epidemiologiczny) zwierzęcia IGO na to pozwoli, organ celny podejmie działania mające na celu przekazanie go do azylu dla zwierząt albo ogrodu zoologicznego. Natomiast gdy takie przekazanie nie będzie możliwe lub będzie nieuzasadnione ze względu na kondycję zwierzęcia lub ze względu na to, że zwierzę będzie stwarzać zagrożenie dla życia lub zdrowia ludzi lub zwierząt, organy celne przekażą informacje w tym zakresie RDOŚ właściwemu ze względu na miejsce zatrzymania. RDOŚ, mając na uwadze cele rozporządzenia 1143/2014 oraz informacje uzyskane od organu celnego, wyda decyzję o uśmierceniu danego zwierzęcia IGO. Zgodnie z art. 21 rozporządzenia nr 1143/2014 koszty „środków niezbędnych do zapobieżenia niepożądanemu oddziaływaniu inwazyjnych gatunków obcych”, a więc koszty zniszczenia IGO lub uśmiercenia lub przekazania do wyspecjalizowanego podmiotu (azyłu dla zwierząt albo ogrodu zoologicznego) poniesie podmiot dokonujący przywozu IGO. Wysokość kosztów będzie określona w decyzji właściwego organu celnego, która powinna zostać doręczona podmiotowi dokonującemu przywozu IGO w okresie roku, licząc od dnia zakończenia czynności, za dokonanie których są pobierane opłaty. Ww. decyzja, oprócz określenia wysokości kosztów, będzie zawierała ostateczny termin uiszczenia wpłaty oraz wskazanie rachunku bankowego, na który wpłata ma zostać dokonana.

W projekcie zostały uregulowane także kwestie związane z naruszeniem przepisów dotyczących gatunków obcych, IGO stwarzających zagrożenie dla Unii Europejskiej lub IGO stwarzających zagrożenie dla Polski. Możliwe naruszenie będzie stanowiło przestępstwo lub wykroczenie. Sąd może orzec przepadek przedmiotów służących do popełnienia wykroczenia lub przestępstwa oraz przedmiotów, roślin, zwierząt lub grzybów pochodzących z wykroczenia lub przestępstwa. Przepisy te służą wykonaniu art. 30 rozporządzenia nr 1143/2014.

Projektowana ustawa daje RDOŚ możliwość nałożenia kary administracyjnej do wysokości 1 000 000 zł za naruszenie któregoś z zakazów określonych w art. 7 projektowanej ustawy lub art. 7 rozporządzenia nr 1143/2014, np. zakazu przetrzymywania czy hodowli. Wysokość kary jest uzależniona od wysokości poniesionych nakładów koniecznych do usunięcia szkód wyrządzonych przez ten gatunek obcych, w tym związanych z przywróceniem środowiska do stanu poprzedniego, oraz nakładów poniesionych przez organy administracji na działania podjęte w celu usunięcia naruszenia. Przepis ten z jednej strony ma zapewniać organom odzyskanie środków przeznaczonych na eliminowanie IGO ze środowiska lub negatywnych następstw przeprowadzonych działań

zaradczych, a z drugiej strony – odstraszać od podejmowania działań związanych z IGO bez zezwolenia. W zaproponowanych przepisach mamy do czynienia z dwukrotnie nakładaną sankcją i karą o charakterze represyjnym (przepisy art. 34 projektu ustawy przewidują poddanie danej osoby określonej sankcji) oraz prewencyjnym (art. 33 projektu ustawy, które mają stanowić automatyczny mechanizm reakcji mający na celu przymuszenie danej osoby do przestrzegania zakazów określonych w projektowanej ustawie). Przepisy art. 33 i art. 34 projektu ustawy nie realizują tych samych celów. Przepisy te nie naruszają zasady *ne bis in idem* z punktu widzenia zakazu dwukrotnego pociągania do odpowiedzialności karnej za to samo zachowanie. Zgodnie z wyrokiem Trybunału Konstytucyjnego (sygn. P 32/12) „Odpowiedzialność karna i odpowiedzialność administracyjna nie są co do zasady niekonstytucyjnym karaniem za to samo. Są to różne skutki danego czynu naruszającego różne dobra prawnie chronione, dlatego uzasadnionym jest zastosowanie różnych sankcji”. Dolegliwość w postaci kary pieniężnej nakładanej przez RDOŚ spełnia wszelkie przesłanki, aby określić ją mianem sankcji prewencyjnej, której naczelnym celem jest odplata za brak dania posłuchu normom regulującym dopuszczalne sposoby wprowadzania do środowiska lub przemieszczania do środowiska IGO stwarzającego zagrożenie dla Polski. Regulacja ta zmierza do restytucji oraz zapobieżenia negatywnym następstwom szerzenia się IGO stwarzającego zagrożenie dla Polski. Mając powyższe na uwadze, należy przyjąć, że konstrukcja zawarta w przepisach art. 33 i art. 34 stanowi wyjątek od zasady *ne bis in idem*.

Zmiany w przepisach:

1) ustawa z dnia 18 kwietnia 1985 r. o rybactwie śródlądowym (Dz. U. z 2019 r. poz. 2168)

Zaproponowany przepis art. 37 projektu ustawy wypełnia wymóg przepisu przejściowego zawartego w art. 32 ust. 3 rozporządzenia nr 1143/2014. Zezwolenie dla podmiotów gospodarczych na wprowadzanie do wód ryb należących do gatunku uznanego za IGO stwarzający zagrożenie dla Unii Europejskiej będą zgodnie z przepisami unijnymi cofnięte. Termin na cofnięcie zezwolenia wynosi 2 lata od umieszczenia gatunku na liście IGO stwarzających zagrożenie dla Unii Europejskiej. Analogiczny przepis zaproponowano dla IGO stwarzających zagrożenie dla Polski. Ponadto hodowla ryb IGO stwarzających zagrożenie dla Unii Europejskiej lub IGO stwarzających zagrożenie dla Polski będzie możliwa tylko w zamkniętych zakładach akwakultury, spełniających wymagania dla tych obiektów oraz po uzyskaniu zezwolenia na podstawie projektowanej ustawy. Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 16 listopada 2012 r. w sprawie wykazu gatunków ryb uznanych za nierodzone i wykazu gatunków ryb uznanych za rodzime oraz warunków wprowadzania gatunków ryb uznanych za nierodzone, dla których nie jest wymagane zezwolenie na wprowadzenie (Dz. U. poz. 1355), wydane na podstawie art. 3f ustawy z dnia 18 kwietnia 1985 r. o rybactwie śródlądowym, dotyczy także IGO. Zawiera ono ogólne przepisy w § 6 ust. 2 dotyczące wprowadzania gatunków do zamkniętego zakładu akwakultury. Listy stanowiące załącznik do tego rozporządzenia obecnie nie

zawierają IGO stwarzających zagrożenie dla Unii Europejskiej ani IGO stwarzających zagrożenie dla Polski;

2) ustawa z dnia 21 marca 1991 r. o obszarach morskich Rzeczypospolitej Polskiej i administracji morskiej (Dz. U. z 2020 r. poz. 2135, z późn. zm.)

Projektowana zmiana art. 42 ust. 2 rozszerza katalog kompetencji organów administracji morskiej o sprawy związane z zapobieganiem rozprzestrzeniania się w środowisku gatunków IGO stwarzających zagrożenia dla Unii lub IGO stwarzających zagrożenie dla Polski w zakresie określonym w ustawie o gatunkach obcych;

3) ustawa z dnia 28 września 1991 r. o lasach (Dz. U. z 2020 r. poz. 1463, z późn. zm.)

Zmiana projektowana w art. 39 rozszerza katalog kompetencji dyrektora regionalnej dyrekcji Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe o realizację zadań związanych z zapobieganiem rozprzestrzeniania się w środowisku IGO stwarzających zagrożenie dla Unii lub IGO stwarzających zagrożenie dla Polski w zakresie określonym w projektowanej ustawie o gatunkach obcych;

4) ustawa z dnia 13 października 1995 r. – Prawo łowieckie (Dz. U. z 2020 r. poz. 1683, z późn. zm.)

Projektowana ustawa została uzupełniona o przepisy mające na celu ochronę rodzimych gatunków przed negatywnym wpływem gatunków obcych oraz uproszczenie odłowu gatunków obcych ze środowiska. W ustawie z dnia 13 października 1995 r. – Prawo łowieckie proponuje się stworzenie mechanizmu, który byłby wsparciem procesu zwalczania inwazyjnych zwierząt obcych, stanowiących zagrożenie dla rodzimej różnorodności biologicznej. Polega on na umożliwieniu uśmiercania w drodze polowań oraz przy użyciu innych dozwolonych metod na podstawie ustawy z dnia 13 października 1995 r. – Prawo łowieckie, tj. odstrzałów, odłowów w pułapki żywołowne czy łowienia za pomocą ptaków łowczych, ptaków i ssaków IGO. Gatunki te w odróżnieniu od gatunków łownych nie wymagają uprzedniego planowania łowieckiego. W rocznym planie łowieckim w odniesieniu do IGO będzie umieszczać się jedynie informacje monitoringowe i sprawozdawcze, tj. liczbę zaobserwowanych osobników i wykonane uśmiercenie. Gatunki te będzie można eliminować przez cały rok (nie są to gatunki łowne, więc nie są dla nich przewidziane okresy polowań i okresy ochronne) na podstawie upoważnienia do wykonywania polowania indywidualnego podczas jego wykonywania, tj. po wpisaniu się do książki ewidencji myśliwych na polowaniu indywidualnym. Posiadanie tego dokumentu upoważnia do odstrzału wszystkich zwierząt IGO wskazanych do eliminacji na podstawie ustawy z dnia 13 października 1995 r. – Prawo łowieckie, w dowolnej liczbie, bez uprzedniego określania konkretnego gatunku i ilości osobników do odstrzału. W upoważnieniu tym dokumentuje się jednakże fakt uśmiercenia każdego osobnika IGO wskazanego do eliminacji na podstawie ustawy z dnia 13 października 1995 r. – Prawo łowieckie. Obowiązek ten dotyczy również wspomnianej ewidencji. Planowanie czy uzyskiwanie zgody przedstawiciela dzierżawcy lub zarządcy obwodu łowieckiego byłoby nieskuteczne, jeżeli dany osobnik nie bytowałby stale na jakimś obszarze,

szczególnie że niektóre z omawianych gatunków występują w niskich zagęszczeniach, sporadycznie i szansa na ich ponowne spotkanie jest niewielka. IGO stwarzające zagrożenie dla Unii lub IGO stwarzające zagrożenie dla Polski, co do zasady, nie powinny występować w polskim środowisku, nie można zatem tracić okazji do ich eliminacji z uwagi na brak stosownych wpisów w dokumentach. W przypadku IGO nie mają zastosowania zasady zrównoważonego zarządzania nastawionego, jak w przypadku zwierzyny, na trwałość populacji i dostępność dla przyszłych pokoleń.

Planowane umożliwienie używania ptaków łowczych do eliminacji zwierząt należących do IGO, wskazanych do eliminacji na podstawie ustawy z dnia 13 października 1995 r. – Prawo łowieckie, tak jak w przypadku łowienia zwierząt łownych, wymaga uzyskania zgody ministra właściwego do spraw środowiska, a to wiązałoby się albo ze zmianą decyzji już wydanych albo konieczne byłoby zaproponowanie odpowiedniego przepisu przejściowego. Niezależnie od tego, które rozwiązanie by zastosowano, nowe decyzje musiałyby obejmować zarówno gatunki łowne, jak i IGO, co wymagałoby rozszerzenia upoważnienia ustawowego dla ministra właściwego do spraw środowiska do wydania rozporządzenia zawierającego określenie warunków i trybu wydawania stosownych zezwoleń (art. 42 ust. 11 ustawy z dnia 13 października 1995 r. – Prawo łowieckie) oraz następnie wydanie tego rozporządzenia. W związku z faktem, że decyzja administracyjna jest zbędnym obciążeniem administracyjnym dla wnioskodawcy i może zniechęcać do działalności sokolniczej, a przez to zmniejszać skuteczność zaproponowanego mechanizmu zwalczania IGO możliwych do eliminacji na podstawie ustawy z dnia 13 października 1995 r. – Prawo łowieckie, podjęto decyzję o rezygnacji z konieczności uzyskania zgody ministra właściwego do spraw środowiska na polowanie z ptakiem łowczym na zwierzęta należące do IGO.

W odniesieniu do gatunków obcych (nieinwazyjnych) będących jednocześnie gatunkami łownymi, tj. w przypadku bażanta, daniela i muflona, jest konieczne wystąpienie ze zgłoszeniem na wprowadzenie do środowiska – w tym celu dodaje się regulację zawartą w art. 16a. Już w obowiązującej ustawie z dnia 13 października 1995 r. – Prawo łowieckie, tj. w art. 16 ust. 2, dopuszcza się chów i hodowlę zwierząt łownych, a więc również mających obce pochodzenie, do celów wprowadzenia do środowiska. W tym miejscu należy zaznaczyć, że samo zgłoszenie wprowadzenia do środowiska nie oznacza jednocześnie zgody na takie działanie, bowiem minister właściwy do spraw środowiska, w terminie 45 dni od dnia doręczenia kompletnego zgłoszenia, może, w drodze decyzji, wnieść sprzeciw, jeżeli uzna, że wprowadzenie do środowiska będzie szkodliwe dla rodzimych gatunków i siedlisk przyrodniczych. Dodatkowo, w przypadku wprowadzenia do środowiska bażanta daniela lub muflona, zgłaszający ma obowiązek zasięgnięcia opinii właściwego miejscowo nadleśniczego Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe i dołączenia tej opinii do zgłoszenia. Projekt ustawy umożliwia też ministrowi właściwemu do spraw środowiska zasięgnięcie opinii GDOŚ w sprawie wpływu na rodzime gatunki i siedliska przyrodnicze (w szczególności będące przedmiotem zainteresowania Wspólnoty) zamierzonego wprowadzenia do środowiska do celu zasiedleń, bażanta, daniela lub muflona. Ponadto przewidziano kompetencje kontrolne dla ministra właściwego do spraw

środowiska w zakresie weryfikacji stanu faktycznego ze zgłoszeniem wprowadzenia do środowiska bażanta, daniela i muflona. Jednocześnie projekt ustawy wprowadza zakaz wprowadzenia do środowiska bażanta, daniela lub muflona bez zgłoszenia przed upływem terminu przewidzianego na zgłoszenie sprzeciwu, niezgodnie ze zgłoszeniem lub jeżeli minister właściwy do spraw środowiska wniósł sprzeciw;

5) ustawa z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ochronie zwierząt (Dz. U. z 2020 r. poz. 638)

Doprecyzowany został przepis, który dopuszcza zabijanie zwierząt w uzasadnionych sytuacjach. Obecnie jest możliwe m.in. „uśmiercanie zwierząt gatunków obcych zagrażających gatunkom rodzimym lub siedliskom przyrodniczym w rozumieniu ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody”. Przepis ten został doprecyzowany i zawężony tylko do tych gatunków obcych, które zostaną uznane za IGO stwarzające zagrożenie dla Unii Europejskiej (listę tych gatunków określa rozporządzenia wykonawcze Komisji Europejskiej), IGO stwarzających zagrożenie dla Polski (listę tych gatunków określi Rada Ministrów, w drodze rozporządzenia, na podstawie art. 30 ust. 4 projektu) oraz IGO prawdopodobnie spełniających kryteria uznania ich za stwarzające zagrożenie dla Unii Europejskiej. Uśmiercanie jako sposób postępowania z IGO może bowiem zostać dopuszczone przez Radę Ministrów w rozporządzeniu wydanym na podstawie art. 30 ust. 4 projektu. W rozporządzeniu tym zostaną określone m.in. działania zaradcze wobec tych gatunków przy zapewnieniu humanitarnego traktowania zwierząt;

6) ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2020 r. poz. 1219, z późn. zm.)

Zmiana ww. ustawy wynika z projektowanego art. 76a ust. 13 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody – przewidującego możliwość dofinansowania funkcjonowania azylu dla zwierząt ze środków Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej i wojewódzkich funduszy ochrony środowiska i gospodarki wodnej oraz z potrzeby zapewnienia finansowania przeciwdziałania wprowadzaniu i rozprzestrzenianiu się IGO;

7) ustawa z dnia 22 czerwca 2001 r. o mikroorganizmach i organizmach genetycznie zmodyfikowanych (Dz. U. z 2021 r. poz. 117)

Nowelizacja ustawy z dnia 22 czerwca 2001 r. o mikroorganizmach i organizmach genetycznie zmodyfikowanych polegająca na zmianie art. 6 przez dodanie pkt 4 w ust. 5 oraz ust. 5a upoważni ministra właściwego do spraw środowiska do wydania rozporządzenia zawierającego szczegółowe wymagania dotyczące przeprowadzania oceny zagrożenia, w przypadku zamierzonego uwolnienia GMO do środowiska lub wprowadzenia do obrotu. Umożliwi to transpozycję dyrektywy Komisji (UE) 2018/350 z dnia 8 marca 2018 r. zmieniającej dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2001/18/WE (Dz. Urz. UE L 67 z 09.03.2018, str. 30) w odniesieniu do oceny ryzyka organizmów genetycznie zmodyfikowanych dla środowiska naturalnego. Państwa członkowskie, w tym Polska, miały obowiązek wprowadzenia w życie przepisów ustawowych, wykonawczych i administracyjnych niezbędnych do wykonania niniejszej dyrektywy najpóźniej do dnia 29 września 2019 r.

Do ww. dyrektywy 2018/350 zostały włączone najważniejsze elementy wytycznych w sprawie oceny ryzyka środowiskowego przeprowadzanej dla roślin GMO, opracowanych przez Europejski Urząd do Spraw Bezpieczeństwa Żywności (EFSA) w celu dostosowania dyrektywy 2001/18/WE do postępu technicznego. Przy jej tworzeniu wykorzystano również wieloletnie doświadczenie państw członkowskich zdobyte w zakresie oceny zagrożenia GMO dla środowiska. Wszystkie regulacje zawarte w ww. dyrektywie dotyczą szczegółowych zagadnień technicznych takich, jak aktualizacja zasad i metodyk przeprowadzania oceny zagrożenia, informacji wymaganych w przypadku oceny GMO uwalnianych do środowiska lub wprowadzanych do obrotu oraz identyfikacji i etykietowania GMO. Istotny jest podział na dwie odrębne sekcje dotyczące odpowiednio oceny GMO innych niż rośliny GMO i zmodyfikowanych genetycznie roślin (rośliny GMO) – zawierające specyficzne wymagania dla każdej z tych grup organizmów, w kontekście ich wpływu na biotyczne i abiotyczne elementy ekosystemu. W wytycznych bierze się pod uwagę siedem konkretnych obszarów ryzyka, które należy uwzględnić w ocenie zagrożenia GMO dla środowiska. W tym celu zaktualizowano strukturę i treść załączników dyrektywy 2001/18/WE, aby odzwierciedlić te obszary ryzyka. Należy podkreślić, że wszystkie informacje zawarte w dyrektywie 2018/350 ze względu na szybki rozwój technik inżynierii genetycznej mogą podlegać w przyszłości częstym zmianom i dlatego właściwym środkiem jej transpozycji jest rozporządzenie ministra właściwego do spraw środowiska – organu odpowiedzialnego za wymienione powyżej zagadnienia;

8) ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2020 r. poz. 55, z późn. zm.)

Wprowadzono nowe przepisy dotyczące tworzenia i prowadzenia azyli dla zwierząt, w których będą przetrzymywane: gatunki obce, np. które zostały odłowione ze środowiska przyrodniczego w ramach ich zwalczania, tzw. gatunki CITES – podlegające ochronie na podstawie przepisów rozporządzenia Rady (WE) nr 338/97 z dnia 9 grudnia 1996 r. w sprawie ochrony gatunków dzikiej fauny i flory w drodze regulacji handlu nimi (Dz. Urz. WE L 61 z 03.03.1997, str. 1, z późn. zm. – Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 15, t. 3, str. 136), gatunki niebezpieczne dla życia i zdrowia ludzi, np. przejęte z nielegalnego wwozu na teren kraju, oraz gatunki rodzime objęte ochroną gatunkową, które są niezdolne do życia w środowisku przyrodniczym.

Zgodnie z obowiązującym brzmieniem art. 62 ust. 2 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody jednostkami, do których mogą być przekazywane zwierzęta, o których mowa w rozporządzeniu Rady (WE) nr 338/97 z dnia 9 grudnia 1996 r. w sprawie ochrony gatunków dzikiej fauny i flory w drodze regulacji handlu nimi, zatrzymywane przez właściwe organy, są ogrody zoologiczne i ośrodki rehabilitacji zwierząt.

Ogrody zoologiczne bardzo niechętnie zgadzają się na przyjęcie skonfiskowanych zwierząt. Prawdopodobnymi przyczynami mogą być:

- 1) brak możliwości zapewnienia zwierzętom w szybkim czasie odpowiednich warunków zgodnych z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 20 grudnia 2004 r. w sprawie warunków

- hodowli i utrzymywania poszczególnych grup gatunków zwierząt w ogrodzie zoologicznym (Dz. U. z 2005 r. poz. 32), do spełnienia których są zobligowane wszystkie ogrody zoologiczne;
- 2) przeważnie nieznane pochodzenie skonfiskowanych zwierząt, co powoduje, że osobniki te nie będą przydatne w dalszej hodowli w ogrodzie zoologicznym, a ponadto przyjmowanie przez ogród zoologiczny zwierząt o nieznanym pochodzeniu, nieposiadających badań lekarsko-weterynaryjnych może nieść za sobą konsekwencje w postaci odebrania jednostce statusu placówki zatwierdzonej, uniemożliwiając tym samym ogrodu swobodną wymianę zwierząt z innymi zatwierdzonymi placówkami. Zgodnie z dyrektywą Rady 92/65/EWG z dnia 13 lipca 1992 r. ustanawiającą wymagania dotyczące zdrowia zwierząt regulujące handel i przywóz do Wspólnoty zwierząt, nasienia, komórek jajowych i zarodków nieobjętych wymaganiami dotyczącymi zdrowia zwierząt ustanowionymi w szczególnych zasadach Wspólnoty określonych w załączniku A pkt I do dyrektywy 90/425/EWG (Dz. Urz. WE L 268 z 14.09.1992, str. 54, z późn. zm. – Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 3, t. 13, str. 154) przyjmowanie do ogrodu zoologicznego zwierząt, które nie pochodzą z zatwierdzonych podmiotów, możliwe jest tylko i wyłącznie za zgodą powiatowego lekarza weterynarii, przy zachowaniu warunków kwarantanny bądź na warunkach wskazanych w dodatkowych instrukcjach wydanych przez ten organ.

Z kolei ośrodki rehabilitacji w myśl art. 5 pkt 13 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody są miejscami, w których jest prowadzone leczenie i rehabilitacja zwierząt dziko występujących, wymagających okresowej opieki człowieka w celu przywrócenia ich do środowiska przyrodniczego. A zatem do tych jednostek powinny trafiać tylko osobniki dziko występujące na terenie kraju, które nadawałyby się do wprowadzenia ich z powrotem do środowiska przyrodniczego. Ośrodki nie są miejscem, w którym powinny być przetrzymywane zwierzęta pochodzące z hodowli. Odrębną kwestią jest także brak w tych ośrodkach odpowiedniej infrastruktury umożliwiającej długoterminowe przetrzymywanie zwierząt, a dostępna infrastruktura jest niezbędna do prowadzenia działalności polegającej na udzielaniu pomocy weterynaryjnej rannym zwierzętom.

W związku z tym jest niezbędne powołanie takiej jednostki jak azyl dla zwierząt, która będzie ukierunkowana na interwencyjne przyjmowanie zwierząt. Intencją powstania azylu dla zwierząt jest konieczność zapewnienia szybkiego i sprawnego przekazania zwierząt przechwyconych na granicy, zwierząt odłowionych czy problematycznych osobników odłowionych ze środowiska, do konkretnych miejsc. Kluczowe jest jak najszybsze przemieszczenie zwierząt w miejsce niezagrożające ich zdrowiu i bezpieczeństwu lub bezpieczeństwu innych organizmów, gdzie będą mogły przebywać do czasu wyjaśnienia sprawy przez właściwe organy, najczęściej do czasu orzeczenia przypadku lub na czas kwarantanny przed przekazaniem do jednostek specjalistycznych takich jak ogrody zoologiczne. Zaproponowane przepisy regulują tryb uzyskania zezwolenia GDOŚ na prowadzenie azylu dla zwierząt. Po uzyskaniu zezwolenia na prowadzenie azylu dla zwierząt, który zadeklarował możliwość przetrzymywania IGO (i uzyskał zezwolenie w tym zakresie), nie będzie musiał występować

każdorzazowo o zezwolenie na przetrzymywanie przekazanych do niego gatunków obcych. Zakres wniosku o wydanie zezwolenia na utworzenie i prowadzenie azylu dla zwierząt, jak i zezwolenia na prowadzenie tej działalności, zawiera m.in. opis zakresu działalności azylu dla zwierząt. Powyższe jest podyktowane koniecznością wskazania w zezwoleniu charakteru ośrodka. W niektórych przypadkach do azylu dla zwierząt będą przyjmowane jedynie zwierzęta zatrzymywane przez organy celne w trakcie kontroli granicznej albo jedynie osobniki IGO odłowione ze środowiska przyrodniczego. Wprowadzona konstrukcja przepisów pozwoli zatem na budowę azyli dla zwierząt ukierunkowanych na konkretny cel lub konkretną grupę zwierząt.

W związku z potrzebą uniknięcia sytuacji, w której azyle dla zwierząt po przekroczeniu pewnej liczby przetrzymywanych gatunków i liczby osobników zwierząt, byłyby zobowiązane do jednoczesnej konieczności uzyskania statusu ogrodu zoologicznego (spełniałyby definicję ogrodu zoologicznego), niezbędna była modyfikacja definicji ogrodu zoologicznego przez rozszerzenie katalogu zawartych w niej wyłączeń o azyle dla zwierząt (projektowana zmiana w art. 5 ust. 11 lit. d ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody).

W projekcie zaproponowano również zmianę w art. 62 ust. 2 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody polegającą na otwarciu katalogu podmiotów, do których będzie można przekazać okazy zwierząt objęte rozporządzeniem Rady (WE) nr 338/97 z dnia 9 grudnia 1996 r. w sprawie ochrony gatunków dzikiej fauny i flory w drodze regulacji handlu nimi (okazy CITES). Jak pokazuje doświadczenie ostatnich miesięcy, nielegalny przewóz okazów CITES zdarza się relatywnie często, stanowiąc duże obciążenie logistyczne i finansowe dla organów administracji. Organy celne stoją wówczas przed poważnym wyzwaniem odnośnie do sposobu postępowania z zatrzymanymi zwierzętami tak, aby zachowany był ich dobrostan. Biorąc pod uwagę, iż ośrodki takie jak ogrody zoologiczne często nie mają możliwości przyjęcia nowych okazów, a ośrodki rehabilitacji mogą nie być przystosowane do przetrzymywania niektórych grup zwierząt lub też zatrzymana liczba zwierząt jest za duża i znacznie przekracza możliwości wymienionych w ww. ustawie podmiotów, wskazane jest umożliwienie im przekazywania zatrzymanych okazów dodatkowo do azyli dla zwierząt. Odnosi się to także do innych podmiotów, np. hodowców lub jednostek naukowych.

Jednocześnie wyłączono cyrki z katalogu podmiotów zwolnionych z zakazów obowiązujących w stosunku do gatunków niebezpiecznych.

Obecnie art. 73 ust. 1 pkt 1 i ust. 2 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody umożliwia posiadanie i przetrzymywanie zwierząt gatunków niebezpiecznych w ogrodach zoologicznych, placówkach naukowych prowadzących badania nad zwierzętami, ośrodkach rehabilitacji zwierząt i cyrkach. Osoby fizyczne nie są uprawnione do posiadania i przetrzymywania zwierząt niebezpiecznych należących do I kategorii, a mogą jedynie posiadać i przetrzymywać zwierzęta niebezpieczne należące do II kategorii, po uzyskaniu zezwolenia od właściwego RDOŚ oraz po zarejestrowaniu zwierzęcia przez właściwego starostę.

Zaproponowana zmiana odnosząca się do wyłączenia cyrków z katalogu podmiotów zwolnionych z zakazów obowiązujących w stosunku do gatunków niebezpiecznych jest spowodowana tym, iż działania związane z prowadzeniem działalności cyrkowej stanowią poważne zagrożenie dla zdrowia i życia ludzi, dlatego też należy wprowadzić zmiany w obowiązujących przepisach, które zapobiegą niebezpieczeństwu powodowanemu przez tego typu jednostki.

Od czasu wprowadzenia przedmiotowego odstępstwa od zakazów część osób fizycznych w celu omięcia przepisu założyła działalność cyrkową oraz uzyskała stosowne zezwolenia od powiatowego lekarza weterynarii, tym samym otwierając sobie drogę do „legalnego” przetrzymywania i posiadania gatunków niebezpiecznych należących do I kategorii. W związku z tym są obecnie osoby trzymające zwierzęta niebezpieczne w domach i na posesjach. Część z tych osób wykorzystuje zwierzęta niebezpieczne do działań „edukacyjnych” lub ekspozycyjnych.

Skala zjawiska jest obecnie stosunkowo niewielka, natomiast z uwagi na fakt, iż prób zakładania cyrków jest coraz więcej, należy założyć, że problem ten będzie narastał w najbliższej przyszłości. Dane z roku 2016 uzyskane z Głównego Inspektoratu Weterynarii wskazują, że jedynie 8 podmiotów prowadzących działalność cyrkową posiada zwierzęta niebezpieczne należące do I kategorii, z czego połowę stanowią osoby fizyczne w rzeczywistości nieprowadzące działalności cyrkowej. Każdy z tych podmiotów przetrzymuje 1 lub 2 osobniki z gatunków należących do I kategorii zwierząt niebezpiecznych, co daje w efekcie około 10 zwierząt niebezpiecznych, do których odnosiłby się powyższy przepis.

Wprowadzono także przepis umożliwiający radzie gminy wprowadzenie na nieruchomościach będących we władaniu tej gminy zakazu posiadania i przetrzymywania zwierząt niebezpiecznych, co w wyniku zmiany art. 73 ust. 1 może oznaczać w praktyce np. uniemożliwienie prowadzenia działalności cyrkowej z wykorzystaniem zwierząt niebezpiecznych.

Zmieniono również kwalifikację czynu zabronionego, jakim jest naruszenie zakazów dotyczących zwierząt niebezpiecznych dla życia i zdrowia ludzi, w tym ich sprowadzanie z zagranicy, posiadanie i przetrzymywanie, sprzedawanie, wymienianie, udzielanie darowizn i użyczenie podmiotom nieuprawnionym. W wyniku wprowadzonej zmiany czynności zakazane będą traktowane jako przestępstwo, a nie tak jak dotychczas – jako wykroczenie.

Ponadto w związku z przeniesieniem dotychczasowych przepisów związanych z gatunkami obcymi do projektowanej ustawy konieczne było wprowadzenie odpowiednich zmian redakcyjnych;

9) ustawa z dnia 16 listopada 2006 r o opłacie skarbowej (Dz. U. 2020 r. poz. 1546, z późn. zm.)

Ustalono wysokość opłaty za wydanie zezwolenia na odstępstwo od zakazów w stosunku do IGO stwarzających zagrożenie dla Unii Europejskiej oraz IGO stwarzających zagrożenie dla Polski na poziomie 400 zł. Jednocześnie wskazując, iż zwolnione są z tej opłaty są podmioty:

- 1) o których mowa w art. 7 ust. 1 pkt 1, 2 i 4–8 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2020 r. poz. 85, z późn. zm.),
- 2) które uzyskały zezwolenie odstępstwo od zakazów:

- a) w celu przeprowadzenia działań zaradczych lub komercyjnego wykorzystywania IGO w ramach działań zaradczych,
- b) w przypadku zwierząt domowych i zapasu IGO, o których mowa w art. 11 i art. 12 projektu ustawy.

Ponadto wskazano, że wydanie zezwolenia na utworzenie azylu dla zwierząt będzie podlegało opłacie skarbowej w wysokości 76 zł (o ile nie będzie miało zastosowanie jedno z ogólnych odstępstw wymienionych w tej ustawie);

10) ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2021 r. poz. 247, z późn. zm.)

Wprowadzono obowiązek zamieszczania informacji w publicznie dostępnym wykazie w zakresie danych dotyczących stwierdzonej obecności IGO stwarzających zagrożenie dla Unii Europejskiej lub IGO stwarzających zagrożenie dla Polski oraz informacji pochodzących z wydanych zezwoleń na czynności zakazane wobec IGO (obowiązek dotyczy organów wydających zezwolenia w zakresie gatunków obcych) oraz w zakresie zezwoleń na prowadzenie azylu dla zwierząt.

Zmianie uległy również art. 127 ust. 1 i art. 131 ust. 1, które określają kompetencje GDOŚ i RDOŚ. Zostały one rozszerzone o realizację zadań związanych z zapobieganiem wprowadzaniu do środowiska i przeciwdziałaniem rozprzestrzenianiu się w środowisku IGO stwarzających zagrożenia dla Unii Europejskiej, IGO stwarzających zagrożenie dla Polski lub IGO prawdopodobnie spełniających kryteria uznania ich za stwarzające zagrożenie dla Unii Europejskiej, w zakresie określonym w projekcie ustawy.

11) ustawa z dnia 19 grudnia 2014 r. o rybołówstwie morskim (Dz. U. z 2021 r. poz. 650, z późn. zm.)

Zaproponowany przepis art. 47 projektu ustawy wypełnia wymóg przepisu przejściowego zawartego w art. 32 ust. 3 rozporządzenia nr 1143/2014. Zezwolenie na wprowadzenie do obszarów morskich Rzeczypospolitej Polskiej lub przenoszenie na tych obszarach organizmów morskich gatunków należących do gatunku uznanego za IGO stwarzający zagrożenie dla Unii Europejskiej będą – zgodnie z przepisami unijnymi – cofnięte. Termin na cofnięcie zezwolenia wynosi 2 lata od dnia umieszczenia gatunku na liście IGO stwarzających zagrożenie dla Unii Europejskiej. Analogiczny przepis zaproponowano w odniesieniu do IGO stwarzających zagrożenie dla Polski;

12) ustawa z dnia 16 listopada 2016 r. o Krajowej Administracji Skarbowej (Dz. U. z 2021 r. poz. 422, z późn. zm.)

Do zadań naczelnika urzędu celno-skarbowego będzie należało wykonywanie kontroli urzędowych, o których mowa w art. 15 ust. 2 i 4 rozporządzenia nr 1143/2014, oraz rozpoznawanie, wykrywanie i zwalczanie przestępstw i wykroczeń określonych w projektowanej ustawie.

Przepisy przejściowe

W związku ze zmianą brzmienia art. 73 ust. 2 oraz uchyleniem art. 120 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody zachodzi potrzeba wprowadzenia przepisów przejściowych zarówno w odniesieniu do zwierząt przebywających w cyrkach, jak i do gatunków obcych, które objęte były dotychczasową regulacją zawartą w art. 120 tej ustawy.

Zgodnie z art. 49 projektu ustawy podmiot prowadzący cyrk, w terminie 6 miesięcy od dnia wejścia w życie projektowanej ustawy, ma obowiązek zgłoszenia zwierzęcia niebezpiecznego dla życia i zdrowia ludzi, o którym mowa w art. 73 ust. 3 ww. ustawy, RDOŚ właściwemu ze względu na miejsce zarejestrowania działalności cyrkowej albo przekazania podmiotom uprawnionym do ich przetrzymywania. Do zwierząt zgłoszonych do RDOŚ stosować się będzie przepisy dotychczasowe. W projekcie określono zawartość zgłoszenia do RDOŚ oraz nałożono na ten organ obowiązek ewidencjonowania zgłoszeń. Zaprojektowano również przepis sankcjonujący niezastosowanie się do obowiązku zgłoszenia zwierząt.

Przewidziano zachowanie ważności zezwoleń wydanych na podstawie art. 120 ust. 2 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, w zakresie gatunków, które zostaną wymienione na liście IGO stwarzających zagrożenie dla Polski (zezwolenia te zachowają ważność przez okres, na jaki zostały wydane). Natomiast zezwolenia wydane na podstawie art. 120 ust. 2 ww. ustawy w zakresie gatunków, które zostały wymienione w wykazie IGO stwarzających zagrożenie dla Unii, wygasają po upływie 12 miesięcy od dnia wejścia w życie projektowanej ustawy. W ten sposób w obiegu prawnym nie będzie zezwoleń, które nie uwzględniają wymagań zawartych w projekcie ustawy wobec IGO stwarzających zagrożenie dla Unii Europejskiej, które stanowią wdrożenie prawa UE.

Wprowadzono również regulację określającą, w jaki sposób liczyć termin 6 miesięcy, o którym mowa w art. 11 ust. 2 projektu ustawy, w odniesieniu do posiadaczy gatunków umieszczonych w wykazie IGO stwarzających zagrożenie dla Unii przed dniem wejścia w życie ustawy – będzie on liczony od dnia wejścia w życie ustawy. Termin ten dotyczy uzyskania stosownego zezwolenia przez posiadaczy zwierząt, ich przekazania lub uśmiercenia.

Do spraw wszczętych i niezakończonych decyzją ostateczną przed dniem wejścia w życie projektowanej ustawy stosuje się przepisy nowej ustawy. Powyższe wynika z potrzeby umożliwienia stosowania na gruncie krajowym rozporządzenia nr 1143/2014, które i tak ze względu na swój charakter jest wiążące dla Polski. Powyższe wpłynie również pozytywnie na rodzime siedliska przyrodnicze, gatunki zwierząt i roślin, gdyż projektowana regulacja jest bardziej kompleksowa niż dotychczas obowiązujące przepisy.

Gatunki wymienione w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 9 września 2011 r. w sprawie listy roślin i zwierząt gatunków obcych, które w przypadku uwolnienia do środowiska przyrodniczego mogą zagrozić gatunkom rodzimym lub siedliskom przyrodniczym, o ile nie są wymienione w wykazie IGO stwarzających zagrożenie dla Unii Europejskiej, uznaje się za gatunki IGO stwarzające zagrożenie dla Polski. Jednocześnie rozporządzenie to utrzymuje się czasowo w mocy do dnia wejścia w życie rozporządzenia na podstawie art. 23 ust. 4 projektowanej ustawy, jednak nie dłużej niż przez

12 miesięcy od dnia wejścia w życie projektowanej ustawy. Dzięki temu rozwiązaniu już od dnia wejścia w życie projektowanej ustawy będzie obowiązywała lista IGO stwarzających zagrożenie dla Polski w dotychczasowym kształcie.

Proponuje się wejście w życie projektowanych przepisów po upływie 3 miesięcy od dnia ich ogłoszenia, z wyjątkiem art. 43, który wejdzie w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia oraz art. 42b ust. 1 i 2 ustawy zmienianej w art. 40, które wejdą w życie z dniem 1 kwietnia 2022 r. Wskazany termin wynika z konieczności zapewnienia możliwości finansowania działań wynikających z projektowanej ustawy, a także pozwala zainteresowanym podmiotom, np. na uzyskanie zezwolenia na odstępstwa od zakazów, zapoznanie się z nowymi regulacjami w tym zakresie. Natomiast art. 43 projektowanej ustawy dotyczy wprowadzenia zmian w ustawie z dnia 20 czerwca 2001 r. o mikroorganizmach i organizmach genetycznie zmodyfikowanych wynikających z konieczności wdrożenia dyrektywy 2018/350 (zmieniającej dyrektywę 2001/18/WE w odniesieniu do oceny ryzyka organizmów zmodyfikowanych genetycznie dla środowiska naturalnego), który upłynął w dniu 29 września 2019 r. Wskazany przepis nakłada na ministra właściwego do spraw środowiska obowiązek wydania rozporządzenia, które w sposób szczegółowy będzie określało wytyczne, metodologię oraz tryb przeprowadzania oceny zagrożenia, w przypadku zamierzonego uwolnienia GMO do środowiska lub wprowadzenia do obrotu produktów genetycznie zmodyfikowanych. Podkreślić przy tym należy, że od 2004 r. nie został złożony w Polsce żaden wniosek na wprowadzenie do obrotu GMO, a od 2014 r. również żaden wniosek dotyczący zamierzonego uwolnienia GMO do środowiska.

Reasumując, zaproponowany termin wejścia w życie projektowanej ustawy stanowi połączenie możliwie szybkiego spełnienia wymogów wynikających z zobowiązań międzynarodowych Rzeczypospolitej Polskiej z realnymi możliwościami zapewnienia faktycznego wykonania nowych obowiązków wynikających z projektowanej ustawy przez wskazane w tym projekcie podmioty.

Projekt jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.

Projekt nie wymaga przedstawienia właściwym organom i instytucjom Unii Europejskiej, w tym Europejskiemu Bankowi Centralnemu, w celu uzyskania opinii, dokonania powiadomienia, konsultacji albo uzgodnienia.

Projekt ustawy nie zawiera norm technicznych, a także przepisów technicznych podlegających procedurze notyfikacji wymaganej zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039, z późn. zm.).

Projekt ustawy został umieszczony w Biuletynie Informacji Publicznej Rządowego Centrum Legislacji w zakładce Rządowy Proces Legislacyjny zgodnie z przepisami art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2017 r. poz. 248). Do projektu ustawy nie było zgłoszeń lobbingowych.

<p>Nazwa projektu Projekt ustawy o gatunkach obcych</p> <p>Ministerstwo wiodące i ministerstwa współpracujące Ministerstwo wiodące – Ministerstwo Klimatu i Środowiska</p> <p>Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu Małgorzata Golińska – Sekretarz Stanu</p> <p>Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu Maja Kosieradzka-Arabik, Naczelnik Wydziału, Departament Ochrony Przyrody, tel. 22 369 23 67, maja.kosieradzka-arabik@klimat.gov.pl</p>	<p>Data sporządzenia 20.04.2021 r.</p> <p>Źródło: Prawo UE – rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1143/2014 z dnia 22 października 2014 r. w sprawie działań zapobiegawczych i zaradczych w odniesieniu do wprowadzania i rozprzestrzeniania inwazyjnych gatunków obcych (Dz. Urz. UE L 317 z 04.11.2014, str. 35, z późn. zm.)</p> <p>Nr w Wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów: UC1</p>
--	---

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Jaki problem jest rozwiązywany?

Rozwiązywany problem

Inwazyjne gatunki obce (invasive alien species – IAS) wywierają znaczący wpływ na różnorodność biologiczną – są jedną z głównych i coraz częstszych przyczyn jej utraty, zwłaszcza wymierania gatunków. Mają także wpływ na sferę społeczną i gospodarczą, w tym leśnictwo i rolnictwo. Wagę wpływu inwazyjnych gatunków obcych na różnorodność biologiczną dostrzeżono w skali globalnej – zwalczanie ich stanowi 9. cel sformułowany w Planie strategicznym na lata 2010–2020, który został przyjęty podczas 10. posiedzenia Konferencji Stron Konwencji o różnorodności biologicznej w Nagoi w 2010 r. Przedmiotowe zagadnienia zostały przeanalizowane również w odniesieniu do obszaru Unii Europejskiej. Oszacowano, że z ponad 12 000 gatunków obcych występujących w środowisku europejskim 10–15% rozmnożyło się i rozprzestrzeniło, powodując szkody środowiskowe, gospodarcze i społeczne, które wynoszą w Unii Europejskiej co najmniej 12 mld euro rocznie i stale rosną, dlatego też zwalczanie IAS stało się jednym z priorytetów Unii Europejskiej. W przyjętej przez Komisję Europejską w maju 2011 r. Strategii ochrony różnorodności biologicznej na okres do 2020 r. zwalczanie IAS jest jednym z 6 głównych celów, których realizacja w tej perspektywie czasowej ma zahamować utratę różnorodności biologicznej i zmniejszyć kluczowe zagrożenia dla przyrody i usług ekosystemowych w Unii Europejskiej. Podstawowym instrumentem realizacji tego celu ww. Strategii jest rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1143/2014 z dnia 22 października 2014 r. w sprawie działań zapobiegawczych i zaradczych w odniesieniu do wprowadzania i rozprzestrzeniania inwazyjnych gatunków obcych, zwane dalej „rozporządzeniem nr 1143/2014”. Rozporządzenie nr 1143/2014 weszło w życie z dniem 1 stycznia 2015 r. Zgodnie z tą regulacją na państwach członkowskich ciąży obowiązek ustanowienia ram prawnych na poziomie kraju dla działań służących zapobieganiu niepożądanemu oddziaływaniu na różnorodność biologiczną zamierzonego i niezamierzonego wprowadzania i rozprzestrzeniania się inwazyjnych gatunków obcych stanowiących zagrożenie dla Unii oraz minimalizowanie i łagodzenie tego oddziaływania.

Tło problemu

W Polsce funkcjonuje system zwalczania gatunków obcych. Zasady jego funkcjonowania reguluje art. 120 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2020 r. poz. 55, z późn. zm.). Organem wdrażającym system jest Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska, zwany dalej „GDOS”. Niemniej jednak rozporządzenie nr 1143/2014 wprowadza bardziej kompleksowe podejście do zagadnienia zwalczania inwazyjnych gatunków obcych oraz ujednocila je na poziomie Unii Europejskiej przez m.in. listę inwazyjnych gatunków obcych dla całej Unii Europejskiej, kontrole unijnych granic, raportowanie, wzajemne powiadamianie oraz współpracę między państwami.

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt

Dostosowanie krajowego systemu zwalczania gatunków obcych do kompleksowego podejścia Unii Europejskiej, w tym utworzenie sprawnej platformy raportowania i informowania KE oraz innych państw członkowskich, wymaga zmian krajowych ram instytucjonalnych i proceduralnych tak, aby zapewniały spełnianie nowych wymogów i kompatybilność z systemem Unii Europejskiej. Konieczność organizacyjnego i merytorycznego dostosowania się do systemu europejskiego wymaga szeregu zmian na poziomie legislacyjnym, takich jak wprowadzenie do polskiego prawa nowych pojęć oraz określenie właściwości i zadań organów administracji publicznej. Dotychczasowe przepisy dotyczące gatunków obcych zawiera art. 120 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody. Uaktualnienie ich tak, aby zapewnić dostosowanie do rozporządzenia nr 1143/2014 wykracza poza art. 120 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, natomiast zmiana ww. ustawy byłaby tak rozległa, że powodowałaby konieczność nowelizacji niemal całego aktu prawnego. W związku z powyższym zdecydowano się na przygotowanie osobnej ustawy.

Projekt ustawy wprowadzi do polskiego porządku prawnego nowe definicje (m.in. inwazyjny gatunek obcy, działania zaradcze, eliminacja) i sposób postępowania z gatunkami zagrażającymi Unii Europejskiej. Określi także organy zajmujące się wydawaniem

zezwoleń, monitorowaniem, zarządzaniem inwazyjnymi gatunkami obcymi czy prowadzeniem kontroli granicznych. Zakłada się, że realizacja dodatkowych zadań określonych w rozporządzeniu nr 1143/2014 będzie prowadzona przez organy wykonujące dotychczas obowiązki w analogicznym zakresie – GDOŚ, regionalne dyrekcje ochrony środowiska, a w zakresie kontroli granicznych – służbę celno-skarbową, Inspekcję Weterynaryjną oraz Państwową Inspekcję Ochrony Roślin i Nasiennictwa. Określone zostaną również sankcje za nieprzestrzeganie obowiązków wynikających z rozporządzenia nr 1143/2014.

Wykaz inwazyjnych gatunków obcych stwarzających zagrożenie dla UE zawarty jest w rozporządzeniach wykonawczych Komisji UE, tj. w rozporządzeniu wykonawczym Komisji (UE) 2016/1141 z dnia 13 lipca 2016 r. przyjmującym wykaz inwazyjnych gatunków obcych uznanych za stwarzające zagrożenie dla Unii zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1143/2014 (37 gatunków), w rozporządzeniu wykonawczym Komisji (UE) 2017/1263 z dnia 12 lipca 2017 r. aktualizującym wykaz inwazyjnych gatunków obcych uznanych za stwarzające zagrożenie dla Unii ustanowiony w rozporządzeniu wykonawczym Komisji (UE) 2016/1141 na podstawie rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1143/2014 (12 gatunków) oraz w rozporządzeniu wykonawczym Komisji (UE) 2019/1262 z dnia 25 lipca 2019 r. zmieniającym rozporządzenie wykonawcze (UE) 2016/1141 w celu aktualizacji wykazu inwazyjnych gatunków obcych stwarzających zagrożenie dla Unii (17 gatunków). Inwazyjne gatunki obce stwarzające zagrożenie dla Polski określone zostaną w rozporządzeniu Rady Ministrów. Upoważnienie do wydania tego rozporządzenia, zostało przewidziane w art. 23 ust. 4 projektowanej ustawy.

Oczekiwanym efektem rekomendowanych rozwiązań jest eliminacja lub zminimalizowanie negatywnego wpływu wybranych gatunków IAS na rodzimą przyrodę, usługi ekosystemowe, gospodarkę oraz ludzkie zdrowie dzięki działaniom o charakterze międzynarodowym i transgranicznym. Równoczesne stosowanie skutecznych środków w państwach UE wzmacnia skuteczność poszczególnych krajowych rozwiązań. Realizacja celu zakładanego w projekcie jest możliwa tylko przez podjęcie działań legislacyjnych.

3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

Państwa członkowskie UE obecnie są na różnych etapach przygotowywania przepisów krajowych zapewniających prawidłowe stosowanie rozporządzenia nr 1143/2014. Polska posiada informację na temat systemów prawnych funkcjonujących w 7 państwach (Austrii, Czechach, Estonii, Finlandii, Holandii, Słowenii i Słowacji). Niektóre państwa UE, podobnie jak Polska, miały wcześniej własne systemy zwalczania IAS, a dla innych zagadnienie to jest zupełnie nowe. Z posiadanych informacji wynika, że 4 państwa: Austria, Estonia, Finlandia i Holandia mają już wdrożone systemy IAS, ale każde w inny sposób. Austria wdrażała je na poziomie regionalnym, przy czym każdy region wybierał czy nowelizuje istniejące prawo, czy uchwała nowy akt. Finlandia uchwaliła nową ustawę do spraw inwazyjnych gatunków obcych, a Holandia i Estonia znowelizowały prawo o ochronie przyrody.

Pozostałe państwa, tak jak Polska, prowadzą jeszcze prace i uzgodnienia dotyczące rozwiązań prawnych w tym zakresie. Słowenia i Czechy dotąd nie miały własnego systemu zwalczania IAS. Oba te państwa są na etapie nowelizacji ustaw o ochronie przyrody. Słowacja, podobnie jak Polska, ma system oparty na krajowej liście gatunków obcych i regulacjach w ustawie o ochronie przyrody. Poniżej przedstawiony jest przykład ustawy obowiązującej w Finlandii od dnia 1 stycznia 2016 r.

Ustawa ta ma na celu zapewnienie prawidłowego stosowania rozporządzenia nr 1143/2014 oraz zawiera inne przepisy, które mają na celu ograniczenie negatywnych skutków ze strony gatunków obcych. Zawiera ona ogólny zakaz przetrzymywania gatunków obcych w taki sposób, aby nie mogły one przeniknąć do środowiska. Przepis ten nie dotyczy określonych przypadków. Ponadto wprowadzony został nakaz podejmowania przez posiadacza nieruchomości racjonalnych działań, aby usunąć lub kontrolować unijny lub krajowy gatunek inwazyjny (z wyjątkiem ptaków i ssaków), o ile mógłby on spowodować poważne zagrożenie. W odniesieniu do przedsiębiorców wprowadzono dodatkowo nakaz, aby produkty lub materiały będące przedmiotem handlu nie zawierały unijnych lub krajowych inwazyjnych gatunków obcych, które mogłyby przeniknąć poza teren zarządzany przez przedsiębiorcę. Inwazyjne gatunki ptaków i ssaków są zwalczane na podstawie prawa łowieckiego. W Finlandii Minister Rolnictwa i Leśnictwa nadzoruje zapewnienie prawidłowego stosowania rozporządzenia nr 1143/2014 we współpracy z Ministrem Transportu i Komunikacji oraz Ministrem Środowiska. Wskazano także instytucje publiczne odpowiedzialne za m.in. wdrażanie rozporządzenia nr 1143/2014 i ustawy, podejmowanie decyzji w sprawie szybkiej eliminacji, kontrole wwozu gatunków obcych, dostarczanie ekspertyz oraz wydawanie zezwoleń i kontrole podmiotów, które otrzymały zezwolenie. Ustawa wprowadza zakazy w stosunku do krajowych gatunków inwazyjnych oraz upoważnienie ustawowe do wydania rozporządzenia. W drodze rozporządzenia można ustanowić dalsze przepisy (np. zawartość wniosku o wydanie zezwolenia), zwolnić z zakazów lub nakazów ustawowych w części kraju lub odnośnie do pewnych działań, jeżeli zakaz lub nakaz nie ma wpływu na zmniejszenie zagrożenia ze strony krajowego gatunku inwazyjnego. Centrum Rozwoju Gospodarczego, Transportu i Środowiska zostało upoważnione do nakazania m.in.: wstrzymania działalności powodującej naruszenie przepisów, usunięcia ze środowiska gatunku inwazyjnego lub gatunku obcego, który został celowo wprowadzony lub przeniknął do środowiska w wyniku zaniedbania, wypełnienia obowiązku usunięcia lub kontroli gatunku oraz zniszczenia okazu przetrzymywanego. Organ ten powinien nałożyć warunkową karę grzywny lub zlecić wykonanie działań na koszt podmiotu, chyba że jest to w sposób jednoznaczny zbędne. Ustawa określa również przepisy karne.

4. Podmioty, na które oddziałuje projekt

Grupa	Wielkość	Źródło danych	Oddziaływanie (nowe obowiązki)
Minister Klimatu i	1		- nadzorowanie zapewnienia prawidłowego stosowania

Środowiska			rozporządzenia nr 1143/2014, - akceptowanie raportu przygotowanego przez GDOŚ na temat zapewnienia prawidłowego stosowania rozporządzenia nr 1143/2014.
Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska	1		- składanie wniosku do Komisji Europejskiej o upoważnienie, o którym mowa w art. 9 ust. 1 rozporządzenia nr 1143/2014, - przekazywanie Komisji Europejskiej co 6 lat raportu na temat zapewnienia prawidłowego stosowania rozporządzenia nr 1143/2014, - wydawanie i kontrola zezwoleń dotyczących inwazyjnych gatunków obcych zagrażających Unii Europejskiej, - przekazywanie informacji i współpraca z Komisją Europejską i państwami członkowskimi, - składanie wniosków do Komisji Europejskiej o włączenie gatunków obcych na listę inwazyjnych gatunków obcych zagrażających Unii Europejskiej, - wykonywanie analiz ryzyka i innych opracowań wymaganych rozporządzeniem nr 1143/2014, - stworzenie i prowadzenie Centralnego Rejestru Danych o IGO; - podejmowanie decyzji w sprawie sposobu zarządzania inwazyjnymi gatunkami obcymi zagrażających Unii Europejskiej.
Regionalni dyrektorzy ochrony środowiska	16		- kontrole w zakresie spełniania warunków przetrzymywania inwazyjnych gatunków obcych, - przyjmowanie zgłoszeń od wójtów, burmistrzów albo prezydentów miast o stwierdzeniu występowania gatunków z listy inwazyjnych gatunków obcych stwarzających zagrożenie dla Unii Europejskiej albo listy gatunków obcych stwarzających zagrożenie dla Polski, - eliminacja ze środowiska lub izolacja gatunków o małej liczebności występujących na liście inwazyjnych gatunków obcych stwarzających zagrożenie dla Unii Europejskiej lub liście gatunków stwarzających zagrożenie dla Polski oraz monitorowanie jej skuteczności, - stosowanie działań zaradczych w odniesieniu do inwazyjnych gatunków obcych rozprzestrzenionych na szeroką skalę występujących w rezerwach przyrody, - monitorowanie skuteczności działań zaradczych, - prowadzenie działań zaradczych w przypadku wprowadzenia inwazyjnego gatunku obcego do środowiska oraz prowadzenie postępowań w celu uzyskania zwrotu kosztów od sprawcy tego wprowadzenia, - wydawanie decyzji o uśmierceniu zwierzęcia IGO lub unieszkodliwieniu IGO innego niż zwierzę, zatrzymanych na granicy UE przez organy celne, - przekazywanie informacji do innych podmiotów, np. regionalnych dyrektorów lasów państwowych, - przekazywanie informacji do GDOŚ i współpraca z innymi podmiotami.
Dyrektorzy parków narodowych	23		- stosowanie działań zaradczych w odniesieniu do inwazyjnych gatunków obcych rozprzestrzenionych na szeroką skalę występujących w parkach narodowych, - eliminacja ze środowiska lub izolacja gatunków o małej liczebności występujących na liście inwazyjnych gatunków obcych stwarzających zagrożenie dla Unii Europejskiej lub liście gatunków stwarzających zagrożenie dla Polski występujących w parkach narodowych oraz monitorowanie jej skuteczności, - prowadzenie działań zaradczych w przypadku wprowadzenia inwazyjnego gatunku obcego do środowiska oraz prowadzenie postępowań w celu uzyskania zwrotu kosztów od sprawcy tego wprowadzenia.
Wojewódzcy inspektorzy ochrony środowiska	2		- współpraca z dyrektorami urzędów morskich.
Dyrektorzy urzędów morskich	3		- eliminacja ze środowiska lub izolacja gatunków o małej liczebności występujących na liście inwazyjnych gatunków obcych stwarzających zagrożenie dla Unii Europejskiej lub liście gatunków stwarzających zagrożenie dla Polski występujących na obszarach pasa nadbrzeżnego oraz monitorowanie jej skuteczności, - stosowanie działań zaradczych w odniesieniu do gadów, płazów, ryb i innych organizmów stwierdzonych w pasie nadbrzeżnym, uznanych

			<p>za inwazyjne gatunki obce rozprzestrzenione na szeroką skalę,</p> <ul style="list-style-type: none"> - prowadzenie działań zaradczych w przypadku wprowadzenia inwazyjnego gatunku obcego do środowiska oraz prowadzenie postępowań w celu uzyskania zwrotu kosztów od sprawcy tego wprowadzenia.
Główny Inspektor Rybołówstwa Morskiego	1		<ul style="list-style-type: none"> - eliminacja ze środowiska lub izolacja gatunków o małej liczebności występujących na liście inwazyjnych gatunków obcych stwarzających zagrożenie dla Unii Europejskiej lub liście gatunków stwarzających zagrożenie dla Polski występujących na obszarach morskich oraz monitorowanie jej skuteczności, - stosowanie działań zaradczych w odniesieniu do gadów, płazów, ryb i innych organizmów wodnych stwierdzonych na obszarze morskim, uznanych za inwazyjne gatunki obce rozprzestrzenione na szeroką skalę, - prowadzenie postępowań w sprawie nakazania podjęcia działań zaradczych w przypadku wprowadzenia do środowiska inwazyjnych gatunków obcych.
Regionalni dyrektorzy lasów państwowych	16		<ul style="list-style-type: none"> - stosowanie działań zaradczych w odniesieniu do inwazyjnych gatunków obcych rozprzestrzenionych na szeroką skalę występujących na zarządzanych przez ten organ terenach, - prowadzenie działań zaradczych w przypadku wprowadzenia inwazyjnego gatunku obcego do środowiska oraz prowadzenie postępowań w celu uzyskania zwrotu kosztów od sprawcy tego wprowadzenia.
Gminy	2477	Główny Urząd Statystyczny 2020 r.: Powierzchnia i ludność w przekroju terytorialnym 2020	<ul style="list-style-type: none"> - współpraca z regionalnymi dyrekcjami ochrony środowiska przy eliminacji ze środowiska inwazyjnych gatunków obcych o małej liczebności, - prowadzenie działań zaradczych, w przypadku wprowadzenia inwazyjnego gatunku obcego do środowiska, oraz prowadzenie postępowań w celu uzyskania zwrotu kosztów od sprawcy tego wprowadzenia, - stosowanie działań zaradczych w odniesieniu do inwazyjnych gatunków obcych rozprzestrzenionych na szeroką skalę, występujących na terenie gminy w pozostałym zakresie.
Zarządcy obwodów łowieckich	2705 kół łowieckich	Główny Urząd Statystyczny 2020 r.: Leśnictwo 2020	<ul style="list-style-type: none"> - współpraca z regionalnymi dyrekcjami ochrony środowiska przy eliminacji ze środowiska inwazyjnych gatunków obcych o małej liczebności, - współpraca z regionalnymi dyrektorami ochrony środowiska przy stosowaniu działań zaradczych w odniesieniu do ptaków i ssaków inwazyjnych gatunków obcych rozprzestrzenionych na szeroką skalę występujących w obwodach łowieckich.
Marszałkowie województwa	16		<ul style="list-style-type: none"> - współpraca z regionalnymi dyrektorami ochrony środowiska przy eliminacji ze środowiska inwazyjnych gatunków obcych o małej liczebności z obszarów chronionego krajobrazu i parków krajobrazowych, - stosowanie działań zaradczych w odniesieniu do inwazyjnych gatunków obcych rozprzestrzenionych na szeroką skalę, występujących na obszarze chronionego krajobrazu i w parku krajobrazowym.
Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie			<ul style="list-style-type: none"> - stosowanie działań zaradczych w odniesieniu do wodnych inwazyjnych gatunków obcych rozprzestrzenionych na szeroką skalę, występujących na obszarze działania tego gospodarstwa, - prowadzenie działań zaradczych w przypadku wprowadzenia inwazyjnego gatunku obcego do środowiska oraz prowadzenie postępowań w celu uzyskania zwrotu kosztów od sprawcy tego wprowadzenia.
Zarządcy nieruchomości będących własnością Skarbu Państwa	Brak danych		<ul style="list-style-type: none"> - współpraca z regionalnymi dyrektorami ochrony środowiska przy eliminacji ze środowiska inwazyjnych gatunków obcych o małej liczebności, - stosowanie działań zaradczych w odniesieniu do inwazyjnych gatunków obcych rozprzestrzenionych na szeroką skalę, występujących na obszarze zarządzanych nieruchomości.
Posiadacze nieruchomości gruntowych	brak danych		<ul style="list-style-type: none"> - stosowanie działań zaradczych w odniesieniu do gatunków zwierząt i roślin inwazyjnych gatunków obcych rozprzestrzenionych na szeroką skalę,

			- obowiązek uzyskiwania zezwolenia na czynności zakazane dotyczące inwazyjnych gatunków obcych, które można uzyskać tylko w określonych przypadkach.
Organy Państwowej Inspekcji Ochrony Roślin i Nasiennictwa	19		- kontrole urzędowe przywozu z państw trzecich inwazyjnych gatunków obcych przeprowadzane przez wojewódzkich inspektorów ochrony roślin i nasiennictwa.
Organy Inspekcji Weterynaryjnej	20		- kontrole urzędowe przywozu z państw trzecich inwazyjnych gatunków obcych przeprowadzane przez granicznych lekarzy weterynarii, - przeprowadzanie badań klinicznych i wstępnej oceny ryzyka stwarzanego przez zwierzę IGO dla życia lub zdrowia ludzi lub zwierząt wobec IGO zatrzymanych przez organy celne.
Organy Krajowej Administracji Skarbowej	16	www.mf.gov.pl	- kontrole przywozu z państw trzecich inwazyjnych gatunków obcych, - zatrzymanie towarów, w odniesieniu do których stwierdzono w trakcie kontroli naruszenie przepisów ustawy i rozporządzenia nr 1143/2014, - przekazywanie do azylu dla zwierząt lub ogrodu zoologicznego zatrzymanych IGO będących zwierzętami.

5. Informacje na temat zakresu, czasu trwania i podsumowanie wyników konsultacji

Projekt ustawy został zamieszczony na stronie internetowej Biuletynu Informacji Publicznej Rządowego Centrum Legislacji zgodnie z przepisami ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2017 r. poz. 248).

Projekt ustawy procedowany do 2019 r., umieszczony w Wykazie prac legislacyjnych Rady Ministrów pod numerem UC106, został dwukrotnie poddany uzgodnieniom międzyresortowym: w sierpniu 2018 r. i lutym 2019 r. z uwagi na zmiany dokonane w wyniku uwzględnienia w projekcie ustawy uwag zgłoszonych w trakcie uzgodnień i konsultacji.

1. W ramach konsultacji publicznych projekt ustawy UC106 został przesłany w dniu 17 sierpnia 2019 r. do:

- 1) Komitetu Ochrony Przyrody PAN;
- 2) Porozumienia Parków Krajobrazowych Polski;
- 3) Rady Dyrektorów Polskich Ogrodów Zoologicznych i Akwariów;
- 4) Rady Ogrodów Botanicznych i Arboretów w Polsce;
- 5) Centrum Prawa Ekologicznego;
- 6) Instytutu Botaniki PAN;
- 7) Instytutu Hodowli i Aklimatyzacji Roślin – Państwowego Instytutu Badawczego;
- 8) Instytutu Ochrony Przyrody PAN w Krakowie;
- 9) Instytutu Ochrony Roślin – Państwowego Instytutu Badawczego;
- 10) Instytutu Rybactwa Śródlądowego w Olsztynie;
- 11) Instytutu Uprawy Nawożenia i Gleboznawstwa – Państwowego Instytutu Badawczego;
- 12) Muzeum i Instytutu Zoologii PAN;
- 13) Państwowego Instytutu Weterynaryjny – Państwowego Instytutu Badawczego w Puławach;
- 14) Polskiej Akademii Nauk;
- 15) Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie;
- 16) Uniwersytetu Gdańskiego;
- 17) Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu;
- 18) Uniwersytetu Jagiellońskiego;
- 19) Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie;
- 20) Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu;
- 21) Uniwersytetu Przyrodniczego we Wrocławiu;
- 22) Uniwersytetu Rolniczego im. Hugona Kołłątaja w Krakowie;
- 23) Uniwersytetu Śląskiego;
- 24) Uniwersytetu Warszawskiego;
- 25) Wyższej Szkoły Ekologii i Zarządzania w Warszawie;
- 26) Zakładu Ichtiobiologii i Gospodarki Rybackiej PAN w Gołyszach;
- 27) Klubu Przyrodników;
- 28) Ligi Ochrony Przyrody;
- 29) Ogólnopolskiego Towarzystwa Ochrony Ptaków;
- 30) Polskiego Związku Akwarystów;
- 31) Polskiego Związku Hodowców i Producentów Zwierząt Futerkowych;
- 32) Polskiego Związku Łowieckiego;
- 33) Polskiego Związku Wędkarskiego;
- 34) Polskiego Towarzystwa Ochrony Przyrody „Salamandra”;
- 35) Towarzystwa Przyrodniczego „Bocian”;
- 36) WWF Polska;
- 37) Związku Szkółkarzy Polskich;

38) Związku Gmin Wiejskich RP;

39) Unii Metropolii Polskich;

40) Unii Miasteczek Polskich;

41) Związku Miast Polskich.

2. W ramach opiniowania projekt ustawy UC106 został przesłany do:

- 1) marszałków województw;
- 2) regionalnych dyrektorów ochrony środowiska;
- 3) dyrektorów parków narodowych;
- 4) Głównego Inspektora Ochrony Środowiska;
- 5) Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej;
- 6) Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej;
- 7) Państwowego Gospodarstwa Leśnego „Lasy Państwowe”;
- 8) Instytutu Badawczego Leśnictwa;
- 9) Państwowej Rady Ochrony Przyrody.

3. Projekt ustawy UC106 został również przesłany do reprezentatywnych organizacji pracodawców:

- 1) pracodawców Rzeczypospolitej Polskiej;
- 2) Konfederacji „Lewiatan”;
- 3) Związku Rzemiosła Polskiego;
- 4) Związku Pracodawców Business Centre Club;
- 5) Związku Pracowników i Pracodawców.

4. Z uwagi na zakres przedmiotowego projektu, który dotyczy problematyki samorządu terytorialnego, projekt ustawy UC106 został przesłany do zaopiniowania przez Komisję Wspólną Rządu i Samorządu Terytorialnego (pozytywna opinia o tym projekcie została wydana w dniu 3 kwietnia 2019 r.). Projekt nie dotyczy natomiast problematyki praw i interesów związków zawodowych, w związku z czym nie podlegał opiniowaniu przez reprezentatywne organizacje związków zawodowych. Projekt nie dotyczy także spraw, o których mowa w art. 1 ustawy z dnia 24 lipca 2015 r. o Radzie Dialogu Społecznego i innych instytucji dialogu społecznego (Dz. U. z 2018 r. poz. 2232, z późn. zm.).

W dniu 4 marca 2021 r. projekt ustawy pod numerem UC1 został ponownie przekazany do reprezentatywnych organizacji pracodawców oraz do Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego w celu uzyskania opinii jego aktualnej wersji. Opinia KWIRST jest pozytywna z uwagą dotyczącą zabezpieczenia środków na działania jednostek samorządu terytorialnego w zakresie likwidacji inwazyjnych gatunków obcych.

6. Wpływ na sektor finansów publicznych

(ceny stałe z 2018 r.)	Skutki w okresie 10 lat od wejścia w życie zmian [mln zł]											
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Łącznie (0-10)
Dochody ogółem												
budżet państwa (z tytułu PIT)												
ZUS												
NFZ												
Fundusz Pracy												
Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych												
JST (zezwolenia)	0,020	0,020	0,010	0,010	0,010	0,010	0,010	0,010	0,010	0,010	0,010	0,130
JST (z tytułu PIT)												
Wydatki ogółem												
budżet państwa												
JST												
Saldo ogółem	0,020	0,020	0,010	0,010	0,010	0,010	0,010	0,010	0,010	0,010	0,010	0,130
JST	0,020	0,020	0,010	0,010	0,010	0,010	0,010	0,010	0,010	0,010	0,010	0,130

Źródła finansowania

Niektóre z obowiązków wynikających z rozporządzenia nr 1143/2014 (m.in. opracowanie analizy dróg przedostawania się inwazyjnych gatunków obcych do środowiska, opracowanie i wdrożenie planów dla dróg priorytetowych, stworzenie Centralnego Rejestru Danych o IGO, zwalczanie wybranych gatunków w ramach działań pilotażowych) zostanie sfinansowanych w ramach projektu pt. „Opracowanie zasad kontroli i zwalczania inwazyjnych gatunków obcych wraz z przeprowadzeniem pilotażowych działań i edukacją społeczną”. Projekt ten jest realizowany w latach 2016–2021 przez GDOŚ i współfinansowany przez Unię Europejską z Programu Operacyjnego

Infrastruktura i Środowisko 201–2020, Działanie 2.4 „Ochrona przyrody i edukacja ekologiczna”.

Zakłada się, że zadania wykonywane przez jednostki samorządu terytorialnego będą wykonywane w ramach zadań własnych. Należy bowiem wskazać, że zgodnie z art. 7 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2020 r. poz. 713, z późn. zm.), gmina wykonuje zadania obejmujące sprawy związane z ochroną środowiska i przyrody, a także zieleni gminnej i bezpieczeństwa obywateli. Zwalczanie inwazyjnych gatunków obcych bez wątpienia wpisuje się w działania związane z ochroną różnorodności biologicznej, a więc w zakres ochrony środowiska i przyrody, a dodatkowo zwalczanie gatunków obcych, takich jak barszcze kaukaskie, ze względu na parzące właściwości tych roślin, odnosi się do spraw związanych z bezpieczeństwem obywateli. Należy przy tym podkreślić, że wiele gmin już w chwili obecnej prowadzi działania zaradcze wobec najbardziej rozpowszechnionych i problematycznych gatunków obcych.

Na obecnym etapie trudno oszacować jest wydatki gmin w związku z wejściem w życie projektowanej ustawy, gdyż nie ma dostępnych danych na temat powierzchni i liczby gatunków, które będą podlegały działaniom zaradczym. Tylko populacje gatunków obcych podlegających szybkiej eliminacji będą usuwane w całości. W większości będą to gatunki niewystępujące obecnie w Polsce, dlatego też nie można oszacować ewentualnych kosztów ich zwalczania, gdy się już pojawiają. Gatunki szeroko rozprzestrzenione, w zależności od ich liczebności, będą podlegały eliminacji lub kontroli, wobec tego również nie jest możliwe określenie kosztu tych działań.

Przedmiotowy projekt nie będzie powodował dodatkowych wydatków, a zadania wynikające z niego będą realizowane w ramach limitu wydatków danego dysponenta, bez konieczności ubiegania się o dodatkowe środki na ten cel z budżetu państwa.

Niemniej podmioty, na które zostały nałożone projektowaną ustawą zadania związane z zarządzaniem populacjami inwazyjnych gatunków obcych, po opracowaniu programów w tym zakresie będą mogły ubiegać się o dofinansowanie ze środków Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej (NFOŚiGW) oraz wojewódzkich funduszy ochrony środowiska i gospodarki wodnej, a podmioty chcące prowadzić azyl dla zwierząt będą mogły dodatkowo występować o środki do regionalnych dyrekcji ochrony środowiska, jednostek samorządu terytorialnego oraz korzystać ze środków przewidzianych dla organizacji pożytku publicznego. Wydatki NFOŚiGW oraz wojewódzkich funduszy na działania związane z inwazyjnymi gatunkami obcymi będą monitorowane pod kątem zapewnienia niezbędnego finansowania.

Podmioty odpowiedzialne z przeprowadzenie kontroli granicznych (graniczni lekarze weterynarii, wojewódzcy inspektorzy ochrony roślin i nasiennictwa, organy celne) będą miały zapewnione wsparcie przez GDOŚ w postaci szkoleń związanych z identyfikacją inwazyjnych gatunków obcych. Ponadto GDOŚ opracuje i przekaze organom odpowiedzialnym za przeprowadzenie kontroli materiały dotyczące identyfikacji inwazyjnych gatunków obcych.

Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń

Dochód przyjęto na podstawie ustalonej w projekcie ustawy opłaty za wydanie zezwolenia na odstępstwa od zakazów w niej określonych, która wynosi 400 zł. Przyjąć należy, że w 2021 r. przychód z tego tytułu będzie największy (50 zezwoleń rocznie), z uwagi na nałożenie nowego obowiązku na posiadaczy okazów inwazyjnych gatunków obcych stwarzających zagrożenie dla Unii lub inwazyjnych gatunków obcych stwarzających zagrożenie dla Polski, później – z uwagi na długość życia tych okazów – potrzeba wystąpienia o zezwolenie zmaleje i będzie utrzymywała się na średnim poziomie (ok. 25 zezwoleń rocznie). Jednocześnie należy wskazać, że w związku z projektowaną ustawą nie powstaną ubytki we wpływach do budżetów gmin, ponieważ zezwolenia, które będą wydawane na podstawie art. 8 projektowanej ustawy, częściowo pokrywają się z tymi wydawanymi dotychczas na podstawie art. 120 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (średnio ok. 20–25 zezwoleń rocznie). Ponadto wzrośnie opłata skarbową za wydanie zezwolenia z 82 zł do 400 zł. Z uwagi na niski rząd wielkości oraz różnice w zakresie gatunków, na które dotychczas było wymagane i będzie nadal wymagane uzyskanie zezwolenia, miarodajne wskazanie dodatkowych wpływów jednostek samorządu terytorialnego w odniesieniu do poprzedniego systemu prawnego nie jest możliwe.

7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe

		Skutki						
Czas w latach od wejścia w życie zmian		0	1	2	3	5	10	Łącznie(0-10)
W ujęciu pieniężnym (w mln zł, ceny stałe z 2015 r.)	Duże przedsiębiorstwa	0	0	0	0	0	0	0
	Sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw	0	0	0	0	0	0	0
	Rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe	0	0	0	0	0	0	0
	Osoby z niepełnosprawnością oraz osoby starsze	0	0	0	0	0	0	0
W ujęciu	Duże przedsiębiorstwa	Brak						

niepieniężnym	Sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw	Brak
	Rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe	Brak
	Osoby z niepełnosprawnością oraz osoby starsze	Brak
Niemierzalne	Przedsiębiorstwa (w tym MŚP), instytucje i organizacje	Brak
	Rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe	Brak

Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	<p>Projekt ustawy ma na celu wdrożenie rozporządzenia nr 1143/2014, które obowiązuje we wszystkich państwach członkowskich UE, w związku z tym nie przewiduje się wpływu na konkurencyjność gospodarki. Ponadto właściciele nieruchomości będą mogli sami stosować działania zaradcze wobec inwazyjnych gatunków obcych rozprzestrzenionych na szeroką skalę lub zwrócić się o to do gminy. Będą oni jedynie obowiązani do powiadomienia gminy o stanowiskach tych gatunków na swoich nieruchomościach. Projektowana ustawa określa także dokładną procedurę wydawania zezwoleń na odstępstwo od zakazów w odniesieniu do inwazyjnych gatunków obcych. Natomiast lista inwazyjnych gatunków obcych stwarzających zagrożenie dla Unii, w tym zwierząt domowych lub hodowlanych, które będą podlegały obostrzeniom, jest określana w ramach Komitetu państw członkowskich działającego przy Komisji Europejskiej i ogłaszana w formie rozporządzenia wykonawczego Komisji Europejskiej. Natomiast lista gatunków stwarzających zagrożenie dla Polski określana będzie w rozporządzeniu Rady Ministrów.</p> <p>Wobec powyższego przepisy projektowanej ustawy mogą mieć nieznaczny wpływ na przedsiębiorców (np. hodowców zwierząt lub roślin) lub osoby prywatne, w szczególności w zakresie wprowadzenia ograniczeń w stosunku do gatunków wymienionych w rozporządzeniu ministra właściwego do spraw środowiska, sposobu wdrożenia obowiązków wskazanych w prawie Unii Europejskiej (np. dotyczących zwalczania gatunków, uzyskania zezwoleń, informowania organów o stanowiskach gatunków) oraz określenia procedur administracyjnych.</p> <p>Ponadto ze względu na fakt, że inwazyjne gatunki obce, których dotyczy projektowana ustawa, oddziałują często niekorzystnie także na gospodarkę (np. rdestowce, barszcze kaukaskie), ich zwalczanie pozytywnie wpłynie na działalność gospodarczą.</p>
--	---

8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu

☒	
Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE (szczegóły w odwrotnej tabeli zgodności).	☒ tak ☐ nie ☐ nie dotyczy
☐ zmniejszenie liczby dokumentów ☐ zmniejszenie liczby procedur ☐ skrócenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:	☐ zwiększenie liczby dokumentów ☒ zwiększenie liczby procedur ☐ wydłużenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:
Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektroniczności.	☒ tak ☐ nie ☐ nie dotyczy
Komentarz	

9. Wpływ na rynek pracy

Regulacje wpłyną pozytywnie na rozwój miejsc pracy związanych ze zwalczaniem inwazyjnych gatunków obcych przez przedsiębiorstwa. Nie jest możliwe oszacowanie ilościowej przedmiotowej zmiany.

10. Wpływ na pozostałe obszary

☒ środowisko naturalne ☒ sytuacja i rozwój regionalny ☐ inne:	☐ demografia ☐ mienie państwowe	☐ informatyzacja ☒ zdrowie
--	--	--

Omówienie wpływu	Regulacja wpłynie pozytywnie na środowisko naturalne w państwach członkowskich przez ustalenie skutecznych, proporcjonalnych i ekonomicznie uzasadnionych działań eliminujących inwazyjne gatunki obce na etapie wczesnej inwazji lub poddanie ich działaniom zaradczym, w przypadku inwazji na szeroką skalę.
------------------	--

	Regulacja wpłynie pozytywnie na zdrowie ludzi, gdyż projektowana ustawa będzie obejmować swoimi regulacjami gatunki barszczy, które działają silnie parząco na skórę człowieka.
11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego	
Planowane jest wejście w życie ustawy po upływie 3 miesięcy od dnia ogłoszenia, z wyjątkiem przepisów art. 43, które wejdą w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia, oraz art. 42b ust. 1 i 2 ustawy zmienianej w art. 40, które wejdą w życie z dniem 1 kwietnia 2022 r.	
12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?	
Zgodnie z rozporządzeniem nr 1143/2014, do dnia 1 czerwca 2019 r., a następnie co sześć lat, Polska będzie przekazywała do Komisji Europejskiej raport ze stanu wdrażania rozporządzenia nr 1143/2014, w tym w zakresie stosowania regulacji zawartych w projekcie ustawy.	
13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)	

Raport z konsultacji publicznych i opiniowania
projektu ustawy o gatunkach obcych (nr w wykazie UC1, wcześniej: UC106)

Stosownie do § 52 ust. 1 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M. P. z 2016 r. poz. 1006, z późn. zm.) oraz zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingskiej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2017 r. poz. 248) projekt został udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Rządowego Centrum Legislacji, w serwisie Rządowy Proces Legislacyjny. Nie zgłoszono zainteresowania projektem w trybie ww. ustawy.

Projekt ustawy procedowany do 2019 r., umieszczony był w Wykazie prac legislacyjnych Rady Ministrów był pod numerem UC106, a następnie – po wyborach parlamentarnych i utworzeniu nowego Wykazu uzyskał numer UC1. Projekt ustawy o gatunkach obcych, jako projekt UC1 został **dwukrotnie poddany uzgodnieniom międzyresortowym**: w sierpniu 2018 r. i lutym 2019 r. z uwagi na zmiany dokonane w wyniku uwzględnienia w projekcie ustawy uwag zgłoszonych w trakcie uzgodnień i konsultacji.

W ramach konsultacji publicznych projekt ustawy UC106 został przesłany w dniu 17 sierpnia 2019 r. do:

- 1) Komitetu Ochrony Przyrody PAN;
- 2) Porozumienia Parków Krajobrazowych Polski;
- 3) Rady Dyrektorów Polskich Ogrodów Zoologicznych i Akwariów;
- 4) Rady Ogrodów Botanicznych i Arboretów w Polsce;
- 5) Centrum Prawa Ekologicznego;
- 6) Instytutu Botaniki PAN;
- 7) Instytutu Hodowli i Aklimatyzacji Roślin – Państwowego Instytutu Badawczego;
- 8) Instytutu Ochrony Przyrody PAN w Krakowie;
- 9) Instytutu Ochrony Roślin – Państwowego Instytutu Badawczego;
- 10) Instytutu Rybactwa Śródlądowego w Olsztynie;
- 11) Instytutu Uprawy Nawożenia i Gleboznawstwa – Państwowego Instytutu Badawczego;
- 12) Muzeum i Instytutu Zoologii PAN;
- 13) Państwowego Instytutu Weterynaryjny – Państwowego Instytutu Badawczego w Puławach;
- 14) Polskiej Akademii Nauk;
- 15) Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie;
- 16) Uniwersytetu Gdańskiego;
- 17) Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu;
- 18) Uniwersytetu Jagiellońskiego;
- 19) Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie;
- 20) Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu;
- 21) Uniwersytetu Przyrodniczego we Wrocławiu;
- 22) Uniwersytetu Rolniczego im. Hugona Kołłątaja w Krakowie;
- 23) Uniwersytetu Śląskiego;
- 24) Uniwersytetu Warszawskiego;
- 25) Wyższej Szkoły Ekologii i Zarządzania w Warszawie;
- 26) Zakładu Ichtibiologii i Gospodarki Rybackiej PAN w Gołuszu;
- 27) Klubu Przyrodników;
- 28) Ligi Ochrony Przyrody;
- 29) Ogólnopolskiego Towarzystwa Ochrony Ptaków;
- 30) Polskiego Związku Akwarystów;
- 31) Polskiego Związku Hodowców i Producentów Zwierząt Futerkowych;
- 32) Polskiego Związku Łowieckiego;
- 33) Polskiego Związku Wędkarskiego;

- 34) Polskiego Towarzystwa Ochrony Przyrody „Salamandra”;
- 35) Towarzystwa Przyrodniczego „Bocian”;
- 36) WWF Polska;
- 37) Związku Szkółkarzy Polskich;
- 38) Związku Gmin Wiejskich RP;
- 39) Unii Metropolii Polskich;
- 40) Unii Miasteczek Polskich;
- 41) Związku Miast Polskich.

2. W ramach opiniowania projekt ustawy UC106 został przesłany do:

- 1) marszałków województw;
- 2) regionalnych dyrektorów ochrony środowiska;
- 3) dyrektorów parków narodowych;
- 4) Głównego Inspektora Ochrony Środowiska;
- 5) Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej;
- 6) Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej;
- 7) Państwowego Gospodarstwa Leśnego „Lasy Państwowe”;
- 8) Instytutu Badawczego Leśnictwa;
- 9) Państwowej Rady Ochrony Przyrody.

Szczegółowe odniesienie się do uwag zostało przedstawione w tabeli stanowiącej załącznik nr 1.

Z uwagi na zakres przedmiotowego projektu, który dotyczy problematyki samorządu terytorialnego, projekt ustawy UC106 został przesłany do zaopiniowania przez **Komisję Wspólną Rządu i Samorządu Terytorialnego** (pozytywna opinia o tym projekcie została wydana w dniu 3 kwietnia 2019 r.) W związku z zaleceniami KPRM, w dniu 4 marca 2021 r. projekt ustawy o gatunkach obcych (już pod numerem UC1) został ponownie przekazany do Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego w celu uzyskania opinii jego aktualnej wersji. Opinia KWIRST, która została przyjęta w dniu 8 kwietnia 2021 r. jest pozytywna z uwagą dotyczącą zabezpieczenia środków na działania jednostek samorządu terytorialnego w zakresie likwidacji inwazyjnych gatunków obcych.

Projekt ponadto podlegał **dwukrotnemu opiniowaniu** (jako UC106 i UC1) **przez reprezentatywne organizacje pracodawców**.

Projekt ustawy nie wymaga zasięgnięcia opinii, dokonania konsultacji oraz dokonania uzgodnienia z właściwymi organami Unii Europejskiej, w tym Europejskim Bankiem Centralnym.

Projekt ustawy o gatunkach obcych				
Lp.	Podmiot składający uwagę	Część dokumentu do którego odnosi się uwaga	Treść uwagi	Stanowisko resortu ¹⁾
1	Urząd Marszałkowski Województwa Zachodniopomorskiego	Art. 2	Definicja agregatowa stanowiąca odwołania do Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady	Uwaga nieuwzględniona Zgodnie z załącznikiem do rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dn. 20 czerwca 2002 r. w sprawie "Zasad techniki prawodawczej" (Dz. U. z 2016 r., poz. 283) nie należy przepisywać wprost treści rozporządzeń, natomiast nie ma przeciwskażeń do tworzenie odesłań.
2		Art. 19 ust. 1	Projekt wskazuje, że minister środowiska wydaje rozporządzenie ws. listy gatunków obcych stanowiących zagrożenie dla unii. Zgodnie z art. 4 Rozporządzenia wykaz gatunków o takim statusie tworzy Komisja Europejska. Ustęp 7 wskazuje wprost, iż: <i>Proponując wykaz unijny, Komisja uzasadnia również, że cele niniejszego rozporządzenia są lepiej osiągnane poprzez środki na poziomie Unii.</i>	Uwaga nieuwzględniona Owszem KE ustanawia wykaz inwazyjnych gatunków obcych stwarzających zagrożenie dla Unii, natomiast Minister Środowiska wydaje rozporządzenie zawierające listę inwazyjnych gatunków obcych stwarzających zagrożenie dla Unii podlegających obowiązkowi szybkiej eliminacji (oraz metody eliminacji) oraz inwazyjnych gatunków obcych stwarzających zagrożenie dla Unii uznanych za rozpowszechnionych na szeroką skalę. Oznacza to, że Minister Środowiska bazując na „wykazie unijnym” określi inwazyjne gatunki obce z podziałem na dwie ww. kategorie (wymagające szybkiej eliminacji oraz rozpowszechnionych na szeroką skalę).

¹⁾ Dla uwag odnoszących się do regulacji, z których w wyniku prac nad projektem zrezygnowano, stanowisko resortu zostało określone jako „uwaga nieuwzględniona”, bez wskazania dodatkowego wyjaśnienia.

3		Ocena skutków regulacji – część 4 i 6 w świetle art. 22 ust. 2	Zapis OSR wskazuje, że za podmiot odpowiedzialny za funkcjonowanie systemu (poprzez odpowiedzialność za stosowanie środków zaradczych) uznany zostanie również Zarząd Województwa jako organ odpowiedzialny za funkcjonowanie parków krajobrazowych. Tymczasem art. 22 ust. 2 nie przewiduje aby marszałek województwa/dyrektor parku krajobrazowego był odpowiedzialnym za realizowanie środków zaradczych – i nie postuluje się zmiany w tym zakresie	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>Resort środowiska jest zdania, iż działania z zakresu zapobiegania rozprzestrzeniania się, w tym eliminacji, mogą i powinny być obecnie podejmowane przez odpowiednie władze jednostek samorządu terytorialnego jak zadania własne z zakresu ochrony środowiska, ochrony przyrody, ochrony zdrowia i bezpieczeństwa publicznego.</p> <p>Ponadto, działania dotyczące gatunków inwazyjnych wymagających szybkiej eliminacji będą wykonywane przez RDOŚ lub dyrektorów parków narodowych lub dyrektorów urzędów morskich. Zarząd Województwa może być zaangażowany tylko w działania zaradcze w stosunku do gatunków szeroko rozpowszechnionych zlokalizowanych na terenie parku krajobrazowego co do których rozporządzenie Ministra Środowiska przewiduje wykonanie czynności, o ile Zarząd Województwa będzie podmiotem władającym.</p>
4		Art. 6 ust. 2 i 4 i OSR	Szeroki zakres współpracy wymaga zapewnienia adekwatnego poziomu jej finansowania. W projekcie ustawy nie wprowadzono jakichkolwiek regulacji w zakresie zagwarantowania samorządom środków finansowych na realizację zadań, które będą wynikać ze współpracy o której mowa w art. 6 ust 2 i 4. Wskazanie w pkt 6 OSR, iż „w dalszym toku prac nad projektem konieczne będzie przeprowadzenie konsultacji z jednostkami samorządu terytorialnego co do zakresu zapotrzebowania na środki finansowe na realizację zadań przewidzianych ustawą” jest niewystarczające, gdyż jedynie zapis ustawy gwarantujący samorządowi województwa	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>Resort środowiska jest zdania, iż działania z zakresu zapobiegania rozprzestrzeniania się, w tym eliminacji, mogą i powinny być obecnie podejmowane przez odpowiednie władze jednostek samorządu terytorialnego jak zadania własne z zakresu ochrony środowiska, ochrony przyrody, ochrony zdrowia i bezpieczeństwa publicznego.</p>

			finansowanie ww. zadań pozwoli na ich realizację zwłaszcza, iż wskazane w powyżej opisanych regulacjach zadania przewidziane w ramach współpracy między organami, nie będą zadaniami własnymi województwa i jako takie nie mogą być finansowane ze środków własnych.	
5	Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego	Art. 19 ust. 1. pkt 1 lit. a	Do sformułowania „podlegających obowiązkowi eliminacji” należy przed słowem eliminacji dodać „szybkiej”	Uwaga uwzględniona
6		Art. 19 ust. 1 pkt 2 lit. a	Do sformułowania „podlegających obowiązkowi eliminacji” należy przed słowem eliminacji dodać „szybkiej”	Uwaga uwzględniona
7		Rozdział 4	Brak wskazania zakazów dot. inwazyjnych gatunków obcych stwarzających zagrożenie dla Unii, powinny być one analogiczne jak dla gatunków stwarzających zagrożenie dla Polski. W obecnym brzmieniu gatunki obce stwarzające zagrożenie dla Unii objęte są jedynie zakazem uwalniania do środowiska oraz przemieszczania w środowisku, możliwy jest natomiast chów i hodowla, rozmnażanie, wprowadzanie do obrotu i in.	Uwaga nieuwzględniona Zakazy dotyczące inwazyjnych gatunków obcych stwarzających zagrożenie dla Unii zostały określone w art. 7 ust. 1 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1143/2014 z dnia 22 października 2014 r. w sprawie działań zapobiegawczych i zaradczych w odniesieniu do wprowadzania i rozprzestrzeniania inwazyjnych gatunków obcych (Dz. Urz. UE L 317 z 4.11.2014). Zakazy z ww. rozporządzenia stosuje się wprost i nie wymagają one przeniesienia do ustawy
8	Uniwersytet Warszawski	Art. 12	Art. 12 powinien zostać wykreślony ze względu na niewykonalność warunków przetrzymywania gatunków (np. roślin samopylnych) oraz braku uzasadnienia okresu przejściowego. Dodatkowo zapis „uniemożliwienia im, odpowiednio, rozmnażania lub ucieczki” sugeruje że wystarczy wypełnić jeden z tych warunków, co nie zabezpiecza odpowiednio środowiska przed inwazją gatunków z listy.	Uwaga nieuwzględniona. Art. 12 projektowanej ustawy został sformułowany w oparciu o wykładnię celowościowa rozporządzenia 1143/2014 wyrażoną w jego preambule oraz art. 32 ww. rozporządzenia. Kładzie on nacisk na konieczność przetrzymywania okazu <u>w obiekcie izolowanym</u> , jednocześnie uniemożliwiając mu rozmnażanie lub ucieczkę. Spójnik „lub” zastosowany jest w treści artykułu celowo bowiem w leksyce prawniczej stanowi zarówno spójnik łączny - konieczność spełnienia obu warunków jak i rozłączny - spełniony warunek jeden bądź drugi. Ponadto, przetrzymywanie

				okazu w izolacji samo w sobie, w przypadku zwierząt stanowi „uniemożliwienie rozmnażania”. Natomiast wskazany dwuletni okres przejściowy wynika z przeniesienia podejścia do gatunków inwazyjnych stwarzających zagrożenie dla Unii wyrażonego w rozporządzeniu 1143/2014 na gatunki inwazyjne stwarzające zagrożenie dla Polski. Ma ono na celu zadośćuczynienie podmiotom handlowym które mogą mieć uzasadnione oczekiwania wobec możliwości wykorzystania posiadanych zasobów gatunków obcych, w których weszły w posiadanie gdy nie było one uznane za gatunki inwazyjne stwarzające zagrożenie dla Polski
9		Art. 13	Dwuletni okres przejściowy, w którym komercyjny posiadacz roślin lub zwierząt może je wprowadzać do obrotu przez sprzedaż lub przekazanie użytkownikom niekomercyjnym nie ma uzasadnienia i powinien być zlikwidowany ze względu na jego potencjalne negatywne skutki dla środowiska. Zapis ten pozostaje również w konflikcie z zapisami Rozdziału 2 ustawy, które wchodzi w życie natychmiast po ogłoszeniu ustawy, a które nakazują w art. 3.1 obowiązek natychmiastowego raportowania obecności inwazyjnego gatunku w środowisku i w art. 5.1 obowiązek eliminacji takiego gatunku.	Uwaga częściowo uwzględniona. Termin został zmieniony. Odnosząc się natomiast do kwestii częściowej sprzeczności art. 13 z art. 3 uprzejmie informuję, iż takiej sprzeczności nie ma, bowiem zgodnie z art. 14 użytkownicy niekomercyjni, którzy nabyli zwierzęta lub rośliny na podstawie art. 13 są zobligowani do przetrzymywania ich w obiektach izolowanych zapewniając jednocześnie właściwe środki w celu uniemożliwienia im rozmnażania lub ucieczki
10		Art. 14	W przypadku roślin, zwłaszcza drzewiastych zapis art. 14 stwarza zagrożenie powstania diaspor gatunku inwazyjnego, które będzie aktywne przez kolejne dziesięciolecia lub nawet stulecia. Jednocześnie kontrola rozmnażania u roślin jest z reguły bardzo trudna lub niemożliwa do wykonania. Dlatego oba artykuły (13 i 14) powinny zostać wykreślone z projektu ustawy,	Uwaga nieuwzględniona.
11		Art. 31.1.2)	Przywołane w tym punkcie rozporządzenie 1143/2014 w art. 6 ust. 1 nie zawiera liter. Prawdopodobnie chodzi tu o art. 7 ust. 1	Uwaga uwzględniona. Sprostowanie oczywistej omyłki pisarskiej

12	RDOŚ Poznań	Art. 2	<p>-pkt. 1-11 – definicje przedstawione w sposób nieczytelny, wymagające korzystania z dodatkowego aktu w postaci rozporządzenia nr 1143/2014;</p> <p>- pkt. 5 – definicja odsyła do „wykazu gatunków obcych” natomiast w rozdziale 7 art. 19 ust. 1 pkt 2 ustawodawca posługuje się pojęciem „lista”. Należy ujednoczyć nomenklaturę używaną w ustawie;</p> <p>- pkt. 3-5 – rozróżnienie pomiędzy gatunkami inwazyjnymi stwarzającymi zagrożenie dla Unii a gatunkami mogącymi stwarzać zagrożenie dla Polski może nastręczać trudności – należy zwrócić uwagę, że przy tworzeniu listy gatunki wymienione jako stwarzające zagrożenie dla Unii nie mogą być wymienione jako stwarzające zagrożenie dla Polski, ze względu na rozdział kompetencji pomiędzy różnymi organami w stosunku do tych gatunków (np. uzyskiwanie zezwoleń). Jednocześnie gatunki obce, które stanowią zagrożenie dla różnorodności biologicznej jednego kraju europejskiego będą stwarzały także zagrożenie dla pozostałych krajów – gatunki rozprzestrzeniają się niezależnie od podziału terytorialnego. Ponadto należy zwrócić uwagę na proces naturalnego rozszerzania się zasięgów gatunków czy zmiany granic tych zasięgów. Gatunek, który pojawi się poza granicami swojego naturalnego zasięgu niekoniecznie powinien być traktowany jako gatunek obcy;</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona. Zgodnie z technikami legislacyjnymi nie należy przepisywać wprost treści rozporządzeń, natomiast nie ma przeciwwskazań do tworzenie odesłań.</p> <p>Uwaga uwzględniona. Ujednolicono</p> <p>Uwaga ma charakter informacyjny. Gatunki zamieszczone w wykazie inwazyjnych gatunków obcych stwarzających zagrożenie dla Unii opracowywanym przez Komisję Europejską, nie będą zamieszczane w wykazie inwazyjnych gatunków obcych stwarzających zagrożenie dla Polski opracowywanym przez Ministra Środowiska. Odnosząc się do naturalnego procesu rozszerzania się zasięgów gatunków, uprzejmie informuję iż został on uwzględniony w rozporządzeniu 1143/2014 w art. 6 i art. 11</p>
13		art. 5 ust. 1	<p>- z tego przepisu nie wynika jednoznacznie, który organ jest właściwy do weryfikacji zawiadomień o obecności inwazyjnego gatunku obcego – czy jest to wójt, burmistrz lub prezydent, do którego zgłoszenia powinny wpływać, czy jest to regionalny dyrektor ochrony środowiska, któremu informacje przekazuje wójt, burmistrz lub prezydent. Przepis powinien być doprecyzowany;</p>	<p>Uwaga uwzględniona</p>

			weryfikacja w terenie zgłoszeń o stwierdzeniu obecności inwazyjnych gatunków obcych będzie szczególnie trudna w przypadku gatunków zwierząt. Weryfikacja może wymagać dużych nakładów pracy, odpowiedniego sprzętu oraz umiejętności (np. przeprowadzenie odłowów, bez których potwierdzenie obecności może być niemożliwe). Zaobserwowane zwierzęta mogą być osobnikami migrującymi, których stwierdzenie po przyjęciu zgłoszenia będzie niemożliwe	
14		Art. 6 ust. 1 i art. 21	<ul style="list-style-type: none"> – w jaki sposób przeprowadzić eliminację gatunku obcego stwarzającego zagrożenie dla Polski oraz jakie środki zaradcze stosować – w przypadku zwierząt podejmowanie takich działań będzie się wiązało z możliwym dużym nakładem pracy w terenie, koniecznością użycia specjalistycznego sprzętu, odpowiednim doбором metod i kadr; – w jakich miejscach umieszczać odłowione osobniki gatunków obcych? Brak odpowiedniego zaplecza w postaci azyli o odpowiednich warunkach dla przetrzymywania takich zwierząt. Ogrody zoologiczne nie mają możliwości przyjmowania kolejnych zwierząt pochodzących z interwencji (odmawiają przyjmowania); 	Uwaga o charakterze informacyjnym/uwzględniona
15		Art. 7 ust. 2	<ul style="list-style-type: none"> – wymienione w ww. artykule zakazy wymagają doprecyzowania – w przypadku wydawania zezwoleń na odstępstwa od tych zakazów mogą być trudności w interpretacji oraz ustaleniu kompetencji organów np. wwóz z zagranicy i wywóz poza granice państwa a tranzyt, hodowla a rozmnażanie; – wymieniono zakaz wprowadzania do obrotu nie wymieniono natomiast zakazu oferowania do sprzedaży i zbywania; 	Uwaga ma charakter informacyjny. Przez tranzyt rozumie się przewóz towarów przez terytorium danego państwa (z jednego kraju obcego do drugiego kraju obcego), natomiast wwożenie polega na przywiezieniu towaru zza granicy do danego państwa, a wywożenie polega na transporcie z terytorium danego państwa do kraju obcego. Słowa „chów lub hodowla” w pkt 4 art.7 ust. 2 odnoszą się do zwierząt, natomiast „rozmnażanie lub uprawa” do roślin. „Dopuszczenie do rozmnożenia” odnosi się do przypadku gdy podmiot nie zamierza prowadzić

			<p>– zakaz wykorzystywania jest nieprecyzyjny – nie jest jednoznacznie określone jakie czynności obejmuje zakaz wykorzystywania;</p>	<p>hodowli lub uprawy lecz posiada np. dwa osobniki tego samego gatunku płci odmiennej. Definicja „wprowadzenia do obrotu” została zamieszczona w ustawie z dnia 30 sierpnia 2002 r. o systemie oceny zgodności (Dz.U. z 2017 r. poz. 1226) i po zmianach wprowadzonych w 2006 r. obejmuje ona zarówno przekazywanie po raz pierwszy wyrobu w celu jego używania lub dysponowania, jak również oferowanie do sprzedaży. Przez „wykorzystywanie” inwazyjnych gatunków obcych należy rozumieć działalność komercyjną np. cyrki, wystawy, produkcję i wytwarzanie przedmiotów przy użyciu roślin, w sposób nie zmierzający do ich uprawy (np. dekoracje).</p>
16		Art. 8 ust. 3	<p>– wniosek o wydanie zezwolenia na odstępstwo od zakazów obowiązujących w stosunku do inwazyjnych gatunków obcych stwarzających zagrożenie dla Polski jest bardzo szczegółowy – w tym odnosi się do np. badań (pkt 10 lit. a), personelu, który będzie zajmował się zwierzętami. Nie wszystkie punkty mogą być zatem spełnione przez osoby prywatne, które chcą niekomercyjnie przetrzymywać zwierzęta. Czy zatem art. 8 ust. 3 pkt 10 dotyczy również osób prywatnych, które niekomercyjnie planują przetrzymywać zwierzęta należące do przedmiotowych gatunków;</p> <p>– jakie kwalifikacje powinien mieć personel, który będzie zajmował się inwazyjnymi gatunkami obcymi i w jaki sposób weryfikować te kwalifikacje;</p> <p>– do wniosku wymagana jest kopia dokumentów potwierdzających pochodzenie osobnika, którego ma dotyczyć zezwolenie lub oświadczenie o jego pochodzeniu – wynika z tego punktu, że osoba starająca się o zezwolenie powinna mieć przynajmniej wybranego hodowcę, od którego uzyska zwierzę. Konieczność przedkładania kopii dokumentów określających pochodzenie osobnika stwarza zagrożenie, że podmiot najpierw wejdzie</p>	<p>Uwaga częściowo uwzględniona. Wprowadzono nowe zapisy w projekcie ustawy Zgodnie z rozporządzeniem 1143/2014 obiekt izolowany oznacza obiekt uniemożliwiający ucieczkę lub rozprzestrzenianie się. Zatem należy uznać, że przy zachowaniu powyższych warunków stosownie do przetrzymywanego gatunku, mieszkanie będzie spełniało kryteria takiego obiektu.</p>

			<p>w posiadanie zwierzęcia, a dopiero później będzie starał się o stosowne zezwolenie. Co należy uznać za dokumenty świadczące o pochodzeniu zwierzęcia (czy np. dokument świadczący o zakupie zwierzęcia w sklepie zoologicznym będzie wystarczający);</p> <p>– co rozumieć przez pojęcie „izolowany obiekt” – czy mieszkanie może spełniać kryterium takiego obiektu;</p>	
17		Art. 10	<p>– ust. 1 – przepis zapisany w tym ustępie jest niezrozumiały. Czy na tej podstawie można uznać, że gatunki obce, które nie będą wymienione na liście inwazyjnych gatunków obcych mogą być przetrzymywane bez konieczności uzyskania zezwolenia?</p> <p>ust. 2 – brak azyli, w których można umieszczać zwierzęta. Azyle będą tworzone na wniosek podmiotów wyrażających chęć na prowadzenie takich ośrodków, co może wiązać się z niedostateczną liczbą miejsc, w których będzie można umieszczać zwierzęta gatunków obcych. Czy eutanazja, o której mowa w tym ustępie może być wykonana bez konieczności uzyskania zezwolenia, w przeciwieństwie do eutanazji zwierząt przebywających w azylach, które będą wymagały zezwolenia właściwego regionalnego dyrektora ochrony środowiska (art. 76c ustawy o ochronie przyrody – zmiana wprowadzona ustawą o gatunkach obcych);</p>	<p>Uwaga uwzględniona. Wprowadzono zmiany w projekcie ustawy.</p> <p>Odnosząc się do braku azyli należy uznać, że do czasu ich utworzenia, zwierzęta inwazyjnych gatunków obcych będą mogły być przetrzymywane przez ogrody zoologiczne lub inne podmioty/osoby podejmujące działania zaradcze, które otrzymały stosowne zezwolenie, bądź mogą zostać uśmiercone.</p>
18		Art. 11	<p>– na jakiej podstawie regionalny dyrektor ochrony środowiska ma ustalić listę właścicieli niekomercyjnych, których należy poinformować o ryzyku jakie stanowi przetrzymywanie zwierząt należących do inwazyjnych gatunków obcych; w jaki sposób powinna być przeprowadzona taka kampania informująca</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona. Wymóg podejmowania działań w celu powiadomienia właścicieli niekomercyjnych o ryzyku, jakie stanowi przetrzymywanie zwierząt, o których mowa w ust. 1, i środkach, jakie należy podjąć w celu zminimalizowania ryzyka rozmnażania i uciezki, wynika wprost z art. 31 rozporządzenia 2243/2014. Zgodnie z nim należy przyjąć, iż ww. działania mogą odbywać się m.in. przez programy uświadamiające i</p>

				edukacyjne czyli np. publikację stosownych wytycznych na stronach internetowych jednostek, dystrybucję materiałów lub prezentacje plakatów na piknikach, festynach etc
19		Art.. 12 ust. 1	– wskazano, że w przypadku komercyjnego przetrzymywania osobników należących do gatunków, które zostaną wpisane na listę o której mowa w art. 19 ust. 1 pkt 2, właściciel może zatrzymać je na okres dwóch lat. W przepisie nie wskazano, jakie działania należy podjąć, gdy rzeczony okres czasu minie – nie wskazano na konieczność uzyskania zezwolenia na odstępstwo od zakazów obowiązujących w stosunku do inwazyjnych gatunków obcych; zapis jest niezrozumiały podobnie jak w przypadku art. 10 ust. 1	Uwaga uwzględniona. Wprowadzono zmiany w projekcie ustawy. Posiadanie obcego gatunku inwazyjnego zawsze będzie wiązało się z koniecznością uzyskania zezwolenia.
20		Art. 24	– wykrycie sprawcy odpowiedzialnego za uwolnienie do środowiska przyrodniczego inwazyjnych gatunków obcych stwarzających zagrożenie dla Unii i dla Polski może być w wielu przypadkach niemożliwe. Przepis będzie trudny do zastosowania, a wydanie decyzji na podstawie art. 24 ust 1 mało realne;	Uwaga nieuwzględniona. Projektowany artykuł stanowi realizację zasady „zanieczyszczający płaci”. Ustawodawca stoi na stanowisku, iż w miarę funkcjonowania, w kraju i za granicą, systemów wydawania zezwoleń na odstępstwa od ograniczeń określonych w art. 7 rozporządzenia 1143/2014 oraz art. 7 ust. 2 projektowanej ustawy, możliwe będzie łatwiejsze określenie sprawcy uwolnienia do środowiska.
21		Zmiana w ustawie o ochronie przyrody art. 76 c ust. 3	– w art. 7 ust. 2 ustawy o gatunkach obcych nie wymieniono zakazu zabijania/uśmiercania zwierząt należących do gatunków obcych – zezwolenie byłoby wydawane w trybie art. 76c ust 3. Brak informacji co powinien zawierać wniosek o wydanie zezwolenia na uśmiercenie takich zwierząt; – jednocześnie art. 73c ust. 3 dotyczy uśmiercania zwierząt przebywających w azylach. W projekcie ustawy o gatunkach obcych nie wskazano na konieczność uzyskania zezwolenia na uśmiercenie zwierząt przetrzymywanych	Uwaga nieuwzględniona. Obecny art. 76 ma inne brzmienie

			niekomercyjnie i komercyjnie przez prywatnych właścicieli.	
22	IHAR	Art. 7.1	Zabrania się uwalniania do środowiska oraz przemieszczania w środowisku gatunków obcych. oznacza to, że zakaz dotyczy wszystkich gatunków obcych. Natomiast Dyrektywa 1143/2014, która jest wdrażana ustawą, skupia się na „inwazyjnych gatunków obcych”.	Uwaga nieuwzględniona. Zapis analogiczny do obowiązującego na podstawie art. 120 ustawy o ochronie przyrody. Ponadto, zgodnie z tytułem ustawa odnosi się do wszystkich gatunków obcych, w tym uznanych za inwazyjne w rozumieniu rozporządzenia 1143/2014
23		Art. 16	W przypadku pozostawienia powyższego zapisu konieczne jest uwzględnienie w art 16.1 i 16.2 potrzeb badań naukowych poprzez dodanie pkt „4 wykorzystywanych w badaniach naukowych lub ochronie ex situ”. Całość ustępu będzie brzmiała: 2. Zakazu, o którym mowa w art. 7 ust. 1, z wyjątkiem inwazyjnych gatunków obcych stwarzających zagrożenie dla Unii oraz inwazyjnych gatunków obcych stwarzających zagrożenie dla Polski, nie stosuje się do uwalniania do środowiska i przemieszczania w tym środowisku roślin: 1) przy zakładaniu i utrzymywaniu terenów zieleni w granicach wsi o zwartej zabudowie lub miast oraz zakładaniu i utrzymywaniu zieleni towarzyszącej obiektom budowlanym: 2) wykorzystywanych w ramach racjonalnej gospodarki leśnej i rolnej; 3) wykorzystywanych tymczasowo w celu rekultywacji gruntów zdegradowanych lub zdewastowanych w wyniku działalności przemysłowej 4) wykorzystywanych w badaniach naukowych lub ochronie ex situ.	Uwaga nieuwzględniona. Niemniej ustawa została zmieniona poprzez wykreślenie „terenów” w pkt 1 art. 16 ust. 2. Zgodnie bowiem z art. 5 pkt 21) ustawy o ochronie przyrody tereny zieleni - tereny urządzone wraz z infrastrukturą techniczną i budynkami funkcjonalnie z nimi związanymi, pokryte roślinnością, pełniące funkcje publiczne, a w szczególności parki, zieleńce, promenady, bulwary, ogrody botaniczne, zoologiczne, jordanowskie i zabytkowe, cmentarze, zieleń towarzysząca drogom na terenie zabudowy, placom, zabytkowym fortyfikacjom, budynkom, składowiskom, lotniskom, dworcom kolejowym oraz obiektom przemysłowym. Wykreślenie słowa „tereny” spowoduje, że wyłączenie o którym mowa w art. 16 ust. 2 będzie dotyczyło terenów zielonych w granicach wsi i miast, a więc i ogrodów czy pól badawczych uniwersytetów i instytutów badawczych.
24		Tytuł ustawy i art. 1	Należy zaznaczyć, że tytuł ustawy „Ustawa o gatunkach obcych” nie jest zgodny z proponowanym zakresem jej stosowania określonym w art. 1.	Uwaga uwzględniona. Zmieniona zapisy ustawy

			Art. 1. 1. Ustawa reguluje sprawy związane z zapobieganiem wprowadzania do środowiska i przeciwdziałaniem rozprzestrzenianiu się inwazyjnych gatunków obcych”, gdzie jej zastosowanie jest ograniczone do „inwazyjnych gatunków obcych”	
25	Instytut Ochrony Roślin- PIB	Ogólna	Projektowana ustawa nie wypełni wdraża przepisy rozporządzenia 1143/2014	Uwaga nieuwzględniona. W opinii resortu środowiska projektowana ustawa daje podstawy do spełnienia wszystkich obowiązków nałożonych na państwa członkowskie rozporządzeniem 1143/2014. Ponadto zwracam uwagę, iż rozporządzenia co do zasady są adresowane do wszystkich państw członkowskich oraz osób fizycznych i prawnych, jako akt najwyższej rangi spośród aktów prawa wtórnego wiążą ono adresatów w całości, powodując, że ich postanowienia powinny być stosowane bezpośrednio. Ustawodawca uznał więc za niezasadne przenoszenie części rozporządzenia (np. zakazów dotyczących inwazyjnych gatunków obcych stwarzających zagrożenie dla Unii) do projektu ustawy
26		Art. 8.1 pkt 10 a,b,f ust. 5 pkt. 6, 7	W całym tekście ustawy proponuje się zmianę słowa uciec na uwolnić (Art. 8.1 pkt. 10 a, b, f, ust. 5 pkt. 6, 7). W terminologii międzynarodowej oraz innych aktach prawnych dotyczących pracy z organizmami w warunkach izolacji mówimy o niezamierzonym uwolnieniu w stosunku do organizmów uwolnionych poza obiekty w warunkach izolacji (Ustawa o organizmach genetycznie zmodyfikowanych, Ustawa o ochronie roślin, Rozporządzenie PE 1143/2014)..	Uwaga nieuwzględniona. Rozporządzenie 1143/2014 w języku angielskim posługuje się terminem „escape”, który w oficjalnym tłumaczeniu na język polski został przetłumaczony na „ucieczkę”.
27		Art. 8 ust. 2	Art. 8 ust. 2 pkt 4 wymienia konieczność umieszczenia we wniosku o zezwolenie na prowadzenie badań kodów CN. Jest to zapis zupełnie niezrozumiały. W sytuacji, gdy sprowadza się do kraju organizmy do badań laboratoryjnych nie podlegają one obowiązkowi celnemu w związku, z czym w nomenklaturze	Uwaga nieuwzględniona. Rozporządzenie 1143/2014 nie przewiduje fakultatywności w tym zakresie, bowiem art. 8 ust. 7 postanawia, że „dla wszystkich zezwoleń wydanych zgodnie z ust 1” państwa członkowskie udostępniają publicznie informacje, m.in. lit. d) kody nomenklatury scalonej określone w

			taryfowej i celnej brak odpowiednich kodów. W związku z powyższym, niepodanie tychże kodów może stanowić podstawę do odrzucenia wniosku, jako niepełnego. Proponujemy dodanie zapisu: kody Nomenklatury Scalonej (CN określone w rozporządzeniu Rady (EWG) nr 2658/87 (...) Wspólnej Taryfy Celnej (Dz. U. L 256 z 7.09.1987, str., 1)) <u>gdy ma zastosowanie.</u>	rozporządzeniu Rady (EWG) nr 2658/87. Kody CN są podane w rozporządzeniu wykonawczym Komisji Europejskiej ustalającym wykaz inwazyjnych gatunków obcych stwarzających zagrożenie dla Unii. Podobnie przewiduje się podanie ich w rozporządzeniu zawierającym wykaz inwazyjnych gatunków obcych stwarzających zagrożenie dla Polski.
28		Art. 8 ust 6	Art. 8 ust 6 wymienia warunki, w których Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska oraz inne organy administracji odmawiają wydania zezwolenia. W pkt. 3 zapisano: „ <i>gdy wnioskowana czynność stwarza zagrożenie dla rodzimych gatunków lub siedlisk przyrodniczych lub dla usług ekosystemowych</i> ”. Zapis ten wydaje się być zbyt ogólnym, gdyż niemalże w każdym przypadku takie zagrożenie będzie istniało. Proponowany projekt nie uwzględnia bardzo ważnej części Rozporządzenia 1143/2014 dotyczącej analizy ryzyka. Proponuje się, aby zapis w Art 8.6 pkt 3 zmienić na: „ <i>po przeprowadzeniu analizy ryzyka wnioskowana czynność stwarza znaczne zagrożenie dla rodzimych gatunków lub siedlisk przyrodniczych lub dla usług ekosystemowych</i> ”	Uwaga nieuwzględniona. Obecny art. 8 ma inne brzmienie
29		Rozporządzenie wydawane na podstawie art. 19	Na podstawie Art. 19 ust. 2 możliwe jest utworzenie listy gatunków inwazyjnych stwarzających zagrożenie dla Polski. Ustawa nie precyzuje jednak, na jakiej podstawie to zagrożenie zostanie stwierdzone. Ponownie postulujemy dodanie do Ustawy zapisów analogicznych do Art 5.1 Rozporządzenia 1143/2014 dotyczące oceny ryzyka. Proponowane zapisy projektowanej Ustawy całkowicie wypaczają ideę Rozporządzenia 1143/2014, gdzie wszystkie decyzje powinny być podejmowane w oparciu o analizę ryzyka.	Uwaga nieuwzględniona. Resort środowiska nie widzi konieczności przedstawiania w ustawie sposobu tworzenia rozporządzenia zawierającego listę gatunków inwazyjnych stwarzających zagrożenie dla Polski. Jednocześnie informuję, iż rozporządzenia poszczególnych ministrów tworzone są w oparciu o wiedzę ekspercką resortu, materiały ogólnodostępne oraz zleczone ekspertyzy. Fakt dokonania analizy zebranych materiałów podczas wydawania decyzji - w przypadku projektowanej ustawy będą to zezwolenia stanowiące odstępstwa od zakazów o których mowa w art. 7, wynika z ustawy z dnia 14

				czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego. Wyrazem przeprowadzonej analizy jest uzasadnienie które zgodnie z art. 107 stanowi składnik decyzji. Uzasadnienie faktyczne decyzji powinno w szczególności zawierać wskazanie faktów, które organ uznał za udowodnione, dowodów, na których się oparł, oraz przyczyn, z powodu których innym dowodom odmówił wiarygodności i mocy dowodowej, zaś uzasadnienie prawne - wyjaśnienie podstawy prawnej decyzji, z przytoczeniem przepisów prawa
30	Słowiński Park Narodowy	Art. 4	ust. 2 otrzymuje brzmienie: Informacje o stwierdzeniu obecności inwazyjnego gatunku obcego, o którym mowa w ust. 1 na obszarze parku narodowego lub jego otuliny, wójt burmistrz lub prezydent miasta niezwłocznie przekazuje w postaci elektronicznej dyrektorowi parku narodowego	Uwaga częściowo uwzględniona
31	RDOŚ Olsztyn	Art.2	W projekcie ustawy znajduje się bardzo wiele odesłań do rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) Nr 1143/2014 z dnia 22 października 2014 r. Rozwiązanie to ma na celu skrócenie treści projektu ustawy i odesłanie do dokumentu źródłowego, ale jednocześnie powoduje małą czytelność ww. ustawy. Zastosowanie tego rozwiązania chociażby w odniesieniu do większości definicji wskazanych w art. 2 projektu ustawy nie wydaje się zbyt trafne. Korzystniejsze byłoby zacytowanie pełnych definicji w brzmieniu wskazanym w rozporządzeniu Nr 1143/2014. Tym bardziej, że niektóre z definicji wskazanych w rozporządzeniu Nr 1143/2014 zawierają kolejne odesłanie do jego treści. W ww. sposobie definiowania pojęć brak konsekwencji, gdyż niektóre definicje przepisano zgodnie z treścią rozporządzenia Nr 1143/2014 bez odesłań do jego treści	Uwaga nieuwzględniona. Definicje sporządzone zostały zgodnie z technikami legislacji

32		Art. 4.	Zasadnym wydaje się rozszerzenie zakresu informacji, o których mowa w art. 4 ust. 2 projektu ustawy o dane podmiotu (imię i nazwisko lub nazwa; adres zamieszkania lub siedzibę), w którego władaniu lub gospodarowaniu znajduje się nieruchomość, na której stwierdzono obecność inwazyjnego gatunku obcego stwarzającego zagrożenie dla Unii lub Polski. Wójt, burmistrz lub prezydent miasta zgodnie z art. 1 pkt 1 w zw. z art. 1c ustawy z 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U. z 2018 r. poz. 1445, ze zm.) jest organem właściwym w sprawach podatku od nieruchomości, zatem możliwe jest dokonanie przez niego identyfikacji władającego nieruchomością. Obecny zapis projektu ustawy wskazuje, że ww. identyfikację przeprowadzałby każdorazowo organ właściwy do podjęcia działań, nie posiadający danych o właścicielu gruntu, co znacząco wydłuży całą procedurę	Uwaga nieuwzględniona.
33		Art. 5	W art. 5.1 projektu ustawy wskazano, że właściwy organ podejmuje działania mające na celu weryfikację stwierdzenia obecności gatunku obcego. Jednak w dalszej części projektu ustawy nie ma żadnych odniesień do ww. działania. Nie wskazano terminów weryfikacji ani jej trybu – np. czy należałoby zawiadomić organ przekazujący ww. informację lub podmiot władający, jeśli tak to w jakim terminie	Uwagę częściowo uwzględniono. Dokonano doprecyzowania, iż wójt, burmistrz, prezydent miasta odpowiedzialni są za dokonanie weryfikacji.
34		Art. 8 ust. 3	Zgodnie z art. 8 ust. 3 projektu ustawy wniosek o wydanie zezwolenia, o którym mowa w art. 8 ust. 1 i 2 zawiera m.in. opis kwalifikacji personelu, który będzie zajmował się tymi gatunkami. Równocześnie w art. 8 ust. 6 projektu ustawy Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska, regionalny dyrektor ochrony środowiska albo dyrektor urzędu morskiego odmawia wydania zezwolenia, o którym mowa ust. 1 i 2, jeżeli m.in. nie jest spełniony jeden z warunków, o których	Uwaga nieuwzględniona.

			mowa w art. 8 ust. 2 rozporządzenia Nr 1143/2014 (w tym prowadzenie działalności przez odpowiednio wykwalifikowany personel). Wskazaniem wydaje się określenie w projekcie ustawy minimalnych kwalifikacji personelu lub delegacji do wydania aktu wykonawczego w tym zakresie. Obecny zapis nie wskazuje co ustawodawca rozumie przez „odpowiednio wykwalifikowany personel	
35		Art. 16 ust. 2	W art. 16 ust. 2 pkt 2 projektu ustawy dopuszczono wprowadzanie do środowiska i przemieszczanie w nim gatunków obcych, z wyjątkiem gatunków inwazyjnych obcych stanowiących zagrożenie dla Unii oraz Polski, wykorzystywanych w ramach racjonalnej gospodarki leśnej i rolnej. Ww. zapis może spowodować rozprzestrzenienie się gatunków, które obecnie nie są uznawane za inwazyjne, a taka praktyka może spowodować ich spontaniczne rozprzestrzenienie się w środowisku przyrodniczym. W przeszłości miało to już miejsce powodując obecnie pospolite występowanie takich gatunków obcych jak: czeremcha amerykańska lub robinia akacjowa. Natomiast w art. 16 ust. 2 pkt 2 projektu ustawy dopuszczono wprowadzanie do środowiska i przemieszczanie w nim gatunków obcych z wyjątkiem gatunków inwazyjnych obcych stanowiących zagrożenie dla Unii oraz Polski wykorzystywanych tymczasowo w celu rekultywacji gruntów zdegradowanych lub zdewastowanych w wyniku działalności przemysłowej. Jednocześnie nie określono maksymalnego czasu w jakim gatunki te mogą egzystować, nie wskazano czy, a jeśli tak to kto ma te gatunki usunąć ze środowiska ani nie wskazano żadnego organu nadzorczego lub kontrolnego. Ww. zapis może spowodować rozprzestrzenienie się gatunków, które obecnie	Uwaga nieuwzględniona. Nie jest możliwe wskazanie w ustawie jednoznacznych terminów gdyż te będą zależeć od zastosowanych gatunków i prowadzonych działań.

			nie są uznawane za inwazyjne, a taka praktyka może spowodować ich spontaniczne rozprzestrzenienie się w środowisku przyrodniczym	
36		ogólna	<p>Projekt ustawy w wielu miejscach jest bardzo ogólny i nie reguluje całościowo ważnych kwestii np.:</p> <p>nie wskazuje na jakiej zasadzie podmiot władający udostępnia nieruchomości, na której ma być przeprowadzona eliminacja gatunku obcego (umowa dzierżawy czy porozumienie np. w przypadku koszenia lub wycinania?);</p> <p>nie określa na czym polega współdziałanie władającego terenem, na którym stwierdzono gatunek obcy i kto ponosi koszty usunięcia tego gatunku;</p> <p>nie określa na czym polega współdziałanie poszczególnych organów i kto ponosi koszty prowadzenia działań w ramach tej współpracy i w jakiej części;</p> <p>nie wskazuje na czym ma polegać przywrócenie nieruchomości do stanu poprzedniego. Ponadto wykonanie danego typu działania w ciągu roku w przypadku wielu gatunków (np. bylin) będzie terminem niemożliwym do zachowania;</p> <p>nie wskazano z jakich źródeł finansowania organy właściwe do podejmowania działań przewidzianych projektem ustawy mają je prowadzić</p>	Uwaga częściowo uwzględniona
37		Art. 19	W związku z brakiem aktu wykonawczego oraz rozbieżnościami pomiędzy obecnie obowiązującym rozporządzeniem Ministra Środowiska z 9 września 2011 r. w sprawie listy roślin i zwierząt gatunków obcych, które w przypadku uwalniania się do środowiska przyrodniczego mogą zagrozić gatunkom rodzimym lub siedliskom przyrodniczym a listą gatunków uznawanych za stwarzające zagrożenie dla Unii należy się zastanowić, które	Uwaga nieuwzględniona. W stosunku do inwazyjnych gatunków obcych stwarzających zagrożenie dla Unii obowiązują zakazy z rozporządzenia 1143/2014 a lista tych gatunków znalazła się w rozporządzeniu wykonawczym Komisji Europejskiej 2016/1141 oraz 2017/1263.

			gatunki należy eliminować w pierwszej kolejności. W tym zakresie wskazane byłoby przygotowanie wytycznych dla organów właściwych do podejmowania działań przewidzianych projektem ustawy. Należy także spodziewać się, że liczba zgłoszeń inwazyjnych gatunków obcych będzie bardzo duża, dlatego ustalenie priorytetów jest kluczową sprawą dla organów	
38		Art. 40	Wprowadzenie regulacji umożliwiających tworzenie azyli dla zwierząt, w tym gatunków obcych. Dla ww. placówek zastosowano szereg regulacji analogicznych jak dla ośrodków rehabilitacji. Biorąc pod uwagę szereg problemów jakie rodzi funkcjonowanie tego typu placówek, wskazane byłoby określenie źródeł finansowania ich działania	Uwaga nieuwzględniona Tworzenie i funkcjonowanie azyli może być finansowane, w szczególności, ze środków Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, wojewódzkich funduszy ochrony środowiska i gospodarki wodnej, regionalnych dyrekcji ochrony środowiska, jednostek samorządu terytorialnego oraz ze środków przewidzianych dla organizacji pożytku publicznego
39		Art. 43	Projekt ustawy wyłącza cyrki jako jednostki mogące przetrzymywać bez zezwolenia zwierzęta niebezpieczne dla życia i zdrowia człowieka, co jest cenną i zasadną zmianą. Jednak wprowadzenie 6 miesięcznego terminu na zgłoszenie przetrzymywanych zwierząt, biorąc pod uwagę wcześniejsze doświadczenia tutejszego organu, wydaje się być zbyt krótki.	Uwaga nieuwzględniona.
40		ogólna	Liczne skróty, zbitki słów i błędy stylistyczne w projekcie ustawy utrudniają jej zrozumienie	Uwaga uwzględniona
41		ogólna	Projekt ustawy znacząco zwiększa kompetencje regionalnych dyrekcji ochrony środowiska (rdoś) w zakresie gatunków obcych. Zmiana ta ma charakter nie tylko ilościowy, ale również jakościowy. Warto także nadmienić, że dotychczas większość działań była prowadzona przez organy samorządowe, a zgodnie z projektem ustawy większość działań realizowanych ma być przez rdoś. W tym zakresie wzmocnienie kadrowe 1 etatem na rdoś	Uwaga częściowo uwzględniona. Wprowadzono nowy podział zadań i kompetencji. Jednocześnie należy wskazać, że o środki na prowadzenie działań związanych z eliminacją inwazyjnych gatunków obcych można się ubiegać w ramach projektów dofinansowywanych z wojewódzkich funduszy ochrony środowiska i gospodarki wodnej jak i regionalnych programów operacyjnych (RPO), funduszy norweskich i Mechanizmów

			może okazać się niewspółmierne do realizowanych zadań na terenie województwa	Finansowych Europejskiego Obszaru Gospodarczego (EOG)..
42	Polski Związek Hodowców i Producentów Zwierząt Futerkowych	Art. 19 ust. 1 pkt 2)	Dopisanie zastrzeżenia w brzmieniu „ wpisane na listę inwazyjnych gatunków obcych stwarzających zagrożenie dla Polski dotyczy dziko żyjących zwierząt danego gatunku”	Uwaga nieuwzględniona
43	RDOŚ Lublin	Art. 4 ust. 2	Zasadnym wydaje się rozszerzenie zakresu informacji, o których mowa w art. 4 ust. 2 projektu ustawy o dane podmiotu (imię i nazwisko lub nazwa; adres zamieszkania lub siedzibę), w którego władaniu lub gospodarowaniu znajduje się nieruchomość, na której stwierdzono obecność inwazyjnego gatunku obcego stwarzającego zagrożenie dla Unii lub inwazyjnego gatunku obcego stwarzającego zagrożenie dla Polski. Wójt, burmistrz lub prezydent miasta zgodnie z art. 1 pkt 1 w zw. z art. 1c ustawy z 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (tekst jedn. Dz. U. z 2018 r. poz. 1445, ze zm.) jest organem właściwym w sprawach podatku od nieruchomości, dokonuje identyfikacji władającego nieruchomością. Czynność tą musiałby przeprowadzać każdorazowo organ właściwy do podjęcia działań mających na celu weryfikację stwierdzenia obecności, szybką eliminację lub wprowadzenie środków zaradczych. Zmiana w ww. zakresie skróci czas podjęcia działań mających na celu weryfikację stwierdzenia obecności, szybką eliminację lub wprowadzenie środków zaradczych	Uwaga nieuwzględniona
44		art. 8 ust. 3	Wg art. 8 ust. 3 projektu ustawy wniosek o wydanie zezwolenia, o którym mowa w art. 8 ust. 1 i 2 zawiera m. in. opisu kwalifikacji personelu, który będzie zajmował się gatunkami, jednocześnie w art. 8 ust. 6 projektu ustawy Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska, regionalny dyrektor ochrony środowiska albo dyrektor urzędu morskiego odmawia wydania zezwolenia, o którym mowa ust. 1 i 2, jeżeli m. in.	Uwaga nieuwzględniona.

		nie jest spełniony jeden z warunków, o których mowa w art. 8 ust. 2 rozporządzenia nr 1143/2014 (np. prowadzenie działalności przez odpowiednio wykwalifikowany personel). Wskazany wydaje się określenie projekcie ustawy minimalnych kwalifikacji personelu lub delegacji do wydania aktu wykonawczego w tym zakresie.	
45	Art. 5	Projekt ustawy nie precyzuje terminu weryfikacji stwierdzenia obecności inwazyjnego gatunku obcego stwarzającego zagrożenie dla Unii lub inwazyjnego gatunku obcego stwarzającego zagrożenie dla Polski. W przypadku flory taki termin może być dłuższy, ale w przypadku fauny należałoby to robić bezzwłocznie, co przy dużej ilości zgłoszeń może być niewykonalne.	Uwaga nieuwzględniona. Dodatkowe dookreślenie trybu weryfikacji wydaje się zbędne, w szczególności, gdy w przypadku inwazyjnych gatunków obcych podlegającym obowiązkowi szybkiej eliminacji przekazanie informacji ma się odbywać niezwłocznie po otrzymaniu zgłoszenia
46	Art. 5	Projekt ustawy nie określa na jakiej zasadzie właściciel udostępnia nieruchomość, na której ma być przeprowadzona eliminacja gatunku obcego (umowa dzierżawy w przypadku koszenia, wycinania), czy porozumienia	Uwaga uwzględniona
47	Art. 5	Projekt ustawy nie podaje na czym ma polegać współdziałanie władającego terenem, na którym stwierdzono gatunek obcy. W przypadku konieczności usunięcia gatunku inwazyjnego, kto wykonuje prace, czy właściciel terenu, czy podmiot wyłoniony przez RDOŚ w drodze przetargu i kto pokrywa koszty prac	Uwaga częściowo uwzględniona
48		Projekt ustawy nie doprecyzowuje na czym ma polegać przywrócenie nieruchomości do stanu poprzedniego? Zupełnie inne koszty będą przy odtworzeniu nieużytku, a inne przy odtworzeniu pola, czy łąki kośnej. Tego typu działania są bardzo kosztowne i czasochłonne. Jeden sezon nie wystarczy na wyeliminowanie inwazyjnego gatunku obcego i przywrócenie terenu do stanu pierwotnego	Uwaga nieuwzględniona
49	ogólna	W związku z tym, że zgłoszeń inwazyjnych gatunków obcych będzie bardzo dużo należy się	Uwaga o charakterze informacyjnym

			zastanowić, które gatunki należy eliminować w pierwszej kolejności, a które mogą na eliminację poczekać	To jakie gatunki, gdzie i jakie działania należy podjąć będzie precyzowało rozporządzenie Ministra Środowiska, które będzie uwzględniało biologię gatunku, jego rozpowszechnienie i inwazyjność oraz realne działania.
50		ogólna	Ustawa nie określa jak postępować z inwazyjnymi gatunkami obcymi na terenach Lasów Państwowych, a w szczególności na terenach rezerwatów przyrody położonych na tych terenach. Kto zgłasza w takich przypadkach gatunki inwazyjne? Kto prowadzi działania eliminujące te gatunki? Działania eliminujące inwazyjne gatunki obce powinny być uwzględniane w planach urządzania lasów	Uwaga uwzględniona
51		ogólna	W ustawie nie odniesiono się do obszarów Natura 2000, a w szczególności do planów zadań ochronnych dla tych obszarów. Czy po wejściu w życie ww. ustawy należy zweryfikować plany zadań ochronnych pod kątem eliminacji inwazyjnych gatunków obcych na obszarach Natura 2000	Uwaga nieuwzględniona Nie ma potrzeby weryfikacji uchwalonych planów, ale warto by informacja dotycząca postępowania z inwazyjnymi gatunkami obcymi znalazła się w nowych pzo
52	RDOŚ Bydgoszcz	ogólna	Zgodnie z ustaleniami projektu uchwały m. in. rdoś będzie zobowiązany do weryfikacji stwierdzenia obecności, szybkiej eliminacji lub wprowadzenia środków zaradczych, w stosunku do inwazyjnego gatunku obcego stwarzającego zagrożenie dla Unii lub inwazyjnego gatunku obcego stwarzającego zagrożenie dla Polski. W ocenach skutków regulacji wskazano, że przewiduje się zwiększenie etatów rdoś o stanowisko starszego specjalisty. Brak jest informacji z czego finansowane mają być bezpośrednio zadania polegające na zwalczaniu gatunków obcych, które w przypadku części gatunków mogą wymagać systematycznych wieloletnich działań. Bez zabezpieczenia regularnego przepływu środków na ten cel, nie ma możliwości właściwej realizacji proponowanych w ustawie zapisów	Uwaga nieuwzględniona

53		Art. 19 Przepisy przejściowe	Z treści projektu i jego uzasadnienia nie wynika jednoznacznie czy gatunki wymienione w rozporządzeniu KE w sprawie wykazu inwazyjnych gatunków obcych uznanych za stwarzające zagrożenie dla Unii do czasu wdrożenia nowych przepisów wykonawczych na podstawie opiniowanej ustawy, będą podlegały obowiązkowi zgłoszenia właściwym organom zgodnie z art. 3 pkt 1 projektowanej ustawy. W przepisach przejściowych brak jest informacji w zakresie ewentualnych terminów raportowania w zakresie o którym mowa w pkt 4.1	Uwaga nieuwzględniona Gatunki stanowiące zagrożenie dla UE nie określa rozporządzenie MŚ, lecz rozporządzenie KE. Wobec tego przepis ten stosuje się wraz z jego wejściem w życie.
54		Art. 19 Przepisy przejściowe	Z treści projektu i jego uzasadnienia nie wynika jednoznacznie czy gatunki wymienione w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 9 września 2011 r. w sprawie listy roślin i zwierząt gatunków obcych, które w przypadku uwolnienia do środowiska przyrodniczego mogą zagrozić gatunkom rodzimym lub siedliskom przyrodniczym (Dz.U. Nr 210, poz. 1260), do czasu wdrożenia nowych przepisów wykonawczych, będą podlegały obowiązkowi zgłoszenia zgłaszania właściwym organom (tj. mają status gatunków stanowiących zagrożenie dla Polski)	Uwaga uwzględniona Przepis przejściowy został doprecyzowany, tak aby wszystkie obowiązki dotyczące gatunków stwarzających zagrożenie dla Polski odnosiły się w okresie przejściowym do gatunków z obecnego rozporządzenia MŚ.
55	GIOS	Art. 7	Art. 7 ust. 2 pkt 8 - sformułowanie „dopuszczania do rozmnożenia” budzi wątpliwości. W niektórych przypadkach nawet podjęcie działań mających na celu eliminację inwazyjnego gatunku może nie zapobiec jego rozmnażaniu się. Wyszczególnienie w ust. 2 w pkt 4 zakazu chowu, hodowli, rozmnażania i uprawy wskazuje, iż celem zakazu dopuszczania do rozmnażania jest właśnie zapobieganie samoistnemu rozmnażaniu się gatunków inwazyjnych, czyli naruszeniem tego zakazu byłoby np. nie podjęcie działań, o których mowa w art. 21 ust. 3. Zważywszy na konsekwencje karne, wynikające z naruszenia	Uwaga nieuwzględniona. Mając na uwadze cel który wytycza rozporządzenie 1143/2015 oraz wąską grupę gatunków do której odnoszą się wymienione przepisy, proponowane zapisy wydają się właściwe

			zakazu, proponuję przeredagować powyższy zapis	
56		Art.12	Art. 12 ust. 1 - nie wskazano jednoznacznie, które przepisy znajdują zastosowanie po upływie okresu 2 lat od umieszczenia gatunku na liście gatunków inwazyjnych oraz w przypadku nie spełnienia warunków przetrzymywania w obiekcie izolowanym i podjęcia wszelkich właściwych środków w celu uniemożliwienia rozmnażania lub ucieczki	Uwaga uwzględniona
57	WWF	Art. 8 ust. 5	Przepis ten w zaproponowanym brzmieniu jest niezgodny z art. 8 ust. 5 rozporządzenia 1143/2014 ² . Art. 8 ust. 5 rozporządzenia zobowiązuje państwa członkowskie do upoważnienia właściwych organów do cofania zezwoleń na odstępstwa od zakazów obowiązujących w stosunku do inwazyjnych gatunków obcych w dowolnym momencie, tymczasowo lub na stałe, jeśli wystąpią nieprzewidziane zdarzenia o niepożądanym oddziaływaniu na różnorodność biologiczną lub na powiązane usługi ekosystemowe. Tymczasem art. 8 ust. 7 projektu ustawy zakłada cofnięcie zezwolenia tylko, gdy uprawniony podmiot nie spełnia zawartych w nim warunków. Przepis ten nie obejmuje więc przewidzianego przez prawo unijne przypadku wystąpienia nieprzewidzianych zdarzeń o niepożądanym oddziaływaniu na różnorodność biologiczną lub na powiązane usługi ekosystemowe. Ma to o tyle istotne znaczenie, że operowanie inwazyjnymi gatunkami obcymi może mieć negatywne skutki dla środowiska nawet wtedy, gdy uprawniony podmiot korzysta z zezwolenia zgodnie z jego	Uwaga uwzględniona

² Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1143/2014 z dnia 22 października 2014 r. w sprawie działań zapobiegawczych i zaradczych w odniesieniu do wprowadzania i rozprzestrzeniania inwazyjnych gatunków obcych (Dz.Urz.Ue.L Nr 317, str. 35).

			warunkami. Zawężenie sytuacji w których można cofnąć zezwolenie – co najmniej w stosunku do inwazyjnych gatunków obcych stwarzających zagrożenie dla Unii – narusza art. 8 ust. 5 rozporządzenia 1143/2014. W związku z powyższym proponujemy poszerzenie sytuacji umożliwiających cofnięcie zezwolenia o zdarzenia określone w art. 8 ust. 5 rozporządzenia	
58		Art. 10 i 14	Przepisy te, realizując postanowienia art. 31-32 rozporządzenia 1143/2014, zezwalają na odstępstwo od zakazów obowiązujących w stosunku do inwazyjnych gatunków obcych dla niekomercyjnych właścicieli zwierząt lub roślin, jeśli weszli w posiadanie okazu przed umieszczeniem jego gatunku na liście inwazyjnych gatunków obcych stwarzających zagrożenie dla Polski (art. 10) lub nabyli okaz w okresie przejściowym po opublikowaniu tej listy (art. 14). Brzmienie tych przepisów może jednak utrudniać ustalenie, kiedy właściciel okazu wszedł w jego posiadanie. Istnieje duże prawdopodobieństwo, że osoby, które wejdą w posiadanie okazów w terminach późniejszych niż przewidziane w komentowanych przepisach, będą - w razie ujawnienia tego posiadania - twierdzić, że nabyli okaz w okresie, gdy było to jeszcze dozwolone bez zezwolenia. Taka sytuacja może mieć miejsce nawet wiele lat po opublikowaniu listy gatunków inwazyjnych. Z tej przyczyny zasadne jest zobowiązanie właścicieli takich okazów, aby w określonym terminie (np. 6 miesięcy od umieszczenia gatunku na liście – art. 10, lub od nabycia zwierzęcia – art. 14) zgłosili ich posiadanie do RDOŚ – jako warunek skorzystania z odstępstw z art. 10 i 14 projektu ustawy. Dzięki zebraniu takich danych nie będzie możliwości korzystania z odstępstw z art. 10 i 14 przez osoby, którym one nie przysługują. Pozwoli to też na	Uwaga częściowo uwzględniona

			skuteczne dotarcie z informacją i kampanią edukacyjną, o której mowa w art. 11 projektu ustawy. Należy przy tym podkreślić, że wprowadzenie takiego dodatkowego warunku będzie zgodne z rozporządzeniem 1143/2014, bowiem art. 23 tego rozporządzenia przewiduje możliwość zastosowania przez państwa członkowskie bardziej rygorystycznych przepisów w celu ochrony przed gatunkami inwazyjnymi	
59		Art. 13	Przepis określa termin przejściowy – 2-letni – w którym możliwe jest sprzedawanie gatunków inwazyjnych użytkownikom niekomercyjnym bez zezwolenia. Wskazany termin jest jednak niezgodny z art. 32 ust. 1 i 2 rozporządzenia 1143/2014. Przepis unijny rozróżnia bowiem dwie kategorie odbiorców: podmioty prowadzące badania naukowe, działalność medyczną lub ochronę ex situ (dla tej grupy termin przejściowy to 2 lata), oraz użytkowników niekomercyjnych – którzy otrzymali tylko 1 rok okresu przejściowego (art. 32 ust. 2 rozporządzenia 1143/2014). Użytkownicy niekomercyjni mogą więc nabywać gatunki inwazyjne tylko przez 1 rok od dnia umieszczenia gatunku na liście gatunków inwazyjnych. Art. 13 projektu ustawy nie stosuje takiego rozróżnienia użytkowników wspominając tylko o użytkownikach niekomercyjnych i przyznając im 2-letni termin na zakup okazów, co narusza art. 32 ust. 2 rozporządzenia 1143/2014. Wskazane jest więc albo skrócenie terminu w ustawie do 1 roku, albo rozróżnienie dwóch kategorii użytkowników – według tego samego klucza jak w art. 32 ust. 1 i 2 rozporządzenia 1143/2014.	Uwaga uwzględniona
60		Art. 22 ust. 2	Przepis przewiduje, że na prywatnych nieruchomościach środki zaradcze stosuje właściciel nieruchomości, chyba że niezwłocznie	Uwaga częściowo uwzględniona

			po odkryciu gatunku obcego zwróci się do organu gminy o podjęcie środków zaradczych przez gminę. Projekt ustawy nie zawiera jednak przepisów, które pozwalałyby zmusić prywatnego właściciela do podjęcia takich środków. Nakładanie na niego przy tym takiego obowiązku wydaje się nadmiernym obciążeniem, które skutkować będzie lekceważeniem przez właścicieli obowiązku wykonania środków zaradczych. Z tej przyczyny zasadne jest, aby to na gminie ciążył obowiązek zastosowania środków zaradczych także na prywatnych nieruchomościach, chyba że właściciel nieruchomości sam podejmie je w rozsądnym terminie.	
61		Art. 26	Przepis zobowiązuje właścicieli nieruchomości do udostępnienia ich sprawcom uwolnienia gatunków obcych w celu przeprowadzenia działań zaradczych lub eliminujących uwolnione okazy. Przepis zawiera błąd – podwójne odwołanie. Ponadto przepis nie zawiera mechanizmu, który skutecznie zmuszałby właścicieli do udostępnienia nieruchomości sprawcy w celu przeprowadzenia środków zaradczych. Jednocześnie wydaje się lepszym rozwiązaniem, gdy to właściciel – na koszt sprawcy – mógłby (o ile wyrazi taką wolę) sam przeprowadzić odpowiednie działania w ustalonym, krótkim terminie, a dopiero gdy ich nie wykona byłby zmuszony udostępnić nieruchomość sprawcy do takich działań.	Częściowo uwzględniona
62		Art. 30 i 31	Art. 30 i 31 zawierają sankcje karne za naruszenie przepisów ustawy, w tym w szczególności za uwolnienie do środowiska gatunków obcych. Przepisy te jednak pozostają w kolizji (zbiegu) z przepisem przewidującym sankcje za wprowadzanie do wód ryb gatunków obcych – art. 27c ust. 1 pkt 4 ustawy w zw. z art. 3i ustawy o rybactwie śródlądowym. Każdy z tych przepisów	Uwaga częściowo uwzględniona Przepisy projektowanej ustawy zostały zmienione w ten sposób aby nie stwarzały kolizji z przepisami o rybactwie śródlądowym

			<p>przewiduje inne sankcje za uwolnienie gatunków obcych. Wydaje się nieuzasadnione, aby inaczej karać za wprowadzenie do środowiska gatunków obcych ryb niż za wprowadzenie innych grup zwierząt lub roślin. Projekt ustawy w art. 31 ust. 1 pkt 4 za uwolnienie inwazyjnych gatunków przewiduje karę pozbawienia wolności od 3 miesięcy do lat 5, zaś przy działaniu nieumyślnym (art. 31 ust. 2) grzywnę, ograniczenie wolności lub pozbawienie wolności do lat 2. Tymczasem uwolnienie gatunku inwazyjnego ryby jest karane łagodniej – tak jak przy działaniu nieumyślnym z art. 31 ust. 2 projektu ustawy. Ponadto nieumyślne uwolnienie gatunku inwazyjnego ryby w ogóle nie jest karalne.</p> <p>Takie rozróżnianie pomiędzy rybami a innymi organizmami nie ma uzasadnienia, bowiem szkody dla środowiska mogą być podobne w przypadku ryb jak i innych organizmów. Nieuzasadniona różnica zachodzi też przy uwalnianiu nieinwazyjnych gatunków ryb (wg ustawy o rybactwie śródlądowym jest to przestępstwo, a wg projektu ustawy tylko wykroczenie).</p> <p>W związku z powyższym postuluje się, aby usunąć z ustawy o rybactwie śródlądowym osobne sankcje za uwolnienie ryb gatunków obcych i objąć takie przypadki reżimem ogólnym z art. 30 i 31 projektu ustawy. Jednocześnie w ocenie Fundacji uwolnienie do środowiska nieinwazyjnych gatunków powinno stanowić przestępstwo a nie wykroczenie (tak obecnie jest przy rybach), co przełoży się również na wymiar kary.</p>	
63		Art. 35. Ust. 5	Przepis przewiduje zmianę w art. 16 ustawy Prawo łowieckie polegającą na upoważnieniu Ministra Środowiska do wydawania zgód na wprowadzanie do środowiska zwierząt łownych należących do gatunków obcych, do celów zasiedleń. Tryb ten	Uwaga uwzględniona

			<p>jest prostą zgodą, a nie zezwoleniem wydawanym w drodze decyzji.</p> <p>W ocenie Fundacji nie ma uzasadnienia dla stosowania takiego specjalnego uproszczonego trybu w odniesieniu do zwierząt łownych. Przepisy projektu ustawy przewidują udzielanie zezwoleń na odstąpienie od zakazów w stosunku do gatunków obcych, podobnie przepisy ustawy o rybactwie śródlądowym, ale odbywa się to w formie decyzji, obwarowanej szeregiem warunków, które podmiot uprawniony musi spełnić aby otrzymać zezwolenie. Również po jego otrzymaniu musi dotrzymać warunków zezwolenia, aby móc z niego korzystać. Nie ma powodu aby inaczej traktować wprowadzanie obcych gatunków łownych, zwłaszcza że zasadnym jest z reguły obwarowanie zezwolenia określonymi warunkami, których niewypełnienie byłoby sankcjonowane – tak jak przy innych zezwoleniach. Tymczasem prosta zgoda Ministra nie może być obwarowana warunkami (przepisy tego nie przewidują), a nawet gdyby mogła to ich nieprzestrzeganie nie byłoby obwarowane sankcjami. Z tej przyczyny ewentualna zgoda na uwalnianie obcych gatunków łownych powinna przybrać formę zezwolenia-decyzji, wydawanej w analogiczny sposób jak np. zezwolenie na wprowadzanie obcych gatunków ryb.</p>	
64	RDOS Warszawa	Art. 7 ust. 2	Mając na uwadze treść art. 7 ust. 2 pkt 2 projektu ustawy wydaje się zasadnym ograniczenie wskazanego pkt do treści: <i>tranzytu lub transportu</i> , oraz dodanie ust. 2a o treści: <i>Zakaz o którym mowa w ust. 2 pkt 2 nie dotyczy transportu gatunków w związku z ich kontrolą lub eliminacją.</i>	Uwaga częściowo uwzględniona
65		Art. 7 ust. 6	W art. 7 ust. 2 pkt 6 projektu ustawy wskazano zakaz wykorzystywania. Pojęcie należałoby wyjaśnić w art. 2 projektu ustawy	Uwaga nieuwzględniona
66		ogólna	W art. 11 projektu ustawy wskazuje się, że <i>regionalny dyrektor ochrony środowiska oraz</i>	Uwaga o charakterze informacyjnym

			<p>dyrektor urzędu morskiego podejmuje działania w celu powiadomienia właścicieli niekomercyjnych o ryzyku (...). Mając na uwadze, nieznaczną ilość wydawanych dotychczas zezwoleń w trybie art. 120 uoop, wydaje się, że przeprowadzanie w szczególności niezależnych kampanii informacyjnych na poziomie regionalnym będzie działaniem generującym większe koszty, niż w przypadku działania o charakterze centralnym. W prowadzenie kampanii informacyjnych, ze względu na treść art. 3 ust. 1 projektu ustawy, powinny być w szczególności zaangażowane jednostki samorządu terytorialnego. Działania regionalnego dyrektora ochrony środowiska w tym zakresie powinny być ukierunkowane na zobowiązanie właścicieli niekomercyjnych do przestrzegania warunków realizacji zezwolenia, które będą zapewniały bezpieczne dla środowiska przetrzymywanie zwierząt. Treść wydawanych zezwoleń może jednocześnie wskazywać właściwe środki, jakie należy podjąć w celu zminimalizowania ryzyka rozmnażania i ucieczki zwierząt</p>	
67		Art. 12 ust. 2	<p>W art. 12 ust. 2 projektu ustawy wskazuje się, że właściwy organ wycofuje zezwolenie, wydane na podstawie art. 6 rozporządzenia (WE) nr 708/2007, do końca terminu, o którym mowa w ust. 1 tego artykułu. Zasadnym byłoby wskazanie, że</p>	<p>Uwaga uwzględniona. W art. 12 dodaj się ust. 3 w brzmieniu: „minister właściwy do spraw rybołówstwa informuje Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska oraz właściwego miejscowo regionalnego dyrektora ochrony środowiska o wycofaniu wydanego przez siebie zezwolenia o który mowa w ust. 2”</p>
68		Art. 21	<p>W art. 21 projektu ustawy zobowiązuje się regionalnego dyrektora ochrony środowiska do raportowania o zastosowaniu środków eliminacji lub izolacji inwazyjnych gatunków obcych stwarzających zagrożenie dla Unii lub inwazyjnych gatunków obcych stwarzających zagrożenie dla Polski. Mając na uwadze, że zakres raportowania wynikający z art. 21 pkt 2 projektu ustawy jest uszczegółowieniem zakresu</p>	<p>Uwaga częściowo uwzględniona</p>

		raportowania wskazanego w art. 21 pkt 1 projektu ustawy, nasuwa się pytanie, czy nie byłoby słusznym zdjęcie z organu obowiązku podwójnego sprawozdawania w przedmiotowej kwestii poprzez jednorazowe, w zakresie omówionym w art. 21 pkt 2 projektu ustawy, składanie raportu za pierwsze i drugie półrocze roku poprzedniego lub jednorazowe złożenie raportu za cały rok poprzedni	
69	Art. 21	W art. 21 ust. 2 projektu ustawy brak jest odniesienia, do kwestii stosowania środków zaradczych na obszarach Natura 2000. Z uwagi na fakt, że organem sprawującym nadzór nad obszarami Natura 2000 jest właściwy regionalny dyrektor ochrony środowiska, wydawałoby się koniecznym uzgadnianie stosowania środków zaradczych z regionalnym dyrektorem ochrony środowiska. Niemniej jednak w punkcie 4. <i>Oceny skutków regulacji</i> projektu ustawy zostało wskazane, że do nowych obowiązków regionalnego dyrektora ochrony środowiska będzie należało stosowanie środków zaradczych w odniesieniu do inwazyjnych gatunków obcych rozprzestrzenionych występujących w rezerwach przyrody i obszarach Natura 2000. Powyższe nie wynika, w odniesieniu do obszarów Natura 2000, z treści art. 21 ust. 2 projektu ustawy w obecnym brzmieniu	Uwaga nieuwzględniona
70	Art. 31	Proponuje się następującą treść art. 31 pkt 1 projektu ustawy: <i>narusza bez zezwolenia zakazy o których mowa w art. 7 ust. 2</i>	Uwaga nieuwzględniona. Obecne brzmienie jest poprawne
71	Art. 31	W art. 31 pkt 2 projektu decyzji doszło do błędu pisarskiego – zamiast wskazanego <i>art. 6 ust. 1 lit. a-g rozporządzenia nr 1143/2014</i> powinien być <i>art. 7 ust. 1 lit. a-g rozporządzenia nr 1143/2014</i> .	Uwaga uwzględniona
72	Art. 40	W art. 40 projektu ustawy, w odniesieniu do uoop, wskazano dodanie po art. 76 - art. 76a-c. Mając na uwadze obecne brzmienie projektu ustawy w tej kwestii, proponuje się również dodanie w art.	Uwaga uwzględniona

			76a ust. 3 uoop: pkt 6) określenie zakresu i terminu złożenia informacji o wykorzystaniu zezwolenia	
73		Art.40	W art. 40 projektu ustawy, w odniesieniu do uoop, należałoby uszczegółwić treść projektowanego art. 76c ust. 3 uoop. Na jakiej podstawie będzie wydawane zezwolenie na uśmiercenie gatunków obcych przebywających w azylu dla zwierząt? Jaka ma być procedura w tym zakresie?	Uwaga częściowo uwzględniona Przepis został doprecyzowany. Natomiast nie ma zakazu zabijania zwierząt należących do inwazyjnych gatunków obcych stwarzających zagrożenie dla Unii lub inwazyjnych gatunków obcych stwarzających zagrożenie dla Polski gatunków, wobec tego nie ma potrzeby określania procedury uśmiercania w ustawie.
74		Art. 43	W odniesieniu do art. 43 ust. 2 projektu ustawy – jakie działania należy podjąć, oraz kto jest za nie odpowiedzialny, w przypadku, jeżeli do regionalnego dyrektora ochrony środowiska nie wpłynie zgłoszenie o zwierzętach, o których mowa w art. 73 ust. 3 pkt 1 uoop, w terminie określonym w art. 43 ust. 2 projektu ustawy?	Uwaga nieuwzględniona Ustawa nie przewiduje przepisu karnego w zakresie braku zgłoszenia.
75		OSR	Niejasnym jest zapis w punkcie 4. <i>Oceny skutków regulacji</i> projektu ustawy: <i>wydawanie zaświadczeń w zakresie spełniania warunków przetrzymywania inwazyjnych gatunków obcych.</i> W projekcie ustawy brak jest odniesienia do tej kwestii	Uwaga uwzględniona
76		ogólna	Podejmowanie działań w zakresie eliminacji oraz wprowadzania środków zaradczych w stosunku do inwazyjnych gatunków obcych stwarzających zagrożenie dla Unii lub inwazyjnych gatunków obcych stwarzających zagrożenie dla Polski, jak również współpraca przy prowadzeniu centralnego rejestru danych o inwazyjnych gatunkach obcych będzie wymagało zaplanowania dodatkowych środków w budżecie oraz wzmocnienia zespołu kadrowego	Uwaga częściowo uwzględniona Przewidziano po 1 etapie dla każdego RDOŚ i DUM. Natomiast działania zaradcze można będzie wykonywać w ramach budżetów jednostek odpowiedzialnych za zwalczanie gatunków lub w ramach projektów dofinansowywanych z NFOŚiGW, WFOŚiGW, jak i regionalnych programów operacyjnych (RPO), funduszy norweskich i Mechanizmów Finansowych Europejskiego Obszaru Gospodarczego (EOG).
77	PGL LP	ogólna	W projektowanych przepisach w zasadzie całkowicie pominięto – jako obszary, na których prowadzone mają być środki zwalczania inwazyjnych gatunków obcych – lasy będące	Uwaga uwzględniona

			własnością Skarbu Państwa, pozostające w zarządzie PGL LP, a tym samym projektowana ustawa w żaden sposób nie reguluje pozycji tego podmiotu pośród organów, na których spoczywa obowiązek wprowadzania i stosowania odpowiednich środków przeciwdziałających niepożądanemu rozprzestrzenianiu się inwazyjnych gatunków obcych.	
78		Art. 2 i ogólna	PGL LP nie mieści się także w żaden sposób w definicji podmiotu władającego, która zawarta jest w proponowanym art. 2 pkt 7 projektowanej ustawy, co prowadzi do przyjęcia stanowiska, iż wobec gruntów pozostających w zarządzie Lasów Państwowych nie będą miały zastosowania jakiegokolwiek przepisy, nakładające obowiązki czy też nadające uprawnienia podmiotom władającym w rozumieniu projektowanego aktu. Taka sytuacja wydaje się być zupełnie nieracjonalna i pozbawiona jakiegokolwiek uzasadnienia, w związku z powyższym widzimy potrzebę dokonania bardzo głębokiej analizy przedstawionego projektu i dokonania w nim zmian uwzględniających fakt istnienia podmiotu zarządzającego obszarem blisko 1/3 naszego kraju, czego obecnie autorzy zdają się nie zauważać.	Uwaga uwzględniona LP będą miały obowiązek współdziałać z właściwymi organami na podstawie art. 6 ust. 2 projektu ustawy.
79		ogólna	Wśród organów, które mają podejmować środki zaradcze oraz ewentualne środki z zakresu zwalczania, nie zostały w żaden sposób umiejscowione jednostki organizacyjne Lasów Państwowych. PGL LP zostać ma jedynie zobowiązane do współpracy z GDOŚ, rdoś oraz dyrektorami urzędów morskich w zakresie, m.in., gromadzenia i udzielania informacji, zapobiegania rozprzestrzeniania się oraz eliminacji gatunków inwazyjnych stanowiących zagrożenie dla Unii lub dla Polski. Co więcej, uprawnienia do tworzenia i wprowadzania środków zaradczych, wobec gatunków	Uwaga uwzględniona LP będą miały obowiązek współdziałać z właściwymi organami na podstawie art. 6 ust. 2 projektu ustawy.

			rozprzestrzenionych na szeroką skalę, ma wprowadzać gmina (a więc wójt, burmistrz lub prezydent miasta), z wyjątkami przewidzianymi w projektowanym art. 22 ust. 2. Żaden inny przepis nie daje organom gminy uprawnień do tak daleko posuniętej ingerencji w sferę działania PGL LP, wyłączając właściwie ustawowo przysługujące mu prawo do kształtowania zasad gospodarki leśnej (której elementem jest przecież także walka z organizmami inwazyjnymi) na znajdujących się w jego zarządzie gruntach	
80		Art. 40 w kontekście art. 76c uop	art. 76c ust. 1 ustawy o ochronie przyrody, zgodnie z którym zwierzęta w azylach nie mogą być rozmnażane. Nie wydaje się bowiem celowe zakazywanie rozmnażania znajdujących się w azylach zwierząt gatunków objętych ochroną gatunkową, które są niezdolne do życia w środowisku przyrodniczym. Stąd też spod zakazu ustanawianego w art. 76c ust. 1 należałoby wyłączyć zwierzęta, o których mowa w art. 5 pkt 1e lit. d ustawy o ochronie przyrody	Uwaga uwzględniona
81		Art. 10	w art. 10. ust 1 zawarto zapis „ <i>W drodze odstępstwa od zakazów, o których mowa (...)do gatunku zjadającego się na liście....</i> ” W pozostałych artykułach jest używany zwrot „wykaz inwazyjnych gatunków obcych”. Proponujemy zachowanie jednolitej terminologii i używanie w całym dokumencie terminu wykaz	Uwaga uwzględniona
82		OSR	w tabeli zamieszczonej w pkt. 4, wskazano, iż na gminach spoczywał będzie obowiązek opracowania planów eliminacji inwazyjnych gatunków obcych. W ustawie nie ma przepisu, który w jakikolwiek sposób obowiązek taki by przewidywał.	Uwaga uwzględniona
83		OSR	wśród podmiotów, na które oddziałuje projekt, nie zostało wymienione PGL LP, na które proponowane zapisy wywrą bez wątpienia ogromne skutki	Uwaga uwzględniona

84	Biebrzański Park Narodowy	Art. 3 ust. 1	Dodanie „a na obszarze parku narodowego – dyrektora parku narodowego”. Zgodnie z art. 91 ustawy o ochronie przyrody z dnia 16 kwietnia 2004 r. (Dz. U. z 2018 r. poz. 142, z późn. zm) organem ochrony przyrody jest dyrektor parku narodowego. Rozprzestrzenianie się obcych gatunków inwazyjnych zagrażających rodzimym populacjom gatunków roślin i zwierząt należy do istotnych istniejących zagrożeń na obszarze parków narodowych. Eliminowanie inwazyjnych gatunków jest uwzględniane w zadaniach ochronnych BbPN na lata 2018-2020. Z tego względu o stwierdzeniu inwazyjnego gatunku obcego w granicach parku narodowego powinien być niezwłocznie zawiadomiony dyrektor parku narodowego. Ponadto zgodnie z art. 94 ust 1. ustawy o ochronie przyrody zadania regionalnego dyrektora ochrony środowiska w zakresie ochrony przyrody na terenie parku narodowego wykonuje dyrektor tego parku.	Uwaga uwzględniona
85		Art.3 ust 2. Pkt 2.	Dodanie „ numer telefonu zgłaszającego” Kontakt telefoniczny do osoby/instytucji zgłaszającej umożliwi szybkie doprecyzowanie szczegółów potrzebnych do zaplanowania eliminacji gatunku np. dokładnej lokalizacji gatunku.	Uwaga uwzględniona
86		Art.3 ust. 2 pkt 4 Art. 4 ust.2 pkt 2	Dodanie „, zajmowaną powierzchnię” Zawarta w zawiadomieniu informacja o powierzchni zajmowanej przez gatunek inwazyjny, szczególnie w przypadku gatunków roślin będzie pomocna w określeniu stopnia jego ekspansji i możliwości zwalczania. Ponadto w przypadku gatunków roślin łatwiej jest określić zajmowaną powierzchnię niż liczbę okazów	Uwaga uwzględniona
87		Art. 3 ust. 2	Dodanie pkt 7) dokładny rysunek lub mapę przedstawiającą lokalizację gatunku, o ile jest to możliwe W zawiadomieniu o którym mowa w art. 3. ust 1. powinna być podana przez zgłaszającego jak najdokładniejsza lokalizacja stwierdzenia gatunku (najlepiej do działki	Uwaga nieuwzględniona Zgłoszeń będą dokonywali w większości obywatele, nie należy więc obciążać ich dodatkowymi wymogami, które mogłyby odstręczać od dokonania zgłoszenia.

			<p>ewidencyjnej i obrębu ewidencyjnego, lub też określenie współrzędnych geograficznych). Podanie w zawiadomieniu wyłącznie miejsca i daty stwierdzenia jest niewystarczające. Zgodnie z art. 4 ust 2 informacja o stwierdzeniu obecności gatunku inwazyjnego ma zawierać rysunek lub mapę przedstawiającą lokalizację gatunku. Podanie szczegółowej lokalizacji już w zawiadomieniu ułatwi dalszą procedurę postępowania.</p>	
88		Art. 5 ust 1	<p>Dodać pkt 1a Za eliminację lub wprowadzenie środków zaradczych w stosunku do inwazyjnego gatunku obcego stwarzającego zagrożenie dla Unii lub inwazyjnego gatunku obcego stwarzającego zagrożenie dla Polski stwierdzonego na terenie parku narodowego lub jego otuliny odpowiada dyrektor parku, przy współpracy właściwego organu.</p>	<p>Uwaga częściowo uwzględniona Przekazano dyrektorom parków narodowych kompetencje do podejmowania działań zaradczych wobec inwazyjnych gatunków obcych stwierdzonych na terenie parku (otulina pozostanie we właściwości innych podmiotów).</p>
89		Art. 6 ust. 1	<p>Zmiana brzmienia przepisu polegająca na dodaniu zaznaczonego fragmentu: „Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska jest organem właściwym w rozumieniu przepisów rozporządzenia nr 1143/2017, z wyjątkiem art. 17 ust. 2 i 3, art. 18 ust. 4 (...) tego rozporządzenia, w odniesieniu do których organem właściwym są regionalny dyrektor</p>	<p>Uwaga uwzględniona</p>

			ochrony środowiska i dyrektor urzędu morskiego a na obszarze parku narodowego – dyrektor tego parku oraz innych przypadków określonych w ustawie”. <u>Uzasadnienie:</u> W obecnym projekcie ustawy o gatunkach obcych nie jest jednoznaczne czy art. 94 ustawy o ochronie przyrody z dnia 16 kwietnia 2004 r. (Dz. U. z 2018 r. poz. 142, z późn. zm) ma zastosowanie i tym samym czy obowiązki określone w art. 5, w przypadku gatunków inwazyjnych zagrażającego dla Unii i dla Polski stwierdzonych na obszarze parku narodowego dotyczą dyrektora parku. W obliczu licznych inwazji tych gatunków na dużym obszarze nadzorowanym przez regionalnego dyrektora ochrony środowiska wskazane jest przekazanie kompetencji na obszarze parku narodowego, w zakresie o którym mowa w art. 6 ust. 1 dyrektorowi parku narodowego.	
90		Art. 17 ust. 1	Zmiana brzmienia przepisu polegająca na dodaniu zaznaczonego fragmentu: „Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska prowadzi, we współpracy z regionalnymi dyrektorami ochrony środowiska, dyrektorami urzędów morskich i dyrektorami parków narodowych centralny rejestr danych o inwazyjnych gatunkach obcych, zwany dalej (...)” <u>Uzasadnienie:</u> Wskazane jest uwzględnienie współpracy w zakresie prowadzenia centralnego rejestru danych o inwazyjnych gatunkach obcych także z dyrektorami parków narodowych.	Uwaga uwzględniona
91		Art. 17 ust. 3	Zmiana brzmienia przepisu polegająca na dodaniu zaznaczonego fragmentu: „Dane w centralnym rejestrze danych pochodzą w szczególności z badań naukowych, inwentaryzacji (...), informacji regionalnego dyrektora ochrony środowiska, dyrektora urzędu	Uwaga uwzględniona

			morskiego lub dyrektora parku narodowego na temat stwierdzonej obecności (...)"	
92		Art. 17 ust. 5	Zmiana brzmienia przepisu polegająca na dodaniu zaznaczonego fragmentu: „ Regionalni dyrektorzy ochrony środowiska, dyrektorzy urzędów morskich oraz dyrektorzy parków narodowych wprowadzają do centralnego rejestru danych informacje o stwierdzeniu obecności inwazyjnych gatunków obcych w środowisku, podjętych środkach zaradczych i ich skuteczności lub środkach eliminacji i ich skuteczności.”	Uwaga uwzględniona
93		Art. 22 pkt 2	Zmiana brzmienia przepisu polegająca na dodaniu zaznaczonego fragmentu: „Środki zaradcze w stosunku do gatunków rozprzestrzenionych na szeroką skalę prowadzi: 1) na obszarze parku narodowego i otuliny - dyrektor parku; 2) na obszarze rezerwatu przyrody - regionalny dyrektor ochrony środowiska; 3) poza obszarami parku narodowego i rezerwatu przyrody: a) na obszarach morskich - dyrektor urzędu morskiego, b) na nieruchomościach stanowiących własność osób fizycznych oraz niepaństwowych osób prawnych lub jednostek organizacyjnych nieposiadających osobowości prawnej - podmiot władający, o którym mowa w art. 2 pkt 7 lit. a, o ile podmiot ten niezwłocznie, po podjęciu wiedzy o obecności gatunku obcego na nieruchomości, nie zwrócił się do wójta, burmistrza lub prezydenta miasta (lub dyrektora parku narodowego, jeżeli nieruchomość zlokalizowana jest w granicach parku lub jego otuliny) z wnioskiem o podjęcie środków zaradczych przez gminę.”	Uwaga nieuwzględniona Na terenie otuliny będą działały właściwe podmioty określone w ustawie, ponieważ dyrektor parku zasadniczo ma kompetencje jedynie do terenu parku. Ponadto na terenach prywatnych na terenie parku będzie mógł działać tylko dyrektor parku, aby zapewnić skuteczność podejmowanych działań.

			<p>Uzasadnienie: Realizacja środków zaradczych na nieruchomościach stanowiących własność osób fizycznych oraz niepaństwowych osób prawnych, położonych w granicach parku narodowego, leży w gestii podmiotów władających, natomiast z wnioskiem o podjęcie tych środków powinny zwracać się do dyrektora parku, który w kompetencji ma podejmowanie środków zaradczych na obszarze parku narodowego, co rozszerzyć należy także na otulinę, ze względu na szybkość przemieszczania czy kolonizowania nowych obszarów, jak również z uwagi na konieczność ochrony najcenniejszych ekosystemów chronionych w granicach parków narodowych.</p>	
93		Art. 24 ust. 4	<p>Zmiana brzmienia przepisu polegająca na dodaniu zaznaczonego fragmentu: „Regionalny dyrektor ochrony środowiska, a na obszarach morskich – dyrektor urzędu morskiego, wydaje decyzję o której mowa w ust. 1, po zasięgnięciu opinii dyrektora parku narodowego – w odniesieniu do negatywnego oddziaływania uwolnionych inwazyjnych gatunków obcych stwarzających zagrożenie dla Unii lub inwazyjnych gatunków obcych stwarzających zagrożenie dla Polski na obszarze parku narodowego, gdy do uwolnienia gatunku dojdzie na obszarze parku lub jego otuliny.”</p> <p><u>Uzasadnienie:</u> Doprecyzowanie zapisu odnośnie lokalizacji uwolnienia gatunku. Z uwagi na właściwości gatunków inwazyjnych, tj. ich szybkość przemieszczania czy kolonizowania nowych obszarów, jak również z uwagi na konieczność ochrony najcenniejszych ekosystemów chronionych w granicach parków narodowych, proponuje się zwiększenie zakresu strefy w której doszło do uwolnienia gatunku obcego, co zwiększy możliwość podjęcia niezbędnych działań zapobiegających</p>	<p>Uwaga częściowo uwzględniona Przekazano dyrektorom parków narodowych kompetencje do podejmowania działań zaradczych wobec inwazyjnych gatunków obcych stwierdzonych na terenie parku (otulina pozostanie we właściwości innych podmiotów).</p>

94		Art. 25 pkt. 1	<p>Zmiana brzmienia przepisu polegająca na dodaniu zaznaczonego fragmentu: " Regionalny dyrektor ochrony środowiska, na obszarach morskich - dyrektor urzędu morskiego, a na obszarze parku narodowego i otuliny – dyrektor parku narodowego podejmuje metody eliminacji lub środki zaradcze, o których mowa w art. 19 ust. 1 rozporządzenia nr 1143/2014, jeżeli (...)</p> <p><u>Uzasadnienie:</u> Pozostawienie działań polegających na eliminacji lub wprowadzaniu środków zaradczych stwierdzonych gatunków inwazyjnych w kompetencji rdoś rodzi obawę, iż działania te nie będą traktowane priorytetowo. Ekspansja gatunków inwazyjnych stanowi natomiast jedno z istotnych i znaczących zagrożeń szczególnie w parkach narodowych, gdzie jest przyczyną spadku różnorodności biologicznej, jak i wymierania rodzimych gatunków. Zwalczanie ognisk inwazji na terenie i w bezpośrednim sąsiedztwie parków narodowych ogranicza negatywne skutki obecności tych gatunków w ekosystemach i stanowi istotny element działań ochrony czynnej w parkach narodowych, w związku z czym działania polegające na eliminacji lub wprowadzeniu środków zaradczych należy pozostawić w gestii dyrektorów parków.</p>	<p>Uwaga częściowo uwzględniona Przekazano dyrektorom parków narodowych kompetencje do podejmowania działań zaradczych wobec inwazyjnych gatunków obcych stwierdzonych na terenie parku (otulina pozostanie we właściwości innych podmiotów).</p>
95		Art. 31 ust. 1 pkt 2	<p>Zmiana błędnie podanego nr artykułu: narusza zakazy, o których mowa w art. 7 ust. 1 lit. a-h rozporządzenia nr 1143/2014</p>	<p>Uwzględniona</p>
96		Art. 30	<p>Zmiana brzmienia przepisu w zaznaczonym fragmencie : „Kto uwalnia do środowiska lub przemieszcza w tym środowisku gatunki obce, z wyłączeniem art. 31 ust. 1 pkt 4, podlega karze grzywny.”</p> <p><u>Uzasadnienie:</u> W projekcie ustawy są przewidziane zbyt wysokie i surowe kary za naruszenie zakazów ujętych w ustawie (min.:</p>	<p>Uwaga częściowo uwzględniona Ustawodawca przewidział mniej dotkliwe kary.</p>

			zakazu hodowli, rozmnażania lub uprawy, dopuszczenia do rozmnożenia) w stosunku do gatunków stwarzających zagrożenia dla Polski i Unii. Inwazyjne gatunki obce stwarzające zagrożenie dla Unii takie jak: niecierpek gruczołowaty <i>Impatiens grandulifera</i> czy trojeść amerykańska <i>Asclepias syriaca</i> są gatunkami powszechnie hodowanymi w ogrodach przydomowych, z których uwalniają się do środowiska. Inne inwazyjne gatunki obce stosowane powszechnie w ogrodach przydomowych to: kolczurka klapowana <i>Echinocystis lobata</i> , nawłóć późna i kanadyjska <i>Solidago gigantea</i> i <i>S. canadensis</i> , gatunki rdestowców <i>Reoynutria</i> sp. Z uwagi na powszechność zjawiska hodowli tych gatunków, przewidziane surowe kary mogą być „martwym prawem”. Świadomość zagrożeń dla środowiska ze strony obcych gatunków inwazyjnych jest w społeczeństwie bardzo niska. Przede wszystkim istotne jest prowadzenie na wielką skalę programów uświadamiających i edukacyjnych. Ponadto w rozporządzeniu nr 1143/2014 w art. 30 dotyczącym sankcji jest wskazane by były one skuteczne, proporcjonalne i odstraszające. Wg tego rozporządzenia mogą one obejmować m.in. grzywny. <u>Nie zaleca się kar aresztu, ograniczenia czy pozbawienia wolności.</u> Dotkliwe kary finansowe powinny być wystarczające, można ew. dopuścić karę ograniczenia wolności w postaci prac na cele społeczne (najlepiej przy usuwaniu gatunków inwazyjnych)..	
97		Art. 31 ust. 1	(...) - podlega karze aresztu lub grzywny Uzasadnienie: j.w	Uwaga nieuwzględniona W opinii ustawodawcy zaproponowane kary są adekwatne do celu, który ma realizować projektowana ustawa.
98		Art. 31 ust. 2	Jeżeli sprawca czynu określonego w ust. 1 działa nieumyślnie, podlega grzywnie. Uzasadnienie: j.w	Uwaga częściowo uwzględniona Ustawodawca przewidział mniej dotkliwe kary za czyny popełnione nieumyślnie

99		Art. 35 pkt 5	<p>Zmiana brzmienia przepisu w zaznaczonym fragmencie :” w art. 16 po ust. 2 dodaje się ust. 3 w brzmieniu: „Minister właściwy do spraw środowiska może wydać zgodę na wprowadzenie do środowiska zwierząt łownych należących do gatunków obcych, za wyjątkiem inwazyjnych gatunków obcych stwarzających zagrożenie dla Unii i inwazyjnych gatunków obcych stwarzających zagrożenie dla Polski, do celu zasiedleń jeżeli nie jest to szkodliwe dla rodzimych gatunków i siedlisk przyrodniczych”.</p> <p><u>Uzasadnienie:</u> W art. 16 ust. 3 powinno znaleźć się zastrzeżenie, że wyjątkiem są obce gatunki inwazyjne. Na liście gatunków łownych znajdują się szop prac i jenot, które jednocześnie znajdują się na liście inwazyjnych gatunków obcych stwarzających zagrożenie dla Unii. Gatunki te są w ekspansji i stanowią zagrożenie dla rodzimej fauny. W ustawie o gatunkach łownych powinien być wprowadzony jednoznaczny zapis o zakazie wprowadzania do łowisk zwierząt obcych gatunków inwazyjnych.</p>	Uwaga uwzględniona
100	Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu	Uwaga ogólna	Projekt ustawy nie jest wystarczająco precyzyjny w definiowaniu pojęć „gatunek inwazyjny” i „gatunek niepożądany”. Uważamy, że projekt ustawy powinien zawierać pełne definicje tych pojęć, a nie tylko odwołanie do innych aktów prawnych. Jest to tym bardziej istotne, że w rozporządzeniu UE nr 1143/2014 nie ma zdefiniowanego pojęcia „gatunek niepożądany”.	Uwaga uwzględniona Zrezygnowano z pojęcia „gatunek niepożądany”.
101		Uwaga ogólna	Z punktu widzenia prowadzenia badań naukowych, zachodzi konieczność doprecyzowania pojęcia „obiekt izolowany”. W obecnym kształcie definicji, zgodnie z rozporządzeniem UE nr 1143/2014, brak jest precyzyjnych informacji, jakie warunki ma spełniać pomieszczenie z izolowanymi obiektami, co oznacza rozdźwięk między projektem a	Uwaga nieuwzględniona W opinii resortu środowiska nie jest możliwe doprecyzowanie pojęcia obiektu izolowanego (opisanego w rozporządzeniu 1143/2014) bowiem jego poszczególne warunki będą zależały od tego jaki gatunek będzie w nim przetrzymywany.

			koniecznością uzyskania certyfikatu (PoIASA) Polskiego Towarzystwa Nauk o Zwierzętach Laboratoryjnych przez osoby badające, przetrzymujące, bądź uśmiercające zwierzęta kręgowce.	
102		Uwaga ogólna	W rozporządzeniu UE nr 1143/2014 używane jest pojęcie „wykazu gatunków obcych”, natomiast w opiniowanym projekcie ustawy stosuje się pojęcie „lista” -zasadne jest ujednoczenie stosowanej nomenklatury.	Uwaga nieuwzględniona Projekt ustawy stosuje w sposób spójny pojęcia w niej występujące wyjaśnione w art. 2
103		Uwaga ogólna	Projekt ustawy nie precyzuje procedury postępowania z inwazyjnymi gatunkami zwierząt kręgowych w przypadku (dostarczenia; ich do jednostki badawczej, organów administracji państwowej i/lub samorządowej oraz przychodni weterynaryjnych - ustawa powinna określać miejsca azylu dla przedmiotowych zwierząt inwazyjnych.	Uwaga częściowo uwzględniona Ustawa określa sposób przekazywania zwierząt do azylu lub innych podmiotów, które podejmują działania zaradcze, na podstawie stosownych zezwoleń.
104		Uwaga ogólna	Projekt ustawy nie precyzuje, czy w przypadku dostarczenia do jednostki badawczej lub jednostki weterynaryjnej gatunku inwazyjnego, np. aleksandretty obroźnej, jednostka ta może wykonać eutanazję bez konieczności uzyskania pozwolenia Lokalnej Komisji Etycznej i właściwego Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska. Propozycja zmiany w ustawie o ochronie przyrody, polegającej na wprowadzeniu nadzwyczajnej ścieżki procedowania wniosku o wydanie pozwolenia na eutanazję kręgowego gatunku inwazyjnego.	Uwaga częściowo uwzględniona Możliwość uśmiercania obcego gatunku inwazyjnego został doprecyzowany w ustawie.
105		Uwaga ogólna	Zasadne jest dodanie informacji o kwalifikacjach personelu zajmującego się gatunkami inwazyjnymi, również w zakresie badawczym.	Uwaga nieuwzględniona. Kwalifikacje personelu będą określone w zezwoleniu w zależności od gatunku i celu jego przetrzymywania.

106		Art. 2 pkt 11.	Należy odróżnić, co stanowi gatunek zagrażający dla UE, a co gatunek mogący stwarzać zagrożenie dla Polski. Zgodnie z biologią gatunków inwazyjnych, rozprzestrzeniają się one niezależnie od podziału terytorialnego UE	Uwaga nieuwzględniona Ustawodawca w ramach zbioru gatunków obcych wyszczególnił dwa pozdbiory - gatunki stwarzające zagrożenie dla UE i gatunki stwarzające zagrożenie dla Polski. Podyktowane jest to faktem iż gatunki „unijne” określane są przez Komisję Europejską dla wszystkich państw UE (także gatunki, które nie stanowią zagrożenia dla Polski), natomiast gatunki stwarzające zagrożenie dla Polski będą określane przez Ministra Środowiska i dotyczyły tych gatunków inwazyjnych które ze względu na swoją biologię stanowią zagrożenie dla rodzimej-krajowej fauny i flory. Podział ten przewidziany został w rozporządzeniu 1143/2014.
107		Art. 3	Wskazane rozszerzenie katalogu wymaganej dokumentacji stwierdzenia gatunku inwazyjnego. W obecnym kształcie do dokumentacji można przedstawić m.in. fotografię, podczas gdy dokumentacją mogą być również nagrania dźwięku (np. bażant).	Uwaga nieuwzględniona W opinii ustawodawcy wprowadzenie dodatkowych elementów zgłoszenia może zniechęcać obywateli do ich składania. Zgłaszający może dobrowolnie dołączyć także inne materiały np. nagrania.
108		Art. 4	Propozycja zmiany sformułowania „gospodarowanie ich populacjami i ich pozyskiwanie” na „regulowanie liczebności ich populacji oraz pozyskiwania z nich osobników”. Pierwotne sformułowanie nie ma znaczenia biologicznego.	Uwaga nieuwzględniona
109	Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Katowicach	Art. 28 ust. 2	Wydłużenie okresu przedawnienia roszczeń względem sprawcy o zwrot kosztów z tytułu podjęcia środków eliminacji lub zaradczych (w stosunku do proponowanych 5 lat), z uwagi na długotrwałość procedury egzekucji administracyjnej.	Uwaga uwzględniona Wprowadzono zapis:” Roszczenia względem sprawcy o zwrot kosztów z tytułu przeprowadzenia działań zaradczych, przedawniają się z upływem 6 lat od dnia zakończenia tych działań”
110	Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Rzeszowie	Uwaga ogólna	Konieczne jest zapewnienie aby w ślad za nowymi kompetencjami i obowiązkami poszło zapewnienie i zabezpieczenie zasobów kadrowych , a przede wszystkim finansowych.	Uwaga częściowo uwzględniona Projekt ustawy przewiduje wzmocnienie kadrowe rdoś.

111		Uwaga ogólna	Konieczność doprecyzowania wytycznych i zasad współpracy między organami	Uwaga uwzględniona
112		Uwaga ogólna	Konieczność stworzenia jednolitej metodyki monitoringu i efektywnych metod zwalczania poszczególnych gatunków	Uwaga nieuwzględniona Sposoby prowadzenia działań zaradczych (eliminacji, kontroli, izolacji i monitoringu) zostaną określone w rozporządzeniu Ministra Środowiska
113	Instytut Badawczy Leśnictwa	Art. 3.1.	<p>Zawiadomienie o stwierdzeniu inwazyjnego gatunku obcego (dalej IGO) powinno zostać uzupełnione i ujęte w przyjazny użytkownikowi system, aby lokalizacja była precyzyjna i możliwa do szybkiej weryfikacji, a następnie wprowadzona do centralnego rejestru danych. Komisja Europejska w rozporządzeniu 1143/2014, na wstępie wymaga przede wszystkim rejestracji występowania IGO przez poszczególne kraje członkowskie. Tym samym, aby ta rejestracja była skuteczna, należy stworzyć przyjazny dla obywateli system.</p> <p>Po pierwsze zbędnym wydaje się zgłaszanie lokalizacji gatunków inwazyjnych w drodze mailowej najpierw do jednostek samorządu terytorialnego (wójta, burmistrza, prezydenta miasta) a później ta informacja jest przekazywana do RDOŚ raz na kwartał. W tym celu winien być stworzony odpowiedni system informatyczny w skali całej Polski na portalu GDOŚ, gdzie osoby fizyczne, bądź też podmioty gospodarcze będą mogły zgłaszać stanowiska gatunków obcych. Następnie GDOŚ/RDOŚ mógłby weryfikować stanowiska samodzielnie lub w drodze współpracy o której jest mowa w Art. 6. Na takim portalu dobrze byłoby zamieścić przewodnik do oznaczania takich gatunków a następnie umożliwić zgłoszenia lokalizacji IGO w odpowiednio adekwatnym formularzu elektronicznym. Proponowany schemat obiegu informacji o występowaniu IGO wydaje się wysoce nieefektywny i wymuszający szereg</p>	Uwaga częściowo uwzględniona W opinii resortu środowiska istniejący system poprzez niewielką ilość informacji wymaganych od obywatela powoduje że nie jest on dla niego obciążający, a przekazywanie zgłoszeń przez jst ma na celu zarówno częściowe odciążenie organów środowiska poprzez dokonywanie weryfikacji formalnej zgłoszeń, jak i zapewnienie jst informacji o występowaniu gatunków inwazyjnych na ich terenie. Dane GPS mogą być podawane w zgłoszeniu jako miejsce wystąpienia. Powstanie centralny rejestr danych, w którym DOŚ, DUM i DPN oraz GDOŚ będą zarządzały danymi, które otrzymały.

			<p>procedur biurokratycznych. Do takiego zakresu informacji o lokalizacji gatunku inwazyjnego warto dodać współrzędne GPS, choćby opcjonalnie. W opiniowanym dokumencie proponuje się „miejsce” - nie wiadomo co się za tym kryje i ew. mapka. Dziś urządzenia GPS są już na tyle powszechnie używane, m.in. w telefonach komórkowych, czy też urządzeniach nawigacyjnych itp., że zasadnym byłoby uzupełnienie o taką informację lokalizacji IGO. W przypadku niektórych gatunków inwazyjnych, jest ich tak duża liczebność, np. kolczurka klapowana, rdestowce (liczona już w tysiącach lub dziesiątkach tysięcy stanowisk w skali Polski), że ich zgłoszenia w zaproponowanej formule wiadomości e-mail do jednostek samorządu terytorialnego mogą być naprawdę zniechęcające dla osób prywatnych.</p>	
114		Art. 6	<p>Propozycja wpisania w projekt zasad współpracy pomiędzy GDOŚ a jednostkami samorządu terytorialnego, PGL LP, PGL WP, PiORiN, PZŁ w zakresie wdrażania ustawy została jasno sprecyzowana, co uskuteczni założony cel działań zapobiegawczych i zaradczych w odniesieniu do IGO. Takie zasady współpracy, zakres obowiązków, koszty itp., mogą być też określone w drodze odrębnego rozporządzenia.</p>	<p>Uwaga częściowo nieuwzględniona Zasady współpracy zostały doprecyzowane w ustawie.</p>
115		Art. 17.3.	<p>Konieczność uwzględnienia w katalogu źródeł danych zgłoszeń lokalizacji IGO o których mowa jest w Art 3.1. Należy rozumieć, że będą one weryfikowane przez RDOŚ lub innego organy administracji państwowej, ale w wielu przypadkach pierwotnym źródłem danych będą przecież osoby prywatne lub prawne zgodnie z zaproponowaną ustawą.</p>	<p>Uwaga uwzględniona</p>
116		Uwaga ogólna	<p>Wejście w życie przedmiotowego projektu ustawy spowoduje znaczące dodatkowe obciążenie</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p>

	Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Krakowie		Dyrekcji dodatkowymi zadaniami, których realizacja nie jest możliwa tylko przez jedną osobę zatrudnioną na 1 etat. Zabezpieczenie etatowe powinno obejmować min. 4 osoby (dwie osoby merytoryczne, jedna osoba w zakresie finansów publicznych i jedna osoba w zakresie zamówień publicznych), gdyż projekt oprócz zadań stricte merytorycznych przewiduje również realizację zadań o charakterze finansowo - podatkowym. Zespół złożonych z tych osób służyłby m.in. do zlecenia spraw związanych z eliminacją gatunków, o których mowa w projekcie ustawy, realizacji obowiązku stosowania przez regionalnego dyrektora ochrony środowiska przysługujących mu uprawnień jako organu podatkowego i stosowania w tym zakresie przepisów <i>ustawy Ordynacja podatkowa</i> (art. 28 ust. 3 i 4).	Nie ma obecnie możliwości sfinansowania z budżetu państwa dodatkowych etatów na te działania.
117		Ustawa ogólna Uwaga w zakresie OSR	Konieczność doprecyzowania z jakiego źródła będą finansowane działania dotyczące eliminacji gatunków czy podejmowania środków zaradczych. Nie wskazano czy działania te będą finansowane ze środków Skarbu Państwa czy też z funduszy zewnętrznych (np. WFOŚiGW, fundusze unijne). W „Ocenie skutków regulacji” wskazano, że „... <i>Skutki finansowe dla budżetu państwa związane z wdrożeniem rozporządzenia UE nr 143/2014 do polskiego porządku prawnego, będą sfinansowane w ramach zwiększenia zasobów kadrowych...</i> ”. Nie wskazano natomiast na finansowanie zaplanowanych w projekcie ustawy działań. W OSR wskazano również: „... <i>W dalszym toku prac nad projektem konieczne będzie przeprowadzenie konsultacji z jednostkami samorządu terytorialnego, co do zakresu zapotrzebowania na środki finansowe na realizację zadań przewidzianych ustawą...</i> ”.	Uwaga nieuwzględniona Działania można wykonywać w ramach budżetów jednostek odpowiedzialnych za zwalczanie gatunków lub można ubiegać się o środki w ramach projektów dofinansowywanych z NFOŚiGW lub WFOŚiGW, jak i regionalnych programów operacyjnych (RPO), funduszy norweskich i Mechanizmów Finansowych Europejskiego Obszaru Gospodarczego (EOG).

118		Ustawa ogólna	Konieczność doprecyzowania kwestii funkcjonowania i finansowania azyli dla zwierząt. Dotychczasowe doświadczenia z „Ośrodkami rehabilitacji zwierząt” wskazują, że azyle podobnie jak ośrodki z uwagi na brak finansowania nie będą funkcjonowały. Ocena skutków regulacji nie obejmuje takiej analizy finansowej.	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>Działania można wykonywać w ramach budżetów jednostek, które planują utworzyć azyl lub można ubiegać się o środki w ramach projektów dofinansowywanych z NFOŚiGW lub WFOŚiGW, jak i regionalnych programów operacyjnych (RPO), funduszy norweskich i Mechanizmów Finansowych Europejskiego Obszaru Gospodarczego (EOG). Podmioty chcące prowadzić azyl dla zwierząt mogą dodatkowo występować o środki do jednostek samorządu terytorialnego oraz korzystać ze środków przewidzianych dla organizacji pożytku publicznego</p>
119		Ustawa ogólna	Konieczność precyzyjnego określenia zasad oraz zakresu współpracy pomiędzy podmiotami (art.6 ust. 2, 3, 4). Zgodnie z zapisami projektu współpraca ma bowiem obejmować nie tylko gromadzenie i udzielanie informacji, ale tak istotne funkcje jak zapobieganie rozprzestrzenianiu oraz zwalczanie, w tym eliminację; co z pewnością powodować będzie spory kompetencyjne. Z uwagi na skalę problemów dotyczących obcych gatunków łownych projekt ustawy powinien włączyć w działania wskazane w ustawie Polski Związek Łowiecki w precyzyjny sposób określając jego zadania. Związek ten powinien mieć taki obowiązek a nie tylko potencjalną możliwość.	<p>Uwaga częściowo uwzględniona</p> <p>Zapisy dotyczące zakresu współpracy podmiotów zostały doprecyzowane.</p>
120		Uwaga ogólna Uwaga w zakresie OSR	Konieczność określenia listy gatunków w stosunku do których będą podejmowane działania wskazane w ustawie; nie określono skali problemu w Polsce co może mieć wpływ na niepełną „Ocenę skutków regulacji” przedstawioną w projekcie ustawy.	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>Lista gatunków będzie określona w rozporządzeniu Ministra Środowiska, które zgodnie z ustawą o gatunkach obcych będzie wydane w ciągu roku od wejścia w życie ustawy.</p>

121		Uwaga ogólna	Z uwagi na podobny zakres środków które będą podejmowane zarówno w ramach eliminacji gatunków jak i podejmowanych środków zaradczych należy w ustawie w sposób precyzyjny określić przedmiotowy zakres prac. Ma to istotne znaczenie gdyż działania te mają być podejmowane przez różne organy, co doprowadzi do sporów kompetencyjnych w tym zakresie.	Uwaga nieuwzględniona Działania zaradcze będą określone w rozporządzeniu Ministra Środowiska, które zgodnie z ustawą o gatunkach obcych będzie wydane w ciągu roku od wejścia w życie ustawy.
122		Art. 5	Konieczność precyzyjnego wskazania w ustawie w jakim okresie czasu właściwe organy podejmują działania, ponadto jak należy interpretować pojęcie „szybka eliminacja”. Wydaje się za wskazane również w tym przypadku sprecyzowanie w jakim terminach ma być podjęta eliminacja gatunków, o których mowa w projekcie ustawy.	Uwaga częściowo uwzględniona Doprecyzowano zapisy dotyczące szybkiej eliminacji. W odniesieniu do gatunków szeroko rozprzestrzenionych nie wskazywano terminu kiedy gatunki te powinny zostać zwalczone. Natomiast istnieje obowiązek podjęcia działań zaradczych.
123		Art. 6	Konieczność uzupełnienia zapisu w odniesieniu do zakresu prac i kompetencji organów związanych m.in. z eliminacją gatunków; oraz środki zaradcze wskazane w projekcie ustawy mogłyby również wykonywać inne podmioty, które do chwili obecnej podejmowały działania związane z eliminacją gatunków obcych (inwazyjnych), tj. jednostki naukowe czy też organizacje pozarządowe. Zasadne byłoby umożliwienie wykonywania przedmiotowych działań przez te jednostki, pod nadzorem regionalnego dyrektora ochrony środowiska.	Uwaga nieuwzględniona Działania te mogą podejmować też jednostki naukowe czy organizacje pozarządowe, nie ma natomiast takiego obowiązku określonego w ustawie.
124		Art. 8 ust. 1	Konieczność doprecyzowania kompetencji GDOŚ, w zakresie wydania zezwolenia na odstępstwo od zakazów, o których mowa w art. 7 ust. 2 pkt 2-8, które w obecnym brzmieniu są tożsame z kompetencjami rdoś. Zasadne byłoby bardziej precyzyjne określenie przypadku, w którym GDOŚ wydaje zezwolenie przypisane do kompetencji rdoś.	Uwaga nieuwzględniona Przepis jest analogiczny do art. 120 uop. GDOŚ wydaje zezwolenie tylko w przypadku wwozu/wywozu gatunku i może przy okazji wydać zezwolenie na inne czynności związane z wwozem/wywozem gatunków (np. przetrzymywanie, hodowla, transport).

125		Art. 8 ust. 6	Zasadne byłoby rozważenie, aby to wnioskodawca dołączał do wniosku aktualne zaświadczenie z Krajowego rejestru skazanych wskazujące na to czy nie był on skazany prawomocnym wyrokiem sądu za przestępstwo mające związek z przewożeniem przez granicę państwa, przetrzymywaniem, prowadzeniem hodowli, rozmnażaniem i sprzedażą na terenie kraju roślin, zwierząt lub grzybów gatunków obcych - w okresie 3 lat od dnia uprawomocnienia się wyroku, czy wystarczy samo oświadczenie o niekaralności w tym zakresie.	Uwaga nieuwzględniona
126		Art. 24 ust. 3	Doprecyzowania wymaga sytuacja, w której organy nie wydają decyzji z uwagi na korzyści dla ochrony rodzimych gatunków lub siedlisk przyrodniczych tzn. czy korzyści dla ochrony gatunków należy rozpatrywać w skali kraju, w skali regionu czy też obszaru chronionego czy gminy.	Uwaga nieuwzględniona Organ będzie każdorazowo badał tę przesłankę przy wydawaniu zezwolenia.
127	Polska Akademia Nauk	Art. 3	Projektodawca twierdzi, że obowiązek zawiadomienia organu o przypadku stwierdzenia gatunku nie powoduje powstania obciążenia obywateli ponad miarę, gdyż projekt nie wprowadza obowiązku posiadania umiejętności rozpoznawania inwazyjnych gatunków obcych, a jedynie dokonania zgłoszenia w przypadku, kiedy w oparciu o dostępną wiedzę gatunek taki zostanie stwierdzony. Biorąc pod uwagę raczej niską znajomość tych gatunków w społeczeństwie, średnie obciążenie będzie znikome - ale w stosunku do osób znających te gatunki będzie to zdecydowanie obciążenie ponad miarę.	Uwaga ma charakter informacyjny/nieuwzględniona

			<p>Niektóre gatunki roślin uznane za stwarzające takie zagrożenie, np. barszcz Sosnowskiego czy inwazyjne gatunki niecierpków i rdestowców, są szeroko rozprzestrzenione w Polsce i w niektórych rejonach niemalże każdy spacer kończyłby się obowiązkiem sporządzenia zawiadomienia. Co więcej, zawiadamiający nie miałby możliwości sprawdzenia czy dane stanowisko zostało już zgłoszone i czy odpowiednie działania zostały już podjęte. Co w sytuacji, gdyby pół miliona osób odwiedzających corocznie Pieniński Park Narodowy zaczęło zgłaszać obecność barszczu Sosnowskiego, z którym służby parkowe walczą w przełomie Dunajca. W wypadku naukowców prowadzących badania terenowe i legitymujących się znajomością gatunków inwazyjnych artykuł 3 spowodowałby, że zamiast zajmować się swoimi badaniami, musieliby dokonywać inwentaryzacji stanowisk tych gatunków. Innymi słowy, projektodawca ustawy w ten sposób przerzuca koszty inwentaryzacji i monitoringu obcych gatunków inwazyjnych na społeczeństwo. Co więcej, zapis ten utrudni propagowanie wiedzy o tych gatunkach - jej pozyskanie bowiem będzie się łączyć z dodatkowymi, niejednokrotnie uciążliwymi lub czasochłonnymi obowiązkami. Bez szerokiego udziału społeczeństwa walka z obcymi gatunkami inwazyjnymi, zwłaszcza roślin, jest skazana na niepowodzenie, dlatego niezwykle pożądane jest włączenie obywateli w monitoring tych gatunków. Powinno to</p>	
--	--	--	--	--

			jednak mieć miejsce nie przez ustawy nakaz, ale w formie nauki obywatelskiej, obejmującej propagowanie wiedzy o tych gatunkach oraz dobrowolne zaangażowanie się jak największej liczby osób w badania nad ich występowaniem i rozprzestrzenianiem, np. poprzez stworzenie możliwości zgłaszania sprawdzania ich stanowisk w odpowiedniej bazie za pośrednictwem Internetu.	
128		Art. 22	Proponowane brzmienie, także w kontekście art. 3 oznacza ponownie przerzucanie obowiązków organów państwa na społeczeństwo. Zwalczanie gatunków inwazyjnych powinno odbywać się w sposób fachowy, ograniczający ich rozprzestrzenianie, co niekoniecznie może mieć miejsce w wypadku podejmowania takich działań przez prywatnych właścicieli nieruchomości. W projekcie ustawy w art. 5 zapisano już, że podmiot władający (w tym właściciel nieruchomości, który jest osobą fizyczną) jest zobowiązany do udostępnienia nieruchomości w celu podjęcia działań zaradczych, a w razie odmowy stosuje się przepisy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji. Te zapisy powinny być wystarczające.	Uwaga nieuwzględniona
129		Art. 35	Zachęcanie do działalności sokolniczej oraz jej potencjalne znaczenie dla ograniczenia liczebności gatunków inwazyjnych dla nie ma uzasadnienia merytorycznego, a wyłączenie sokolnictwa spod nadzoru Ministerstwa Środowiska może przynieść zdecydowanie więcej szkód niż korzyści. Trudno wskazać gatunki inwazyjne, w zwalczaniu których skuteczne byłyby ptaki łowcze. Spośród gatunków wymienionych w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 9 września 2011 r., z	Uwaga nieuwzględniona Intencją ustawodawcy jest zapewnienie eliminacji ze środowiska inwazyjnych gatunków obcych

		<p>ptakami łowczymi można byłoby ewentualnie polować na bemikłę kanadyjską, gęsiówkę egipską i sterniczkę jamajską-jednak byłby to bardzo nieefektywny sposób ograniczania ich liczebności. W Polsce stwierdzono tylko kilka par lęgowych bernikli kanadyjskiej, pod Elblągiem natomiast zimuje też zwykle kilkaset bernikli z populacji lęgącej się w Finlandii. Bernikle kanadyjskie są bardzo dużymi i ciężkimi ptakami, którego może strącić jedynie najmocniejszy sokół, czyli białożór lub raróg, i to po długiej i wyczerpującej walce. Białożory są bardzo drogie, dlatego też większość polskich sokolników poluje z jastrzębiem, który - pomimo waleczności - nie jest w stanie zagrozić bernikli. Gęsiówka egipska rzeczywiście rozszerza swój zasięg i w ostatnich latach mamy już przynajmniej kilka albo kilkanaście lęgów rocznie. Gatunek jest jednak bardzo łatwo rozpoznawalny i mało płochliwy, co ułatwia polowanie na niego za pomocą broni palnej. Sterniczka jamajska jest w Polsce bardzo rzadka (13 stwierdzeń z lat 2005-2015) i praktycznie nie stanowi zagrożenia, ponieważ skutecznie ograniczono jej populację w Wielkiej Brytanii. Sterniczkę jamajską w szacie samicy, młodocianej lub spoczynkowej samca jest bardzo trudno odróżnić od stemiczki zwyczajnej (białogłowej), która jest gatunkiem zagrożonym wyginięciem, chronionym dyrektywą ptasią. To właśnie ochrona stemiczki zwyczajnej przed krzyżowaniem się z jamajską była powodem wpisania tej ostatniej na listę gatunków stwarzających zagrożenie dla gatunków rodzimych. W latach 1980-2015 sterniczkę zwyczajną widziano w Polsce 17 razy. Sokolnictwo nie wnosi żadnej wartości dodanej do zwalczania gatunków, które mogą zagrozić gatunkom rodzimym, natomiast z uwagi na problemy z rozpoznawaniem gatunków</p>	
--	--	---	--

			upowszechnienie sokołnictwa może przyczynić się do znaczących strat wśród gatunków rzadkich i chronionych.	
130	Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska we Wrocławiu	Uwaga ogólna	Z uwagi na powszechność występowania i zagrożenia jakie stanowią dla rodzimej fauny i flory następujące gatunki: norka amerykańska <i>Mustela vison</i> , rdestowiec japoński <i>Reynoutria japonica</i> , rdestowiec pośredni <i>R. x bohémica</i> oraz rdestowiec sachaliński <i>R. sachalinensis</i> , wskazanym byłoby ich wpisanie do projektu rozporządzenia Ministra Środowiska (wydawanego na podstawie art. 19 ustawy o gatunkach obcych) na listę inwazyjnych gatunków obcych.	Uwaga nieuwzględniona Niemniej zostanie wzięta pod uwagę podczas wydawania rozporządzenia
131		Art. 2	Punkty 1 - 9 nie opisują danego określenia, a jedynie odsyłają do poszczególnych artykułów rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1143/2014 i zawartych w nich definicji. W ten sposób nie jest możliwe posługiwanie się zapisami ustawy o gatunkach obcych bez równoczesnego wglądu do zapisów rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE), dlatego też należałoby rozważyć kwestię umieszczenia pełnych definicji określeń oraz wykazów gatunku w treści procedowanej ustawy. W szczególności wskazane byłoby podanie dokładnych definicji <u>gatunku obcego</u> i <u>inwazyjnego gatunku obcego</u> , zwłaszcza, że art. 40 ustawy o gatunkach obcych odnosi się do ustawy o ochronie przyrody wprowadzając zmianę w art. 5 pkt 1 c, który otrzymuje brzmienie: „gatunek obcy - gatunek obcy w rozumieniu ustawy z dnia ... o gatunkach obcych (Dz. U....)”.	Uwaga nieuwzględniona Niepoprawne legislacyjnie jest przepisywanie treści rozporządzenia do projektu ustawy

132		Art. 7 ust. 1 i 2	Obecne brzmienie skutkować może tym, że dla szeregu gatunków definiowanych jako <u>gatunki obce</u> nie będzie możliwość uzyskania stosownych zezwoleń, co w świetle zapisów, np. art. 30 (<i>Kto uwalnia do środowiska lub je, przemieszcza w tym środowisku gatunki obce, z wyłączeniem art. 31 ust. 1 pkt 4. podlega karze aresztu albo grzywny ustawy o gatunkach obcych</i>) i faktu, iż część z tych gatunków obecnie jest już hodowanych/ uprawianych np. w celach komercyjnych lub ozdobnych - może doprowadzić do sytuacji, że wielu sprzedawców, hodowców lub ogrodników będzie narażonych na karę.	Uwaga nieuwzględniona Brzmienie art. 7 ust. 1 jest analogiczne jak obecnie obowiązującego art. 120 ustawy o ochronie przyrody
133	Zespół Parków Krajobrazowych Województwa Lubuskiego	Przepisy zmieniające	Proponowana zmiana ustawy o ochronie przyrody w postaci dodania art. 76c ust. 3, w którym mowa jest o tym, że zwierzęta w azylu tylko w szczególnych przypadkach (...) mogą być poddawane uśmiercaniu po uzyskaniu zezwolenia jest nieadekwatna. W ten sposób azyle mogą pozostać „rozrastającymi się przechowalniami” powodując jednoczesny wzrost zagrożenia poprzez ryzyko przedostania się zwierząt lub ich patogenów do środowiska naturalnego.	Uwaga nieuwzględniona W sytuacji gdy azyl nie będzie w stanie zapewnić warunków obiektu izolowanego oraz dobrostanu przetrzymywanych w nich zwierząt oraz niemożliwy będzie ich transfer do innych obiektów spełniających wymagania ustawowe gatunki będą uśmiercane
134	Zespół Parków Krajobrazowych Województwa Wielkopolskiego	Art. 2	Konieczność uzupełnienia o definicje w poniższym zakresie: Drogi przenoszenia – szlaki i mechanizmy w rozumieniu art. 3 pkt 11 rozporządzenia nr 1134/2014; Eliminacja – usunięcie populacji w rozumieniu art. 3 pkt 13 rozporządzenia nr 1134/2014;	Uwaga częściowo uwzględniona
135		Art. 3 ust. 2 pkt. 3	Propozycja zmiany zapisu na: 1) Nazwę taksonu (rodzaju lub gatunku) - uwagi na fakt, iż dla wielu osób trudnym jest określenie konkretnego gatunku np. w rodzaju rdestowiec czy barszcz. W zgłoszeniu wystarczy	Uwaga nieuwzględniona

			wskazać tylko nazwą rodzajową i w tedy dokument w odniesieniu do zapisów analizowanej ustawy posiada ważność pod względem formalnym.	
136		Art. 3 ust. 2 pkt. 4	Propozycja zmiany zapisu na: 4) liczbę osobników lub powierzchnię stanowiska, o ile jest to możliwe; <u>Uzasadnienie:</u> pojęcie osobnik (choć z biologicznego punktu widzenie niejednoznaczne) zdaje się być właściwsze, gdyż w równym stopniu używane jest w stosunku do roślin i zwierząt. Pojęcie <i>okaz</i> częściej używane jest w przypadku charakterystyki/analizy danego indywidualnego osobnika lub badanej populacji osobników analizowanych np. biometrycznie. W przypadku roślin (np. kolczurki kłapowanej) łatwiejsze jest oszacowanie powierzchni zajętej przez stanowisko. Powierzchnia stanowi również informację bardziej użyteczną np. w kontekście planowania zwalczania/eliminacji.	Uwaga uwzględniona
137		Art. 4 ust. 2 pkt. 1	Propozycja zmiany zapisu na: 1) nazwę taksonu (rodzaju lub gatunku); <u>Uzasadnienie:</u> jak dla Art. 3. Ust. 2. pkt. 3.	Uwaga nieuwzględniona
138		Art. 4 ust. 2 pkt. 2	Propozycja zmiany na: 2) liczbę osobników lub powierzchnię stanowiska, o ile jest to możliwe; <u>Uzasadnienie:</u> jak dla Art. 3. Ust. 4. pkt. 3.	Uwaga nieuwzględniona
139		Art. 5 ust. 4	Propozycja zmiany na: Organ przeprowadzający działania, o których mowa w ust. 1, przywraca nieruchomość do stanu nie pogorszonego w stosunku do stanu przed realizacją działań o których mowa w ust. 1, niezwłocznie po przeprowadzeniu tych działań ... (dalej bez zmian)	Uwaga nieuwzględniona

			<p><u>Uzasadnienie:</u> z logicznego punktu widzenia określenie „<i>stan poprzedni</i>” jest niestosowne gdyż w stanie poprzednim istniało stanowisko gatunku inwazyjnego a (np.) gleba nie była naruszona uprawkami, lub cała pokrywa roślinna nie została zniszczona w efekcie zastosowania herbicydu itp. Proponowana zmiana zapisu stanowi zabezpieczenie przed ewentualnymi roszczeniami władającego.</p>	
140		Art. 14	<p>Propozycja zmiany na : ... pod warunkiem, że nabyte osobniki są przetrzymywane i przemieszczane w obiekcie izolowanym, a właściciel podjął skuteczne środki w celu uniemożliwienia im rozmnażania się, ucieczki lub rozprzestrzeniania. <u>Uzasadnienie:</u> określenie „skuteczne” zaje się być bardziej adekwatne/dobitne niż określenie <i>właściwe</i> użyte w projekcie i art. 31 ust 1 lit. b rozporządzenia nr 1134/2014; dopisanie słowa rozprzestrzeniania się dopełnia kwestę dyspersji gatunków roślinnych, gdyż <i>ucieczka</i> jest bardziej identyfikowana ze zwierzętami – takiego sformułowania użyto art. 8, ust. 5 pkt 7.</p>	Uwaga nieuwzględniona
		Art. 15	<p>Propozycja zmiany na: ... sposoby znakowania osobników zwierząt kręgowych ... <u>Uzasadnienie:</u> niepoprawny skrót myślowy <i>gatunek</i> jest pojęciem abstrakcyjnym poza tym w zdaniu następuje niestylizyczne powtórzenie słowa <i>gatunek</i>; zabiegowi znakowania mogą być poddawane tylko poszczególne osobniki.</p>	Uwaga nieuwzględniona Pojęcie gatunku zostało wyjaśnione w art. 2
		Art. 24 ust. 1	<p>Propozycja zmiany na : ... zwanego dalej „sprawcą”, niezwłoczne rozpoczęcie eliminacji lub podjęcie innych środków zaradczych.</p>	Uwaga częściowo uwzględniona

			<p><u>Uzasadnienie:</u> definicję <i>środków zaradczych</i> podano w słownikopojęć w art. 2. Wprowadzenie słowa „<i>innych</i>” wynika z tego, iż eliminacja jest jednym ze środków zaradczych zgodnie z definicją zawartą w art. 19 pkt 2 rozporządzenia nr 1134/2014. Zamianę na słowo „<i>niezwłoczne</i>” zaproponowano ze względów stylistycznych.</p>	
		Art. 25 ust. 5 pkt. 2, 3 i 4	<p>Propozycja zmiany na :</p> <p>2) zakres i sposób metod eliminacji lub podjęcia innych środków zaradczych;</p> <p>3) termin rozpoczęcia i zakończenia eliminacji lub użycia innych środków zaradczych;</p> <p>4) termin złożenia oraz zakres rzeczowy sprawozdania dotyczącego eliminacji lub realizacji innych środków zaradczych.</p> <p><u>Uzasadnienie:</u> jak w przypadku art. 24. Ust. 1.</p>	Uwaga częściowo uwzględniona
		Art. 24 ust. 7	<p>Propozycja zmiany na:</p> <p>... zakres i sposób realizacji metod eliminacji lub innych środków zaradczych ...</p> <p><u>Uzasadnienie:</u> jak w przypadku art. 24. ust. 1.</p>	Uwaga częściowo uwzględniona
		Art. 24 ust. 8	<p>Propozycja nowego brzmienia ustępu:</p> <p>8. W przypadku o którym mowa w ust. 3, regionalny dyrektor ochrony środowiska, a na obszarach morskich – dyrektor obszaru morskiego wydaje decyzję o nałożeniu na sprawcę obowiązku przeprowadzenia monitoringu wpływu wprowadzonych gatunków inwazyjnych o których mowa w ust. 1. na gatunki rodzime, siedliska przyrodnicze, usługi ekosystemowi, zdrowie człowiek lub gospodarkę określając:</p> <p>1) czas prowadzenia monitoringu;</p> <p>2) zakres rzeczowy monitoringu;</p> <p>3) metodykę prowadzenia monitoringu;</p> <p>4) termin i formę przedkładania wyników monitoringu.</p>	

			<u>Uzasadnienie:</u> jak w Art. 24. ust. 9	
		Art. 24 ust. 9	<p>Propozycja nowego ustępu o treści: 9. Po analizie wyników monitoringu o którym mowa w ust. 8 regionalny dyrektor ochrony środowiska, a na obszarach morskich – dyrektor obszaru morskiego podejmuje ostateczną decyzję w zakresie wydania lub nie wydania decyzji której mowa w ust. 1.</p> <p><u>Uzasadnienie:</u> Fakt nie wydania decyzji o której mowa w ust. 1, w okolicznościach o których mowa w ust. 3, zdaje się być niesprawiedliwym, gdyż nie przewiduje żadnych konsekwencji dla sprawcy, nawet jeżeli skutki wynikające z wprowadzenia do środowiska gatunków o których mowa w ustępie 1 są dotkliwie. Poza tym istnieje ryzyko nadużycia w stosowaniu tego zapisu. Nie wskazano również, kto jest kompetentny / ma ocenić dostępność środków zaradczych czy metod eliminacji lub nieproporcjonalność kosztów do korzyści dla ochrony rodzimych gatunków lub siedlisk przyrodniczych, usług ekosystemowych, zdrowia człowieka lub gospodarki. W związku z powyższym zaproponowano powyższe zmiany i poszerzenie zapisów tak aby uwzględnić element oceny realizowany z użyciem stosownego monitoringu. Nałożenie takiego monitoringu koresponduje z zapisem pkt 24 preambuły rozporządzenia nr 1134/2014 gdzie mowa o <i>środkach kontroli</i>.</p>	Uwaga nieuwzględniona
		Art. 25 ust. 1	<p>Propozycja zmiany brzmienia na: ... morskiego, podejmuje działania z wykorzystaniem metod eliminacji lub innych środków zaradczych ...</p> <p><u>Uzasadnienie:</u> jak w przypadku art. 24.ust. 1.</p>	Uwaga nieuwzględniona
		Art. 25 ust. 2	Propozycja zmiany brzmienia na:	Uwaga nieuwzględniona

			... władający jest zobowiązany do umożliwienia realizacji działań związanych z eliminacją lub podjęciem innych środków zaradczych ... <u>Uzasadnienie:</u> jak w przypadku art. 24. ust. 1.	
		Art. 26	Propozycja zmiany brzmienia na: Jeżeli podjęcie czynności związanych z eliminacją lub realizacją innych środków zaradczych określonych w decyzji, o której mowa w art. 24 ust. 1, dotyczy terenu do którego sprawca nie posiada tytułu prawnego, podmiot władający o którym mowa w art. 2 pkt 7 lit. a jest obowiązany ... <u>Uzasadnienie:</u> jak w przypadku art. 24. ust. 1. Niewłaściwe zlokalizowanie odniesienia do art. 2 pkt 7 lit. a (czy tylko lit. a czy w ogóle pkt 7?).	Uwaga nieuwzględniona
		Art. 27 pkt. 1 i 2	Propozycja zmiany brzmienia na: W trakcie realizacji czynności związanych z eliminacją lub realizacją innych środków zaradczych określonych w decyzji, o której mowa w art. 24 ust 1. oraz w art. 25 ust. 1, regionalny ... 1) efekty dotychczas zrealizowanych czynności związanych z eliminacją lub realizacją innych środków zaradczych ... 2) koszty dalszej realizacji czynności związanych z eliminacją lub realizacji innych środków zaradczych byłyby ... <u>Uzasadnienie:</u> jak w przypadku art. 24. ust. 1. Zaproponowano odniesienie do art. 25 ust. 1 z przyczyn logicznych bo jak się rozumie okoliczności o których mowa mogą również zaistnieć w sytuacji w której czynności (eliminacja i inne środki zaradcze) realizuje dyr. DOŚ i dyr. UM).	Uwaga nieuwzględniona
		Art. 28 ust. 1	Propozycja zmiany brzmienia na:	Uwaga nieuwzględniona

		... poniesionych przez siebie kosztów działań z wykorzystaniem metod eliminacji lub innych środków zaradczych ... <u>Uzasadnienie:</u> jak w przypadku art. 24. ust. 1.	
	Art. 28 ust. 2	Propozycja zmiany brzmienia na: ... o zwrot kosztów o których mowa w ust. 1 ... <u>Uzasadnienie:</u> w art. 24. ust. 1 określono koszty	Uwaga nieuwzględniona
	Art. 28 ust. 3 i 4	Propozycja zmiany brzmienia na: ... kosztów o których mowa w ust. 1 ... <u>Uzasadnienie:</u> w art. 24. ust. 1 określono koszty	Uwaga nieuwzględniona
	Art. 29 ust.2	Propozycja zmiany brzmienia na: ... niż kwota możliwa do uzyskania w ramach zwrotu ... <u>Uzasadnienie:</u> celem doprecyzowania.	Uwaga nieuwzględniona
	Art. 35 pkt. 5	Propozycja zmiany brzmienia na: 5) Za wyjątkiem gatunków nie umieszczanych wcześniej na liście o której mowa w art. 5 i obcych gatunków drapieżnych minister właściwy do spraw środowiska może wydać ... dalej bez zmian. <u>Uzasadnienie:</u> właściwa ocena szkodliwości wprowadzenia do środowiska zwierząt gatunków obcych możliwa jest tylko w przypadku (tradycyjnych) gatunków które objęte były gospodarką łowiecką w długim okresie czasu (np. daniel, bażant). Proponowana zmiana ma na celu zabezpieczenie przed wprowadzaniem „nowych” łownych gatunków obcych, nigdy wcześniej nie objętych gospodarką łowiecką (nie wpisanych wcześniej na listę o której mowa w art. 5) oraz obcych gatunków drapieżnych (jenot, norka amerykańska, szop). Wprowadzanie „nowych”, łownych gatunków obcych kluczi się z zapisem art. 1 zmienianej Ustawy (prawo Łowieckie) gdyż nie jest zgodne z zasadami ekologii (jako nauki o	Uwaga nieuwzględniona

Załącznik

			<p>funkcjonowaniu ekosystemów). Proponowana zmian nie wskazuje kto, na jakiej podstawie i w jakim czasie określa czy zasiedlenie osobnikami „nowych” łownych gatunków obcych jest nieszkodliwe dla gatunków rodzimych i siedlisk. Proponowana w projekcie ustawy zmiana źle koresponduje z zapisami Art. 3 Ustawy (Prawo Łowieckie) zwłaszcza określeniami: <i>ochrona i zachowanie różnorodności</i> (pkt 1), <i>ochrona i kształtowanie środowiska</i> (pkt 2) oraz <i>kultywowanie tradycji</i> (pkt. 4).</p>	
--	--	--	--	--

TABELA ZGODNOŚCI

TYTUŁ PROJEKTU		Projekt ustawy o gatunkach obcych			
TYTUŁ WDRAŻANEGO AKTU PRAWNEGO / WDRAŻANYCH AKTÓW PRAWNYCH ¹⁾		Dyrektywa Komisji (UE) 2018/350 z dnia 8 marca 2018 r. zmieniająca dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2001/18/WE w odniesieniu do oceny ryzyka organizmów zmodyfikowanych genetycznie dla środowiska naturalnego (Dz. Urz. UE L 67 z 09.03.2018, str. 30)			

PRZEPISY UNII EUROPEJSKIEJ ²⁾					
Jedn. red.	Treść przepisu UE ³⁾	Konieczność wdrożenia	Jedn. red. (*)	Treść przepisu/ów projektu (*)	Uzasadnienie uwzględnienia w projekcie przepisów wykraczających poza minimalne wymogi prawa UE (**)
		T / N			
	Dyrektywa Komisji (UE) 2018/350			Projekt ustawy o gatunkach obcych	
Załącznik II	<p>ZAŁĄCZNIK</p> <p>W dyrektywie 2001/18/WE wprowadza się następujące zmiany:</p> <p>1) w załączniku II wprowadza się następujące zmiany:</p> <p>a) sekcja C otrzymuje brzmienie:</p> <p>„C. Metodologia</p> <p>Do celów wdrażania niniejszej sekcji w zakresie zgłoszeń zgodnie z częścią C dostępne są wytyczne Europejskiego Urzędu ds. Bezpieczeństwa Żywności.</p>	T	Art. 43	<p>Art. 43. W ustawie z dnia 22 czerwca 2001 r. o mikroorganizmach i organizmach genetycznie zmodyfikowanych (Dz. U. z 2021 r. poz. 117) w art. 6:</p> <p>1) w ust. 5 w pkt 3 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 4 w brzmieniu:</p> <p>„4) identyfikację cech roślin GMO oraz GMO innych niż rośliny GMO, które mogą mieć potencjalny wpływ na biotyczne i abiotyczne elementy ekosystemu.”;</p> <p>2) po ust. 5 dodaje się ust. 5a w brzmieniu:</p> <p>„5a. Minister właściwy do spraw środowiska określi, w drodze rozporządzenia:</p> <p>1) sposób przeprowadzania oceny</p>	

<p>C.1. Ogólne i szczegółowe uwagi dotyczące oceny ryzyka dla środowiska naturalnego</p> <p>1. Zamierzone i niezamierzone zmiany</p> <p>W ramach identyfikacji i oceny potencjalnych skutków niepożądanych, o których mowa w sekcji A, w ocenie ryzyka dla środowiska naturalnego identyfikuje się zamierzone i niezamierzone zmiany wynikające z modyfikacji genetycznej i ocenia się ich potencjalne skutki niepożądane dla zdrowia ludzkiego i środowiska.</p> <p>Zamierzone zmiany wynikające z modyfikacji genetycznej to zmiany, które mają wystąpić i są zgodne z pierwotnymi założeniami modyfikacji genetycznej.</p> <p>Niezamierzone zmiany wynikające z modyfikacji genetycznej to konsekwentne zmiany wykraczające poza zamierzone zmiany wynikające z wprowadzenia modyfikacji genetycznej.</p> <p>Zamierzone i niezamierzone zmiany mogą mieć wpływ na zdrowie ludzkie i środowisko: bezpośredni lub pośredni, natychmiastowy lub opóźniony.</p> <p>2. Długoterminowe skutki niepożądane i kumulacyjne skutki długoterminowe niepożądane w ocenie ryzyka dla środowiska naturalnego dla zgłoszeń zgodnie z częścią C</p> <p>Długoterminowe skutki GMO to skutki wynikające albo z opóźnionej reakcji organizmów i ich organizmów potomnych na długoterminowe lub chroniczne narażenie na GMO, albo ze stosowania GMO na szeroką skalę w czasie i przestrzeni.</p> <p>Przy identyfikacji i ocenie potencjalnych</p>			<p>zagrożenia w przypadku zamierzonego uwolnienia GMO do środowiska lub wprowadzenia do obrotu,</p> <p>2) szczegółowe wytyczne, metodologię oraz tryb przeprowadzania oceny, o której mowa w pkt 1,</p> <p>3) informacje wymagane w przypadku oceny GMO innych niż rośliny GMO oraz roślin GMO, o których mowa w ust. 5 pkt 4</p> <p>– mając na uwadze stopień zagrożenia stwarzanego przez organizmy genetycznie zmodyfikowane dla zdrowia ludzi i dla środowiska.”.</p>	
--	--	--	---	--

<p>długoterminowych skutków niepożądanych GMO na zdrowie ludzkie i środowisko bierze się pod uwagę:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) długoterminowe interakcje GMO ze środowiskiem, do którego ma nastąpić uwolnienie; b) właściwości GMO istotne w perspektywie długoterminowej; c) dane uzyskane z wielokrotnych zamierzonych uwolnień lub wprowadzania na rynek GMO przez długi czas. <p>Przy identyfikacji i ocenie potencjalnych kumulacyjnych niepożądanych skutków długoterminowych, o których mowa w części wprowadzającej załącznika II, bierze się również pod uwagę GMO w zamierzony sposób uwolnione lub wprowadzone na rynek w przeszłości.</p> <p>3. Jakość danych</p> <p>W celu przeprowadzenia oceny ryzyka dla środowiska naturalnego w przypadku zgłoszenia zgodnie z częścią C niniejszej dyrektywy zgłaszający zobowiązany jest do zebrania już dostępnych danych z literatury naukowej lub z innych źródeł, w tym sprawozdań z monitorowania, oraz do zgromadzenia niezbędnych danych poprzez przeprowadzenie, tam gdzie jest to możliwe, odpowiednich badań. W stosownych przypadkach uzasadnia on w ocenie ryzyka dla środowiska naturalnego, dlaczego zgromadzenie danych poprzez badania nie jest możliwe.</p> <p>Ocenę ryzyka dla środowiska naturalnego w przypadku zgłoszeń zgodnie z częścią B dyrektywy należy oprzeć co najmniej na już dostępnych danych z literatury naukowej lub z innych źródeł i można ją uzupełnić dodatkowymi danymi zgromadzonymi</p>				
--	--	--	--	--

przez zgłaszającego.

Jeżeli w ocenie ryzyka dla środowiska naturalnego podano dane zgromadzone poza Europą, należy uzasadnić ich zasadność dla środowiska w Unii, do którego ma nastąpić uwolnienie.

W przypadku zgłoszeń zgodnie z częścią C niniejszej dyrektywy dane podane w ocenie ryzyka dla środowiska naturalnego muszą spełniać następujące wymogi:

a) jeżeli w ocenie ryzyka dla środowiska naturalnego uwzględnia się badania toksykologiczne przeprowadzone w celu oceny ryzyka dla zdrowia ludzkiego lub zdrowia zwierząt, zgłaszający przedstawia dowody potwierdzające, że badania zostały przeprowadzone w ośrodkach, które przestrzegają:

(i) wymogów dyrektywy 2004/10/WE; lub
(ii) »zasad dobrej praktyki laboratoryjnej OECD« (GLP), jeżeli badania te są przeprowadzane poza Unią;

b) jeżeli w ocenie ryzyka dla środowiska naturalnego uwzględnia się badania inne niż toksykologiczne, badania te:

(i) muszą być zgodne z zasadami dobrej praktyki laboratoryjnej (GLP) określonymi w dyrektywie 2004/10/WE, jeżeli mają one zastosowanie; lub

(ii) muszą być przeprowadzane przez organizację akredytowaną na podstawie właściwej normy ISO lub

(i ii) w przypadku braku właściwej normy ISO muszą być przeprowadzane zgodnie z uznanymi normami międzynarodowymi;

c) informacje dotyczące wyników uzyskanych z badań, o których mowa w lit. a) i b), oraz dotyczące protokołów badań muszą być rzetelne i

<p>wyczerpujące i zawierać dane nieprzetworzone, w formacie elektronicznym odpowiednim do przeprowadzania analizy statystycznej lub innej analizy;</p> <p>d) zgłaszający określa, jeżeli jest to możliwe, rozmiar skutków, których wykryciu służy każde przeprowadzone badanie, wraz z uzasadnieniem;</p> <p>e) wybór obszarów do testów polowych musi być oparty na właściwych środowiskach, do których ma nastąpić uwolnienie, pod kątem potencjalnego narażenia i skutków, które byłyby obserwowane w miejscu uwolnienia danego GMO. Wybór uzasadnia się w ocenie ryzyka dla środowiska naturalnego;</p> <p>f) niezmodyfikowany genetycznie organizm porównawczy musi być właściwy dla danego środowiska, do którego ma nastąpić uwolnienie, a jego podłoże genetyczne musi być porównywalne z danym GMO. Wybór organizmu porównawczego uzasadnia się w ocenie ryzyka dla środowiska naturalnego.</p> <p>4. Złożone modyfikacje genetyczne w zgłoszeniach zgodnie z częścią C</p> <p>W zgłoszeniach zgodnie z częścią C do oceny ryzyka dla środowiska naturalnego w przypadku GMO zawierającego złożone modyfikacje genetyczne zastosowanie ma, co następuje:</p> <p>a) zgłaszający przedkłada ocenę ryzyka dla środowiska naturalnego dla każdej pojedynczej modyfikacji genetycznej w GMO lub odnosi się do już przedłożonych zgłoszeń dla danych pojedynczych modyfikacji genetycznych;</p> <p>b) zgłaszający przedkłada ocenę następujących aspektów:</p> <p>(i) stabilność modyfikacji genetycznych;</p> <p>(ii) ekspresja modyfikacji genetycznych;</p>				
---	--	--	--	--

- (i ii) potencjalne efekty addytywne, synergiczne lub antagonistyczne wynikające z kombinacji modyfikacji genetycznych;
- c) jeżeli organizmy potomne GMO mogą zawierać różne subkombinacje złożonych modyfikacji genetycznych, zgłaszający przedstawia naukowe uzasadnienie potwierdzające brak potrzeby przedstawienia danych doświadczalnych dla tych subkombinacji niezależnie od ich pochodzenia lub, w przypadku braku takiego uzasadnienia, przedstawia właściwe dane doświadczalne.

C.2. Charakterystyka GMO i uwolnień

W ocenie ryzyka dla środowiska naturalnego uwzględnia się odpowiednie informacje techniczne i naukowe dotyczące właściwości:

- organizmu(-ów) biorcy lub rodzicielskiego;
- modyfikacji genetycznej, polegającej na insercji lub delecji materiału genetycznego, a także istotnych informacji na temat wektora i organizmu dawcy;
- danego GMO;
- zamierzonego uwolnienia lub zastosowania z uwzględnieniem jego skali;
- potencjalnego środowiska, do którego dane GMO zostanie uwolnione oraz do którego transgen może się przedostać; oraz
- interakcję(-e) pomiędzy tymi właściwościami.

W ocenie ryzyka dla środowiska naturalnego uwzględnia się odpowiednie informacje z poprzednich uwolnień takich samych lub podobnych GMO i organizmów o podobnych cechach i oddziaływaniu biotycznym i abiotycznym z podobnymi środowiskami, w tym informacje pochodzące z monitorowania takich organizmów, z zastrzeżeniem art. 6 ust. 3 i art. 13 ust. 4.

C.3. Etapy oceny ryzyka dla środowiska naturalnego

Ocenę ryzyka dla środowiska naturalnego, o której mowa w art. 4, 6, 7 i 13, przeprowadza się w odniesieniu do każdego właściwego obszaru ryzyka, o którym mowa w sekcji D1 lub w sekcji D2, w następujących sześciu etapach:

1. Sformułowanie problemu wraz z identyfikacją zagrożeń:

W sformułowaniu problemu:

- a) określa się wszelkie zmiany we właściwościach organizmu związane z modyfikacją genetyczną poprzez porównanie właściwości GMO z właściwościami wybranych organizmów porównawczych niezmodyfikowanych genetycznie w danych warunkach uwolnienia lub zastosowania;
- b) określa się potencjalne skutki niepożądane na zdrowie ludzkie lub środowisko, związane ze zmianami określonymi zgodnie z lit. a) powyżej;

Potencjalnych skutków niepożądanych nie można zignorować na podstawie małego prawdopodobieństwa ich wystąpienia.

Potencjalne skutki niepożądane będą różne w różnych przypadkach i mogą obejmować:

- wpływ na dynamikę populacji gatunków w środowisku, do którego ma nastąpić uwolnienie, i genetyczną różnorodność każdej z tych populacji, co może prowadzić do potencjalnej utraty różnorodności biologicznej,
- zmienioną podatność na czynniki chorobotwórcze ułatwiające upowszechnianie się chorób zakaźnych lub powstawanie nowych rezerwarów lub wektorów,

<p>- zmniejszenie skuteczności metod zapobiegawczych i leczniczych stosowanych w medycynie, weterynarii lub ochronie roślin, np. poprzez transfer genów powodujących oporność na antybiotyki wykorzystywane w medycynie lub weterynarii,</p> <p>- wpływ na biogeochemię (cykle biogeochemiczne), w szczególności obieg węgla i azotu, poprzez zmiany w rozkładzie substancji organicznych obecnych w glebie,</p> <p>- choroby ludzi, w tym działanie alergiczne lub toksyczne,</p> <p>- choroby zwierząt i roślin, w tym działanie toksyczne oraz w przypadku zwierząt, w stosownych przypadkach, działanie alergiczne.</p> <p>Jeżeli zidentyfikowane zostają potencjalne niepożądane skutki długoterminowe GMO, ocenia się je w badaniach dokumentacji, przy użyciu, jeżeli jest to możliwe, jednego z poniższych źródeł lub większej ich liczby:</p> <p>(i) dane z poprzednich doświadczeń; (ii) dostępne dane naukowo-techniczne; (iii) modelowanie matematyczne;</p> <p>c) określa się odpowiednie punkty końcowe oceny.</p> <p>Potencjalne skutki niepożądane, które mogą mieć wpływ na odpowiednie punkty końcowe oceny, bierze się pod uwagę na kolejnych etapach oceny ryzyka.</p> <p>d) określa się i opisuje drogi i inne mechanizmy narażenia, w których mogą wystąpić skutki niepożądane.</p> <p>Skutki niepożądane mogą wystąpić bezpośrednio lub pośrednio przez drogi lub mechanizmy narażenia, które mogą obejmować:</p> <p>- rozprzestrzenianie się GMO w środowisku</p>				
---	--	--	--	--

<p>naturalnym,</p> <ul style="list-style-type: none"> - przenoszenie dodanego materiału genetycznego do tego samego organizmu lub innych organizmów, niezależnie od tego, czy zostały one wcześniej zmodyfikowane genetycznie, czy też nie, - niestabilność fenotypową i genetyczną, - wzajemne oddziaływanie z innymi organizmami, - zmiany w gospodarowaniu, w stosownych przypadkach również w praktykach rolniczych; <p>e) formułuje się możliwe do przetestowania hipotezy i definiuje się odpowiednie punkty końcowe wynikające z pomiaru, umożliwiające w miarę możliwości ocenę ilościową potencjalnych skutków niepożądanych;</p> <p>f) analizuje się ewentualne czynniki niepewności, w tym braków w wiedzy i ograniczeń metodologicznych.</p> <p>2. Charakterystyka zagrożeń</p> <p>Należy dokonać oceny rozmiaru każdego potencjalnego skutku niepożądanego. W ocenie należy przyjąć założenie, że dany skutek niepożądany wystąpi. W ocenie ryzyka dla środowiska naturalnego należy wziąć pod uwagę, że na rozmiar tego skutku prawdopodobnie będą mieć wpływ zarówno środowisko, do którego ma nastąpić uwolnienie danego GMO, jak i skala i warunki uwolnienia.</p> <p>W miarę możliwości ocenę należy wyrazić ilościowo.</p> <p>Jeżeli ocena jest wyrażona jakościowo, należy zastosować opis według kategorii («wysokie», «umiarkowane», «niskie» lub «nieistotne») oraz wyjaśnić skalę skutku dla każdej kategorii.</p> <p>3. Charakterystyka narażenia</p>				
--	--	--	--	--

Należy ocenić prawdopodobieństwo wystąpienia każdego potencjalnego skutku niepożądanego, tak aby w miarę możliwości określić narażenie ilościowo jako względną miarę prawdopodobieństwa, lub w przeciwnym razie określić narażenie jakościowo. Pod uwagę bierze się charakterystykę środowiska, do którego ma nastąpić uwolnienie, i zakres zgłoszenia.

Jeżeli ocena jest wyrażona jakościowo, należy zastosować opis narażenia według kategorii («wysokie», «umiarkowane», «niskie» lub «nieistotne») oraz wyjaśnić skalę skutku dla każdej kategorii.

4. Charakterystyka ryzyka

Ryzyko charakteryzuje się, dla każdego potencjalnego skutku niepożądanego, jako kombinację rozmiaru tego skutku i prawdopodobieństwa wystąpienia tego skutku niepożądanego, tak aby oszacować ryzyko ilościowo lub półilościowo.

Jeżeli nie są możliwe szacunki ilościowe lub półilościowe, określa się jakościowe oszacowanie ryzyka. W takim przypadku należy zastosować opis narażenia według kategorii ryzyka («wysokie», «umiarkowane», «niskie» lub «nieistotne») oraz wyjaśnić skalę skutku dla każdej kategorii.

W stosownych przypadkach należy opisać niepewność dla każdego rozpoznanego czynnika ryzyka i w miarę możliwości wyrazić ją ilościowo.

5. Strategie zarządzania ryzykiem

Jeżeli wskazane zostaną ryzyka, które ze względu na swoją charakterystykę wymagają środków zarządzania ryzykiem, proponuje się strategię

<p>zarządzania ryzykiem.</p> <p>Strategie zarządzania ryzykiem opisuje się pod kątem ograniczania zagrożenia albo narażenia, lub zagrożenia i narażenia, przy czym muszą być one proporcjonalne do planowanego poziomu ograniczenia ryzyka, skali i warunków uwolnienia oraz poziomów niepewności wskazanych w ocenie ryzyka dla środowiska naturalnego.</p> <p>W miarę możliwości należy określić ilościowo uzyskany poziom ograniczenia ogólnego ryzyka.</p> <p>6. Ocena ogólnego ryzyka i wnioski</p> <p>Jakościową i w miarę możliwości ilościową ocenę ogólnego ryzyka GMO przeprowadza się z uwzględnieniem wyników charakterystyki ryzyka, proponowanych strategii zarządzania ryzykiem i odpowiednich poziomów niepewności.</p> <p>W ogólnej ocenie ryzyka uwzględnia się w stosownych przypadkach strategię zarządzania ryzykiem proponowane dla każdego rozpoznanego czynnika ryzyka.</p> <p>W ogólnej ocenie ryzyka i we wnioskach proponuje się również szczególne wymogi dotyczące planu monitorowania GMO i, w stosownych przypadkach, monitorowania skuteczności proponowanych środków zarządzania ryzykiem.</p> <p>W przypadku zgłoszeń zgodnie z częścią C dyrektywy ogólna ocena ryzyka zawiera również wyjaśnienie założeń przyjętych przy ocenie ryzyka dla środowiska naturalnego oraz rodzaju i wielkości czynników niepewności powiązanych z czynnikami ryzyka oraz uzasadnienie zaproponowanych środków zarządzania ryzykiem.”;</p> <p>b) tytuł i akapit wstępny sekcji D otrzymują</p>				
---	--	--	--	--

	<p>brzmienie:</p> <p>„D. Wnioski dotyczące szczególnych obszarów ryzyka w ocenie ryzyka dla środowiska naturalnego</p> <p>Wnioski dotyczące potencjalnego wpływu na środowisko naturalne w danych środowiskach, do których ma nastąpić uwolnienie, wynikające z uwolnienia lub wprowadzenia do obrotu GMO sporządza się dla każdego odnośnego obszaru ryzyka wymienionego w sekcji D1 dla GMO innych niż rośliny wyższe lub w sekcji D2 dla genetycznie zmodyfikowanych roślin wyższych, na podstawie oceny ryzyka dla środowiska naturalnego przeprowadzonej zgodnie z zasadami określonymi w sekcji B i metodologią opisaną w sekcji C, oraz na podstawie informacji wymaganych na podstawie załącznika III.”;</p> <p>c) sekcja D.2. otrzymuje brzmienie:</p> <p>„D.2. W przypadku genetycznie zmodyfikowanych roślin wyższych (GMHP)</p> <p>»rośliny wyższe« oznaczają rośliny należące do grupy systematycznej Spermatophytae (Gymnospermae i Angiospermae).</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Trwałość i inwazyjność GMHP, w tym transfer genów z rośliny do rośliny 2. Transfer genów z rośliny do mikroorganizmów 3. Wzajemne oddziaływanie GMHP z organizmami docelowymi 4. Wzajemne oddziaływanie GMHP z organizmami innymi niż docelowe 5. Wpływ poszczególnych technik uprawy, zarządzania i zbioru 6. Skutki dla procesów biogeochemicznych 7. Wpływ na zdrowie ludzkie i zdrowie zwierząt.”; 				
--	--	--	--	--	--

ROZPORZĄDZENIE

RADY MINISTRÓW

z dnia

w sprawie listy IGO, które prawdopodobnie spełniają kryteria uznania ich za stwarzające zagrożenie dla Unii oraz zakazów i działań zaradczych w stosunku do tych IGO, a także środków mających na celu przywrócenie naturalnego stanu ekosystemów

Na podstawie art. 30 ust. 4 ustawy z dnia ... o gatunkach obcych (Dz. U. poz. ...) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa:

- 1) listę inwazyjnych gatunków obcych w rozumieniu art. 3 pkt 2 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1143/2014 z dnia 22 października 2014 r. w sprawie działań zapobiegawczych i zaradczych w odniesieniu do wprowadzania i rozprzestrzeniania inwazyjnych gatunków obcych (Dz. Urz. UE L 317 z 04.11.2014, str. 35, z późn. zm.¹⁾), zwanego dalej „rozporządzeniem nr 1143/2014”, , obejmującą inwazyjne gatunki obce, zwane dalej „IGO”:
  - a) podlegające szybkiej eliminacji,
  - b) rozprzestrzenione na szeroką skalę;
- 2) zakazy obowiązujące wobec IGO, o których mowa w pkt 1, wybrane spośród zakazów, o których mowa w art. 7 ust. 1 rozporządzenia nr 1143/2014
- 3) działania zaradcze w stosunku do IGO, o których mowa w pkt 1, oraz warunki ich przeprowadzenia;
- 4) środki mające na celu przywrócenie naturalnego stanu ekosystemów, które zostały zdegradowane, uszkodzone lub zniszczone przez IGO – w stosunku do poszczególnych IGO lub grup IGO, o których mowa w pkt 1.

§ 2. Lista gatunków, o których mowa w § 1 pkt 1, oraz zakazy, o których mowa w pkt 2, są określone w załączniku do rozporządzenia.

---

¹⁾ Zmiana wymienionego rozporządzenia została ogłoszona w Dz. Urz. UE L 317 z 23.11.2016, str. 4.

§ 3. 1. W stosunku do gatunków roślin określonych w załączniku do rozporządzenia przeprowadza się następujące działania zaradcze:

- 1) eliminację:
  - a) środkami mechanicznymi – usuwanie roślin, wraz z częściami zdolnymi do przeżycia i rozmnażania, przez ich wykopywanie, wrywanie, koszenie lub wycinanie, zaorywanie, wypas zwierząt, spuszczenie wody ze zbiornika lub usuwanie osadów dennych,
  - b) środkami chemicznymi – jeżeli stosowanie jedynie środków mechanicznych nie jest skuteczne;
- 2) kontrolę:
  - a) środkami mechanicznymi – usuwanie roślin przez ich wykopywanie, wrywanie, wraz z częściami zdolnymi do przeżycia i rozmnażania, koszenie lub wycinanie, zaorywanie, wypas zwierząt, spuszczenie wody ze zbiornika lub usuwanie osadów dennych,
  - b) środkami chemicznymi – jeżeli stosowanie jedynie środków mechanicznych nie jest skuteczne;
- 3) izolację – ogradzanie lub przetrzymywanie w obiektach izolowanych.

2. W stosunku do gatunków zwierząt określonych w załączniku do rozporządzenia przeprowadza się następujące działania zaradcze:

- 1) eliminację środkami letalnymi i nieletalnymi – odłów w pułapki żywołowne i sieci stawne, elektropułowy, odstrzały lub niszczenie jaj;
- 2) kontrolę środkami letalnymi i nieletalnymi – odłów w pułapki żywołowne i sieci stawne, elektropułowy, odstrzały lub niszczenie jaj;
- 3) izolację – ogradzanie, przetrzymywanie w azyłach dla zwierząt lub w innych obiektach izolowanych.

3. Działania zaradcze, o których mowa w ust. 1:

- 1) stosuje się je aż do osiągnięcia ich celu;
- 2) stosuje się je pojedynczo lub łącznie, aby osiągnąć cel podjętych działań;
- 3) podejmuje się je w okresie, gdy osobniki są jeszcze młode, przed ich kwitnieniem lub owocowaniem;
- 4) usunięte okazy składa się w miejscach odizolowanych od podłoża i unieszkodliwia, w szczególności przez kompostowanie lub spalanie;

- 5) stosuje się je w taki sposób, aby nie doszło do przypadkowego rozprzestrzenienia się okazów roślin danego gatunku, w tym przez czyszczenie używanych maszyn i narzędzi z okazów roślin oraz przez nieprzemieszczanie ziemi zawierającej okazy roślin.

§ 4. 1. W stosunku do gatunków roślin określonych w załączniku do rozporządzenia stosuje się następujące środki mające na celu przywrócenie naturalnego stanu ekosystemów, które zostały zdegradowane, uszkodzone lub zniszczone przez IGO:

- 1) poprawę warunków siedliskowych dla gatunków rodzimych występujących na danym terenie, w szczególności przez:
  - a) odtworzenie właściwych dla siedliska stosunków świetlnych lub wodnych, stanu gleby lub wody oraz sieci troficznej,
  - b) zapobieganie sukcesji roślinnej przez wypas, koszenie, wycinanie drzew i krzewów, usuwanie biomasy lub prowadzenie upraw rolnych,
  - c) odtwarzanie korytarzy ekologicznych;
- 2) wprowadzanie gatunków rodzimych odpowiednich dla danego siedliska.

2. W stosunku do gatunków zwierząt określonych w załączniku do rozporządzenia stosuje się następujące środki mające na celu przywrócenie naturalnego stanu ekosystemów, które zostały zdegradowane, uszkodzone lub zniszczone przez IGO:

- 1) poprawę warunków siedliskowych dla gatunków rodzimych występujących na danym terenie przez:
  - a) odtworzenie właściwych dla siedliska stosunków świetlnych lub wodnych, stanu gleby lub wody oraz sieci troficznej,
  - b) zapobieganie sukcesji roślinnej przez wypas, koszenie, wycinanie drzew i krzewów, usuwanie biomasy lub prowadzenie upraw rolnych,
  - c) tworzenie schronień, odtwarzanie obszarów rozrodu, wychowu młodych, odpoczynku, migracji lub żerowania lub odtwarzanie korytarzy ekologicznych;
- 2) wprowadzanie gatunków rodzimych odpowiednich dla danego siedliska.

§ 5. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

PREZES RADY MINISTRÓW

Załącznik
do rozporządzenia
Rady Ministrów
z dnia
(poz.)

**LISTA IGO, KTÓRE PRAWDOPODOBNI SPEŁNIAJĄ KRYTERIA UZNANIA ICH
ZA STWARZAJĄCE ZAGROŻENIE DLA UNII, ORAZ ZAKAZÓW
OBOWIĄZUJĄCYCH WOBEC NICH**

Lp.	Nazwa polska	Nazwa naukowa	Zakazy obowiązujące w stosunku do danego IGO
	Gatunki podlegające obowiązkowi szybkiej eliminacji		
	Rośliny		
	XXX	XXX	A
	Zwierzęta		
	YYY	YYY	B
	Gatunki rozprzestrzenione na szeroką skalę		
	Rośliny		
	ZZZ	ZZZ	C
	Zwierzęta		
	VVV	VVV	D

Objaśnienia:

Gatunki roślin i zwierząt zostały pogrupowane w gromady.

xx - brak nazwy polskiej.

UZASADNIENIE

Projekt rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie listy inwazyjnych gatunków obcych które prawdopodobnie spełniają kryteria uznania ich za stwarzające zagrożenie dla Unii, zakazów oraz działań zaradczych jest wykonaniem upoważnienia zawartego w art. 30 ust. 4 ustawy z dnia ... o gatunkach obcych (Dz. U. poz. ...).

Zgodnie z art. 10 ust. 1 rozporządzenia nr 1143/2014 w przypadku gdy państwo członkowskie posiada dowód obecności lub bezpośredniego zagrożenia wprowadzeniem na jego terytorium inwazyjnego gatunku obcego, który nie znajduje się w wykazie unijnym, lecz – jak stwierdziły właściwe organy na podstawie wstępnych dowodów naukowych – prawdopodobnie spełnia kryteria ustanowione w art. 4 ust. 3, państwo to może niezwłocznie podjąć środki nadzwyczajne polegające na wprowadzeniu któregokolwiek z ograniczeń określonych w art. 7 ust. 1 rozporządzenia nr 1143/2014.

Projekt rozporządzenia zawiera listę inwazyjnych gatunków obcych stwarzających zagrożenie dla Unii, które prawdopodobnie spełniają kryteria uznania ich za stwarzające zagrożenie dla Unii zgodnie z art. 10 ust. 1 rozporządzenia nr 1143/2014, z podziałem na gatunki podlegające szybkiej eliminacji oraz gatunki rozprzestrzenione na szeroką skalę, a także zakazy obowiązujące wobec poszczególnych gatunków.

Dla wszystkich inwazyjnych gatunków obcych określono rodzaje działań zaradczych, które mogą być podejmowane, oraz środki mające na celu przywrócenie naturalnego stanu ekosystemów, które zostały zdegradowane, uszkodzone lub zniszczone przez te gatunki. W projekcie rozporządzenia zawarto również warunki przeprowadzania działań zaradczych.

Przewiduje się, że projektowane rozporządzenie wejdzie w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia, zgodnie z art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 20 lipca 2000 r. o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych (Dz. U. 2019 r. poz. 1461).

Projekt rozporządzenia jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.

Projekt rozporządzenia nie zawiera norm dotyczących specyfikacji technicznej i usług społeczeństwa informacyjnego, zawiera jednak regulacje wprowadzające ograniczenia wykraczające poza wymagania określone w rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1143/2014 z dnia 22 października 2014 r. w sprawie działań zapobiegawczych i zaradczych w odniesieniu do wprowadzania i rozprzestrzeniania inwazyjnych gatunków obcych (Dz. Urz. UE L 317 z 04.11.2014, str. 35) i dlatego podlega notyfikacji w rozumieniu przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu

funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039, z późn. zm.).

<p>Nazwa projektu Rozporządzenie Rady Ministrów w sprawie listy IGO, które prawdopodobnie spełniają kryteria uznania ich za stwarzające zagrożenie dla Unii oraz zakazów i działań zaradczych w stosunku do tych IGO, a także środków mających na celu przywrócenie naturalnego stanu ekosystemów</p> <p>Ministerstwo wiodące i ministerstwa współpracujące Ministerstwo wiodące – Ministerstwo Klimatu i Środowiska</p> <p>Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu Małgorzata Golińska, Sekretarz Stanu w Ministerstwie Klimatu i Środowiska, Główny Konserwator Przyrody</p> <p>Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu Maja Kosieradzka-Arabik, Naczelnik Wydziału, Departament Ochrony Przyrody, tel. 22 369 23 67, maja.kosieradzka-arabik@mos.gov.pl</p>	<p>Data sporządzenia 09.05.2021 r.</p> <p>Źródło Upoważnienie ustawowe: art. 30 ust. 4 ustawy z dnia... o gatunkach obcych</p> <p>Nr w Wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów</p>
--	---

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Jaki problem jest rozwiązywany?

Rozwiązywany problem

Inwazyjne gatunki obce (dalej „IGO”) wywierają znaczący wpływ na różnorodność biologiczną – są jedną z głównych i coraz częstszych przyczyn jej utraty, zwłaszcza wymierania gatunków. Mają także wpływ na sferę społeczną i gospodarczą, w tym leśnictwo i rolnictwo. W Europie oszacowano, że z ponad 12 000 gatunków obcych występujących w środowisku europejskim 10–15% rozmnożyło się i rozprzestrzeniło, powodując szkody środowiskowe, gospodarcze i społeczne. Szacuje się, że szkody te wynoszą w Unii Europejskiej co najmniej 12 mld euro rocznie i stale rosną, dlatego zwalczanie IGO stało się jednym z priorytetów Unii Europejskiej. W przedstawionej przez Komisję Europejską w maju 2020 r. strategii na rzecz bioróżnorodności 2030 „Przywracanie przyrody do naszego życia” ograniczenie negatywnego wpływu IGO na gatunki zagrożone wyginięciem jest jednym z głównych celów tej strategii, których realizacja ma zahamować utratę różnorodności biologicznej i zmniejszyć kluczowe zagrożenia dla przyrody i usług ekosystemowych w Unii Europejskiej. Podstawowym instrumentem służącym realizacji tego celu ww. strategii jest rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1143/2014 z dnia 22 października 2014 r. w sprawie działań zapobiegawczych i zaradczych w odniesieniu do wprowadzania i rozprzestrzeniania inwazyjnych gatunków obcych, zwane dalej „rozporządzeniem nr 1143/2014” oraz rozporządzenia wykonawcze Komisji: nr 2016/1141 z dnia 13 lipca 2016 r. przyjmujące wykaz inwazyjnych gatunków obcych uznanych za stwarzające zagrożenie dla Unii zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1143/2014, nr 2017/1263 z dnia 12 lipca 2017 r. aktualizujące wykaz inwazyjnych gatunków obcych uznanych za stwarzające zagrożenie dla Unii ustanowiony w rozporządzeniu wykonawczym Komisji (UE) 2016/1141 na podstawie rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1143/2014 oraz nr 2019/1262 z dnia 25 lipca 2019 r. zmieniające rozporządzenie wykonawcze (UE) 2016/1141 w celu aktualizacji wykazu inwazyjnych gatunków obcych stwarzających zagrożenie dla Unii. Rozporządzenie nr 1143/2014 weszło w życie z dniem 1 stycznia 2015 r. Zgodnie z rozporządzeniem nr 1143/2014 na państwach członkowskich ciąży obowiązek podjęcia działań zaradczych wobec inwazyjnych gatunków obcych stwarzających zagrożenie dla Unii podlegających szybkiej eliminacji oraz gatunków rozprzestrzenionych na szeroką skalę, w celu ograniczenia ich negatywnego oddziaływania.

W Polsce funkcjonuje rozporządzenie Rady Ministrów zawierające listę IGO stwarzających zagrożenie dla Unii – są to gatunki wymienione w rozporządzeniach wykonawczych Komisji Europejskiej (66 gatunków) oraz listę IGO stwarzających zagrożenie dla Polski (34 gatunki) – są to pozostałe gatunki wymienione w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 9 września 2011 r. Niemniej jednak mogą pojawić się sytuacje, w których dany gatunek obcy nie będzie ujęty na liście IGO stwarzających zagrożenie dla Unii lub IGO stwarzających zagrożenie dla Polski, natomiast jego obecność lub zagrożenie wprowadzeniem będzie sprawiało, że spełnione zostaną kryteria ustanowione w art. 4 ust. 3 rozporządzenia nr 1143/2014. W takiej sytuacji na podstawie istniejących dowodów naukowych możliwe będzie podjęcie środków nadzwyczajnych

Tło problemu

W Polsce funkcjonuje system zwalczania gatunków obcych. Zasady jego funkcjonowania reguluje art. 120 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2020 r. poz. 55, z późn. zm.) wraz z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 9 września 2011 r. w sprawie listy roślin i zwierząt gatunków obcych, które w przypadku uwolnienia do środowiska przyrodniczego mogą zagrozić gatunkom rodzimym lub siedliskom przyrodniczym (Dz. U. poz. 1260). Niemniej jednak rozporządzenie nr 1143/2014 wprowadza bardziej kompleksowe podejście do zagadnienia zwalczania IGO oraz ujednocila je na poziomie Unii Europejskiej przez m.in. ustanowienie listy IGO dla całej Unii Europejskiej, obowiązek ich zwalczania oraz przywrócenia środowiska do właściwego stanu i monitorowania skuteczności działań zaradczych.

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt

Mogą pojawić się sytuacje, w których dany gatunek obcy nie będzie ujęty na liście IGO stwarzających zagrożenie dla Unii lub IGO stwarzających zagrożenie dla Polski, natomiast jego obecność lub zagrożenie wprowadzeniem będzie sprawiło, że spełnione zostaną kryteria ustanowione w art. 4 ust. 3 rozporządzenia nr 1143/2014. W takiej sytuacji na podstawie istniejących dowodów naukowych możliwe będzie podjęcie środków nadzwyczajnych, których emanacją będzie wydanie przez Radę Ministrów rozporządzenia zawierającego:

1) listę IGO, które prawdopodobnie spełniają kryteria uznania ich za stwarzające zagrożenie dla Unii zgodnie z art. 10 ust. 1 rozporządzenia nr 1143/2014, obejmującą IGO:

- a) podlegające szybkiej eliminacji,
- b) rozprzestrzenione na szeroką skalę,

2) zakazy obowiązujące wobec IGO, o których mowa w pkt 1, wybrane spośród zakazów, o których mowa w art. 7 ust. 1 rozporządzenia nr 1143/2014;

3) działania zaradcze w stosunku do IGO, o których mowa w pkt 1, oraz warunki ich przeprowadzenia;

4) środki mające na celu przywrócenie naturalnego stanu ekosystemów, które zostały zdegradowane, uszkodzone lub zniszczone przez IGO – w stosunku do poszczególnych IGO lub grup IGO.

3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

Jest to rozporządzenie „nadzwyczajne”, którego wydanie następuje tylko w określonych okolicznościach. Aktualnie nie są znane przypadki zastosowania art. 10 rozporządzenia nr 1143/2014 w innych państwach członkowskich UE.

4. Podmioty, na które oddziałuje projekt

Grupa	Wielkość	Źródło danych	Oddziaływanie (nowe obowiązki)
Minister Klimatu i Środowiska	1		- nadzorowanie wdrażania rozporządzenia nr 1143/2014, - akceptowanie raportu na temat wdrożenia rozporządzenia nr 1143/2014, w tym przeprowadzonych działań zaradczych wobec gatunków wymienionych w projekcie.
Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska	1		- przygotowywanie co 6 lat raportu na temat wdrożenia rozporządzenia nr 1143/2014, w tym przeprowadzonych działań zaradczych wobec gatunków wymienionych w projekcie, - wydawanie i kontrola zezwoleń dotyczących IGO, - wykonywanie analizy dróg rozprzestrzeniania się IGO stwarzających zagrożenie dla Unii lub Polski i planów działań w tym zakresie, - prowadzenie Centralnego Rejestru Danych o IGO; - wyrażanie zgody w sprawie odstąpienia do szybkiej eliminacji gatunków z listy UE.
Regionalny dyrektor ochrony środowiska	16		- wydawanie i kontrola zezwoleń dotyczących IGO, - przyjmowanie zgłoszeń od wójtów, burmistrzów lub prezydentów miast o stwierdzeniu występowania w środowisku inwazyjnych gatunków obcych stwarzających zagrożenie dla Unii lub Polski, - wprowadzanie danych do Centralnego Rejestru Danych o IGO; - eliminacja ze środowiska lub izolacja gatunków o małej liczebności występujących na liście inwazyjnych gatunków obcych zagrażających Unii Europejskiej lub liście gatunków zagrażających różnorodności biologicznej Polski oraz monitorowanie jej skuteczności, - stosowanie działań zaradczych w odniesieniu do inwazyjnych gatunków obcych szeroko rozprzestrzenionych występujących w rezerwatach przyrody, - monitorowanie skuteczności działań zaradczych, - prowadzenie postępowań w sprawie nakazania podjęcia działań w przypadku uwolnienia inwazyjnego gatunku obcego do środowiska, - przekazywanie informacji od innych podmiotów np. regionalnych dyrekcji lasów państwowych - przekazywanie informacji do Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska i współpraca z innymi podmiotami.
Dyrektorzy parków narodowych	23		- stosowanie działań zaradczych w odniesieniu do IGO w parkach narodowych - wprowadzanie danych do Centralnego Rejestru Danych o IGO; - prowadzenie postępowań w sprawie nakazania podjęcia działań w przypadku uwolnienia IGO do środowiska.

Dyrektorzy urzędów morskich	3		<ul style="list-style-type: none"> - eliminacja ze środowiska lub izolacja gatunków o małej liczebności występujących na liście inwazyjnych gatunków obcych zagrażających Unii Europejskiej lub liście gatunków zagrażających różnorodności biologicznej Polski występujących na obszarach morskich oraz monitorowanie jej skuteczności, - stosowanie działań zaradczych w odniesieniu do gadów, płazów, ryb i innych organizmów wodnych uznanych za inwazyjne gatunki obce rozprzestrzenione na szeroką skalę, - prowadzenie postępowań w sprawie nakazania podjęcia działań, w przypadku uwolnienia inwazyjnych gatunków obcych do środowiska.
Główny Inspektor Rybołówstwa Morskiego	1		<ul style="list-style-type: none"> - eliminacja ze środowiska lub izolacja gatunków o małej liczebności występujących na liście inwazyjnych gatunków obcych stwarzających zagrożenie dla Unii Europejskiej lub liście gatunków stwarzających zagrożenie dla Polski występujących na obszarach morskich oraz monitorowanie jej skuteczności, - stosowanie działań zaradczych w odniesieniu do gadów, płazów, ryb i innych organizmów wodnych stwierdzonych na obszarze morskim, uznanych za inwazyjne gatunki obce rozprzestrzenione na szeroką skalę, - prowadzenie postępowań w sprawie nakazania podjęcia działań zaradczych, w przypadku wprowadzenia do środowiska inwazyjnych gatunków obcych.
Regionalni dyrektorzy lasów państwowych	16		<ul style="list-style-type: none"> - stosowanie działań zaradczych w odniesieniu do inwazyjnych gatunków obcych szeroko rozprzestrzenionych występujących na terenach im podległych oraz w leśnych rezerwach, parkach krajobrazowych, obszarach Natura 2000; - wydawanie decyzji o uśmierceniu zwierzęcia IGO lub unieszkodliwieniu IGO innego niż zwierzę, zatrzymanych na granicy UE przez organy celne.
Gminy	2477	Główny Urząd Statystyczny 2020 r.: Powierzchnia i ludność w przekroju terytorialnym 2020	<ul style="list-style-type: none"> - współpraca z regionalnymi dyrekcjami ochrony środowiska przy eliminacji ze środowiska inwazyjnych gatunków obcych o małej liczebności, - stosowanie działań zaradczych w odniesieniu do inwazyjnych gatunków obcych szeroko rozprzestrzenionych występujących na terenie gminy – w pozostałym zakresie.
Zarządcy obwodów łowieckich	2705 kół łowieckich	Główny Urząd Statystyczny 2020 r.: Leśnictwo 2020	<ul style="list-style-type: none"> - współpraca z regionalnymi dyrekcjami ochrony środowiska przy eliminacji ze środowiska inwazyjnych gatunków obcych o małej liczebności, - współpraca z regionalnymi dyrekcjami ochrony środowiska przy stosowaniu działań zaradczych w odniesieniu do ptaków i ssaków inwazyjnych gatunków obcych szeroko rozprzestrzenionych występujących na obszarach będących w dzierżawie.
Marszałkowie województwa	16		<ul style="list-style-type: none"> - współpraca z regionalnymi dyrekcjami ochrony środowiska przy eliminacji ze środowiska inwazyjnych gatunków obcych o małej liczebności z obszarów chronionego krajobrazu i parków krajobrazowych, - stosowanie działań zaradczych w odniesieniu do ptaków i ssaków inwazyjnych gatunków obcych szeroko rozprzestrzenionych, występujących na obszarze chronionego krajobrazu i w parku krajobrazowym.
PGW Wody Polskie			<ul style="list-style-type: none"> - stosowanie działań zaradczych w odniesieniu do gadów, płazów, ryb i innych organizmów wodnych inwazyjnych gatunków obcych szeroko rozprzestrzenionych występujących na obszarze działania PGW Wody Polskie.
Posiadacze nieruchomości gruntowych	brak danych		<ul style="list-style-type: none"> - stosowanie działań zaradczych w odniesieniu do: gadów, płazów, ryb i innych organizmów wodnych występujących w akwenu, lądowych bezkręgowców i roślin inwazyjnych gatunków obcych szeroko rozprzestrzenionych, - obowiązek uzyskiwania zezwolenia na czynności zakazane dotyczące inwazyjnych gatunków obcych, które można uzyskać tylko w określonych przypadkach.
Organy Państwowej Inspekcji Ochrony Roślin i Nasiennictwa	19		<ul style="list-style-type: none"> - kontrole urzędowe przywozu z państw trzecich inwazyjnych gatunków obcych przeprowadzane przez wojewódzkich inspektorów ochrony roślin i nasiennictwa.

Organy Inspekcji Weterynaryjnej	20		- kontrole urzędowe przywozu z państw trzecich inwazyjnych gatunków obcych przeprowadzane przez granicznych lekarzy weterynarii, - przeprowadzanie badań klinicznych i wstępnej oceny ryzyka stwarzanego przez zwierzę IGO dla życia lub zdrowia ludzi lub zwierząt wobec IGO zatrzymanych przez organy celne.
Organy Krajowej Administracji Skarbowej	16	www.mf.gov.pl	- kontrole przywozu z państw trzecich inwazyjnych gatunków obcych, - zatrzymanie towarów, w odniesieniu do których stwierdzono w trakcie kontroli naruszenie przepisów ustawy i rozporządzenia nr 1143/2014 - przekazywanie do azylu dla zwierząt lub ogrodu zoologicznego zatrzymanych IGO będących zwierzętami.

5. Informacje na temat zakresu, czasu trwania i podsumowanie wyników konsultacji

Projekt zostanie zamieszczony na stronie internetowej Biuletynu Informacji Publicznej Rządowego Centrum Legislacji, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2017 r. poz. 248).

1. W ramach konsultacji publicznych projekt zostanie przesłany do:

- 1) Komitetu Ochrony Przyrody PAN;
- 2) Porozumienia Parków Krajobrazowych Polski;
- 3) Rady Dyrektorów Polskich Ogrodów Zoologicznych i Akwariów;
- 4) Rady Ogrodów Botanicznych i Arboretów w Polsce;
- 5) Centrum Prawa Ekologicznego;
- 6) Instytutu Botaniki PAN;
- 7) Instytutu Hodowli i Aklimatyzacji Roślin – PIB;
- 8) Instytutu Ochrony Przyrody PAN w Krakowie;
- 9) Instytutu Ochrony Roślin – PIB;
- 10) Instytutu Rybactwa Śródlądowego w Olsztynie;
- 11) Instytutu Uprawy Nawożenia i Gleboznawstwa Państwowego Instytutu Badawczego;
- 12) Muzeum i Instytutu Zoologii PAN;
- 13) Państwowego Instytutu Weterynaryjny – PIB w Puławach;
- 14) Polskiej Akademii Nauk;
- 15) Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie;
- 16) Uniwersytetu Gdańskiego;
- 17) Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu;
- 18) Uniwersytetu Jagiellońskiego;
- 19) Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie;
- 20) Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu;
- 21) Uniwersytetu Przyrodniczego we Wrocławiu;
- 22) Uniwersytetu Rolniczego im. Hugona Kołłątaja w Krakowie;
- 23) Uniwersytetu Śląskiego;
- 24) Uniwersytetu Warszawskiego;
- 25) Wyższej Szkoły Ekologii i Zarządzania w Warszawie;
- 26) Zakładu Ichtiobiologii i Gospodarki Rybackiej w Gołyszu PAN;
- 27) Klubu Przyrodników;
- 28) Ligi Ochrony Przyrody;
- 29) Ogólnopolskiego Towarzystwa Ochrony Ptaków;
- 30) Polskiego Związku Akwarystów;
- 31) Polskiego Związku Hodowców i Producentów Zwierząt Futerkowych;
- 32) Polskiego Związku Łowieckiego;
- 33) Polskiego Związku Wędkarskiego;
- 34) Polskiego Towarzystwa Ochrony Przyrody „Salamandra”;
- 35) Towarzystwa Przyrodniczego „Bocian”;
- 36) WWF Polska;
- 37) Związku Szkółkarzy Polskich;
- 38) Związku Gmin Wiejskich RP;
- 39) Unii Metropolii Polskich;
- 40) Unii Miasteczek Polskich;
- 41) Związku Miast Polskich.

2. W ramach opiniowania projekt zostanie przesłany do:

- 1) Marszałków Województw;
- 2) Regionalnych Dyrektorów Ochrony Środowiska;
- 3) Dyrektorów Parków Narodowych;
- 4) Głównego Inspektora Ochrony Środowiska;
- 5) Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej;
- 6) Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej;

7) Państwowego Gospodarstwa Leśnego „Lasy Państwowe”;

8) Instytutu Badawczego Leśnictwa;

9) Państwowej Rady Ochrony Przyrody.

3. Z uwagi na zakres przedmiotowego projektu, który dotyczy problematyki samorządu terytorialnego, projekt będzie podlegał opiniowaniu Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego. Projekt nie dotyczy natomiast problematyki praw i interesów związków zawodowych oraz pracodawców, w związku z czym nie będzie podlegał opiniowaniu przez reprezentatywne organizacje związków zawodowych oraz reprezentatywnych organizacji pracodawców. Projekt nie dotyczy także spraw, o których mowa w art. 1 ustawy z dnia 24 lipca 2015 r. o Radzie Dialogu Społecznego i innych instytucji dialogu społecznego (Dz. U. poz. 2018 r. poz. 2232, z późn. zm.).

6. Wpływ na sektor finansów publicznych

(ceny stałe z 2018r.)	Skutki w okresie 10 lat od wejścia w życie zmian [mln zł]											Łącznie (0-10)	
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10		
Dochody ogółem													
budżet państwa (z tytułu PIT)													
ZUS													
NEZ													
Fundusz Pracy													
Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych													
JST (pozwolenia)													
JST (z tytułu PIT)													
Wydatki ogółem													
budżet państwa													
JST													
Saldo ogółem													
budżet państwa (łącznie z PIT, ZUS, NEZ, FP, FGŚP, pozwolenia)													
JST													

Źródła finansowania

Niektóre z obowiązków wynikających z rozporządzenia nr 1143/2014 (m.in. opracowanie analizy dróg przedostawania się inwazyjnych do środowiska, opracowanie planów dla dróg priorytetowych, stworzenie centralnego rejestru danych, zwalczanie wybranych gatunków w ramach działań pilotażowych) zostanie sfinansowanych w ramach projektu pt. „Opracowanie zasad kontroli i zwalczania inwazyjnych gatunków obcych wraz z przeprowadzeniem pilotażowych działań i edukacją społeczną”. Projekt ten jest realizowany w latach 2016–2021 przez Generalną Dyрекcyję Ochrony Środowiska i współfinansowany przez Unię Europejską z Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014–2020, Działanie 2.4 „Ochrona przyrody i edukacja ekologiczna”.

Zakłada się, że zadania wykonywane przez jednostki samorządu terytorialnego będą wykonywane w ramach zadań własnych. Należy bowiem wskazać, że zgodnie z art. 7 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2020 r. poz. 713, z późn. zm.) gmina wykonuje zadania obejmujące sprawy związane z ochroną środowiska i przyrody, a także zieleni gminnej i bezpieczeństwa obywateli. Zwalczanie inwazyjnych gatunków obcych bez wątpienia wpisuje się w działania związane z ochroną różnorodności biologicznej, a więc w zakres ochrony środowiska i przyrody, a dodatkowo zwalczanie takich gatunków obcych, takich jak barszcze kaukaskie, ze względu na parzące właściwości tych roślin, odnosi się do spraw związanych z bezpieczeństwem obywateli. Należy przy tym podkreślić, że wiele gmin już w chwili obecnej prowadzi działania zaradcze wobec najbardziej rozpowszechnionych i problematycznych gatunków obcych.

Na obecnym etapie trudno oszacować jest wydatki gmin w związku z wejściem w życie projektowanego rozporządzenia, gdyż nie ma dostępnych danych na temat powierzchni i liczebności populacji gatunków, które będą podlegały działaniom zaradczym. Tylko populacje gatunków obcych podlegających szybkiej eliminacji będą usuwane w całości. W większości będą to gatunki niewystępujące obecnie w Polsce, dlatego też nie można oszacować ewentualnych kosztów ich zwalczania, zanim się nie pojawią. Gatunki szeroko rozprzestrzenione, w zależności od ich liczebności, będą podlegały eliminacji lub kontroli, wobec tego również nie jest możliwe określenie kosztu tych działań.

Niemniej podmioty, na które nałożono projektowaną ustawą nowe zadania, po opracowaniu

	stosownych programów, mogą ubiegać się o dofinansowanie ze środków Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej oraz wojewódzkich funduszy ochrony środowiska i gospodarki wodnej, a podmioty chcące prowadzić azyl dla zwierząt mogą dodatkowo występować o środki m.in. do regionalnych dyrekcji ochrony środowiska, jednostek samorządu terytorialnego oraz korzystać ze środków przewidzianych dla organizacji pożytku publicznego.
--	---

Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	
--	--

7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców, oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe

		Skutki						
Czas w latach od wejścia w życie zmian		0	1	2	3	5	10	Łącznie(0-10)
W ujęciu pieniężnym (w mln zł, ceny stałe z 2015 r.)	Duże przedsiębiorstwa							
	Sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw							
	Rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe							
	Osoby z niepełnosprawnością oraz osoby starsze							
W ujęciu niepieniężnym	Duże przedsiębiorstwa	brak						
	Sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw	brak						
	Rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe	brak						
	Osoby z niepełnosprawnością oraz osoby starsze							
Niemierzalne	Przedsiębiorstwa (w tym MŚP), instytucje i organizacje	brak						
	Rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe	brak						

Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	<p>Projekt rozporządzenia ma na celu wdrożenie rozporządzenia nr 1143/2014, które obowiązuje wszystkie państwa członkowskie UE, w związku z tym nie przewiduje się wpływu na konkurencyjność gospodarki. Ponadto właściciele nieruchomości będą mogli sami stosować działania zaradcze w stosunku do IGO rozprzestrzenionych na szeroką skalę lub zwrócić się o to do gminy. Będą oni jedynie obowiązani do powiadomienia gminy o stanowiskach tych gatunków na swoich nieruchomościach. Ustawa z dnia.....o gatunkach obcych określa dokładną procedurę wydawania zezwoleń na odstępstwo od zakazów w odniesieniu do IGO. Natomiast lista IGO stwarzających zagrożenie dla Unii, w tym zwierząt domowych lub hodowlanych, które będą podlegały obostrzeniom, jest określana w ramach Komitetu państw członkowskich działającego przy Komisji Europejskiej i ogłaszana w formie rozporządzenia wykonawczego Komisji Europejskiej. Natomiast lista IGO stwarzających zagrożenie dla Polski określona została w niniejszym rozporządzeniu. Wobec powyższego przepisy rozporządzenia mogą mieć nieznaczny wpływ na przedsiębiorców (np. hodowców zwierząt lub roślin) lub osoby prywatne w szczególności w zakresie wprowadzenia ograniczeń w stosunku do IGO stanowiących zagrożenie dla Polski i sposobu wdrożenia obowiązków wskazanych w prawie Unii Europejskiej dotyczących zwalczania gatunków.</p> <p>Ponadto ze względu na fakt, że IGO, których dotyczy ta regulacja, oddziałują często niekorzystnie także na gospodarkę (np. rdestowce, barszcze kaukaskie), ich zwalczanie w tym aspekcie pozytywnie wpłynie na działalność gospodarczą.</p>
--	--

8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu

☒

Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE (szczegóły w odwróconej tabeli zgodności).		☒ tak ☐ nie ☐ nie dotyczy
☐ zmniejszenie liczby dokumentów ☐ zmniejszenie liczby procedur ☐ skrócenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:	☐ zwiększenie liczby dokumentów ☒ zwiększenie liczby procedur ☐ wydłużenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:	
Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektronizacji.		☒ tak ☐ nie ☐ nie dotyczy
Komentarz Zmiany obciążeń regulacyjnych zostały określone w pkt 4 OSR. Wynikają one z rozporządzenia nr 1143/2014 oraz potrzeby zapewnienia odpowiednich działań zaradczych w stosunku do IGO stwarzających zagrożenie dla Unii i Polski.		
9. Wpływ na rynek pracy		
Regulacje wpłyną pozytywnie na rozwój miejsc pracy związanych ze zwalczaniem inwazyjnych gatunków obcych przez przedsiębiorstwa. Nie jest możliwe oszacowanie ilościowe przedmiotowej zmiany.		
10. Wpływ na pozostałe obszary		
☒ środowisko naturalne ☒ sytuacja i rozwój regionalny ☐ inne:	☐ demografia ☐ mienie państwowe	☐ informatyzacja ☒ zdrowie
Omówienie wpływu	Regulacja wpłynie pozytywnie na środowisko naturalne w Polsce, a także w państwach sąsiednich (zmniejszenie liczebności tych gatunków na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej może wpłynąć na ograniczenie przedostawania się ich do państw sąsiednich) przez ustalenie skutecznych, proporcjonalnych i ekonomicznie uzasadnionych działań eliminujących IGO na etapie wczesnej inwazji lub poddające je działaniom zaradczym, w przypadku inwazji na szeroką skalę. Regulacja wpłynie pozytywnie na zdrowie ludzi, gdyż projektowane rozporządzenie będzie obejmować swoimi regulacjami gatunki barszczy kaukaskich, które działają silnie parząco na skórę człowieka.	
11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego		
Przewiduje się, że projektowane rozporządzenie wejdzie w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia, zgodnie z art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 20 lipca 2000 r. o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1461).		
12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?		
Zgodnie z rozporządzeniem nr 1143/2014 do dnia 1 czerwca 2019 r., a następnie co sześć lat Polska będzie przekazywała do Komisji Europejskiej raport ze stanu wdrażania tego rozporządzenia, w tym w zakresie stosowania regulacji zawartych w projekcie rozporządzenia.		
13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)		

ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA KLIMATU I ŚRODOWISKA¹⁾

z dnia

**w sprawie sposobu przeprowadzania oceny zagrożenia w przypadku zamierzonego
uwolnienia GMO do środowiska lub wprowadzenia do obrotu²⁾**

Na podstawie art. 6 ust. 5a ustawy z dnia 22 czerwca 2001 r. o mikroorganizmach i organizmach genetycznie zmodyfikowanych (Dz. U. 2021 r. poz. 117) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa:

- 1) sposób przeprowadzenia oceny zagrożenia w przypadku zamierzonego uwolnienia GMO do środowiska lub wprowadzenia do obrotu;
- 2) szczegółowe wytyczne, metodologie oraz tryb przeprowadzania oceny zagrożenia;
- 3) informacje wymagane w przypadku oceny przeprowadzanej odrębnie dla GMO innych niż rośliny GMO oraz roślin GMO.

§ 2. 1. W ocenie zagrożenia wnioskodawca identyfikuje zamierzone oraz niezamierzone zmiany wynikające z modyfikacji genetycznej i ocenia ich potencjalnie szkodliwe skutki dla zdrowia ludzi lub dla środowiska, które mogą mieć wpływ:

- 1) bezpośredni;
- 2) pośredni;
- 3) natychmiastowy;
- 4) opóźniony;
- 5) długoterminowy;
- 6) długoterminowy skumulowany.

2. Przy identyfikacji i ocenie potencjalnych długoterminowych szkodliwych skutków GMO dla zdrowia ludzi lub dla środowiska bierze się pod uwagę:

- 1) długoterminowe interakcje GMO ze środowiskiem, do którego ma nastąpić uwolnienie;

---

¹⁾ Minister Klimatu i Środowiska kieruje działem administracji rządowej – środowisko, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 4 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 6 października 2020 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Klimatu i Środowiska (Dz. U. poz. 1720 i 2004).

²⁾ Niniejsze rozporządzenie w zakresie swojej regulacji wdraża dyrektywę Komisji (UE) 2018/350 z dnia 8 marca 2018 r. zmieniającą dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2001/18/WE w odniesieniu do oceny ryzyka organizmów zmodyfikowanych genetycznie dla środowiska naturalnego (Dz. Urz. UE L 67 z 09.03.2018, str. 30).

- 2) właściwości GMO istotne w perspektywie długoterminowej;
- 3) dane uzyskane z wielokrotnych zamierzonych uwolnień GMO do środowiska lub stosowania GMO po jego wprowadzeniu do obrotu przez długi czas, nie krótszy niż kilka lat.

3. Przy identyfikacji i ocenie potencjalnych skumulowanych szkodliwych skutków długoterminowych bierze się pod uwagę również dane uzyskane podczas zamierzonego uwolnienia danego GMO do środowiska lub monitorowania po jego wprowadzeniu do obrotu w przeszłości.

§ 3. 1. W celu przeprowadzenia oceny zagrożenia przed podjęciem:

- 1) wprowadzenia do obrotu – wnioskodawca zbiera dostępne dane z literatury naukowej lub z innych źródeł, w tym sprawozdania z monitorowania po wprowadzeniu do obrotu, oraz do zgromadzenia danych przez przeprowadzenie, jeżeli jest to możliwe, badań oraz do przedłożenia uzasadnienia, jeżeli uzyskanie danych w wyniku badań nie jest możliwe;
- 2) zamierzonego uwolnienia GMO do środowiska – wnioskodawca wykorzystuje dostępne dane z literatury naukowej lub z innych źródeł, które może uzupełnić dodatkowymi danymi zgromadzonymi przez siebie.

2. Jeżeli w ocenie zagrożenia wnioskodawca przedkłada dane zgromadzone poza Europą, jest obowiązany uzasadnić ich przydatność w odniesieniu do środowiska występującego w Polsce lub w innym państwie członkowskim Unii Europejskiej, w którym ma nastąpić zamierzone uwolnienie GMO do środowiska lub wprowadzenie do obrotu.

§ 4. 1. W przypadku wprowadzenia do obrotu wnioskodawca przedkłada w ocenie zagrożenia, w odniesieniu do zastosowanych:

- 1) badań toksykologicznych – dowody potwierdzające, że badania te zostały przeprowadzone w ośrodkach, które przestrzegają:
  - a) wymogów dotyczących zasad dobrej praktyki laboratoryjnej (DPL), określonych w ustawie z dnia 25 lutego 2011 r. o substancjach chemicznych i ich mieszaninach (Dz. U. z 2020 r. poz. 2289), zwanej dalej „ustawą o substancjach chemicznych i ich mieszaninach”,
  - b) zasad dobrej praktyki laboratoryjnej (DPL), o których mowa w decyzji Rady Organizacji Współpracy Gospodarczej i Rozwoju (OECD) w sprawie wzajemnego przyjęcia danych dotyczących oceny produktów chemicznych [C(81) 30 (Final)] (przyjętej przez Radę na jej 535 posiedzeniu w dniu 12 maja 1981 r.), jeżeli badania te są przeprowadzane poza Unią Europejską;
- 2) badań inne niż toksykologiczne – informacje, że badania te są:

- a) zgodne z zasadami dobrej praktyki laboratoryjnej (DPL) określonymi w ustawie o substancjach chemicznych i ich mieszaninach, jeżeli mają zastosowanie,
- b) przeprowadzane przez organizację akredytowaną na podstawie właściwej normy ISO,
- c) wykonane zgodnie z uznanymi normami międzynarodowymi, w przypadku braku właściwej normy ISO.

2. Informacje dotyczące wyników uzyskanych z badań, o których mowa w ust. 1, oraz dotyczące protokołów badań muszą być rzetelne, wyczerpujące oraz zawierać dane nieprzetworzone, w formacie elektronicznym odpowiednim do przeprowadzania analizy statystycznej lub innej analizy.

3. Wnioskodawca określa, jeżeli jest to możliwe, rozmiar skutków, których wykryciu służy każde przeprowadzone badanie, wraz z uzasadnieniem.

4. Wnioskodawca dokonuje wyboru:

- 1) obszarów do doświadczeń polowych, biorąc pod uwagę właściwe środowiska, do których ma nastąpić uwolnienie, pod kątem potencjalnego narażenia i skutków, które byłyby obserwowane w miejscu uwolnienia danego GMO, wraz z uzasadnieniem;
- 2) niezmodyfikowanego genetycznie organizmu porównawczego, biorąc pod uwagę właściwe środowisko, do którego ma nastąpić uwolnienie, którego podłoże genetyczne musi być porównywalne z danym GMO, wraz z uzasadnieniem.

§ 5. 1. W przypadku wprowadzenia do obrotu kombinacji GMO zawierających złożone modyfikacje genetyczne, wnioskodawca przedkłada ocenę:

- 1) przeprowadzoną dla każdej pojedynczej modyfikacji genetycznej w GMO lub odnosi się do już przedłożonych wniosków o wprowadzenie do obrotu poszczególnych pojedynczych modyfikacji genetycznych;
- 2) dotyczącą:
  - a) stabilności modyfikacji genetycznych;
  - b) ekspresji modyfikacji genetycznych;
  - c) potencjalnych efektów addytywnych, synergicznych lub antagonistycznych wynikających z zastosowanych kombinacji modyfikacji genetycznych.

2. Jeżeli istnieje prawdopodobieństwo, że organizmy potomne GMO będą zawierać różne kombinacje złożonych modyfikacji genetycznych, wnioskodawca przedstawia naukowe uzasadnienie potwierdzające brak potrzeby przedstawienia danych doświadczalnych dla tych kombinacji niezależnie od ich pochodzenia, a w przypadku braku takiego uzasadnienia – dane doświadczalne.

§ 6. W ocenie zagrożenia wnioskodawca uwzględnia informacje:

- 1) techniczne i naukowe dotyczące właściwości:
  - a) wykorzystywanych organizmów biorcy lub rodzicielskiego,
  - b) modyfikacji genetycznej, polegającej na insercji lub delecji materiału genetycznego, a także istotnych informacji na temat stosowanego wektora oraz wykorzystywanego organizmu dawcy,
  - c) danego GMO,
  - d) zamierzonego uwolnienia lub zastosowania GMO z uwzględnieniem jego skali,
  - e) potencjalnego środowiska, do którego dane GMO zostanie uwolnione oraz do którego transgen może się przedostać,
  - f) interakcji między właściwościami, o których mowa w lit. a–d;
- 2) pochodzące z poprzednich uwolnień takich samych lub podobnych GMO i organizmów o podobnych cechach oraz oddziaływaniu biotycznym i abiotycznym z podobnymi środowiskami, w tym informacje pochodzące z monitorowania takich organizmów, z zastrzeżeniem informacji wyłączonych z udostępnienia, pochodzących z wniosków przedłożonych przez innych wnioskodawców.

§ 7. 1. Ocenę zagrożenia w odniesieniu do GMO innych niż rośliny GMO lub roślin GMO uwalnianych do środowiska albo wprowadzanych do obrotu wnioskodawca przeprowadza w sześciu etapach, które obejmują:

- 1) sformułowanie problemu wraz z identyfikacją zagrożeń:
  - 2) charakterystykę zagrożeń;
  - 3) charakterystykę narażenia;
  - 4) charakterystykę ryzyka wystąpienia każdego potencjalnego skutku niepożądanego;
  - 5) strategię zarządzania ryzykiem;
  - 6) ocenę ogólną oraz wnioski.
2. Sformułowanie problemu polega na:
- 1) określeniu wszelkich zmian we właściwościach organizmu związanych z modyfikacją genetyczną przez porównanie właściwości GMO z właściwościami wybranych organizmów porównawczych niezmodyfikowanych genetycznie w danych warunkach uwolnienia lub stosowania po wprowadzeniu do obrotu;
  - 2) identyfikacji potencjalnych skutków niepożądanych dla zdrowia ludzi lub dla środowiska, związanych ze zmianami, o których mowa w pkt 1, niezależne od prawdopodobieństwa ich wystąpienia, które mogą obejmować:

- a) wpływ na dynamikę populacji gatunków w środowisku, do którego ma nastąpić uwolnienie, oraz genetyczną różnorodność każdej z tych populacji, prowadzącą do potencjalnej utraty różnorodności biologicznej,
  - b) zmienioną podatność na czynniki chorobotwórcze ułatwiające upowszechnianie się chorób zakaźnych lub powstawanie nowych rezerwuarów lub wektorów,
  - c) zmniejszenie skuteczności metod zapobiegawczych i leczniczych stosowanych w medycynie, weterynarii lub ochronie roślin, np. przez transfer genów warunkujących oporność na antybiotyki wykorzystywane w medycynie lub weterynarii,
  - d) wpływ na biogeochemię (cykle biogeochemiczne), w szczególności obieg węgla i azotu, przez zmiany w rozkładzie substancji organicznych obecnych w glebie,
  - e) choroby ludzi, w tym działanie alergiczne lub toksyczne,
  - f) choroby zwierząt i roślin, w tym działanie toksyczne oraz w przypadku zwierząt, w stosownych przypadkach, działanie alergiczne;
- 3) określeniu odpowiednich punktów końcowych oceny;
  - 4) określeniu i opisie dróg i innych mechanizmów narażenia, w których mogą wystąpić skutki niepożądane;
  - 5) sformułowaniu możliwych do przetestowania hipotez i zdefiniowaniu odpowiednich punktów końcowych wynikających z pomiaru, które umożliwiają, w miarę możliwości, ocenę ilościową potencjalnych skutków niepożądanych;
  - 6) analizie ewentualnych czynników niepewności, w tym wynikających z braków wiedzy i ograniczeń metodologicznych.

3. Skutki niepożądane, o których mowa w ust. 2 pkt 2, mogą obejmować:

- 1) rozprzestrzenianie się GMO w środowisku naturalnym;
- 2) przenoszenie dodanego materiału genetycznego do tego samego organizmu lub innych organizmów, niezależnie od tego, czy zostały one wcześniej zmodyfikowane genetycznie, czy też nie;
- 3) niestabilność fenotypową i genetyczną;
- 4) wzajemne oddziaływanie z innymi organizmami,
- 5) zmiany w gospodarowaniu, a w stosownych przypadkach – również w praktykach rolniczych.

4. W przypadku zidentyfikowania potencjalnych niepożądanych skutków długoterminowych GMO, ocenia się je wykorzystując co najmniej jedno z następujących źródeł:

- 1) dane z poprzednich doświadczeń;
- 2) dostępne dane naukowo-techniczne;

3) modelowanie matematyczne.

5. Identyfikacja zagrożeń wymaga oszacowania wielkości każdego potencjalnego skutku niepożądanego przy założeniu, że dany skutek wystąpi, a na jego wielkość będzie mieć prawdopodobnie wpływ środowisko, do którego ma nastąpić uwolnienie danego GMO oraz skala i warunki uwolnienia.

6. Stopień narażenia ocenia się jako prawdopodobieństwo wystąpienia każdego potencjalnego skutku niepożądanego, biorąc pod uwagę charakterystykę środowiska, do którego ma nastąpić uwolnienie, oraz zakres wniosku.

7. Ryzyko wystąpienia każdego potencjalnego skutku niepożądanego ocenia się jako kombinację wielkości tego skutku i prawdopodobieństwa jego wystąpienia, opisując w stosownych przypadkach niepewność wystąpienia każdego rozpoznanego czynnika ryzyka.

8. Strategie zarządzania ryzykiem, w przypadku wskazania czynników ryzyka, które ze względu na swoją charakterystykę wymagają środków zarządzania ryzykiem, opisuje się pod kątem ograniczania zagrożenia albo narażenia lub zagrożenia i narażenia, przy czym muszą być one proporcjonalne do planowanego poziomu ograniczenia ryzyka, skali i warunków uwolnienia oraz poziomów niepewności wskazanych w ocenie zagrożenia.

9. Ocenę, o której mowa w ust. 5–8, wyraża się metodą ilościową, stosując opis z wykorzystaniem kategorii („wysokie”, „umiarkowane”, „niskie”, „nieistotne”), wraz z wyjaśnieniem powodu zastosowania danej kategorii, a w przypadku braku możliwości zastosowania metody ilościowej – metodą półilościową lub jakościową.

10. Ogólną ocenę zagrożenia GMO wnioskodawca przeprowadza, biorąc pod uwagę:

- 1) wyniki uzyskane po oszacowaniu ryzyka, proponowanych strategii zarządzania ryzykiem i odpowiednich poziomów niepewności;
- 2) szczególne wymagania dotyczące planu monitorowania GMO;
- 3) zarządzanie ryzykiem, w tym:
  - a) strategie zarządzania ryzykiem proponowane dla każdego rozpoznanego czynnika ryzyka,
  - b) monitorowanie skuteczności proponowanych środków zarządzania ryzykiem – w przypadku wskazania takich czynników ryzyka, które ze względu na swoją charakterystykę wymagają wskazania środków zarządzania ryzykiem.

11. Ogólna ocena zagrożenia dotycząca wprowadzenia do obrotu zawiera również wyjaśnienie założeń przyjętych przy jej dokonywaniu oraz rodzaj i wielkość czynników niepewności powiązanych z czynnikami ryzyka, a także uzasadnienie zaproponowanych środków zarządzania ryzykiem.

§ 8. 1. W ocenie zagrożenia przeprowadzanej dla zamierzonego uwolnienia GMO do środowiska lub wprowadzenia do obrotu wnioskodawca przedkłada końcowe wnioski z oceny potencjalnego wpływu GMO na środowisko, dla każdego obszaru ryzyka wymienionego w:

- 1) ust. 2 – dla GMO innych niż rośliny GMO lub
- 2) ust. 3 – dla roślin GMO

– biorąc pod uwagę wytyczne określone w art. 6 ust. 5 ustawy z dnia 22 czerwca 2001 r. o mikroorganizmach i organizmach genetycznie zmodyfikowanych, informacje określone w § 2–7, oraz informacje zawarte w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 27 października 2015 r. sprawie wzoru wniosku o wydanie zezwolenia na zamierzone uwolnienie organizmu genetycznie zmodyfikowanego do środowiska (Dz. U. z 2015 r. poz. 1817).

2. W przypadku GMO innych niż rośliny GMO uwzględnia się następujące obszary ryzyka:

- 1) prawdopodobieństwo, że GMO będzie wykazywać trwałość i inwazyjność w środowisku zgodnie z warunkami planowanego uwolnienia GMO do środowiska;
- 2) jakiegokolwiek wybiórcze korzyści lub szkody związane z GMO oraz prawdopodobieństwo ich faktycznego wystąpienia w warunkach planowanego uwolnienia GMO do środowiska;
- 3) możliwość przeniesienia genów do innych gatunków w warunkach planowanego uwolnienia GMO i jakiegokolwiek wybiórcze korzyści lub szkody związane z tymi gatunkami;
- 4) potencjalny natychmiastowy lub opóźniony wpływ na środowisko wynikający z bezpośredniego i pośredniego wzajemnego oddziaływania pomiędzy:
  - a) GMO a organizmami docelowymi (tam, gdzie to ma zastosowanie),
  - b) GMO a organizmami innymi, niż docelowe, w tym wpływ na liczebność populacji konkurentów, ofiar, żywicieli, symbiontów, drapieżników, pasożytów i patogenów;
- 5) możliwe natychmiastowe lub opóźnione skutki dla:
  - a) zdrowia ludzi wynikające z potencjalnego bezpośredniego i pośredniego wzajemnego oddziaływania GMO z osobami pracującymi z GMO lub wchodzącymi w kontakt z GMO lub znajdującymi się w pobliżu miejsca uwolnienia,
  - b) zdrowia zwierząt i konsekwencje dla łańcuchów pokarmowych ludzi i zwierząt wynikające ze spożycia GMO lub jakiegokolwiek produktu pochodnego, w przypadku gdy przewidziane jest jego zastosowanie jako karmy dla zwierząt,
  - c) procesów biogeochemicznych wynikające z potencjalnego bezpośredniego i pośredniego wzajemnego oddziaływania GMO z organizmami docelowymi lub innymi organizmami w pobliżu miejsca uwolnienia GMO;

- 6) możliwe natychmiastowe lub opóźnione, bezpośrednie i pośrednie skutki środowiskowe szczególnych technik postępowania z GMO, w przypadku gdy są one różne niż stosowane w odniesieniu do organizmów niebędących GMO.

3. W przypadku roślin GMO uwzględnia się następujące obszary ryzyka:

- 1) trwałość i inwazyjność roślin GMO, w tym transfer genów między roślinami;
- 2) transfer genów z rośliny GMO do mikroorganizmów;
- 3) wzajemne oddziaływanie roślin GMO z organizmami docelowymi;
- 4) wzajemne oddziaływanie roślin GMO z organizmami innymi niż docelowe;
- 5) wpływ poszczególnych technik uprawy, zarządzania i zbioru;
- 6) skutki dla procesów biogeochemicznych;
- 7) wpływ na zdrowie ludzi i zwierząt.

§ 9. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

MINISTER KLIMATU

I ŚRODOWISKA

UZASADNIENIE

Projekt rozporządzenia Ministra Środowiska w sprawie sposobu przeprowadzania oceny zagrożenia w przypadku zamierzonego uwolnienia GMO do środowiska lub wprowadzenia do obrotu jest wykonaniem upoważnienia zawartego w art. 6 ust. 5a ustawy z dnia 22 czerwca 2001 r. o mikroorganizmach i organizmach genetycznie zmodyfikowanych (Dz. U. 2021 r. poz. 117).

Rozporządzenie zawiera szczegółowe wytyczne, metodologie oraz sposób i tryb przeprowadzania oceny zagrożenia, a także szczegółowe informacje wymagane w przypadku oceny przeprowadzanej odrębnie dla GMO innych niż rośliny GMO oraz roślin GMO.

Zostało ono opracowane na potrzeby podmiotów dokonujących wprowadzania do obrotu roślin genetycznie zmodyfikowanych oraz innych GMO, a także dokonujących zamierzonego uwalniania GMO do środowiska w celach eksperymentalnych. Zawarte w nim informacje ułatwią właściwe przygotowywanie dokumentów niezbędnych do uzyskania zgód i zezwoleń w zakresie zamierzonego uwolnienia GMO do środowiska i wprowadzania do obrotu.

Uszczegółowienie informacji dotyczących przeprowadzania oceny zagrożenia wynika przede wszystkim z konieczności uwzględnienia postępu technicznego, jaki dokonał się w biotechnologii i inżynierii genetycznej w ostatnich latach, doświadczenia zdobytego w ocenie ryzyka roślin genetycznie zmodyfikowanych dla środowiska oraz uwzględnienia zmian w tym zakresie, dokonanych w prawie Unii Europejskiej na podstawie wytycznych Europejskiego Urzędu do spraw Bezpieczeństwa Żywności (EFSA) oraz Europejskiej Agencji Leków (EMA).

Rozporządzenie określa szczegółowy tryb przeprowadzenia oceny zagrożenia (wytyczne EFSA) zawierający 6 etapów:

- 1) sformułowanie problemu z identyfikacją zagrożeń;
- 2) charakterystykę zagrożeń;
- 3) charakterystykę narażenia;
- 4) charakterystykę ryzyka wystąpienia każdego potencjalnego skutku niepożądanego;
- 5) strategię zarządzania ryzykiem;
- 6) ocenę ogólną oraz wnioski.

Rozporządzenie odnosi się również do sposobu oceny potencjalnych długofalowych skutków GMO dla środowiska, co nie było do tej pory jasno określone w obowiązujących

przepisach. W rozporządzeniu określono ponadto metody wyrażenia oceny, mając na względzie ujednoczenie formy składanych dokumentów. Do tej pory wnioskodawcy sporządzali ocenę zagrożenia w dowolnej formie, co budziło niekiedy wątpliwości interpretacyjne.

Informacje zawarte w rozporządzeniu są zbieżne z wytycznymi zawartymi w dyrektywie Komisji (UE) 2018/350 z dnia 8 marca 2018 r. zmieniającej dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2001/18/WE w odniesieniu do oceny ryzyka organizmów zmodyfikowanych genetycznie dla środowiska naturalnego (Dz. Urz. UE L 67 z 9.03.2018, str. 30).

Przewiduje się, że projektowane rozporządzenie wejdzie w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia, zgodnie z art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 20 lipca 2000 r. o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1461).

Projekt rozporządzenia jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.

Projekt nie wymaga zasięgnięcia opinii, dokonania konsultacji oraz dokonania uzgodnienia z właściwymi organami Unii Europejskiej, w tym z Europejskim Bankiem Centralnym.

Projektowane rozporządzenie nie będzie mieć wpływu na sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw.

Projekt rozporządzenia nie zawiera norm dotyczących specyfikacji technicznej, usługi społeczeństwa informacyjnego, regulacji wprowadzających zakaz lub pośrednio ograniczających oraz innych wymagań, wykraczających poza wymagania określone w dyrektywie Komisji (UE) 2018/350 i dlatego nie podlega notyfikacji w rozumieniu przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039, z późn. zm.).

<p>Nazwa projektu Rozporządzenie Ministra Klimatu i Środowiska w sprawie sposobu przeprowadzania oceny zagrożenia w przypadku zamierzonego uwolnienia GMO do środowiska lub wprowadzenia do obrotu</p> <p>Ministerstwo wiodące i ministerstwa współpracujące Wiodące - Ministerstwo Klimatu i Środowiska Współpracujące - Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi, Ministerstwo Zdrowia</p> <p>Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu Małgorzata Golińska – Sekretarz Stanu w Ministerstwie Klimatu i Środowiska</p> <p>Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu Michał Giziński, tel.:(22) 36 92 723, e-mail: michal.gizinski@mos.gov.pl</p>	<p>Data sporządzenia 20.04.2021 r.</p> <p>Źródło Art. 6 ust. 5a ustawy z dnia 22 czerwca 2001 r. o mikroorganizmach i organizmach genetycznie zmodyfikowanych (Dz. U. z 2021 r. poz. 117)</p> <p>Nr w Wykazie prac legislacyjnych Ministra Klimatu i Środowiska</p>
--	--

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Jaki problem jest rozwiązywany?

Aktualnie w przepisach polskiego prawa nie określono szczegółowych sposobów przeprowadzania oceny zagrożenia w przypadku zamierzonego uwolnienia organizmów genetycznie zmodyfikowanych do środowiska lub ich wprowadzenia do obrotu. Obowiązek ich określenia wynika z art. 5a ustawy z dnia 22 czerwca 2001 r. o mikroorganizmach i organizmach genetycznie zmodyfikowanych, zwanej dalej „ustawą”.

Brak aktu prawnego określającego w szczególności sposób przeprowadzenia oceny zagrożenia tych organizmów genetycznie zmodyfikowanych, które mają być uwalniane do środowiska lub wprowadzone do obrotu może skutkować brakiem możliwości przygotowania i złożenia przez wnioskodawców kompletnego wniosku, a w konsekwencji nawet brakiem zgody lub zezwolenia Ministra Klimatu i Środowiska na prowadzenie planowanych prac z GMO.

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt

Problem może zostać rozwiązany wyłącznie za pomocą środka legislacyjnego w postaci rozporządzenia, gdyż art. 6 ust. 5a ustawy nakłada na ministra właściwego do spraw środowiska obowiązek określenia w drodze rozporządzenia szczegółowych wytycznych, metodologii oraz trybu przeprowadzania oceny zagrożenia w przypadku oceny przeprowadzanej odrębnie dla GMO innych niż rośliny GMO oraz roślin GMO. Forma rozporządzenia jest właściwym rozwiązaniem gdyż pozwoli na szybką aktualizację zawartych w nim danych, np. w przypadku zmian w prawie UE w tym zakresie.

Efektom rekomendowanego rozwiązania będzie:

- ułatwienie podmiotom opracowywanie wniosków zawierających kompletne informacje niezbędne do właściwej oceny ryzyka, co bezpośrednio wpłynie na zwiększenie stopnia bezpieczeństwa dla zdrowia ludzi i środowiska,
- umożliwienie ministrowi właściwemu do spraw środowiska weryfikacji przedłożonej oceny zagrożenia, przed podjęciem decyzji w sprawie zamierzonego uwolnienia GMO do środowiska lub wprowadzenia do obrotu.

3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

Takie same wymagania w zakresie opracowywania oceny zagrożenia muszą zostać spełnione we wszystkich państwach członkowskich UE. Projektowane rozporządzenie zapewnia transpozycję przepisów załącznika II dyrektywy Komisji (UE) 2018/350 z dnia 8 marca 2018 r. zmieniającej dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2001/18/WE w odniesieniu do oceny ryzyka organizmów zmodyfikowanych genetycznie dla środowiska naturalnego (Dz. Urz. UE L 67 z 09.03.2018, str. 30). Termin transpozycji dyrektywy upłynął w dniu 29 września 2019 r. Żadne państwo członkowskie nie przedstawiło dotychczas swojego aktu prawnego, za pomocą którego dokonało transpozycji ww. dyrektywy.

4. Podmioty, na które oddziałuje projekt

Grupa	Wielkość	Źródło danych	Oddziaływanie
Podmioty starające się o uzyskanie zezwolenia na prowadzenie zakładu inżynierii genetycznej oraz zgody na zamknięte użycie GMM lub GMO (ośrodki naukowe, firmy)	Do pięciu rocznie	Rejestr Zamkniętego Użycia GMO prowadzony przez Ministra Klimatu i Środowiska na stronie internetowej pod adresem: http://gmo.mos.gov.pl	Podmioty są zobligowane do ubiegania się o zezwolenie lub zgodę Ministra Klimatu i Środowiska. Każdy wniosek o wydanie zgody na lub zezwolenia na wprowadzenie do obrotu musi zawierać dokumentację uwzględniać

farmaceutyczne i medyczne)			elementy zawarte w rozporządzeniu, a podmioty będą musiały stosować w praktyce środki bezpieczeństwa wyszczególnione w rozporządzeniu.
Minister Klimatu i Środowiska	1	Ustawa z dnia 22 czerwca 2001 r. o mikroorganizmach i organizmach genetycznie zmodyfikowanych	Analiza oceny zagrożenia przygotowanej przez wnioskodawców planujących dokonywanie zamierzonego uwalniania GMO do środowiska lub wprowadzania GMO do obrotu

5. Informacje na temat zakresu, czasu trwania i podsumowanie wyników konsultacji

Przedmiotowy projekt rozporządzenia zostanie poddany konsultacjom publicznym z następującymi instytucjami:

1. Konfederacja „Lewiatan”;
2. Ogólnopolskie Porozumienie Związków Zawodowych;
3. Konfederacja Pracodawców Polskich;
4. Związek Pracodawców Business Centre Club;
5. Pracodawcy Rzeczypospolitej Polskiej;
6. NSZZ „Solidarność”;
7. Sekretariat Rolnictwa Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność”;
8. Polski Związek Producentów Roślin Zbożowych;
9. Krajowe Zrzeszenie Producentów Rzepaku i Roślin Białkowych;
10. Krajowa Federacja Producentów Zbóż;
11. Krajowa Rada Izb Rolniczych;
12. Centralny Ośrodek Badania Odmian Roślin Uprawnych;
13. Polska Izba Nasienna;
14. Federacja Branżowych Związków Producentów Rolnych;
15. Instytut Hodowli i Aklimatyzacji Roślin – Państwowy Instytut Badawczy
16. Ogólnopolskie Porozumienie Związków Zawodowych Rolników i Organizacji Rolniczych;
17. Niezależny Samorządny Związek Zawodowy Rolników Indywidualnych „Solidarność”;
18. Związek Zawodowy Rolników Rzeczypospolitej „Solidarni”;
19. Forum Związków Zawodowych;
20. Związek Zawodowy Pracowników Rolnictwa w Rzeczypospolitej Polskiej;
21. Związek Zawodowy Rolnictwa „Samoobrona”;
22. Związek Zawodowy Centrum Narodowe Młodych Rolników;
23. Związek Zawodowy Wsi i Rolnictwa „Solidarność” Wiejska;
24. Związek Zawodowy Rolnictwa i Obszarów Wiejskich „Regiony”;
25. Związek Rolników „Ojczyzna”;
26. Związek Rzemiosła Polskiego;
27. Federacja Związków Pracodawców – Dzierżawców i Właścicieli Rolnych;
28. Wojewodowie;
29. Marszałkowie województw;
30. Komitet Biotechnologii PAN;
31. Komitet Ekologii PAN;
32. Instytut Genetyki i Hodowli Zwierząt PAN;
33. Instytut Chemii Bioorganicznej PAN;
34. Polska Federacja Biotechnologii;
35. Instytut Biotechnologii i Antybiotyków;
36. Instytut na Rzecz Ekorozwoju;
37. Instytut Spraw Obywatelskich;
38. Fundacja „Greenpeace Polska”;
39. Fundacja Korporacyjna Rozwoju Społeczeństwa Ekologicznego Eko Cykl;
40. Międzynarodowa Koalicja dla Ochrony Polskiej Wsi;
41. Koalicja „Polska wolna od GMO”;
42. Liga Ochrony Przyrody;
43. Polski Klub Ekologiczny;

44. Pracownia na rzecz Wszystkich Istot;
 45. Polskie Towarzystwo Rolników Ekologicznych;
 46. Sudeckie Stowarzyszenie Ekorozwoju Green Gate;
 47. Stowarzyszenie Producentów Żywności Metodami Ekologicznymi – EKOLAND.

Projekt rozporządzenia, zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbiningowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2017 r. poz. 248) oraz wyniki konsultacji publicznych i opiniowania zostaną zamieszczone w Biuletynie Informacji Publicznej Rządowego Centrum Legislacji w zakładce Rządowy Proces Legislacyjny.

Projekt zostanie udostępniony reprezentatywnym organizacjom pracodawców i związków zawodowych w celu uzyskania opinii na temat proponowanych rozwiązań.

Projekt nie będzie podlegać opiniowaniu przez Komisję Wspólną Rządu i Samorządu Terytorialnego zgodnie z ustawą z dnia 6 maja 2005 r. o Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego oraz o przedstawicielach Rzeczypospolitej Polskiej w Komitecie Regionów Unii Europejskiej (Dz. U. poz. 759).

Nie przewiduje się opiniowania projektu rozporządzenia przez Radę Dialogu Społecznego.

6. Wpływ na sektor finansów publicznych

(ceny stałe z ..... r.)	Skutki w okresie 10 lat od wejścia w życie zmian [mln zł]											
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Łącznie (0–10)
Dochody ogółem	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
budżet państwa												
JST												
pozostałe jednostki (oddzielnie)												
Wydatki ogółem	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
budżet państwa												
JST												
pozostałe jednostki (oddzielnie)												
Saldo ogółem	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
budżet państwa												
JST												
pozostałe jednostki (oddzielnie)												
Źródła finansowania	–											
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	Wejście w życie regulacji nie spowoduje zwiększenia wydatków ani zmniejszenia dochodów budżetu państwa i budżetów jednostek samorządu terytorialnego. Z powyższych względów nie będzie miał zastosowania art. 50 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2021 r. poz. 305, z późn. zm.).											

7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe

		Skutki							
Czas w latach od wejścia w życie zmian		0	1	2	3	5	10	Łącznie (0–10)	
W ujęciu pieniężnym (w mln zł, ceny stałe z ..... r.)	duże przedsiębiorstwa	–	–	–	–	–	–	–	
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw	–	–	–	–	–	–	–	
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe	–	–	–	–	–	–	–	
W ujęciu niepieniężnym	duże przedsiębiorstwa	–	–	–	–	–	–	–	
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw	–	–	–	–	–	–	–	
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe	–	–	–	–	–	–	–	

Niemierzalne		Uszczegółowienie informacji wymaganych w przypadku przeprowadzania oceny zagrożenia wydłuży czas jej opracowywania przez przedsiębiorców występujących o wydanie odpowiednich zgód i zezwoleń, z drugiej jednak strony ułatwi im opracowywanie wniosków zawierających wszystkie niezbędne informacje.
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	Regulacja nie wpłynie na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw.	
8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu		
☐ nie dotyczy		
Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE (szczegóły w odwróconej tabeli zgodności).	☐ tak ☒ nie ☐ nie dotyczy	
☐ zmniejszenie liczby dokumentów ☐ zmniejszenie liczby procedur ☐ skrócenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:	☐ zwiększenie liczby dokumentów ☐ zwiększenie liczby procedur ☐ wydłużenie czasu na załatwienie sprawy ☒ inne: podmioty planujące prowadzenie prac z GMO w ramach zamierzonego uwolnienia do środowiska lub wprowadzenia do obrotu będą obowiązane przeprowadzać ocenę zagrożenia w oparciu o przepisy niniejszego rozporządzenia	
Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektroniczności.	☐ tak ☐ nie ☒ nie dotyczy	
Komentarz: Rozporządzenie zawiera szczegółowe dane dotyczące środków bezpieczeństwa, które muszą być stosowane w obiektach przeznaczonych do prac z GMM lub GMO. Rozporządzenie nie wprowadza natomiast żadnych zmian w zakresie procedur i obowiązków informacyjnych, w porównaniu do stanu obecnego.		
9. Wpływ na rynek pracy		
Regulacja nie wpłynie na rynek pracy.		
10. Wpływ na pozostałe obszary		
☒ środowisko naturalne ☐ sytuacja i rozwój regionalny ☐ inne:	☐ demografia ☐ mienie państwowe	☐ informatyzacja ☐ zdrowie
Omówienie wpływu	Rozporządzenie jest jednym z elementów systemu, który zapewni wykonanie odpowiedniej analizy ryzyka dla zdrowia ludzi i dla bezpieczeństwa środowiska, przed podjęciem decyzji zezwalającej na prowadzenie działań z GMO. Jego celem jest zatem osiągnięcie wysokiego poziomu bezpieczeństwa biologicznego podczas prowadzenia prac związanych z wykorzystaniem metod inżynierii genetycznej, co jest podstawowym warunkiem uniknięcia szkód w środowisku.	
11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego		
Termin wejścia w życie jest tożsamy z terminem wykonania przepisów.		
12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?		
-		
13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)		
-		

ROZPORZĄDZENIE

RADY MINISTRÓW

z dnia

w sprawie listy IGO stwarzających zagrożenie dla Unii i listy IGO stwarzających zagrożenie dla Polski, działań zaradczych oraz środków mających na celu przywrócenie naturalnego stanu ekosystemów¹⁾

Na podstawie art. 23 ust. 4 ustawy z dnia ... o gatunkach obcych (Dz. U. poz. ...) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa:

- 1) listę IGO stwarzających zagrożenie dla Unii:
  - a) podlegających szybkiej eliminacji,
  - b) rozprzestrzenionych na szeroką skalę;
- 2) listę IGO stwarzających zagrożenie dla Polski:
  - a) IGO podlegających szybkiej eliminacji,
  - b) IGO rozprzestrzenionych na szeroką skalę;
- 3) działania zaradcze w stosunku do IGO stwarzających zagrożenie dla Unii lub w stosunku do IGO stwarzających zagrożenie dla Polski oraz warunki ich przeprowadzenia;
- 4) środki mające na celu przywrócenie naturalnego stanu ekosystemów, które zostały zdegradowane, uszkodzone lub zniszczone przez IGO – w odniesieniu do IGO stwarzających zagrożenie dla Unii lub w odniesieniu do IGO stwarzających zagrożenie dla Polski.

§ 2. Lista gatunków, o których mowa w § 1 pkt 1, jest określona w załączniku nr 1 do rozporządzenia.

---

¹⁾ Niniejsze rozporządzenie zostało notyfikowane Komisji Europejskiej w dniu ... pod numerem ..., zgodnie z § 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039 oraz z 2004 r. poz. 597), które wdraża postanowienia dyrektywy (UE) 2015/1535 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 9 września 2015 r. ustanawiającej procedurę udzielania informacji w dziedzinie przepisów technicznych oraz zasad dotyczących usług społeczeństwa informacyjnego (Dz. Urz. UE L 241 z 17.09.2015, str. 1).

§ 3. Lista gatunków, o których mowa w § 1 pkt 2, jest określona w załączniku nr 2 do rozporządzenia.

§ 4. 1. W stosunku do gatunków roślin określonych w załącznikach nr 1 i 2 do rozporządzenia przeprowadza się następujące działania zaradcze:

- 1) eliminację:
  - a) środkami mechanicznymi – usuwanie roślin wraz z częściami zdolnymi do przeżycia i rozmnażania, przez ich wykopywanie, wyrywanie, koszenie lub wycinanie, zaorywanie, wypas zwierząt, spuszczenie wody ze zbiornika lub usuwanie osadów dennych,
  - b) środkami chemicznymi – jeżeli stosowanie jedynie środków mechanicznych nie jest skuteczne;
- 2) kontrolę:
  - a) środkami mechanicznymi – usuwanie roślin przez ich wykopywanie, wyrywanie, wraz z częściami zdolnymi do przeżycia i rozmnażania, koszenie lub wycinanie, zaorywanie, wypas zwierząt, spuszczenie wody ze zbiornika lub usuwanie osadów dennych,
  - b) środkami chemicznymi – jeżeli stosowanie jedynie środków mechanicznych nie jest skuteczne;
- 3) izolację – ogradzanie lub przetrzymywanie w obiektach izolowanych.

2. W stosunku do gatunków zwierząt określonych w załącznikach nr 1 i 2 do rozporządzenia przeprowadza się następujące działania zaradcze:

- 1) eliminację środkami letalnymi i nieletalnymi – odłów w pułapki żywołowne i sieci stawne, elektropułowy, odstrzały lub niszczenie jaj;
- 2) kontrolę środkami letalnymi i nieletalnymi – odłów w pułapki żywołowne i sieci stawne, elektropułowy, odstrzały lub niszczenie jaj;
- 3) izolację – ogradzanie, przetrzymywanie w azylach lub w innych obiektach izolowanych.

4. Określa się następujące warunki w zakresie stosowania działań zaradczych, o których mowa w ust. 1 i 2:

- 1) stosuje się je aż do osiągnięcia celu podjętych działań;
- 2) stosuje się je pojedynczo lub łącznie, aby osiągnąć cel podjętych działań;
- 3) w przypadku roślin – podejmuje się je w okresie, gdy osobniki są jeszcze młode, przed ich kwitnieniem lub owocowaniem;

- 4) usunięte okazy roślin składa się w miejscach odizolowanych od podłoża i unieszkodliwia, w szczególności przez kompostowanie lub spalanie;
- 5) stosuje się je w taki sposób, aby nie doszło do przypadkowego rozprzestrzenienia się okazów gatunku, w tym przez czyszczenie używanych maszyn i narzędzi z okazów roślin oraz przez nieprzemieszczanie ziemi zawierającej okazy roślin.

§ 5. 1. W stosunku do gatunków roślin określonych w załącznikach nr 1 i 2 do rozporządzenia stosuje się następujące środki mające na celu przywrócenie naturalnego stanu ekosystemów, które zostały zdegradowane, uszkodzone lub zniszczone przez IGO:

- 1) poprawę warunków siedliskowych dla gatunków rodzimych występujących na danym terenie, w szczególności przez:
  - a) odtworzenie właściwych dla siedliska stosunków świetlnych lub wodnych, stanu gleby lub wody oraz sieci troficznej,
  - b) zapobieganie sukcesji roślinnej przez wypas, koszenie, wycinanie drzew i krzewów, usuwanie biomasy lub prowadzenie upraw rolnych,
  - c) odtwarzanie korytarzy ekologicznych;
- 2) wprowadzanie gatunków rodzimych odpowiednich dla danego siedliska.

2. W stosunku do gatunków zwierząt określonych w załącznikach nr 1 i 2 do rozporządzenia stosuje się następujące środki mające na celu przywrócenie naturalnego stanu ekosystemów, które zostały zdegradowane, uszkodzone lub zniszczone przez IGO:

- 1) poprawę warunków siedliskowych dla gatunków rodzimych występujących na danym terenie przez:
  - a) odtworzenie właściwych dla siedliska stosunków świetlnych lub wodnych, stanu gleby lub wody oraz sieci troficznej,
  - b) zapobieganie sukcesji roślinnej przez wypas, koszenie, wycinanie drzew i krzewów, usuwanie biomasy lub prowadzenie upraw rolnych,
  - c) tworzenie schronień, odtwarzanie obszarów rozrodu, wychowu młodych, odpoczynku, migracji lub żerowania lub odtwarzanie korytarzy ekologicznych;
- 2) wprowadzanie gatunków rodzimych odpowiednich dla danego siedliska.

§ 6. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

PREZES RADY MINISTRÓW

Załączniki
do rozporządzenia
Rady Ministrów
z dnia
(poz.)

Załącznik nr 1

**LISTA IGO STWARZAJĄCYCH ZAGROŻENIE DLA UNII PODLEGAJĄCYCH
SZYBKIEJ ELIMINACJI ORAZ ROZPRZESTRZENIONYCH NA SZEROKĄ
SKALĘ**

Lp.	Nazwa polska	Nazwa naukowa
	Gatunki podlegające obowiązkowi szybkiej eliminacji	
	Rośliny	
	Nasienne	<i>Spermatophyta</i>
1.	barszcz perski	<i>Heracleum persicum</i>
2.	chmiel japoński	<i>Humulus scandens</i>
3.	eichornia gruboogonkowa	<i>Eichhornia crassipes</i>
4.	gunera chilijska	<i>Gunnera tinctoria</i>
5.	gymnokoronis dębolistny	<i>Gymnocoronis spilanthoides</i>
6.	jadłoszyn baziowaty	<i>Prosopis juliflora</i>
7.	komarnik wirginijski	<i>Baccharis halimifolia</i>
8.	lagarosyfon wielki	<i>Lagarosiphon major</i>
9.	opornik łatkowaty	<i>Pueraria montana</i>
10.	partenium ambrozjowate	<i>Parthenium hysterophorus</i>
11.	rozplenica szczecinkowata	<i>Pennisetum setaceum</i>
12.	salwinia uciążliwa	<i>Salvinia molesta (Salvinia adnata)</i>
13.	smokrzyn łojodajny	<i>Triadica sebifera (Sapium sebiferum)</i>
14.	tulejnik amerykański	<i>Lysichiton americanus</i>

15.	wąkrota jaskrowata	<i>Hydrocotyle ranunculoides</i>
16.	węzówka japońska	<i>Lygodium japonicum</i>
17.	wywłócznik brazylijski	<i>Myriophyllum aquaticum</i>
18.	wywłócznik różnolistny	<i>Myriophyllum heterophyllum</i>
19.	xx	<i>Acaciasaligna (Acaciacyanophylla)</i>
20.	xx	<i>Andropogon virginicus</i>
21.	xx	<i>Cardiospermum grandiflorum</i>
22.	xx	<i>Cortaderia jubata</i>
23.	xx	<i>Ehrharta calycina</i>
24.	xx	<i>Lespedeza cuneata (Lespedeza juncea var. sericea)</i>
25.	xx	<i>Microstegium vimineum</i>
26.	xx	<i>Persicaria perfoliata</i>
27.	xx	<i>Alternanthera philoxeroides</i>
28.	xx	<i>Ludwigia grandiflora</i>
29.	xx	<i>Ludwigia peploides</i>
	Zwierzęta	
	Wirki	<i>Turbellaria</i>
30.	xx	<i>Arthurdendyus triangulatus</i>
	Owady	<i>Insecta</i>
31.	xx	<i>Vespa velutina nigrithorax</i>
	Pancerzowce	<i>Malacostraca</i>
32.	rak Luizjański	<i>Procambarus clarkii</i>
33.	rak marmurkowy	<i>Procambarus fallax f. virginalis (Procambarus virginalis)</i>
34.	xx	<i>Orconectes virilis</i>

	Płazy	<i>Amphibia</i>
35.	żaba rycząca	<i>Lithobates (Rana) catesbeianus</i>
	Ryby	<i>Pisces</i>
36.	sumik koralowy (sumik węgorzowaty)	<i>Plotosus lineatus</i>
	Ptaki	<i>Aves</i>
37.	gęsiówka egipska	<i>Alopochen aegyptiacus</i>
38.	ibis czczony	<i>Threskiornis aethiopicus</i>
39.	majna brunatna	<i>Acridotheres tristis</i>
40.	sterniczka jamajska	<i>Oxyura jamaicensis</i>
41.	wrona orientalna	<i>Corvus splendens</i>
	Ssaki	<i>Mammalia</i>
42.	burunduk	<i>Tamias sibiricus</i>
43.	koati	<i>Nasua nasua</i>
44.	mangusta złocista	<i>Herpestes javanicus</i>
45.	mundżak	<i>Muntiacus reevesi</i>
46.	nutria	<i>Myocastor coypus</i>
47.	wiewiórczak rdzawobrzuchy	<i>Callosciurus erythraeus</i>
48.	wiewiórka czarna	<i>Sciurus niger</i>
49.	wiewiórka szara	<i>Sciurus carolinensis</i>
	Gatunki rozprzestrzenione na szeroką skalę	
	Rośliny	
	Nasienne	<i>Spermatophyta</i>
50.	barszcz Mantegazziego	<i>Heracleum mantegazzianum</i>
51.	barszcz Sosnowskiego	<i>Heracleum sosnowskyi</i>

52.	bożodrzew gruczołowaty	<i>Ailanthus altissima</i>
53.	kabomba karolińska	<i>Cabomba caroliniana</i>
54.	moczarka delikatna	<i>Elodea nuttallii</i>
55.	niecierpek gruczołowaty	<i>Impatiens glandulifera</i>
56.	trojeść amerykańska	<i>Asclepias syriaca</i>
	Zwierzęta	
	Pancerzowce	<i>Malacostraca</i>
57.	krab wełnistoreki	<i>Eriocheir sinensis</i>
58.	rak pręgowany	<i>Orconectes limosus (Faxonius limosus)</i>
59.	rak sygnałowy	<i>Pacifastacus leniusculus</i>
	Gady	<i>Reptilia</i>
60.	żółw ozdobny	<i>Trachemys scripta</i>
	Ryby	<i>Pisces</i>
61.	bass słoneczny	<i>Lepomis gibbosus</i>
62.	czebaczek amurski	<i>Pseudorasbora parva</i>
63.	trawianka	<i>Perccottus glenii</i>
	Ssaki	<i>Mammalia</i>
64.	jenot	<i>Nyctereutes procyonoides</i>
65.	piżmak	<i>Ondatra zibethicus</i>
66.	szop pracz	<i>Procyon lotor</i>

Objaśnienia:

Gatunki roślin i zwierząt zostały pogrupowane w gromady.

xx - brak nazwy polskiej.

**LISTA IGO STWARZAJĄCYCH ZAGROŻENIE DLA POLSKI PODLEGAJĄCYCH
SZYBKIEJ ELIMINACJI ORAZ ROZPRZESTRZECHNIONYCH NA SZEROKĄ
SKALĘ**

Lp.	Nazwa polska	Nazwa naukowa
	Gatunki podlegające obowiązkowi szybkiej eliminacji	
	Rośliny	
	Nasienne	<i>Spermatophyta</i>
1.	grubosz Helmsa	<i>Crassula helmsii</i>
2.	spartyna angielska	<i>Spartina anglica</i>
	Zwierzęta	
	Ramieniowe	<i>Tentaculata</i>
3.	xx	<i>Mnemiopsis leidyi</i>
	Małże	<i>Bivalvia</i>
4.	ostryga pacyficzna	<i>Crassostrea gigas</i>
	Gady	<i>Reptilia</i>
5.	żółw jaszczurowaty	<i>Chelydra serpentina</i>
6.	żółw malowany	<i>Chrysemys picta</i>
7.	żółw ostrogrzbiety	<i>Graptemys pseudogeographica</i>
	Ryby	<i>Pisces</i>
8.	pirapitinga	<i>Piaractus brachypomus</i>
	Ptaki	<i>Aves</i>
9.	bernikla kanadyjska	<i>Branta canadensis</i>
	Ssaki	<i>Mammalia</i>
10.	bizon	<i>Bison bison</i>

11.	bóbr kanadyjski	<i>Castor canadensis</i>
12.	jeleń aksis	<i>Axis axis</i>
13.	jeleń sika	<i>Cervus nippon</i>
14.	jeleń wirginijski	<i>Odocoileus virginianus</i>
15.	maral	<i>Cervus elaphussibiricus</i>
16.	wapiti	<i>Cervus canadensis</i>
Gatunki rozprzestrzenione na szeroką skalę		
Rośliny		
Paprotniki		<i>Pteridophyta</i>
17.	azolla drobna	<i>Azolla filiculoides</i>
Nasienne		<i>Spermatophyta</i>
18.	kolcolist zachodni	<i>Ulex europaeus</i>
19.	kolczurka klapowana	<i>Echinocystis lobata</i>
20.	niecierpek drobnokwiatowy	<i>Impatiens parviflora</i>
21.	niecierpek pomarańczowy	<i>Impatiens capensis</i>
22.	rdestowiec czeski	<i>Reynoutria x bohémica</i>
23.	rdestowiec japoński	<i>Reynoutria japonica</i>
24.	rdestowiec sachaliński	<i>Reynoutria sachalinensis</i>
Zwierzęta		
Owady		<i>Insecta</i>
25.	biedronka azjatycka	<i>Harmonia axyridis</i>
Małże		<i>Bivalvia</i>
26.	szczeżuja chińska	<i>Sinanodonta woodiana</i>
27.	xx	<i>Corbicula fluminalis</i>
28.	xx	<i>Corbicula fluminea</i>
Ryby		<i>Pisces</i>
29.	babka bycza	<i>Neogobius melanostomus</i>

30.	babka łyśa	<i>Neogobius gymnotrachelus</i>
31.	babka marmurkowata	<i>Proterorhinus marmoratus</i>
32.	babka szczupła	<i>Neogobius fluviatilis</i>
33.	sumik karłowaty	<i>Ameiurus nebulosus</i>

Objaśnienia:

Gatunki roślin i zwierząt zostały pogrupowane w gromady.

xx - brak nazwy polskiej.

UZASADNIENIE

Projekt rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie listy inwazyjnych gatunków obcych stwarzających zagrożenie dla Unii i listy inwazyjnych gatunków obcych stwarzających zagrożenie dla Polski oraz działań zaradczych jest wykonaniem upoważnienia zawartego w art. 23 ust. 4 ustawy z dnia ... o gatunkach obcych (Dz. U. ...).

Projekt rozporządzenia zawiera:

- 1) listę inwazyjnych gatunków obcych stwarzających zagrożenie dla Unii (66 gatunków) – są to gatunki wymienione w rozporządzeniach wykonawczych Komisji Europejskiej¹⁾ oraz
- 2) listę inwazyjnych gatunków obcych stwarzających zagrożenie dla Polski (33 gatunki) – są to gatunki wymienione w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 9 września 2011 r. w sprawie listy roślin i zwierząt gatunków obcych, które w przypadku uwolnienia do środowiska przyrodniczego mogą zagrozić gatunkom rodzimym lub siedliskom przyrodniczym (Dz. U. poz. 1260).

W obydwu listach zostały wyszczególnione gatunki podlegające szybkiej eliminacji oraz gatunki rozprzestrzenione na szeroką skalę. Do gatunków podlegających szybkiej eliminacji zaliczono gatunki: niewystępujące w Polsce, występujące jedynie w uprawach i w hodowlach oraz występujące w środowisku przyrodniczym, ale tylko w populacjach izolowanych (tj. na wczesnym etapie inwazji). Za gatunki rozprzestrzenione na szeroką skalę uznano gatunki występujące w środowisku przyrodniczym o ograniczonym, ale znaczącym zasięgu występowania oraz o najszerszym zasięgu występowania.

Dla wszystkich gatunków określono rodzaje działań zaradczych, które mogą być podejmowane oraz środki mające na celu przywrócenie naturalnego stanu ekosystemów, które zostały zdegradowane, uszkodzone lub zniszczone przez te gatunki. W projekcie rozporządzenia zawarto również warunki przeprowadzania działań zaradczych.

---

¹⁾ Rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) nr 2016/1141 z dnia 13 lipca 2016 r. przyjmujące wykaz inwazyjnych gatunków obcych uznanych za stwarzające zagrożenie dla Unii zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1143/2014 (Dz. U. UE L 189 z 14.07.2016, s. 4) nr 2017/1263 z dnia 12 lipca 2017 r. aktualizujące wykaz inwazyjnych gatunków obcych uznanych za stwarzające zagrożenie dla Unii ustanowiony w rozporządzeniu wykonawczym Komisji (UE) 2016/1141 na podstawie rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1143/2014 (Dz. U. UE. L. 182 z 13.07.2017, s. 37) oraz rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) nr 2019/1262 z dnia 25 lipca 2019 r. zmieniające rozporządzenie wykonawcze (UE) 2016/1141 w celu aktualizacji wykazu inwazyjnych gatunków obcych stwarzających zagrożenie dla Unii (Dz. U. UE L 199 z 26.08.2019, s. 1).

Przewiduje się, że projektowane rozporządzenie wejdzie w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia, zgodnie z art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 20 lipca 2000 r. o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych (Dz. U. 2019 r. poz. 1461).

Projekt rozporządzenia jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.

Projekt rozporządzenia nie zawiera norm dotyczących specyfikacji technicznej i usług społeczeństwa informacyjnego, zawiera jednak regulacje wprowadzające ograniczenia wykraczające poza wymagania określone w rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1143/2014 z dnia 22 października 2014 r. w sprawie działań zapobiegawczych i zaradczych w odniesieniu do wprowadzania i rozprzestrzeniania inwazyjnych gatunków obcych (Dz. Urz. UE L 317 z 04.11.2014, str. 35) i dlatego podlega notyfikacji w rozumieniu przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039, z późn. zm.).

<p>Nazwa projektu</p> <p>Rozporządzenie Rady Ministrów w sprawie listy IGO stwarzających zagrożenie dla Unii i listy IGO stwarzających zagrożenie dla Polski, działań zaradczych oraz środków mających na celu przywrócenie naturalnego stanu ekosystemów</p> <p>Ministerstwo wiodące i ministerstwa współpracujące Ministerstwo wiodące – Ministerstwo Klimatu i Środowiska</p> <p>Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu Małgorzata Golińska, Sekretarz Stanu w Ministerstwie Klimatu i Środowiska, Główny Konserwator Przyrody</p> <p>Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu Maja Kosieradzka-Arabik, Naczelnik Wydziału, Departament Ochrony Przyrody, tel. 22 369 23 67, maja.kosieradzka-arabik@klimat.gov.pl</p>	<p>Data sporządzenia 20.04.2021 r.</p> <p>Źródło Upoważnienie ustawowe: art. 23 ust. 4 ustawy z dnia... o gatunkach obcych</p> <p>Nr w Wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów</p>
---	---

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Jaki problem jest rozwiązywany?

Rozwiązywany problem

Inwazyjne gatunki obce (dalej „IGO”) wywierają znaczący wpływ na różnorodność biologiczną – są jedną z głównych i coraz częstszych przyczyn jej utraty, zwłaszcza wymierania gatunków. Mają także wpływ na sferę społeczną i gospodarczą, w tym leśnictwo i rolnictwo. W Europie oszacowano, że z ponad 12 000 gatunków obcych występujących w środowisku europejskim 10–15% rozmnożyło się i rozprzestrzeniło, powodując szkody środowiskowe, gospodarcze i społeczne. Szacuje się, że szkody te wynoszą w Unii Europejskiej co najmniej 12 mld euro rocznie i stale rosną, dlatego zwalczanie IGO stało się jednym z priorytetów Unii Europejskiej. W przedstawionej przez Komisję Europejską w maju 2020 r. strategii na rzecz bioróżnorodności 2030 „Przywracanie przyrody do naszego życia” ograniczenie negatywnego wpływu IGO na gatunki zagrożone wyginięciem jest jednym z głównych celów tej strategii, których realizacja ma zahamować utratę różnorodności biologicznej i zmniejszyć kluczowe zagrożenia dla przyrody i usług ekosystemowych w Unii Europejskiej. Podstawowym instrumentem służącym realizacji tego celu ww. strategii jest rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1143/2014 z dnia 22 października 2014 r. w sprawie działań zapobiegawczych i zaradczych w odniesieniu do wprowadzania i rozprzestrzeniania inwazyjnych gatunków obcych, zwane dalej „rozporządzeniem nr 1143/2014”, oraz rozporządzenia wykonawcze Komisji: nr 2016/1141 z dnia 13 lipca 2016 r. przyjmujące wykaz inwazyjnych gatunków obcych uznanych za stwarzające zagrożenie dla Unii zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1143/2014, nr 2017/1263 z dnia 12 lipca 2017 r. aktualizujące wykaz inwazyjnych gatunków obcych uznanych za stwarzające zagrożenie dla Unii ustanowiony w rozporządzeniu wykonawczym Komisji (UE) 2016/1141 na podstawie rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1143/2014 oraz nr 2019/1262 z dnia 25 lipca 2019 r. zmieniające rozporządzenie wykonawcze (UE) 2016/1141 w celu aktualizacji wykazu inwazyjnych gatunków obcych stwarzających zagrożenie dla Unii. Rozporządzenie nr 1143/2014 weszło w życie z dniem 1 stycznia 2015 r. Zgodnie z rozporządzeniem nr 1143/2014 na państwach członkowskich ciąży obowiązek podjęcia działań zaradczych wobec inwazyjnych gatunków obcych stwarzających zagrożenie dla Unii podlegających szybkiej eliminacji oraz gatunków rozprzestrzenionych na szeroką skalę, w celu ograniczenia ich negatywnego oddziaływania.

Tło problemu

W Polsce funkcjonuje system zwalczania gatunków obcych. Zasady jego funkcjonowania reguluje art. 120 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2020 r. poz. 55, z późn. zm.) wraz z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 9 września 2011 r. w sprawie listy roślin i zwierząt gatunków obcych, które w przypadku uwolnienia do środowiska przyrodniczego mogą zagrozić gatunkom rodzimym lub siedliskom przyrodniczym (Dz. U. poz. 1260). Niemniej rozporządzenie nr 1143/2014 wprowadza bardziej kompleksowe podejście do zagadnienia zwalczania IGO oraz ujednocila je na poziomie Unii Europejskiej przez m.in. ustanowienie listy IGO dla całej Unii Europejskiej oraz obowiązek ich zwalczania oraz przywracania środowiska do właściwego stanu i monitorowania skuteczności działań zaradczych.

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt

Projekt rozporządzenia zawiera:

1) listę IGO stwarzających zagrożenie dla Unii – są to gatunki wymienione w rozporządzeniach wykonawczych Komisji

Europejskiej (66 gatunków) oraz

2) listę IGO stwarzających zagrożenie dla Polski (34 gatunki) – są to pozostałe gatunki wymienione w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 9 września 2011 r. w sprawie listy roślin i zwierząt gatunków obcych, które w przypadku uwolnienia do środowiska przyrodniczego mogą zagrozić gatunkom rodzimym lub siedliskom przyrodniczym.

W obydwu listach zostały wyszczególnione gatunki podlegające obowiązkowi szybkiej eliminacji oraz gatunki rozprzestrzenione na szeroką skalę. Do gatunków podlegających szybkiej eliminacji zaliczono gatunki: niewystępujące w Polsce, występujące jedynie w uprawach i w hodowlach oraz występujące w środowisku przyrodniczym, ale tylko w populacjach izolowanych (tj. na wczesnym etapie inwazji). Za gatunki rozprzestrzenione na szeroką skalę uznano gatunki występujące w środowisku przyrodniczym o ograniczonym, ale znaczącym zasięgu występowania oraz o najszerszym zasięgu występowania. Dla wszystkich gatunków określono rodzaje działań zaradczych, które powinny być podejmowane, w tym eliminację, kontrolę i izolację (w rozumieniu rozporządzenia nr 1143/2014) oraz warunki ich przeprowadzania. Projekt rozporządzenia zawiera również środki mające na celu przywrócenie naturalnego stanu ekosystemów, które zostały zdegradowane, uszkodzone lub zniszczone przez IGO. Oczekiwanym efektem rekomendowanych rozwiązań jest zminimalizowanie negatywnego wpływu wybranych IGO na rodzimą przyrodę, usługi ekosystemowe, gospodarkę oraz ludzkie zdrowie.

3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

Państwa członkowskie UE obecnie są na różnych etapach przygotowywania uzupełniających legislacji krajowych. Polska posiada informację na temat systemów prawnych funkcjonujących w 7 krajach (Austrii, Czechach, Estonii, Finlandii, Holandii, Słowenii i Słowacji). Niektóre państwa UE, podobnie jak Polska, miały wcześniej własne systemy zwalczania IAS, dla innych zagadnienie to jest zupełnie nowe. Słowenia i Czechy dotąd nie miały własnego systemu zwalczania IAS. Z posiadanej wiedzy wynika, że cztery państwa: Austria, Estonia, Finlandia i Holandia mają już wdrożone systemy IAS, ale każde w inny sposób. Pozostałe kraje, tak jak Polska, prowadzą jeszcze prace i uzgodnienia dotyczące legislacji.

Poniżej przedstawiony jest przykład projektu rozporządzenia Rządu Danii.

Projekt rozporządzenia duńskiego zawiera 13 gatunków na liście krajowej, tj.: moczarka kanadyjska (*Elodea canadensis*), nawłóć kanadyjska (*Solidago canadensis*), nawłóć późna (*Solidago gigantea*), czeremcha amerykańska (*Prunus serotina*), rdestowiec ostrokończysty (*Reynoutria japonica*), rdestowiec sachaliński (*Reynoutria sachalinensis*), rdestowiec pośredni, niecierpek pomarańczowy (*Impatiens capensis*), niecierpek drobnokwiatowy (*Impatiens parviflora*), grubosz Helmsa (*Crassula helmsii*), azolla paprotkowa (*Azolla filiculoides*), róża pomarszczona (z wyjątkiem odmian, które nie formują się przez ukorzenianie pędów), rak błotny (*Astacus leptodactylus*). Zgodnie z projektem nie wszystkie zakazy obowiązują do wszystkich gatunków wymienionych w rozporządzeniu, np. można je przetrzymywać i dopuszczać do rozmnażania. Ponadto odmiany sterylne gatunków inwazyjnych nie są objęte ograniczeniami.

4. Podmioty, na które oddziałuje projekt

Grupa	Wielkość	Źródło danych	Oddziaływanie (nowe obowiązki)
Minister Klimatu i Środowiska	1		- nadzorowanie wdrażania rozporządzenia nr 1143/2014, - akceptowanie raportu na temat wdrożenia rozporządzenia nr 1143/2014, w tym przeprowadzonych działań zaradczych wobec gatunków wymienionych w projekcie.
Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska	1		- przygotowywanie co 6 lat raportu na temat wdrożenia rozporządzenia nr 1143/2014, w tym przeprowadzonych działań zaradczych wobec gatunków wymienionych w projekcie, - wydawanie i kontrola zezwoleń dotyczących IGO, - wykonywanie analizy dróg rozprzestrzeniania się IGO stwarzających zagrożenie dla Unii lub Polski i planów działań w tym zakresie, - prowadzenie Centralnego Rejestru Danych o IGO; - wyrażanie zgody w sprawie odstąpienia do szybkiej eliminacji gatunków z listy UE.
Regionalny dyrektor ochrony środowiska	16		- wydawanie i kontrola zezwoleń dotyczących IGO, - przyjmowanie zgłoszeń od wójtów, burmistrzów lub prezydentów miast o stwierdzeniu występowania w środowisku inwazyjnych gatunków obcych stwarzających zagrożenie dla Unii lub Polski, - wprowadzanie danych do Centralnego Rejestru Danych o IGO; - eliminacja ze środowiska lub izolacja gatunków o małej liczebności występujących na liście inwazyjnych gatunków obcych zagrażających Unii Europejskiej lub liście gatunków zagrażających różnorodności biologicznej Polski oraz monitorowanie jej skuteczności, - stosowanie działań zaradczych w odniesieniu do inwazyjnych gatunków obcych szeroko rozprzestrzenionych występujących w rezerwach przyrody,

			<ul style="list-style-type: none"> - monitorowanie skuteczności działań zaradczych, - prowadzenie postępowań w sprawie nakazania podjęcia działań w przypadku uwolnienia inwazyjnego gatunku obcego do środowiska, - przekazywanie informacji od innych podmiotów np. regionalnych dyrekcji lasów państwowych - przekazywanie informacji do Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska i współpraca z innymi podmiotami.
Dyrektorzy parków narodowych	23		<ul style="list-style-type: none"> - stosowanie działań zaradczych w odniesieniu do IGO w parkach narodowych - wprowadzanie danych do Centralnego Rejestru Danych o IGO; - prowadzenie postępowań w sprawie nakazania podjęcia działań w przypadku uwolnienia IGO do środowiska.
Dyrektorzy urzędów morskich	3		<ul style="list-style-type: none"> -eliminacja ze środowiska lub izolacja gatunków o małej liczebności występujących na liście inwazyjnych gatunków obcych zagrażających Unii Europejskiej lub liście gatunków zagrażających różnorodności biologicznej Polski występujących na obszarach morskich oraz monitorowanie jej skuteczności, - stosowanie działań zaradczych w odniesieniu do gadów, płazów, ryb i innych organizmów wodnych, uznanych za inwazyjne gatunki obce rozprzestrzenione na szeroką skalę, - prowadzenie postępowań w sprawie nakazania podjęcia działań w przypadku uwolnienia inwazyjnych gatunków obcych do środowiska.
Główny Inspektor Rybołówstwa Morskiego	1		<ul style="list-style-type: none"> - eliminacja ze środowiska lub izolacja gatunków o małej liczebności występujących na liście inwazyjnych gatunków obcych stwarzających zagrożenie dla Unii Europejskiej lub liście gatunków stwarzających zagrożenie dla Polski występujących na obszarach morskich oraz monitorowanie jej skuteczności, - stosowanie działań zaradczych w odniesieniu do gadów, płazów, ryb i innych organizmów wodnych stwierdzonych na obszarze morskim, uznanych za inwazyjne gatunki obce rozprzestrzenione na szeroką skalę, - prowadzenie postępowań w sprawie nakazania podjęcia działań zaradczych w przypadku wprowadzenia do środowiska inwazyjnych gatunków obcych.
Regionalni dyrektorzy lasów państwowych	16		<ul style="list-style-type: none"> - stosowanie działań zaradczych w odniesieniu do inwazyjnych gatunków obcych szeroko rozprzestrzenionych występujących na terenach im podległych oraz w leśnych rezerwach, parkach krajobrazowych, obszarach Natura 2000; - wydawanie decyzji o uśmierceniu zwierzęcia IGO lub unieszkodliwieniu IGO innego niż zwierzę, zatrzymanych na granicy UE przez organy celne
Gminy	2477	Główny Urząd Statystyczny 2020 r.: Powierzchnia i ludność w przekroju terytorialnym 2020	<ul style="list-style-type: none"> - współpraca z regionalnymi dyrekcjami ochrony środowiska przy eliminacji ze środowiska inwazyjnych gatunków obcych o małej liczebności, - stosowanie działań zaradczych w odniesieniu do inwazyjnych gatunków obcych szeroko rozprzestrzenionych, występujących na terenie gminy w pozostałym zakresie.
Zarządcy obwodów łowieckich	2705 kół łowieckich	Główny Urząd Statystyczny 2020 r.: Leśnictwo 2020	<ul style="list-style-type: none"> - współpraca z regionalnymi dyrekcjami ochrony środowiska przy eliminacji ze środowiska inwazyjnych gatunków obcych o małej liczebności, - współpraca z regionalnymi dyrekcjami ochrony środowiska przy stosowaniu działań zaradczych w odniesieniu do ptaków i ssaków inwazyjnych gatunków obcych szeroko rozprzestrzenionych występujących na obszarach będących w dzierżawie.
Marszałkowie województwa	16		<ul style="list-style-type: none"> - współpraca z regionalnymi dyrekcjami ochrony środowiska przy eliminacji ze środowiska inwazyjnych gatunków obcych o małej liczebności z obszarów chronionego krajobrazu i parków krajobrazowych, - stosowanie działań zaradczych w odniesieniu do ptaków i ssaków inwazyjnych gatunków obcych szeroko rozprzestrzenionych, występujących na obszarze chronionego krajobrazu i w parku krajobrazowym.

PGW Wody Polskie			- stosowanie działań zaradczych w odniesieniu do gadów, płazów, ryb i innych organizmów wodnych inwazyjnych gatunków obcych szeroko rozprzestrzenionych, występujących na obszarze swojego działania.
Posiadacze nieruchomości gruntowych	brak danych		- stosowanie działań zaradczych w odniesieniu do: gadów, płazów, ryb i innych organizmów wodnych występujących w akwenu, lądowych bezkręgowców i roślin inwazyjnych gatunków obcych szeroko rozprzestrzenionych, - obowiązek uzyskiwania zezwolenia na czynności zakazane dotyczące inwazyjnych gatunków obcych, które można uzyskać tylko w określonych przypadkach.
Organy Państwowej Inspekcji Ochrony Roślin i Nasiennictwa	19		- kontrole urzędowe przywozu z państw trzecich inwazyjnych gatunków obcych przeprowadzane przez wojewódzkich inspektorów ochrony roślin i nasiennictwa.
Organy Inspekcji Weterynaryjnej	20		- kontrole urzędowe przywozu z państw trzecich inwazyjnych gatunków obcych przeprowadzane przez granicznych lekarzy weterynarii, - przeprowadzanie badań klinicznych i wstępnej oceny ryzyka stwarzanego przez zwierzę IGO dla życia lub zdrowia ludzi lub zwierząt wobec IGO zatrzymanych przez organy celne
Organy Krajowej Administracji Skarbowej	16	www.mf.gov.pl	- kontrole przywozu z państw trzecich inwazyjnych gatunków obcych, - zatrzymanie towarów, w odniesieniu do których stwierdzono w trakcie kontroli naruszenie przepisów ustawy i rozporządzenia nr 1143/2014 - przekazywanie do azylu dla zwierząt lub ogrodu zoologicznego zatrzymanych IGO będących zwierzętami.

5. Informacje na temat zakresu, czasu trwania i podsumowanie wyników konsultacji

Projekt zostanie zamieszczony na stronie internetowej Biuletynu Informacji Publicznej Rządowego Centrum Legislacji, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2017 r. poz. 248).

1. W ramach konsultacji publicznych projekt zostanie przesłany do:

- 1) Komitetu Ochrony Przyrody PAN;
- 2) Porozumienia Parków Krajobrazowych Polski;
- 3) Rady Dyrektorów Polskich Ogrodów Zoologicznych i Akwariów;
- 4) Rady Ogrodów Botanicznych i Arboretów w Polsce;
- 5) Centrum Prawa Ekologicznego;
- 6) Instytutu Botaniki PAN;
- 7) Instytutu Hodowli i Aklimatyzacji Roślin – PIB;
- 8) Instytutu Ochrony Przyrody PAN w Krakowie
- 9) Instytutu Ochrony Roślin – PIB;
- 10) Instytutu Rybactwa Śródlądowego w Olsztynie;
- 11) Instytutu Uprawy Nawożenia i Gleboznawstwa Państwowego Instytutu Badawczego;
- 12) Muzeum i Instytutu Zoologii PAN;
- 13) Państwowego Instytutu Weterynaryjny – PIB w Puławach;
- 14) Polskiej Akademii Nauk;
- 15) Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie;
- 16) Uniwersytetu Gdańskiego;
- 17) Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu;
- 18) Uniwersytetu Jagiellońskiego;
- 19) Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie;
- 20) Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu;
- 21) Uniwersytetu Przyrodniczego we Wrocławiu;
- 22) Uniwersytetu Rolniczego im. Hugona Kołłątaja w Krakowie;
- 23) Uniwersytetu Śląskiego;
- 24) Uniwersytetu Warszawskiego;
- 25) Wyższej Szkoły Ekologii i Zarządzania w Warszawie;
- 26) Zakładu Ichtiobiologii i Gospodarki Rybackiej w Gołyszach PAN;
- 27) Klubu Przyrodników;
- 28) Ligi Ochrony Przyrody;
- 29) Ogólnopolskiego Towarzystwa Ochrony Ptaków;
- 30) Polskiego Związku Akwarystów;
- 31) Polskiego Związku Hodowców i Producentów Zwierząt Futerkowych;

- 32) Polskiego Związku Łowieckiego;
- 33) Polskiego Związku Wędkarskiego;
- 34) Polskiego Towarzystwa Ochrony Przyrody „Salamandra”;
- 35) Towarzystwa Przyrodniczego „Bocian”;
- 36) WWF Polska;
- 37) Związku Szkółkarzy Polskich;
- 38) Związku Gmin Wiejskich RP;
- 39) Unii Metropolii Polskich;
- 40) Unii Miasteczek Polskich;
- 41) Związku Miast Polskich.

2. W ramach opiniowania projekt zostanie przesłany do:

- 1) Marszałków Województw;
- 2) Regionalnych Dyrektorów Ochrony Środowiska;
- 3) Dyrektorów Parków Narodowych;
- 4) Głównego Inspektora Ochrony Środowiska;
- 5) Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej;
- 6) Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej;
- 7) Państwowego Gospodarstwa Leśnego „Lasy Państwowe”;
- 8) Instytutu Badawczego Leśnictwa;
- 9) Państwowej Rady Ochrony Przyrody.

3. Z uwagi na zakres przedmiotowego projektu, który dotyczy problematyki samorządu terytorialnego, projekt będzie podlegał opiniowaniu Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego. Projekt nie dotyczy natomiast problematyki praw i interesów związków zawodowych oraz pracodawców, w związku z czym nie będzie podlegał opiniowaniu przez reprezentatywne organizacje związków zawodowych oraz reprezentatywnych organizacji pracodawców. Projekt nie dotyczy także spraw, o których mowa w art. 1 ustawy z dnia 24 lipca 2015 r. o Radzie Dialogu Społecznego i innych instytucji dialogu społecznego (Dz. U. poz. 2018 r. poz. 2232, z późn. zm.).

6. Wpływ na sektor finansów publicznych

(ceny stałe z 2018r.)	Skutki w okresie 10 lat od wejścia w życie zmian [mln zł]												
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Łącznie (0-10)	
Dochody ogółem													
budżet państwa (z tytułu PIT)													
ZUS													
NFZ													
Fundusz Pracy													
Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych													
JST (pozwolenia)													
JST (z tytułu PIT)													
Wydatki ogółem													
budżet państwa													
JST													
Saldo ogółem													
budżet państwa (łącznie z PIT, ZUS, NFZ, FP, FGŚP, pozwolenia)													
JST													
Źródła finansowania	<p>Niektóre z obowiązków wynikających z rozporządzenia nr 1143/2014 (m.in. opracowanie analizy dróg przedostawania się inwazyjnych do środowiska, opracowanie planów dla dróg priorytetowych, stworzenie centralnego rejestru danych, zwalczanie wybranych gatunków w ramach działań pilotażowych) zostanie sfinansowanych w ramach projektu pt. „Opracowanie zasad kontroli i zwalczania inwazyjnych gatunków obcych wraz z przeprowadzeniem pilotażowych działań i edukacją społeczną”. Projekt ten jest realizowany w latach 2016– 2021 przez Generalną Dyрекcyję Ochrony Środowiska i współfinansowany przez Unię Europejską z Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014– 2020, Działanie 2.4 „Ochrona przyrody i edukacja ekologiczna”.</p> <p>Zakłada się, że zadania wykonywane przez jednostki samorządu terytorialnego będą</p>												

wykonywane w ramach zadań własnych. Należy bowiem wskazać, że zgodnie z art. 7 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2020 r. poz. 713, z późn. zm.), gmina wykonuje zadania obejmujące sprawy związane z ochroną środowiska i przyrody, a także zieleni gminnej i bezpieczeństwa obywateli. Zwalczanie inwazyjnych gatunków obcych bez wątpienia wpisuje się w działania związane z ochroną różnorodności biologicznej, a więc w zakres ochrony środowiska i przyrody, a dodatkowo zwalczanie takich gatunków obcych takich jak barszcze kaukaskie, ze względu na parzące właściwości tych roślin, odnosi się do spraw związanych z bezpieczeństwem obywateli. Należy przy tym podkreślić, że wiele gmin już w chwili obecnej prowadzi działania zaradcze wobec najbardziej rozpowszechnionych i problematycznych gatunków obcych.

Na obecnym etapie trudno oszacować jest wydatki gmin w związku z wejściem w życie projektowanego rozporządzenia, gdyż nie ma dostępnych danych na temat powierzchni i liczebności populacji gatunków, które będą podlegały działaniom zaradczym. Tylko populacje gatunków obcych podlegających szybkiej eliminacji będą usuwane w całości. W większości będą to gatunki niewystępujące obecnie w Polsce, dlatego też nie można oszacować ewentualnych kosztów ich zwalczania, gdy się już pojawią. Gatunki szeroko rozprzestrzenione, w zależności od ich liczebności, będą podlegały eliminacji lub kontroli, wobec tego również nie jest możliwe określenie kosztu tych działań.

Niemniej podmioty, na które nałożono projektowaną ustawą nowe zadania, po opracowaniu stosownych programów, mogą ubiegać się o dofinansowanie ze środków Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej oraz wojewódzkich funduszy ochrony środowiska i gospodarki wodnej, a podmioty chcące prowadzić azyl dla zwierząt mogą dodatkowo występować o środki m.in. do regionalnych dyrekcji ochrony środowiska, jednostek samorządu terytorialnego oraz korzystać ze środków przewidzianych dla organizacji pożytku publicznego.

Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń

7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe

		Skutki						
Czas w latach od wejścia w życie zmian		0	1	2	3	5	10	Łącznie(0-10)
W ujęciu pieniężnym (w mln zł, ceny stałe z 2015 r.)	Duże przedsiębiorstwa							
	Sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw							
	Rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe							
	Osoby z niepełnosprawnością oraz osoby starsze							
W ujęciu niepieniężnym	Duże przedsiębiorstwa	brak						
	Sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw	brak						
	Rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe	brak						
	Osoby z niepełnosprawnością oraz osoby starsze							
Niemierzalne	Przedsiębiorstwa (w tym MŚP), instytucje i organizacje	brak						
	Rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe	brak						

Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	<p>Projekt ustawy ma na celu wdrożenie rozporządzenia nr 1143/2014, które obowiązuje wszystkie państwa UE, w związku z tym nie przewiduje się wpływu na konkurencyjność gospodarki. Ponadto właściciele nieruchomości będą mogli sami stosować działania zaradcze w stosunku do IGO rozprzestrzenionych na szeroką skalę lub zwrócić się o to do gminy. Będą oni jedynie obowiązani do powiadomienia gminy o stanowiskach tych gatunków na swoich nieruchomościach. Ustawa o gatunkach obcych określa także dokładną procedurę wydawania zezwoleń na odstępstwo od zakazów w odniesieniu do IGO. Natomiast lista IGO stwarzających zagrożenie dla Unii, w tym zwierząt domowych lub hodowlanych, które będą podlegały obostrzeniom, jest określana w ramach Komitetu państw członkowskich działającego przy Komisji Europejskiej i ogłaszana w formie rozporządzenia wykonawczego Komisji Europejskiej. Natomiast lista IGO stwarzających zagrożenie dla Polski określona została w niniejszym rozporządzeniu.</p> <p>Wobec powyższego przepisy ustawy mogą mieć nieznaczny wpływ na przedsiębiorców (np. hodowców zwierząt lub roślin) lub osoby prywatne w szczególności w zakresie wprowadzenia ograniczeń w stosunku do IGO stanowiących zagrożenie dla Polski i sposobu wdrożenia obowiązków wskazanych w prawie Unii Europejskiej dotyczących zwalczania gatunków.</p> <p>Ponadto ze względu na fakt, że IGO, których dotyczy ta regulacja, oddziałują często niekorzystnie także na gospodarkę (np. rdestowce, barszcze kaukaskie), ich zwalczanie w tym aspekcie pozytywnie wpłynie na działalność gospodarczą.</p>
--	---

8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu

☒	
Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE (szczegółowy w odwróconej tabeli zgodności).	☒ tak ☐ nie ☐ nie dotyczy
☐ zmniejszenie liczby dokumentów ☐ zmniejszenie liczby procedur ☐ skrócenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:	☐ zwiększenie liczby dokumentów ☒ zwiększenie liczby procedur ☐ wydłużenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:
Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektronizacji.	☒ tak ☐ nie ☐ nie dotyczy

Komentarz
 Zmiany obciążeń regulacyjnych zostały określone w pkt 4 OSR. Wynikają one z rozporządzenia nr 1143/2014 oraz potrzeby zapewnienia odpowiednich działań zaradczych w stosunku do IGO stwarzających zagrożenie dla Unii i Polski.

9. Wpływ na rynek pracy

Regulacje wpłyną pozytywnie na rozwój miejsc pracy związanych ze zwalczaniem inwazyjnych gatunków obcych przez przedsiębiorstwa. Nie jest możliwe oszacowanie ilościowej przedmiotowej zmiany.

10. Wpływ na pozostałe obszary

☒ środowisko naturalne ☒ sytuacja i rozwój regionalny ☐ inne:	☐ demografia ☐ mienie państwowe	☐ informatyzacja ☒ zdrowie
--	--	--

Omówienie wpływu
 Regulacja wpłynie pozytywnie na środowisko naturalne w Polsce, a także w państwach sąsiednich (zmniejszenie liczebności tych gatunków na terenie może wpłynąć na ograniczenie przedostawania się ich do krajów sąsiednich) przez ustalenie skutecznych, proporcjonalnych i ekonomicznie uzasadnionych działań eliminujących IGO na etapie wczesnej inwazji lub poddające je działaniom zaradczym w przypadku inwazji na szeroką skalę.
 Regulacja wpłynie pozytywnie na zdrowie ludzi, gdyż projektowana ustawa będzie obejmować swoimi regulacjami gatunki barszczy kaukaskich, które działają silnie parząco na skórę człowieka.

11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego

Przewiduje się, że projektowane rozporządzenie wejdzie w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia, zgodnie z art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 20 lipca 2000 r. o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1461).

12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?

Zgodnie z rozporządzeniem nr 1143/2014, do dnia 1 czerwca 2019 r., a następnie co sześć lat Polska będzie przekazywała do Komisji Europejskiej raport ze stanu wdrażania tego rozporządzenia, w tym w zakresie stosowania regulacji zawartych

w projekcie rozporządzenia.

13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)

ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA KLIMATU I ŚRODOWISKA ¹⁾

z dnia

**w sprawie oznakowania oraz dokumentacji indywidualnych cech zwierzęcia kręgowego
należącego do IGO stwarzającego zagrożenie dla Unii oraz IGO stwarzającego
zagrożenie dla Polski**

Na podstawie art. 14 ust. 14 ustawy z dnia ... o gatunkach obcych (Dz. U. poz. ...) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa:

- 1) wymagania dotyczące mikroczipa i sposobu wszczepienia mikroczipa zwierzęciu kręgowemu należącemu do IGO stwarzającego zagrożenie dla Unii lub IGO stwarzającego zagrożenie dla Polski, w tym minimalne wymiary lub wiek zwierzęcia oraz miejsce wszczepienia mikroczipa;
- 2) wymagania dotyczące obiektu lub pojemnika, w którym umieszcza się zwierzę należące do IGO stwarzającego zagrożenie dla Unii lub IGO stwarzającego zagrożenie dla Polski;
- 3) wymagania dotyczące wykonania dokumentacji fotograficznej indywidualnych cech zwierzęcia należącego do IGO stwarzającego zagrożenie dla Unii lub IGO stwarzającego zagrożenie dla Polski, w tym maksymalną liczbę zwierząt, dla których taką dokumentację się sporządza.

§ 2. 1. Zwierzęciu kręgowemu należącemu do IGO stwarzającego zagrożenie dla Unii lub IGO stwarzającego zagrożenie dla Polski wszczepia się mikroczip o niezmiennym i niepowtarzalnym numerze, odpowiadający normom ISO 11784: 1996 (E) i ISO 11785: 1996 (E), wyprodukowany do celów znakowania żywych zwierząt.

2. Mikroczip wszczepia się w sposób możliwie najbardziej utrudniający jego ewentualne przyżyciowe usunięcie, tak aby nie był widoczny przez skórę oznakowanego zwierzęcia.

---

¹⁾ Minister Klimatu i Środowiska kieruje działem administracji rządowej – środowisko, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 4 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 6 października 2020 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Klimatu i Środowiska (Dz. U. poz. 1720 i 2004).

3. Mikroczipa nie wszczepia się w trakcie hibernacji zwierzęcia albo w czasie, który uniemożliwiałby pełne zagojenie się miejsca wszczepienia mikroczipa przed wejściem w ten stan.

4. Minimalne wymiary lub wiek oraz miejsce wszczepienia mikroczipa zwierzęciu kręgowemu należącemu do IGO stwarzającego zagrożenie dla Unii lub IGO stwarzającego zagrożenie dla Polski są określone w załączniku do rozporządzenia.

§ 3. Obiekt lub pojemnik, w którym utrzymuje się zwierzę należące do IGO stwarzającego zagrożenie dla Unii lub IGO stwarzającego zagrożenie dla Polski, znakuje się przez umieszczenie na nim informacji dotyczącej nazwy naukowej gatunku i nazwy polskiej, jeżeli nazwa polska istnieje, oraz liczby osobników danego gatunku utrzymywanych w tym obiekcie lub pojemniku.

§ 4. 1. Dokumentację indywidualnych cech zwierzęcia należącego do IGO stwarzającego zagrożenie dla Unii lub IGO stwarzającego zagrożenie dla Polski stanowi fotografia:

- 1) lewej strony ciała i grzbietu kręgowców;
- 2) grzbietu bezkręgowców;
- 3) obu stron ciała kręgowców i bezkręgowców – w przypadku znacznych różnic ubarwienia między tymi stronami;
- 4) indywidualnych cech ciała, nietypowego ubarwienia lub anomalii występujących na ciele kręgowców i bezkręgowców.

2. Fotografię wykonuje się w przypadku przetrzymywania do 10 osobników danego gatunku.

3. Fotografię aktualizuje się co 6 miesięcy, przy czym zachowuje się fotografię wykonaną wcześniej, chyba że przed upływem tego terminu zwierzęciu zostanie wszczepiony mikroczip.

§ 5. Jeżeli przed dniem wejścia w życie rozporządzenia zwierzęciu został wszczepiony mikroczip w miejscu innym niż określone w załączniku do rozporządzenia, to zwierzę to uznaje się za oznakowane zgodnie z przepisami rozporządzenia.

§ 6. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

**MINISTER KLIMATU
I ŚRODOWISKA**

Załącznik
do rozporządzenia
Ministra Klimatu i Środowiska
z dnia
(poz.)

ZAŁĄCZNIK

MINIMALNE WYMIARY LUB WIEK ORAZ MIEJSCE WSZCZEPIENIA MIKROCZIPA ZWIERZĘCIU KRĘGOWEMU NALEŻĄCEMU DO IGO STWARZAJĄCEGO ZAGROŻENIE DLA UNII ORAZ IGO STWARZAJĄCEGO ZAGROŻENIE DLA POLSKI

Lp.	Gromada		Miejsce podskórnego wszczepienia mikroczipa zwierzęciu	Wiek lub minimalne wymiarzy zwierzęcia
	nazwa polska	nazwa naukowa		
1.	ryby	<i>Pisces</i>	przed płetwą grzbietową, po lewej stronie ciała	po przekroczeniu 20 cm długości ciała, mierząc bez ogona
2.	płazy	<i>Amphibia</i>	okolica lędźwiowa, po lewej stronie ciała	po przekroczeniu 20 cm długości ciała, mierząc bez ogona
3.	gady	<i>Reptilia</i>	lewa, przednia strona karku	po przekroczeniu 10 cm długości karapaksu mierzonej w osi symetrii żółwia w linii prostej
4.	ptaki	<i>Aves</i>	u nasady szyi, nad lewym stawem barkowym	po upływie 60 dni od dnia wyklucia, ale nie wcześniej niż po osiągnięciu przez zwierzę 0,2 kg masy ciała
5.	ssaki	<i>Mammalia</i>	podstawa lewego ucha	po upływie 30 dni od urodzenia, ale nie wcześniej niż po osiągnięciu przez zwierzę 0,1 kg masy ciała

UZASADNIENIE

Projekt rozporządzenia Ministra Klimatu i Środowiska w sprawie oznakowania oraz dokumentacji indywidualnych cech zwierzęcia kręgowego należącego do IGO stwarzającego zagrożenie dla Unii oraz IGO stwarzającego zagrożenie dla Polski jest wykonaniem upoważnienia zawartego w art. 14 ust. 14 ustawy z dnia ... o gatunkach obcych (Dz. U. ...).

Projekt rozporządzenia określa:

- 1) wymagania dotyczące mikroczipa i sposobu wszczepienia mikroczipa zwierzęciu kręgowemu należącemu do IGO stwarzającego zagrożenie dla Unii lub IGO stwarzającego zagrożenie dla Polski, w tym minimalne wymiary lub wiek zwierzęcia oraz miejsce wszczepienia mikroczipa;
- 2) wymagania dla obiektu lub pojemnika, w którym umieszcza się zwierzę należące do IGO stwarzającego zagrożenie dla Unii lub IGO stwarzającego zagrożenie dla Polski;
- 3) wymagania dotyczące sporządzania dokumentacji fotograficznej indywidualnych cech zwierzęcia należącego do IGO stwarzającego zagrożenie dla Unii lub IGO stwarzającego zagrożenie dla Polski, w tym maksymalną liczbę zwierząt, dla których taką dokumentację się sporządza.

Celem rozporządzenia jest zapewnienie identyfikacji zwierząt i ujednoczenie sposobów ich oznakowania, mając na uwadze uniknięcie niepotrzebnego bólu, dystresu lub cierpienia tych zwierząt. Wymagania dotyczące oznakowania i dokumentacji fotograficznej indywidualnych cech zwierząt zostały dobrane w taki sposób, aby zminimalizować niepotrzebny ból, stres lub cierpienie zwierząt.

W rozporządzeniu określono miejsce aplikacji mikroczipa i ograniczenia wynikające z konieczności zapewnienia dobrostanu zwierząt. Mikroczip implementowany pod skórę zwierzęcia musi być wyprodukowany do celów znakowania żywych zwierząt, charakteryzować się niezmiennym i niepowtarzalnym numerem, a także spełniać normy ISO 11784: 1996 (E) i ISO 11785: 1996 (E).

W związku z faktem, iż aplikacja mikroczipów u osobników zwierząt, które nie osiągnęły minimalnego wieku lub rozmiarów (np. długość ich ciała nie przekracza 20 cm, mierząc bez ogona – u ryb i płazów), zagrażałaby ich zdrowiu lub życiu, a w przypadku bezkręgowców z uwagi na małe wymiary i wagę byłaby niemożliwa, w projekcie rozporządzenia wskazano także wymagania dla alternatywnej metody polegającej na odpowiednim oznakowaniu miejsc przetrzymywania zwierząt. Dodatkowo w przypadku przetrzymywania niewielkiej liczby

osobników danego gatunku wykonywana będzie dokumentacja fotograficzna zwierząt (dotyczy to zwierząt, które nie podlegają wszczepieniu mikroczipa oraz nie są zapasem IGO). W projekcie rozporządzenia określono wymagania w tym zakresie.

Oznakowanie zwierząt należących do IGO ma m.in. umożliwić identyfikację tych zwierząt (tj. określenie gatunku i pochodzenia zwierzęcia), w przypadku ich ucieczki do środowiska przyrodniczego. Możliwość określenia miejsca pochodzenia, w połączeniu z sankcją karną za dopuszczenie do ucieczki, przyczyni się do zachowania przez posiadaczy zwierząt należących do IGO szczególnej staranności przy zabezpieczaniu miejsc przetrzymywania tych zwierząt. Oczekiwanym efektem wprowadzonych rozwiązań jest ograniczenie liczby IGO, które przedostają się do środowiska przyrodniczego w wyniku działań człowieka.

Przewiduje się, że projektowane rozporządzenie wejdzie w życie po upływie 14 dni od dnia jego ogłoszenia, zgodnie z art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 20 lipca 2000 r. o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych (Dz. U. 2019 r. poz. 1461).

Projekt rozporządzenia jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.

Rozporządzenie nie zawiera przepisów technicznych i nie podlega notyfikacji, zgodnie z przepisami rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039, z późn. zm.).

<p>Nazwa projektu Rozporządzenie Ministra Klimatu i Środowiska w sprawie oznakowania oraz dokumentacji indywidualnych cech zwierzęcia kręgowego należącego do IGO stwarzającego zagrożenie dla Unii oraz IGO stwarzającego zagrożenie dla Polski</p> <p>Ministerstwo wiodące i ministerstwa współpracujące Ministerstwo wiodące – Ministerstwo Klimatu i Środowiska</p> <p>Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu Małgorzata Golińska, Sekretarz Stanu w Ministerstwie Klimatu i Środowiska, Główny Konserwator Przyrody</p> <p>Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu Maja Kosieradzka-Arabik, Naczelnik Wydziału, Departament Ochrony Przyrody, tel. 22 369 23 67, maja.kosieradzka-arabik@klimat.gov.pl</p>	<p>Data sporządzenia 20.04.2021 r.</p> <p>Źródło Upoważnienie ustawowe: Art. 14 ust. 4 ustawy z dnia... o gatunkach obcych</p> <p>Nr w Wykazie prac legislacyjnych Ministra Klimatu i Środowiska</p>
--	---

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Jaki problem jest rozwiązywany?

Zgodnie z art. 8 ust. 2 pkt d rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1143/2014 z dnia 22 października 2014 r. w sprawie działań zapobiegawczych i zaradczych w odniesieniu do wprowadzania i rozprzestrzeniania inwazyjnych gatunków obcych, zwanego dalej „rozporządzeniem nr 1143/2014”, w przypadku inwazyjnych gatunków obcych stwarzających zagrożenie dla Unii, które są zwierzętami, oznacza się je lub w stosownych przypadkach w inny skuteczny sposób identyfikuje, wykorzystując metody niepowodujące możliwego do uniknięcia bólu, dystresu lub cierpienia. Rozporządzenie nr 1143/2014 weszło w życie z dniem 1 stycznia 2015 r. Zgodnie z tą regulacją na państwach członkowskich ciąży obowiązek ustanowienia ram prawnych na poziomie kraju dla znakowania zwierząt inwazyjnych gatunków obcych.

Zgodnie z art. 14 ust. 14 projektu ustawy o gatunkach obcych minister właściwy do spraw środowiska określa, w drodze rozporządzenia, wymagania dotyczące mikroczipa i sposobu wszczepienia mikroczipa zwierzęciu kręgowemu należącemu do IGO stwarzającego zagrożenie dla Unii lub do IGO stwarzającego zagrożenie dla Polski, w tym minimalne wymiary lub wiek zwierzęcia oraz miejsce wszczepienia mikroczipa; wymagania dotyczące obiektu lub pojemnika, w którym umieszcza się zwierzę należące do IGO stwarzającego zagrożenie dla Unii lub do IGO stwarzającego zagrożenie dla Polski; wymagania dotyczące wykonania dokumentacji fotograficznej indywidualnych cech zwierzęcia należącego do IGO stwarzającego zagrożenie dla Unii lub do IGO stwarzającego zagrożenie dla Polski, w tym maksymalną liczbę zwierząt, dla których taką dokumentację się sporządza – kierując się potrzebą zapewnienia identyfikacji tych zwierząt i ujednolicenia sposobów ich oznakowania oraz mając na uwadze uniknięcie u znakowanych zwierząt niepotrzebnego bólu, dystresu lub cierpienia. Niniejsze rozporządzenie jest zatem wypełnieniem upoważnienia ustawowego.

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt

Dostosowanie krajowego systemu zwalczania gatunków inwazyjnych obcych do kompleksowego podejścia Unii Europejskiej wymaga zmian krajowych regulacji tak, aby zapewniały spełnianie nowych wymogów i kompatybilność z systemem Unii Europejskiej. Dotychczasowe przepisy dotyczące gatunków obcych reguluje art. 120 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody. Nie obejmują one kwestii związanych ze znakowaniem zwierząt inwazyjnych.

Projekt rozporządzenia określa wymagania dotyczące identyfikacji i znakowania zwierząt kręgowych inwazyjnych gatunków obcych. Celem rozporządzenia jest zapewnienie identyfikacji zwierząt i ujednolicenie sposobów ich oznakowania, mając na uwadze uniknięcie niepotrzebnego bólu, dystresu lub cierpienia tych zwierząt. Wymagania dotyczące oznakowania i dokumentacji fotograficznej indywidualnych cech zwierząt zostały dobrane w taki sposób, aby zminimalizować niepotrzebny ból, stres lub cierpienie zwierząt.

W rozporządzeniu wskazano wymagania dotyczące znakowania i identyfikacji poszczególnych grup gatunków zwierząt kręgowych wraz z określeniem miejsc aplikacji mikroczipa i ograniczeń wynikających z konieczności zapewnienia dobrostanu zwierząt. Znakowanie zwierząt ma być przeprowadzane poprzez wszczepienie mikroczipa o niezmiennym i niepowtarzalnym numerze, spełniającego normy ISO 11784: 1996 (E) i ISO 11785: 1996 (E), wyprodukowanego do celów znakowania żywych zwierząt.

W związku z faktem, iż aplikacja mikroczipów u osobników zwierząt, które nie osiągnęły minimalnych rozmiarów (np. długość ich ciała nie przekracza 20 cm, mierząc bez ogona – u ryb i płazów) zagrażałoby ich zdrowiu lub życiu, w projekcie rozporządzenia wskazano, iż w przypadku tych osobników stosuje się identyfikację, która polega na odpowiednim oznakowaniu miejsc przetrzymywania zwierząt oraz wykonaniu dokumentacji fotograficznej osobników.

Znakowanie zwierząt inwazyjnych ma m.in. umożliwić identyfikację zwierząt (tj. określenie gatunku i pochodzenia zwierzęcia) w przypadku ich ucieczki do środowiska przyrodniczego. Możliwość określenia miejsca pochodzenia, w połączeniu z sankcją karną za dopuszczenie do ucieczki (art. 29 ust. 1 ustawy o gatunkach obcych), przyczyni się do zachowania przez posiadaczy zwierząt inwazyjnych szczególnej staranności przy zabezpieczaniu miejsc przetrzymywania tych zwierząt. Oczekiwanym efektem rekomendowanych rozwiązań jest ograniczenie liczby osobników gatunków inwazyjnych, które przedostają się do środowiska przyrodniczego w wyniku działań człowieka.

3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

Państwa członkowskie UE obecnie są na różnych etapach przygotowywania uzupełniających legislacji krajowych dotyczących wdrożenia rozporządzenia nr 1143/2014. Większość krajów, tak jak Polska, prowadzi jeszcze prace i uzgodnienia dotyczące legislacji w przedmiotowym zakresie. Brak jest na obecnym etapie informacji, w jaki sposób problem został rozwiązany w innych krajach.

4. Podmioty, na które oddziałuje projekt

Grupa	Wielkość	Źródło danych	Oddziaływanie (nowe obowiązki)
Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska	1		konieczność uwzględniania przepisów rozporządzenia przy formułowaniu (zgodnie z art. 8 ust. 12 pkt 5 ustawy o gatunkach obcych) warunków zezwolenia na wykonywanie czynności zakazanych w stosunku gatunków inwazyjnych. Zezwolenie zawierać powinno określenie warunków wykonania czynności, których dotyczy zezwolenie, niezbędnych do zmniejszenia ryzyka ucieczki lub rozprzestrzenienia się gatunku, w tym dotyczących sposobu znakowania lub identyfikacji zwierząt. Warunki te w stosunku do zwierząt kręgowych muszą być zgodne z przedmiotowym rozporządzeniem.
Regionalny dyrektor ochrony środowiska	16		-konieczność uwzględniania przepisów rozporządzenia przy formułowaniu (zgodnie z art. 8 ust. 12 pkt 5 ustawy o gatunkach obcych) warunków zezwolenia na wykonywanie czynności zakazanych w stosunku gatunków inwazyjnych. Zezwolenie zawierać powinno określenie warunków wykonania czynności, których dotyczy zezwolenie, niezbędnych do zmniejszenia ryzyka ucieczki lub rozprzestrzenienia się gatunku, w tym dotyczących sposobu znakowania lub identyfikacji zwierząt. Warunki te w stosunku do zwierząt kręgowych muszą być zgodne z przedmiotowym rozporządzeniem.
Podmioty przetrzymujące obce gatunki kręgowych zwierząt inwazyjnych	brak danych		obowiązek znakowania obcych gatunków kręgowych zwierząt inwazyjnych przetrzymywanych na mocy zezwoleń wydanych przez regionalnych dyrektorów ochrony środowiska lub Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w sposób zgodny z wymogami przedmiotowego rozporządzenia.

5. Informacje na temat zakresu, czasu trwania i podsumowanie wyników konsultacji

Projekt zostanie zamieszczony na stronie internetowej Biuletynu Informacji Publicznej Rządowego Centrum Legislacji, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2017 r. poz. 248).

1. W ramach konsultacji publicznych projekt zostanie także przesłany m.in. do:

- 1) Rady Dyrektorów Polskich Ogrodów Zoologicznych i Akwariów;
- 2) wszystkich krajowych ogrodów zoologicznych
- 3) Instytutu Ochrony Przyrody PAN w Krakowie
- 4) Instytutu Rybactwa Śródlądowego w Olsztynie;
- 5) Muzeum i Instytutu Zoologii PAN;
- 6) Państwowego Instytutu Weterynaryjny – PIB w Puławach;
- 7) Polskiej Akademii Nauk;
- 8) Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie;
- 9) Uniwersytetu Gdańskiego;
- 10) Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu;
- 11) Uniwersytetu Jagiellońskiego;
- 12) Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie;
- 13) Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu;
- 14) Uniwersytetu Przyrodniczego we Wrocławiu;
- 15) Uniwersytetu Rolniczego im. Hugona Kołłątaja w Krakowie;
- 16) Uniwersytetu Śląskiego;
- 17) Uniwersytetu Warszawskiego;
- 18) Wyższej Szkoły Ekologii i Zarządzania w Warszawie,
- 19) Zakładu Ichtiobiologii i Gospodarki Rybackiej w Gołyszu PAN;
- 20) Klubu Przyrodników;

- 21) Ligi Ochrony Przyrody;
- 22) Ogólnopolskiego Towarzystwa Ochrony Ptaków;
- 23) Polskiego Związku Akwarystów;
- 24) Polskiego Związku Hodowców i Producentów Zwierząt Futerkowych;
- 25) Polskiego Towarzystwa Ochrony Przyrody „Salamandra”;
- 26) Towarzystwa Przyrodniczego „Bocian”;
- 27) WWF Polska.

2. W ramach opiniowania projekt zostanie przesłany do:

- 1) Marszałków Województw;
- 2) Regionalnych Dyrektorów Ochrony Środowiska;
- 3) Dyrektorów Parków Narodowych;
- 4) Głównego Inspektora Ochrony Środowiska;
- 5) Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej;
- 6) Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej;
- 7) Państwowego Gospodarstwa Leśnego „Lasy Państwowe”;
- 8) Instytutu Badawczego Leśnictwa;
- 9) Państwowej Rady Ochrony Przyrody.

3. Projekt zostanie również przesłany do reprezentatywnych organizacji pracodawców:

- 1) Pracodawców Rzeczypospolitej Polskiej;
- 2) Konfederacji „Lewiatan”;
- 3) Związku Rzemiosła Polskiego;
- 4) Związku Pracodawców Business Centre Club;
- 5) Związek Pracowników i Pracodawców.

6. Wpływ na sektor finansów publicznych

(ceny stałe z 2018r.)	Skutki w okresie 10 lat od wejścia w życie zmian [mln zł]												
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Łącznie (0-10)	
Dochody ogółem													
budżet państwa (z tytułu PIT)													
ZUS													
NFZ													
Fundusz Pracy													
Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych													
GDOŚ, RDOŚ (pozwolenia)													
JST (z tytułu PIT)													
Wydatki ogółem													
budżet państwa													
JST													
Saldo ogółem													
budżet państwa (łącznie z PIT, ZUS, NFZ, FP, FGŚP, pozwolenia)													
JST													
Źródła finansowania													
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	Analiza dotycząca wpływu rozporządzenia na sektor finansów publicznych zostanie sporządzona na późniejszym etapie.												

7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe

		Skutki							
Czas w latach od wejścia w życie zmian		0	1	2	3	5	10	Łącznie(0-10)	
W ujęciu pieniężnym	Duże przedsiębiorstwa								
	Sektor mikro-, małych								

(w mln zł, ceny stałe z 2015 r.)	i średnich przedsiębiorstw							
	Rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe							
	Osoby z niepełnosprawnością oraz osoby starsze							
W ujęciu niepieniężnym	Duże przedsiębiorstwa							
	Sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw							
	Rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe							
	Osoby z niepełnosprawnością oraz osoby starsze							
Niemierzalne	Przedsiębiorstwa (w tym MŚP), instytucje i organizacje							
	Rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe							
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń		Analiza dotycząca wpływu rozporządzenia na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość zostanie sporządzona na późniejszym etapie.						
8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu								
☐ nie dotyczy								
Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE (szczegóły w odwróconej tabeli zgodności).				☒ tak ☐ nie ☐ nie dotyczy				
☐ zmniejszenie liczby dokumentów ☐ zmniejszenie liczby procedur ☐ skrócenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:				☒ zwiększenie liczby dokumentów ☒ zwiększenie liczby procedur ☐ wydłużenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:				
Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektroniczności.				☒ tak ☐ nie ☐ nie dotyczy				
Komentarz Zmiany obciążeń regulacyjnych zostały określone w pkt 4 OSR. Wynikają one z rozporządzenia nr 1143/2014.								
9. Wpływ na rynek pracy								
Rozporządzenie nie będzie miało bezpośredniego wpływu na rynek pracy.								
10. Wpływ na pozostałe obszary								
☒ środowisko naturalne ☐ sytuacja i rozwój regionalny ☐ inne:			☐ demografia ☐ mienie państwowe			☐ informatyzacja ☐ zdrowie		
Omówienie wpływu		Regulacja wpłynie pozytywnie na środowisko naturalne poprzez wzmocnienie mechanizmów ograniczających liczbę osobników gatunków inwazyjnych, które przedostają się do środowiska przyrodniczego w wyniku działań człowieka.						
11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego								
Przewiduje się, że projektowane rozporządzenie wejdzie w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia, zgodnie z art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 20 lipca 2000 r. o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1461).								
12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?								
Zgodnie z rozporządzeniem nr 1143/2014 do dnia 1 czerwca 2019 r., a następnie co sześć lat Polska będzie przekazywała do Komisji Europejskiej raport ze stanu wdrażania tego rozporządzenia, w tym w zakresie stosowania regulacji zawartych w projekcie rozporządzenia.								

13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)

Warszawa, /elektroniczny znacznik czasu/

MINISTER DO SPRAW UNII EUROPEJSKIEJ

Konrad Szymański

Sygn. DPUE.920.464.2021.DK(29)
dot.: RM-0610-44-21 z 26.04.2021 r.

Pan Łukasz Schreiber
Sekretarz Rady Ministrów

Opinia
o zgodności z prawem Unii Europejskiej projektu ustawy o gatunkach obcych, wyrażona
przez ministra właściwego do spraw członkostwa Rzeczypospolitej Polskiej
w Unii Europejskiej

Szanowny Panie Ministrze,

w związku z przedłożonym projektem ustawy pozwalam sobie wyrazić poniższą opinię.

Projekt ustawy jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.

Z poważaniem

Konrad Szymański
Minister do Spraw Unii Europejskiej
/podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym/

Do wiadomości:

Pan Michał Kurtyka
Minister Klimatu i Środowiska